
3 1761 07812161 3

1754

4

SUURTEN KERTOJAIN TEOKSIA

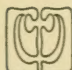
XXIV

ROBERT LOUIS STEVENSON

AARRESAARI

ENGLANNINKIELESTÄ SUOMENTANUT

O. E. LAMPÉN

PORVOOSSA
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

PORVOOSSA, 1909
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN KIRJAPAINOSSA

ENSIMÄINEN OSA

VANHA MERIROSVO

1 Luku.

Vanha merikarhu »Amiraali Benbowissa».

Junkkari Trelawney, tohtori Livesey ja muut asialliset ovat pyytäneet minua kirjoittamaan muistoon kaikki Aarresaarta koskevat tiedot alusta loppuun, salaamatta mitään muuta kuin saaren aseman ja senkin vain siksi, että saaressa vielä on aarteita kätkössä. Otan siis kynän käteeni armon vuonna 17— ja alotan ajasta, jolloin isälläni oli ravintola, »Amiraali Benbow» nimeltään, ja jolloin arpinaamainen, ahavoitunut merimiesvanhus ensi kerran asettui kattomme alle asumaan.

Muistan kuin eilisen päivän miten hän tulla laahusti ravintolan ovelle, merimiesarkku käsirattailla perässään. Hän oli kookas, voimakas, jykevä ja pähkinänruskea mies; takkuinen tukka valui tahraisen merimiespuseron kaulukselle; kädet olivat ryhmyiset ja naarmuja täynnä, kynnet mustat ja epäsäännölliset, ja toisella poskella kuulsi sinervänkalpea sapelinhaavan arpi. Muistan miten hän vihellellen silmäili talorähjäämme ja viritti sitten tuon vanhan merimieslaulun, jota hän myöhemmin niin usein veteli:

»Viistoista miestä arkulla vainaan —
Huh-hah-hei ja rommia pullo!»

Hänen äänensä oli kimakka ja epävarma, ja tuntui murtuneen ja särkyneen ankkuriVääntimen ääressä. Sitten

hän kopautti ovelle kepillään, joka oli kuin merimiesten käsikanki, ja kun isäni meni vastaan, komensi hän lasin rommia. Sen saatuaan hän joi hitaasti, mausta nauttien, ja samalla lakkaamatta silmäili ympärilleen kallioille ja ovikilpeemme.

»Hauska tölli tämä», hän lopulta virkkoi, »ja miellyttävällä paikalla. Vilkas liike, vai?»

Isäni vastasi, ettei asian laita, sen pahempi, ollut niin.

»No silloin», hän puhui, »tämä sopii ankkuripaikakseni. Kuules mies», hän käski miestä, joka kuljetti arkkua, »huopaa likemmäksi ja nosta arkkuni ylös. Minä pysähdyn hetkeksi tänne», jatkoi hän. »Olen koruton mies; rommi, läski ja munat riittävät ruuakseni ja tuo keulakumpu tuolla seuratakseni laivojen lähtöä. — Miksikä minua arvoittaisitte? Vaikkapa kapteeniksi. — Ahaa, kyllä ymmärrän mitä sinä siellä odotat — tuosta saat»; ja hän heitti muutamia kultakolikoita kynnykselle, kasvoillaan ylemmyyden ilme.

Ja vaikka hänen pukunsa olikin huono ja puhetapansa sivistymätön, ei hän kuitenkaan näyttänyt mieheltä, joka etukannella purjehti, vaan paremminkin perämieheltä taikka kipparilta, joka oli tottunut käskemään ja tottelemattomia rankaisemaan. Mies, joka oli käsirattailla hänen arkkuaan työntänyt, kertoi että vieraamme oli edellisenä aamuna saapunut postin mukana »Kuninkaallisen Yrjön» edustalle. Siellä hän oli kysellyt mitä ravintoloita oli rannikolla, ja kun meidän ravintolaa arvatenkin oli kehuttu ja mainittu yksinäiseksi, oli hän sen valinnut oleskelupaikakseen. Muuta emme saaneet vieraastamme tietää.

Yleensä hän oli hyvin vaitelias. Kaiket päivät hän messinkinen kaukoputki kädessään kuljeksi lahden rannalla tai kallioilla. Illat hän istui vierastuvassa uunin nurkassa ja joi hyvin väkevää groggia. Harvoin hän puhutteluun vastasi, heitti vain pikaisen ja vihaisen silmäyksen ja tuhautti nenäänsä kuin sumutorveen. Me ja vieraamme opimme pian antamaan hänen olla rauhassa. Joka päivä hän vaellukseltaan takaisin palatessaan kysyi oliko merimiehiä kulkenut talon ohi. Alussa luulimme hänen sopivan seuran puutteessa tätä kyselevän, mutta sitten älysimme, että hän koettikin niitä välttää. Kun joku merenkulkija poikkesi »Amiraali Benbowiin» (minkä rantatietä Bristoliin taivaltavat merimiehet silloin tällöin tekivät), hän ensin tarkasteli vierasta oviverhon takaa ennenkuin astui vierastupaan; ja sellaisen vieraan läsnäollessa hän aina oli hiljaa kuin hiiri. Minulle ainakaan ei hänen käytöksensä ollut arvoitus, sillä hän oli tavallaan ilmaissut minulle pelkonsa syyt. Muutamana päivänä hän oli vienyt minut syrjään ja luvannut hopearahan jokaisen kuukauden ensimäisenä päivänä, jos vain tähystelisin »yksijalkaista merenkulkijaa», ja ilmoittaisin hänelle heti tämän huomattuani. Monasti kuitenkin sattui, että kun ensimäinen päivä tuli ja minä pyysin palkkaani, hän vain tuhautti nenäänsä ja karkotti minut pois katseellaan. Mutta ennen viikon loppua hän aina muutti mieltä, toi minulle kolikkoni ja uudisti käskynsä tähystellä »yksijalkaista merenkulkijaa».

En tarvinne kertoa, miten tuo olento minua unissani kiusasi. Myrsky-öinä kun vihurit vonkuivat nurkissa ja hyrskyt pauhasivat rantakallioilla, hän esiintyi

minulle monenmuotoisena, kasvoillaan jos minkälainen, toinen toistaan pirullisempi ilme. Milloin jalka oli polvesta poikki, milloin reidestä, ja toisinaan hän esiintyi hirvittävänä olentona, jolla ei ollut koskaan ollutkaan enempää kuin yksi jalka ja se keskellä ruumista. Pahempaa painajaista ei voi ajatella, kun tuo olento sitten juosten ja hyppien ajoi minua yli kangasten ja kantojen. Näiden hirveiden mielikuvien vuoksi tuo kuukautinen hopearahani oli minulle sangen työläästi ansaittu palkka.

Mutta vaikka minua tuo yksijalkainen merenkävijä niin kauheasti pelottikin, niin itse kapteenia pelkäsin paljon vähemmän kuin muut hänen tuttavansa. Toisinaan hän tuli juoneeksi enemmän rommia kuin pää kesti ja silloin hän saattoi kenestäkään välittämättä vedellä ilkeitä, vanhoja, hurjia merimieslaulujaan, tai tarjota kaikille lasin ja pakottaa koko vapisevan seuran kuuntelemaan juttujaan tai yhtymään laulujensa kuoroihin. Usein tunsin koko talon tutisevan, kun kaikki naapurit henkensä edestä karjuivat »Huh-hah-hei ja rommia pullo», kukin koettaen, muistutusta suunnattomasti peläten, parkua kovemmin kuin toiset. Sillä päällä ollessaan hän näet oli mitä oikullisin toveri. Hän saattoi yhtäkkiä iskeä nyrkkinsä pöytään ja komentaa kaikki vaikenemaan, hän voi suuttua silmittömästi pienestä kysymyksestä taikka myös siitä ettei kukaan mitään kysynyt eikä siis, hänen mielestään, seurannut kertomusta. Ja sitten ei kukaan saanut lähteä ravintolasta pois, ennenkuin hän oli juonut itsensä uniseksi ja hoiperrellut vuoteelleen.

Juuri nuo hänen juttunsa pahimmin pelottivat ihmisiä. Ja kauheita juttuja ne olivatkin; hirttämisistä, lankun astumisista, hirmumyrskyistä, Dry Tortugaan riutoista ja hurjista teoista ja ihmepaikoista Espanjan vesillä. Omista puheistaan päättäen hän nähtävästi oli elänyt kaikkein ilkeinten ihmisten parissa, mitä Jumala konsaan on merenkulkijoiksi erottanut, ja puhetapa, jolla hän näitä juttujaan kertoili, pelotti koruttomia maalaisiamme yhtä paljon kuin ne rikoksetkin, joita hän kuvasi. Isäni aina valitteli, että liikkeemme joutuisi aivan rappiolle, sillä pianhan meillä kävijät loppuisivat kun ei kukaan haluaisi olla toisen komennettavana ja peloteltavana. Mutta minä päinvastoin luulen, että vieraamme oli vain hyödyksi meille. Hän kyllä ensin pelotti ihmisiä, mutta kun he sitten jälestäpäin iltaansa ajattelivat, niin ei se vallan hullulta tuntunutkaan. Olihan siitä vain harvinaista vaihtelua yksitoikkoisessa maalaiselämässä, ja olipa joukko nuorukaisia, jotka olivat häntä ihastelevinaan, nimittivät häntä »oikeaksi merikarhuksi», »todelliseksi merenkävijäksi» j. n. e. ja selittivät, että siinä oli yksi juuri niitä miehiä, jotka tekivät Englannista niin pelottavan merivallan.

Tavallaan hän kuitenkin teki parhaansa viedäkseen meidät rappiolle. Hän asusti meillä viikkoja ja kuukausia; hänen rahansa olivat aikoja sitten loppuneet, ja isäni vain ei rohjennut lisämaksua vaatia. Jos hän siitä jotain mainitsi, tuhautti kapteeni nenäänsä niin rajusti, että olisi melkein luullut hänen ärjäisseen, ja tuijotti sitten isäni ulos huoneesta. Sellaisten kohtausten jälkeen näin isäni vääntelevän käsiään ja minä luulen, että katkeruus ja pelko, joka hänen mieltään siihen

aikaan aiati painoi, oli suurena syynä hänen aikaiseen ja onnettomaan kuolemaansa.

Koko sinä aikana, jonka hän meidän luonamme asui, ei kapteeni vaihtanut muuta vaatetta kuin jonkun sukkaparin, jonka hän osti katukaupustelijalta. Kun sulka hänen hatussaan taittui riipuksiin, hän antoi sen riippua, vaikka se häntä tuulessa pahasti kiusasikin. Muistan miltä hänen takkinsa näytti, kun hän sitä aina itse huoneessaan paikkaili. Lopulta se oli yhtä paikkaa koko takki. Hän ei koskaan kirjoittanut eikä saanut kirjeitä, ei puhellut kenenkään muun kuin naapuriemme kanssa ja heidänkin kanssaan vain juovuksissa ollessaan. Hänen suurta merikirstuaan ei kukaan meistä ollut nähnyt avattuna.

Vain kerran hän kohtasi vastustusta. Se sattui loppuaikoina, jolloin isäni sairaus jo oli pitkälle ehtinyt. Tohtori Livesey tuli myöhään iltapäivällä sairasta katsomaan, nautti vähän äitini valmistamasta ateriasta ja meni sitten vierastupaan polttelemaan piippua siksi kuin hänen hevosensa ehtisi saapua kylästä, meillä kun ei ollut tallia vanhassa »Benbow'issa». Minä menin hänen kerallaan tupaan ja muistan panneeni merkille mikä vastakohta siisti ja siro tohtorimme, hänen lumivalkea tekotukkansa, tummat loistavat silmänsä ja miellyttävä käytöksensä oli rehenteleville talonpojille ja etenkin likaiselle merirosvollemme, joka istui kuin mikäkin variksenpelätin velttona, juovuksissa, käsivarret pöydällä. Äkkiä hän — kapteeni nimittäin — rupesi hoilottamaan ainaista lauluaan:

»Viistoista miestä arkulla vainaan —
Huh-hah-hei ja rommia pullo,

Viina ja hiisi miehen vei hautaan
Huh-hah-hei ja rommia pullo!»

Ensin olin luullut, että »vainaan arkku» oli juuri tuo hänen suuri laatikkonsa yläkerran etuhuoneessa, ja tämä luulo oli unissani liittynyt kuvitteluihini yksijalkaisesta merenkulkijasta. Mutta tähän aikaan me kaikki olimme jo lakanneet kiinnittämästä minkäänlaista huomiota koko lauluun. Mainittuna iltana se oli uutuus ainoastaan tohtori Liveseylle, ja minä huomasin, ettei se tehnyt häneen edullista vaikutusta. Hän näet hyvin vihaisesti katsahti laulajaan ja jatkoi sitten puheluaan puutarhuri Taylorin kanssa uudesta luuvalon parannustavasta. Vähitellen kapteeni kiihtyi omasta laulustaan ja viimein hän iski kämmenensä pöytään tavalla, jonka me kaikki tiesimme vaativan hiljaisuutta. Kaikki muut, paitsi tohtori Livesey, vaikenivat. Hän vain jatkoi selittelyään entiseen tapaansa, puhuen selvään ja soinnukkaasti ja imeskellen vähän väliä piippuaan. Kapteeni tuijotti häneen hetkisen, iski uudelleen kämmenensä pöytään, tuijotti yhä ankarammin, ja viimein hurjasti kiroten karjasi: »hiljaa siellä alakannella!»

»Minulleko puhuitte, herrani?» tohtori virkkoi; ja kun mies uudelleen kiroten ilmoitti hänen oikein arvanneen, vastasi hän: »Vain sen minä sanon teille, herrani, että jos jatkatte rommin juomista, niin maailmassa on pian yksi likainen roisto entistä vähemmän!»

Kapteenin raivo oli kammottava. Hän ponnahti ylös, vetäsi esiin merimiesten linkkuveitsen, avasi sen ja heilutellen asetta kämmenellään uhkasi naulata tohtorin seinään.

Tohtori ei hievahtanutkaan. Olkansa yli virkkoi

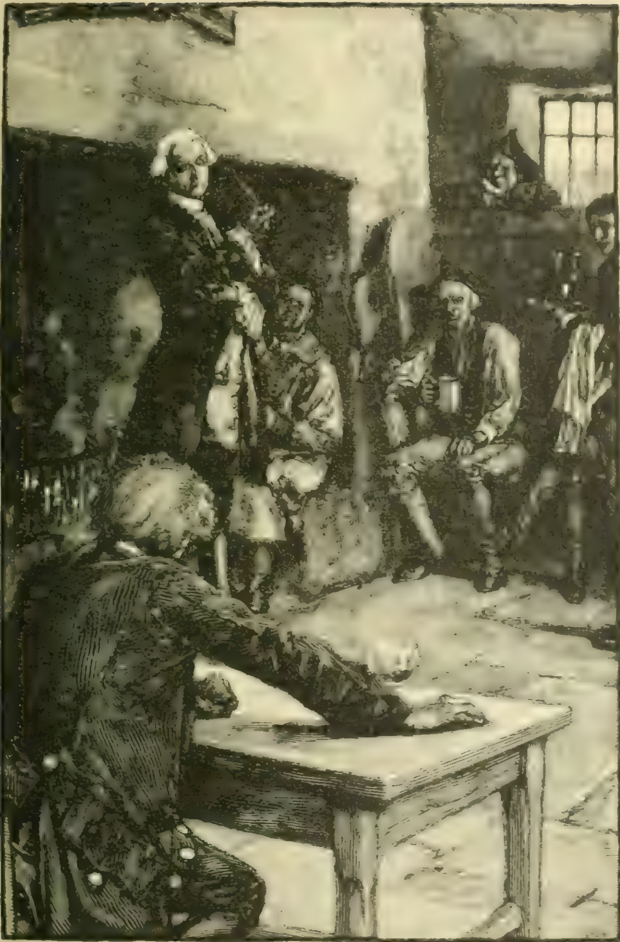
hän yhtä tyynesti ja pontevasti kuin ennenkin, mutta siksi kovalla äänellä, että kaikki huoneessa olijat sen kuulivat:

»Jollette heti pistä tuota veistä taskuunne, niin lupaan minä kunniani kautta, että te ensi käräjissä joudutte hirteen.»

Nyt seurasi silmäsota, mutta kapteeni pian murtui, pisti aseen taskuunsa ja muristen kuin purtu koira istuutui entiselle paikalleen.

»Ja nyt, herrani», tohtori jatkoi; »kun nyt tiedän, että moinen miekkonen löytyy piirissäni, voitte olla vakuutettu siitä, että minä pidän teitä yöt päivät silmällä. Minä en ole ainoastaan lääkäri, vaan myös oikeuden jäsen, ja jos teitä vastaan ilmaantuu pieninkin moitteen aihe, vaikkapa vain sellaisen säädyttömyyden vuoksi kuin tänä iltana osoittamanne oli, niin minä ryhdyn ponteviin toimenpiteisiin saadakseni teidät käsiini ja täysin vaarattomaksi. Tämä riittäköön!»

Tohtori Liveseyn hevonen saapui pian portaitten eteen ja hän ratsasti pois, mutta kapteeni pysyi hiljaa sen illan ja kotvat ajat jälkeenkinpäin.

›Minulleko puhuitte herrani?› tohtori virkkoi.

2 Luku.

Musta koira ilmestyy ja katoaa.

Vähän tämän jälkeen sattui ensimäinen niistä salaperäisistä tapauksista, jotka lopulta vapauttivat meidät kapteenista, vaikka se ei, kuten saatte tietää, tapahtunutkaan hänen omasta tahdostaan. Kulumassa oli kylmä talvi pitkine, purevine pakkassäineen ja raivokkaine myrskyineen; jo alusta pitäen oli meille selvänä, ettei isäni arvatenkaan enää kevättä näkisi. Hän heikkeni päivä päivältä, ja äidilläni ja minulla oli koko ravintola hoidettavana. Puuhaa oli runsaasti, ja vastenmielistä vierastamme me emme paljon ajatelleet.

Oli muuan tammikuun aamu, nipistävän kylmä. Koko lahti oli pakkassumusta harmaana, pienet laineet lipattivat hiljaa rantakiviä vasten, aurinko oli vielä alhaalla ja sen säteet koskettelivat vasta vuorten huippuja ja kajastivat kaukana ulapalla. Kapteeni oli noussut tavallista aikaisemmin ja lyöntimiekka heiluen sinisen takin leveiden liepeiden alla, messinkinen kaukoputki kainalossa ja hattu takaraivolla lähtenyt kävelemään pitkin lahden rantaa. Muistan miten hänen hengityksensä kävellessä jäi savuna hänen jälkeensä ja miten hän kallion taakse kääntyessään äkäisesti tuhautti nenäänsä aivan kuin yhä olisi tohtori Liveseytä muistanut.

Äitini oli yläkerrassa isän luona, ja minä katoin parhaillaan aamiaispöytää kapteenille, kun vierastuvan ovi aukeni ja sisään astui mies, jollaista en vielä ennen ollut nähnyt. Hän oli kelmeä, lihavanläntä olento, va-

semmässä kädessä vain kolme sormea jälellä; ja vaikka hänellä olikin lyöntimiekka kupeellaan ei hän näyttänyt kovin sotaisalta. Minä pidin aina silmällä merenkulkijoita, olivatpa ne yksi- tai kaksijalkaisia, ja minä muistan, että tämä mies herätti minussa huomiota. Hän ei ollut merimiesmäinen, mutta sittenkin hänessä oli jotain suolaveden tuoksua.

Kysyin, mitä hän halusi, ja hän vastasi rommia maistavansa; mutta kun minä läksin sitä noutamaan, istuutui hän pöydälle ja viittasi minua lähemmäksi. Minä jäin seisomaan paikalleni, pyyhinliina kädessäni.

»Tuleppa tänne, poikaseni», hän virkkoi. »Tulehan tänne lähemmäksi».

Minä astuin askeleen häneen päin.

»Onko tämä pöytä minun toveriani Billiä varten?» hän kysyi teeskennellysti naurahtaen.

Minä vastasin, etten tuntenut hänen toveriansa, Billiä, ja että pöytä oli katettu meidän vieraallemme, jota me nimitimme kapteeniksi.

»Voihan Bill toveriani yhtä hyvin kapteeniksikin nimittää», sanoi hän. »Hänellä on toisessa poskessa arpi ja käytöstapa hyvin miellyttävä, etenkin juopuneena. Sellainen on minun Billini. Olettakaamme noin vain perusteen vuoksi, että sinun kapteenillasi on arpi poskessa, ja vaikka vielä, että se on oikeassa poskessa. Kas niin! Johan sanoinkin! No, onko nyt Bill toverini tässä talossa?»

Sanoin, että hän on ulkona kävelemässä.

»Missäpäin, poikaseni? Minnepäin hän meni?

Kun olin osoittanut hänelle kallion ja selittänyt, mistä kapteeni arvatenkin palaisi ja miten pian, ja vas-

tannut vielä muutamiin muihin kysymyksiin, virkkoi mies: »Silloinhan voin vallan hyvin tyhjentää maljan Bill toverin terveydeksi».

Ilme hänen kasvoillaan, kun hän nämä sanat lausui, ei ollut suinkaan miellyttävä, ja minulla oli omat syyni luullakseni, että vieras erehtyi, vaikkapa hän olisi tarkoittanutkin sitä mitä sanoi. Mutta eihän se minua liikuttanut, päättelin, ja sitäpaitsi ei ollut helppo tietää mitä tehdä. Mies pysytteli ulko-oven likistöllä ja pälyili nurkan taakse kuin hiirtä väijyvä kissa. Kerran minä poistuin maantielle, mutta hän kutsui minut heti takaisin, ja kun minä en hänen mielestään tarpeeksi nopeasti totellut, niin muuttuivat hänen talimaiset kasvonsa aivan kammottaviksi ja hän käski minut sisään kiroten niin hurjasti, että minä juoksujalkaa tottelin. Heti kun minä olin jälleen huoneessa, palasi hän entiselle paikalleen ja osaksi mairitellen, osaksi ivaten taputti minua olalle ja sanoi, että minä olin kiltti poika, ja että hän jo oli minuun aivan mielistynyt. »Minulla on poika», selitti hän, »ja te olette niin toistenne näköiset kuin hyvät väkipyörät, ja hän on minun ylpeyteni. Mutta pojat tarvitsevat ensi kädessä kuria, poikaseni — kovaa kuria. Jos olisit Billin kera purjehtinut, niin et olisikaan seisonut tuolla toista käskyä odottaen, e-ei. Se ei ollut Billin tapaista, eikä muidenkaan, jotka hänen kanssaan purjehtivat. Mutta tuollahan, toden totta, onkin Bill toverini, kaukoputki kainalossa, miekkonen. Me, poikaseni, menemme nyt takaisin vierastupaan oven taakse ja hämmästytämme vähän Billiä, sitä miekkosta.»

Näin sanoen mies peräännyi vierastupaan ja asetti

minut taakseen nurkkaan niin, että avonainen ovi piilotti meidät kokonaan. Minä olin hyvin levoton ja pelästynyt, kuten voitte arvata, ja huomattuani että mies nähtävästi itsekin oli vähän peloissaan, en minä suinkaan rauhoittunut. Hän asetti miekkansa helposti tavattavaksi, koetteli läksikö ase helposti tupesta, ja odotellessamme hän koko ajan nieleksi aivankuin hänellä olisi ollut tulppa kurkussa, kuten sanotaan.

Vihdoinkin astui kapteeni huoneeseen, heitti oven perässään kiinni ja sivuilleen katsahtamatta käveli läpi tuvan suoraan aamiaispöytänsä ääreen.

»Bill», virkkoi mies äänellä, jonka hän mielestäni koetti saada rohkeaksi ja järeältä kalskahtavaksi.

Kapteeni pyörähti ympäri meihin päin. Hänen kasvoiltaan oli kaikki väri hävinnyt ja nenäkin oli sinertävä. Hän oli kuin mies, joka näkee aaveen tai pahan hengen tai jotain vielä pahempaa, jos sellaista löytyy; ja totta puhuen minun tuli sääli häntä, kun näin hänen niin äkkiä muuttuvan niin vanhaksi ja raihnaiseksi.

»Kas niin, Bill, tunnethan minut, tunnet vanhan laivatoverisi, Bill, epäilemättä», mies puhui.

Kapteeni hengähti syvään melkein läähättäen.

»Musta Koira!» virkkoi hän.

»Kukapa muukaan?» vastasi toinen vähän rauhoittuneena. »Se entinen Musta Koira on tullut tervehtimään vanhaa laivatoveriaan Billiä 'Amiraali Benbowin' ravintolassa. Oi Bill, Bill, monet mutkat on meidän molempien matkalla ollut siitä lähtien kuin nämä kaksi ulotintani menetin», puhui hän typistettyä kättänsä ojentaen.

»No, niin», kapteeni virkkoi, »olet saanut minut käsiisi, minkäpä sille. Puhu suusi puhtaaksi: mitä tahdot?»

»Tuo kuuluu sinunlaiselta, Bill», Musta Koira vastasi, »sanoit sanan, Billy. Minä tahtoisin lasin rommia tältä pojan veitikalta, johon minä jo olen mielistynyt; ja me istuudumme pöydän ääreen, jos sallit, ja puhelemme kursailematta, kuten vanhat laivatoverit ainakin.»

Kun palasin rommia tuoden istuivat he jo kahden puolen kapteenin aamiaispöytää. Musta Koira oli oven puolella ja istui sivuttain niin että voi pitää silmällä sekä toveriaan että myös, luullakseni, pakotietänsä.

Hän käski minua poistumaan ja jättämään oven auki. »Avaimenreijät eivät ole minua varten, poikaseni», huomautti hän. Minä jätin heidät kahden kesken ja vetäydyin tarjoiluhuoneeseen.

Vaikka koetinkin parhaani mukaan kuunnella, en kotvaan eroittanut muuta kuin hiljaista sorinaa, mutta lopulta puhelu alkoi muuttua äänekkäämmäksi ja minä erotin muutamia sanoja, enimmäkseen kapteenin singahuttamia kirouksia.

»Ei, ei, ei, lopeta jo!» hän kerrankin huudahti. Ja hetken perästä kuulin: »Jos hirttämisestä kysymys tulee, niin hirtä kaikki, sanon minä!»

Sitten yht'äkkiä huoneesta kuului kauheita kirouksia ja muuta meteliä — tuolit ja pöytä lensivät kumoon, teräs kilahti, joku parahti tuskasta ja samassa näin Mustan Koiran hurjana pakenevan ja kapteenin ajavan häntä täyttä juoksua takaa. Molemmilla oli miekat kädessä ja ensinmainitun vasemmasta olkapäästä vuosi veri. Ovessa kapteeni tähtäsi pakenijaan viimeisen

kauhean iskun, joka epäilemättä olisi häneltä selkärangankin katkaissut, ellei Amiraali Benbowin suuri ovikilpi olisi sattunut eteen. Vielä tänä päivänäkin voitte nähdä loven kilven alareunassa.

Se isku oli ottelun viimeinen. Kerran tielle päästyään Musta Koira haavastaan huolimatta vilisti pakoon hämmästyttävän nopeasti ja tuossa tuokiossa hävisi kallion harjanteen taa. Kapteeni taas seisoi ovikilpeen tuijottaen aivan kuin järkensä menettänyt mies. Sitten hän pyyhkäsi kädellään kasvojaan useampaan kertaan ja palasi vihdoin takaisin huoneeseen.

»Jim, rommia», virkkoi hän; ja puhuessaan hän jo vähän horjahti ja nojautui toisella kädellään seinään.

»Oletteko haavoittunut?» huudahdin minä.

»Rommia», hän pyysi toistamiseen. »Minun täytyy muuttaa täältä. Rommia, rommia!»

Minä juoksin sitä noutamaan, mutta olin niin hätääntynyt, että pudotin lasin ja kaadoin juoman maahan. Jälkiä korjaillessani kuulin vierastuvasta rumahduksen, ja kun juoksin sinne, näin kapteenin makaavan pitkin pituuttaan lattialla. Samassa äitini, huudoista ja metelistä pelästyneenä tuli juosten alas yläkerrasta avukseni. Yhdessä kohotimme sitten kapteenin päätä lattiasta. Hän hengitti syvään ja vaivaloisesti, mutta silmät olivat kiini ja kasvoilla pahaa ennustava väri.

»Oh, voi sentään», äitini huudahti, »tätä häpeää huoneellemme! Ja isä raukkasi makaa sairaana!»

Me emme tienneet mitä kapteenille tehdä emmekä muuta osanneet ajatella kuin että hän oli saanut kuolinhaavan vieraan miehen kanssa otellessaan. Minä sain rommin noudetuksi ja koetin valaa sitä hänen suuhunsa.

mutta hänen hampaansa olivat tiukasti yhteenpuristetut ja leuvat jäykät kuin rautaan valetut. Helpotuksen huokaus pääsi meiltä molemmilta kun ovi aukeni ja tohtori Livesey astui sisään isääni katsomaan.

»Oi, tohtori», huudahdimme, »mitä tässä on tehtävä? Mihin hän on haavan saanut?»

»Haavan? Joutavia!» tohtori vastasi. »Yhtä vähän hän on haavoittunut kuin te tai minä. Mies on saanut kohtauksen, kuten jo ennustinkin. Ehkä te, rouva Hawkins, nyt tahdotte mennä yläkertaan miehenne luo ja, jos mahdollista, pitää hänet kaikesta tästä tietämättömänä. Minun täytyy nyt koettaa parhaani mukaan pelastaa tämän miekkosen kolminkertaisesti arvoton henki. Jim kai tuo minulle maljan.»

Maljaa noutaessani oli tohtori jo käärinyt ylös kapteenin hihan ja paljastanut hänen jäntevän käsivartensa. Siinä oli useassa kohti ihopiirroksia. »Tääll'on onnea», »hyvä tuuli» ja »Billy Bones kuvittelee», olivat somasti piirretyt kyynärvarteen ja ylhäälle likelle olkapäätä oli maalattu hirsipuut, joissa roikkui mies. Kuva oli mielestäni erittäin taitavasti tehty.

»Kuvaavaa», tohtori virkkoi sormellaan viitaten hirsipuihin. »Ja nyt, Billy Bones, jos se nimenne lienee, nyt katsomme verenne väriä. Jim», hän kysyi minulta, »pelkäätkö verta?»

»En, tohtori», vastasin.

»Pitele sitten maljaa», sanoi hän ja avasi samassa lansetillaan valtasuonen.

Verta oli runsaasti laskettu, ennenkuin kapteeni avasi silmänsä ja katseli harhaillen ympärilleen. Ensiksi hän tunsi tohtorin ja hänen kasvonsa huomattavasti

synkistyivät. Sitten hänen katseensa sattui minuun ja hän näytti rauhoittuvan. Mutta äkkiä ilme hänen kasvoissaan muuttui ja hän koetti nousta istumaan huudahtaen:

»Missä on Musta Koira?»

»Ei täällä ole Mustaa Koiraa», tohtori vastasi, »ellei itseänne lukuun oteta. Te olette juonut rommia, olette saanut kohtauksen aivan niin kuin ennustinkin; ja minä olen juuri, sangen vastahakoisesti, vetänyt teidät varmasta haudasta elävien joukkoon. Nyt, Bones — —»

»Se ei ole nimeni», hän keskeytti.

»Saman tekevä», tohtori vastasi. »Sen niminen on muuan merirosvo, jonka tunnen, ja saman nimen annan teille lyhyyden vuoksi. Ja nyt tahtoisin saada teille sanotuksi, että yksi rommilasi ei teitä tapa, mutta jos yhden otatte, niin otatte toisenkin ja monta lisäksi, ja minä panen peruukkini pantiksi siitä että jollette te juomista heti lopeta, te olette kuoleman oma — ymmärrättekö sitä? — kuoleman oma, ja te joudutte siihen paikkaan, joka teitä varten valmistettu on, kuten Raamatussa sanotaan. Nyt ylös, mies. Vielä tämän kerran autan teidät vuoteellenne.»

Suurella vaivalla saimme hänet kuletetuksi yläkertaan ja laskimme vuoteelle, johon hän vaipui kuin pyörtyäkseen.

»Muistakaa nyt», tohtori sanoi, »minä en ota teitä vastuulleni — rommin nimikin on teille kuolemaksi».

Näin sanoen hän läksi isäni luo, vieden minut mukanaan.

»Ei hätää», puhui hän heti kun oli oven sulkenut. »Olen laskenut hänestä verta siksi paljon, että hän py

syy jonkun aikaa hiljaa. Maatkoon nyt aloillaan viikon päivät — se on parasta sekä hänelle että teille; mutta uusi kohtaus hänet lopettaa.»

3 Luku.

Musta merkki.

Puolenpäivän tienoilla menin viemään kapteenille virkistäviä juomia ja lääkkeitä. Hän makasi jotenkin samassa asennossa, mihin olimme hänet jättäneet. Hän näytti sekä väsyneeltä että kiihottuneelta.

»Jim», puhui hän, »sinä olet ainoa olento täällä jolle jotain arvoa voi antaa, ja sinä tiedät, että minä olen aina ollut hyvä sinulle. Jokainoa kuukausi olen sinulle antanut hopearahan aivan omaksesi. Näet, toveri, miten huonossa kunnossa nyt olen ja kaikkien hylkäämänä. Jim, sinähän olet niin hyvä ja tuot minulle pikarin rommia, etkös tuokin, toveri!»

»Tohtori —», aloin.

Mutta hän keskeytti minut hereten heikolla äänellä mutta sydämensä pohjasta sadattelemaan tohtoria. »Tohtorit ovat ämmiä joka kynsi», hän sanoi, »ja mitäpä tämäkään tohtori merimiehistä ymmärtäisi? Minä olen ollut uunikuumissa paikoissa ja miehet ovat kaatuilleet ympärilläni keltaisen kuumeen kynsissä ja siunattu maaemo on kuin meri aaltoillut maanjäristyksen kourissa — tietäisikö tämä tohtori jotain sellaisista maista? —

ja minä olen elänyt rommilla, kuuletko! Se on ollut ruokani ja juomani ja mies ja vaimo, kaikki, ja jos nyt en saa rommiani niin olen kuin purjeeton laiva rähjä tyynellä rannalla, vereni on lankeava sinun päällesi, Jim, ja tuon tohtori-ämmän päälle»; ja hän rupesi taas sadattelemaan. »Katso, miten sormeni vapisevat», jatkoi hän surkealla äänellä. »Ne eivät pysy hetkeäkään yhdessä kohti. En ole saanut pisaraakaan koko tänä päivänä. Tohtori on hullu, pähkähullu! Jollen minä saa vähän rommia, Jim, niin kauheat näyt tulevat eteeni; minä olen jo näkyjä nähnyt. Olen nähnyt Flint ukon siinä nurkassa takanasi, nähnyt hänet selvästi kuin päivällä; ja jos näyt palaavat, niin muutun minä Kainiksi, sillä minä olen hurjasti elänyt. Sanoihan sinun tohtorisi itsekin, ettei yksi lasi minulle pahaa tee. Minä annan sinulle kiiltävän kultarahan pikarillisesta, Jim.»

Hän hurjistui hurjistumistaan ja se pelotti minua isäni vuoksi, joka oli hyvin heikkona ja tarvitsi hiljaisuutta. Sitäpaitsi eivät olleet vaikuttamatta tohtorin sanatkaan, joista minua muistutettiin, ja lahjomisyritys minua vielä harmitti.

»Rahoistanne en huoli», vastasin, »muuta kuin minkä olette isälleni velkaa. Yhden lasillisen tuon, mutta en myöskään enempää.»

Kun juoman toin, tarttui hän siihen kärkkäästi ja joi lasin pohjaan.

»Ai, ai», sanoi hän, »se joltakin maistuu. Mutta kuules, toveri, sanoiko se tohtori kuinka kauvan minun piti maata tässä vanhassa pesässä?»

»Viikko vähintäin», vastasin.

»Tuhmmaista!» huudahti hän. »Kokonainen viikko! Se on minulle mahdotonta; siihen mennessä he ovat jo toimittaneet minulle mustan merkin. Ne lurjukset tänäkin hetkenä koettavat saada minusta vihiä, nuo lurjukset, jotka eivät kyenneet omaa saalistaan pitelemään ja himoitsevat nyt toisen omaisuutta. Onko se merimiesmäistä; onko, kysyn minä? Mutta minä olen säästeliäs sielu. En ole koskaan rahojani tuhlannut enkä hävittänyt; ja minä vedän taas heitä nenästä. En pelkää heitä. Minä päästän vielä yhden reivin purjeissa ulos, toverini, ja näytän heille taas köyden päätä.»

Puhuessaan hän vaivaloisesti kohottautui vuoteeltaan nojautuen olkapäähäni niin kovakouraisesti, että olin vähällä huutamaan heretä, ja liikutellen jalkojaan kuin olisivat ne olleet raskasta, vierasta tavaraa. Hänen sanansa, joiden piti kuulua niin innostuneilta, olivat surullisena vastakohtana heikolle äänelle, jolla ne lausuttiin. Hän vaikeni hetkeksi päästyään istumaan sängyn laidalle.

»Se tohtori on voimani vienyt», murisi hän. »Korvani soivat. Laske minut takaisin vuoteelle.»

Ennenkuin ehdin häntä auttaa, vaipui hän jo entiseen asentoonsa ja makasi siinä hetken äänettömänä.

»Jim», hän vihdoin virkkoi, »sinähän näit sen tänpäiväisen merimiehen?»

»Mustan Koiranko?» kysyin.

»Ahaa! Musta Koira», sanoi hän. »*Hän* on jo paha mies; mutta pahempia on, jotka hänet lähettivät. Kuule nyt: jos minä en täältä pääse minnekään ja he saavat mustan merkin annetuksi, niin muista, että he tavoittelevat vanhaa merimiesarkkuani. Sinä kiipeät

hevosen selkään — voithan sen tehdä, vai mitä? No niin, sinä kiipeät hevosen selkään ja menet — olkoon menneeksi, minä tahdon! — ja menet sen kirotun tohtori-ämmän luo ja pyydät häntä kutsumaan kokoon kaikki apurit — oikeuden palvelijat ja sen semmoiset — ja hän ottaa kiinni heidät kaikki Amiraali Benbowissa — ukko Flintin koko varuskunnan, miehet ja pojat, kaikki jotka ovat jälellä. Minä olin ensimäinen perämies, ukko Flintin ensimäinen perämies, ja minä yksinäni tiedän paikan. Hän ilmaisi sen minulle maatessaan kuoleman kielissä kuten minä nyt. Mutta sinun ei tarvitse virkkaa mitään, elleivät he saa mustaa merkkiä minulle annetuksi, taikka ellet jälleen näe Mustaa Koiraa tai yksijalkaista merenkulkijaa — häntä eriteten.»

»Mutta mikä se musta merkki on, kapteeni?» kysyin.

»Se on haaste, toveri. Minä ilmoitan sinulle, jos he saavat sen annetuksi. Mutta muista pitää silmäsi auki, Jim, niin minä panen saaliit kahtia kanssasi, sen vakuutan kunniani kautta.»

Hän puhui vielä jonkun aikaa yhä heikommalla äänellä; mutta heti kun olin antanut hänelle lääkkeen, jonka hän otti kuin lapsi huomauttaen vain, että »jos merimies konsaan on lääkkeitä tarvinnut, niin olen minä semmoinen merimies», vaipui hän syvään, horrosmaiseen uneen, jolloin minä läksin hänen luotaan. En tiedä, miten olisin menetellyt, jos kaikki olisi hyvin käynyt. Luultavasti olisin kertonut kaikki tohtorille, sillä minä pelkäsin kauheasti, että kapteeni katuisi tunnustuksiaan ja päättäisi päiväni. Mutta nyt kävikin niin, että isäni kuoli äkkiä samana iltana ja se muutti

asiat kokonaan. Luonnollinen surumme, naapurien käynnit, hautajaispuuhat ja toimet ravintolassa, jota kaiken kesken oli hoidettava, pitivät minua niin kovassa touhussa, ettei minulla ollut paljon aikaa ajatella kapteenia, sen vähemmin häntä pelätä.

Seuraavana aamuna hän jo tuli alakertaan, söi tavalliset ateriansa vaikka entistä vähemmän, ja joi rommia luullakseni tavallista enemmän, sillä hän kävi itse sitä noutamassa anniskeluhuoneesta otsa rypyssä tuhautellen nenäänsä niin ankarana, ettei kukaan uskaltanut häntä vastustaa. Hautajaisten edellisenä iltana hän oli yhtä päihtynyt kuin ennenkin, ja ilkeältä tuntui, kun kuuli hänen surutalossa vetävän vanhaa, kauheata merimieslauluaan. Mutta niin heikko kuin hän olikin, pelkäsimme me häntä kuin kuolemaa ja tohtori oli muutaman sairaustapauksen vuoksi matkustanut peninkulmien päähän eikä isäni kuoleman jälkeen kertaakaan ollut luonamme. Olen sanonut, että kapteeni oli heikko, ja siltä todellakin näytti kuin olisi hän heikontunut eikä voimistunut. Hän kompuroi ylös ja alas rappusia, laahusti vierastuvasta anniskeluhuoneeseen ja sieltä taas takaisin, ja toisinaan hän pisti nenänsä ulos nuuhkaistakseen meri-ilmaa. Liikkuessaan hän nojasi seiniin ja hengitti vaivaloisesti ja nopeasti kuin vuoren jyrkänteitä kiipeillessä. Hän ei puhutellut kertaakaan minua erityisesti ja minä luulen, että hän oli avomielisyytensä melkein unhottanut; mutta hän oli tavallista pikapäisempi ja, jos ottaa huomioon hänen heikkoutensa, entistään julmempi. Juovuksissa ollessaan hän nyt tavallisesti paljasti lyöntimiekkansa ja asetti sen eteensä pöydälle. Mutta samalla hän kiinnitti vähemmän huomiota

muihin ihmisiin ja näytti hautovan omia ajatuksiaan, melkeinpä hourailevan. Kerrankin hän esimerkiksi rupesi kaikkien meidän suureksi hämmästykseksi laulamaan aivan erilaista laulua, jotain maalaisten rakkauslaulua, jonka hän varmaankin oli oppinut nuoruudessaan ennenkuin rupesi merimieheksi.

Tällaista oli elämämme aina maahanpanijaisten jälkeiseen päivään. Tuona kylmänä, sumuisena päivänä kello kolmen seuduissa iltapäivällä seisoin ulko-ovella mieli täynnä surullisia ajatuksia isäni kuoleman johdosta, kun näin jonkun tulevan hitaasti tietä pitkin. Hän oli nähtävästi sokea, sillä hän tunnusteli kepillä eteensä ja viheriä varjostin peitti hänen silmänsä ja nenänsä. Vanhuudesta tai heikkoudesta hän kulki kumarassa ja päällään hänellä oli suunnaton, ryysyinen merimieskauhtana, jonka päähine teki hänet aivan muodottomaksi. En koskaan elämässäni ollut vielä nähnyt niin kauhean näköistä olentoa. Hän pysähtyi vähän matkan päähän ravintolasta ja puhui luonnottomalla, yksitoikkoisella nuotilla tyhjyyteen edessänsä:

»Tahtoisiko joku hyvä ystävä sanoa sokealle miesraukalle, joka on kadottanut silmiensä kalliin valon kunniakkaasti puolustaessaan isäinmaataan, Englantia, ja Jumala siunatkoon Yrjö kuningasta! -- missä tai missä osassa tätä maata hän nyt lienee?»

»Olette 'Amiraali Benbowin' luona Mustan Kummun lahden rannalla, mies hyvä», vastasin minä.

»Kuulen äänen», sanoi hän — »nuoren äänen. Tahdotteko ojentaa minulle kätenne, hyvä nuori ystäväni, ja viedä minut sisään?»

Minä ojensin käteni ja tuo kamala, hempeäpuheinen, silmätön olento samassa tarttui siihen kuin rautapihdeillä puristaen. Minä hämmästyin niin, että yritin ponnistautua irti otteesta, mutta sokea vetäisi minut yhdellä ainoalla nykäyksellä aivan vierellensä.

»Nyt, poika», virkkoi hän, »sinun on vietävä minut kapteenin luo».

»Sitä en», vastasin, »totta totisesti uskalla tehdä.»

»Joutavia», hän irvistäen virkkoi. »Vie minut suoraan sisään, taikka minä rusennan käsivartesi».

Ja näin sanoen hän väänsi kättäni niin armottomasti, että minä parahdin tuskasta.

»Teidän omaa parastanne», selitin, »minä tarkoitan. Kapteeni ei ole entisellään. Hänellä on paljastettu miekka edessään. Eräs toinen herra —»

»Eteenpäin, mars», keskeytti hän; ja niin julmaa, kylmää ja ilkeätä ääntä kuin sen sokean miehen minä en vielä ollut kuullut. Se lannisti minut varmemmin kuin kipu, ja minä tottelin häntä viipymättä kävellen suoraan ovelle ja vierastupaa kohti, jossa sairas merirosvomme istui rommistaan juopuneena. Sokea mies pysyttelihe aivan rinnallani pidellen minua lujasti kiinni ja nojautuen minuun raskaammin kuin oikeastaan siedinkään.

»Vie minut suoraan hänen eteensä, ja kun olen näkyvissä, huuda 'Täällä on eräs toverinne, Bill'. Jos et niin tee, niin minä teen näin», ja hän puristi niin että päätäni huimasi.

Kaikki tämä sai minut niin mielettömästi pelkäämään sokeaa miestä, että minä unohdin kapteeniakin kammovani, ja vierastuvan ovea avatessani minä vapise-

vatla äänellä lausuin nuo sanat, jotka hän oli suuhuni pannut.

Kapteeni parka kohotti katseensa ja samassa kuin hän näki tulijan, haihtui humala hänestä ja hän jäi selvänä miehenä tuijottamaan eteensä. Hänen kasvonsa eivät ilmaisseet niin paljon kauhua kuin kuolettavaa kipua. Hän yritti nousta, mutta luullakseni eivät hänen voimansa enää siihen riittäneet.

»Istu aloillasi, Bill», sokea virkkoi. »Vaikken minä näe, niin kuulen minä sormenkin liikahduksen. Asia kuin asia. Ojenna vasen kätesi. Poika, ota kiinni hänen vasemman kätensä ranteesta ja tuo se oikean käteni ulottuville.»

Molemmat tottelimme häntä täsmälleen, ja minä näin hänen siirtävän jotain keppiä pitelevältä kämmeneltään kapteenin käteen, joka samassa puristui kiinni.

»Nyt se on tehty», sanoi sokea mies. Samassa hän äkkiä hellitti käteni ja uskomattoman osavasti ja ketterästi pujahti vierastuvasta ulos tielle, jossa minä, liikkumattomana seisoessani, kuulin hänen keppinsä kopinan loittonemistaan loittonevan.

Kului kotvasen, ennenkuin kapteeni ja minä selvisimme järkiimme, mutta viimein minä päästin irti hänen ranteensa, jota yhä olin pidellyt, ja hän melkein samaan aikaan katsahti tarkkaavaisesti kämmeneensä.

»Kello kymmenen!» huudahti hän. »Kuusi tuntia. Vielä ennätämme heidät nipistää»; ja hän hyppäsi pystyyn.

Mutta samassa hän horjahti, vei käden kaulaansa, seisoi hetkisen huojuen ja kaatui sitten omituisesti äännähtäen kasvoilleen lattialle.

Minä kiiruhdin heti hänen luokseen äitiäni huutaen. Mutta kiirehtiminen oli turhaa. Äkkipikainen halvaus oli hänen päivänsä lopettanut. Omituista on — sillä miehestä en ollut koskaan pitänyt, vaikka viime aikoina hän olikin alkanut käydä säälikseni — että minä heti kun huomasin hänet kuolleeksi, purskahdin valtavaan itkuun. Tämä oli toinen kuolemantapaus ympäristössäni, ja edellisen jättämä suru oli vielä tuoreena mielessäni.

4 Luku.

Merimiesarkku.

Luonnollisesti kerroin viipymättä äidilleni kaikki mitä olin saanut tietää — mikä minun ehkä olisi pitänyt jo paljon aikaisemmin tehdä — ja me huomasimme heti olevamme vaikeassa ja vaarallisessa asemassa. Osa kapteenin rahoista — jos hänellä niitä ollenkaan oli — kuului kieltämättä meille; mutta sangen luultavaa oli, etteivät hänen laivatoverinsa, ainakaan eivät ne kaksi, Musta Koira ja sokea mies, jotka olin nähnyt, olisi taipuvaisia luopumaan saaliistaan maksaakseen vainajan velat. Jos olisin seurannut kapteenin käskyä ratsastaa heti tohtori Liveseytä noutamaan, olisi äitini jäänyt yksin ja turvattomaksi, ja se ei nyt voinut käydä laatuun. Toiselta puolen emme kumpikaan voineet paljo kauemmin viipyä talossa; hiilien rapina keittiön

liedessä, yksinpä kellon tikutuskin pelotti meitä. Ympäristössä kuului mielestämme lakkaamatta lähestyviä askeleita; ja muistaessani vierastuvan lattialla makaavaa kapteenin ruumista ja ajatellessani tuon kauhean, sokean kerjäläisen kuljeksivan lähistöllä valmiina joka hetki palaamaan, minulla oli monet kerrat, kuten sanotaan, sydän kurkussa kauhusta. Jotakin täytyi pian tehdä, ja viimein juolahti mieleemme lähteä yhdessä hakemaan apua kylästä. Sanottu ja tehty. Paljain päin juoksimme heti ulos pimenevän illan usmaiseen pakkaseen.

Kylään ei ollut monta sataa syltä, vaikka se ei viereisen lahdelman toiselta rannalta näkynytkään. Se oli päinvastaisella suunnalla kuin mistä sokea mies oli tullut ja minne hän oli mennyt, ja se seikka lisäsi tuntuvasti rohkeuttani. Monta minuuttia emme matkalla viipyneet, vaikka joskus pysähdyimmekin kuuntelemaan. Mutta mitään tavattomia ääniä eivät korvamme eroittaneet — laineet vain rannalla hiljakseen lipattivat ja varikset metsässä raakuivat.

Oli jo tulenvalon aika kylään päästessämme, enkä koskaan unohtane miten mieleni kepeni, kun näin sen valaistut akkunat ja oviaukot; mutta siihen supistuikin, kuten selville kävi, koko se apu, jonka siitä taholta saimme. Sillä — teidän mielestänne kai olisivat miehet saaneet hävetä menettelyänsä — ei yksikään sielu suostunut palaamaan kanssamme »Amiraali Benbowiin». Mitä enemmän vaikeuksistamme puhuimme, sitä kiihkeämmin he vaimoineen ja lapsineen kotiensa suojaan turvautuivat. Kapteeni Flintin nimi oli, vaikka se minulle olikin outo, muutamille tarpeeksi tuttu herättääkseen lannistavaa pelkoa. Muutamat miehet, jotka oli-

vat olleet peltotyössä »Amiraali Benbowin» tuolla puolen, muistivat sitäpaitsi nähneensä tiellä useita outoja miehiä, ja, luullen heitä salakuljettajiksi, pujahtaneensa piiloon; ja ainakin yksi oli nähnyt loggertin niin sanotussa Kissan Kolossa. Jokainen, joka oli ollut kapteenin toveri, voi jo tällä pelästyttää heidät pahanpäiväisesti. Loppujen loppu oli, että monet kyllä olivat valmiit ratsastamaan päinvastaiseen suuntaan tohtori Liveseyn luo, mutta ei kukaan halunnut auttaa meitä ravintolan puolustamisessa.

Sanotaan, että pelko tarttuu; mutta väittelystä kai, toiselta puolen, saa rohkeutta. Niinpä kun jokainen oli syynsä selvittänyt, äitini piti heille puheen. Hän ei vain niinkään, selitti hän, laskisi käsistään rahoja, jotka kuuluivat hänen isättömälle pojalleen. »Jos ei kukaan teistä uskalla», hän sanoi, »niin Jim ja minä uskallamme. Takaisin menemme, samaa tietä kuin tulimmekin, eikä se teidän ansiota ole, moiset kollot, jänishousut. Me avaamme arkun, vaikka henkemme menisi. Ja teiltä, rouva Crossley, kai saan lainaksi tämän pussin, pannakseni siihen meille laillisesti kuuluvat rahat.»

Luonnollisesti minä sanoin seuraavani äitiäni, ja luonnollisesti he kaikki ihmettelivät uhkarohkeuttamme, mutta kukaan ei vain mukaamme lähtenyt. Ainoa minkä he tekivät oli, että he antoivat minulle ladatun pistoolin siltä varalta että meitä ahdistettaisiin, ja lupasivat varustaa satuloidut hevoset käytettäviksemme, jos meitä paluumatkalla ajettaisiin takaa. Vielä lähettivät he poikasen ratsastamaan tohtorin asunnolle päin aseellista apua etsimään.

Sydämeni löi sangen terhakasti, kun läksimme kylmään vyöhön vaaralliselle matkallemme. Täysikuu oli nousemassa ja pilkisti punaisena sumuvaipan yläreunan läpi. Tämä joudutti vielä enemmän askeleitamme, sillä selvää oli, että ennenkuin takaisin ennättäisimme, kaikkialla olisi valoisaa kuin päivällä ja ken tahansa näkisi lähtömme. Hiljaa ja nopeasti pujotteleuduimme pensasaitojen vierustoita emmekä kuulleet tai nähneet mitään epäilyttävää, ja pian oli »Amiraali Benbowin» ovi sanomattomaksi helpotukseksemme sulkeutunut perässämme.

Minä telkesin sen heti sisäpuolelta ja me seisoimme hetken läähättäen pimeässä talossa, jossa vain kapteenin hengetön ruumis oli seuranamme. Äitini nouti sitten kynttilän tarjoiluhuoneesta ja käsikädessä etenimme vierastupaan. Kapteeni makasi siellä samassa asennossa kuin lähtiessämmekin, selällään, silmät auki ja toinen käsi sivulle ojennettuna.

»Vedä verho alas, Jim», kuiskasi äitini; »ne voisivat tulla ulkoapäin kurkistelemaan. Ja nyt», jatkoi hän pyynnön täytettyäni, »meidän on saatava avain *tuolta;* mutta kukahan sitä koskea tahtoo!» Hän huokasi nämä sanat lausuessaan.

Minä laskeuduin heti polvilleni. Lattialla hänen kätensä vieressä oli pyöreä paperin palanen, joka oli toiselta puolen mustattu. Se oli varmaankin tuo »musta merkki». Otin sen ylös, ja toiselta puolen keksin seuraavan, hyvällä ja selvällä käsialalla kirjoitetun, lyhyen tiedonannon: »Kello kymmeneen illalla on sinulla aikaa.»

»Kello kymmeneen hän sai aikaa, äiti», sanoin; ja samassa meidän vanha seinäkello alkoi lyödä. Tämä

äkillinen ääni säikäytti meitä pahanpäiväisesti; mutta hyviä uutisia se antoi, sillä kello oli vasta kuusi.

»Jim», äitini sanoi, »avain!»

Minä kopeloin kapteenin taskut. Vähän pientä rahaa, sormustin, vähän lankaa ja muutamia suuria neuloja, palanen rullatupakkaa, josta pää oli puraistu pois, käyräpäinen linkkuveitsi, taskukompassi, tulukset — siinä kaikki mitä löysin. Epäilys alkoi jo vallata mieleni.

»Ehkä se onkin hänen kaulassaan», arveli äitini.

Kovin vastenmieliseltä tuntui ruumiiseen koskea, mutta minä voitin sen tunteen ja revin hänen paitansa kaulasta auki Ja todellakin; siellä riippui avain tervaisessa nuoranpätkässä, jonka leikkasin poikki kapteenin omalla linkkuveitsellä. Tämä löytö valoi meihin uutta toivoa, ja viipymättä riensimme me yläkertaan siihen pieneen kammioon, jossa hän niin kauan oli makaillut ja jossa hänen arkkunsa koko ajan oli ollut.

Ulkoapäin se oli aivan tavallisen merimiesarkun näköinen. Päähän oli poltinraudalla painettu »B» ja nurkat olivat aivan kuin pitkällisestä kovakätisestä käytännöstä typistyneet ja runneltuneet.

»Anna minulle avain», äitini sanoi; ja vaikka kansi oli jotenkin kankea, sai hän arkun tuossa tuokiossa avatuksi.

Kitkerä tupakan ja tervan haju tuoksahti sisältä, mutta päälläpäin ei näkynyt muuta kuin hyvä, huolellisesti harjattu ja kokoon laskettu vaatekerta. Äitini vakuutti, ettei sitä oltu kertaakaan käytetty. Niiden alta alkoi tulla esiin sekatavaraa — astemittari, tinatuoppi, useita tankoja tupakkaa, kaksi sangen kaunista

pistoolia koteloineen, palanen hopeakankea, vanha espanjalainen taskukello ja muutamia muita halpa arvoisia, enimmäkseen muukalaistekoisia koristeita, pari messinkijalustaista kompassia ja viisi tai kuusi omituista länsiintialaista näkinkenkää.

Muuta arvokasta emme toistaiseksi olleet löytäneet kuin hopeapalasen ja koristeet, ja ne eivät tarkoitukseemme soveltuneet. Alla oli vanha, merisuolan valkaisema merimiestakki. Äitini tempasi sen kärsimättömästi ulos arkusta ja takin alta paljastuivat meille viimeiset tavarat, öljykankaalla päällystetty käärö, jossa näytti olevan papereja, ja purjekangaspussi, josta kosketellessa kuului kuin kullan kilinää.

»Kyllä minä näytän noille roistoille, että olen tunnollinen nainen», äitini sanoi. »Minä tahdon vain maksun saamisestani enkä penniäkään enempää. Pitelehän rouva Crossleyn pussia.» Ja hän ryhtyi laskemaan kapteenin velkaa merimiespussista toiseen.

Siitä syntyikin aikaaviepä ja vaivaloinen tehtävä, sillä rahat olivat peruisin eri maista ja arvoltaan erilaisia — dubloonit, louisdoorit, guineat ja monet muut oli sullottu sekaisin samaan pussiin. Guineoita oli vielä vähimmän ja ainoastaan ne äitini tunsi.

Kun olimme saaneet noin puolet summasta lasketuksi, tartuin äkkiä äitini käsivarteen, sillä kylmän illan hiljaisuudesta kuulin äänen, joka sai vereni jähmettymään — kuulin sokean miehen kepin kopisevan roudaisella tiellä. Se läheni lähenemistään ja me kuuntelimme henkeä pidättäen. Sitten se kolahti kovasti ulko oveen ja me kuulimme tartuttavan kädensijaan ja salvan ratisevan, kun tulija koetti avata ovea. Sitten seurasi pitkä

hiljaisuus sekä ulkona että sisällä. Viimein alkoi kepin kopina jälleen kuulua, ja sanomattomaksi iloksemme se vähitellen eteni siksi kuin kokonaan häipyi hiljaisuuteen.

»Äiti», virkoin, »ota kaikki ja lähdetään pois», sillä minä olin vakuutettu siitä, että teljetty ovi oli herättänyt epäluuloja, ja toisi pian koko joukkueen kimppuumme kuin ampiaiset. Toisekseen ei kukaan muu kuin se, joka kerrankin oli tuon sokean miehen tavannut, voi ymmärtää miten tyytyväinen olin siitä, että olin oven teljennyt.

Mutta pelästyksestään huolimatta ei äitini tahtonut ottaa kolikkoakaan enempää kuin mihin hän oli oikeutettu eikä taas suostunut vähempäänkään tyytymään. Hän selitti että seitsemänteen tuntiin oli vielä runsaasti aikaa; hän tiesi mitä hänelle oli tuleva ja sen hän tahtoi saada. Kinailimme vielä tästä, kun kummun rinteeltä kuului lyhyt, hiljainen vihellys. Se riitti liiaksikin meille.

»Otan sen minkä olen saanut lasketuksi», äitini virkkoi ponnahtaen seisoalleen.

»Ja minä otan tämän jäännöksen maksuksi», sanoin minä öljykankaiseen kääröön tarttuen.

Seuraavassa tuokiossa me jo hiivimme alas rappusia, jättäen kynttilän tyhjän arkun viereen. Hetkinen vielä ja me olimme ulkona paeten täyttä juoksua. Viime hetkessä olimmekin pakoon lähteneet. Sumu häipyi nopeasti; kuu jo valaisi kirkkaasti ylängöt kummallakin puolen meitä ja ainoastaan ravintolan ympäristöllä ja laakson pohjassa sumu vielä oli siksi sakea, että se salasi pakomme alkumatkan. Paljon ennen kuin pääsisimme edes puolimatkaan, me jo kummun rinteellä

joutuisimme kuun valoon. Eikä siinä vielä ollut kaikki. Korvamme eroittivat jo juoksevia askeleita ja kun tähystelimme niiden suuntaan, näimme edestakaisin heiluvan valopilkun, joka läheni nopeasti ja osoitti, että joku tulijoista kantoi lyhtyä.

»Poikani», virkkoi äitini äkkiä, »ota rahat ja juokse edelleen. Voimani ovat lopussa.»

Nyt oli meidän viimeinen hetkemme lyönyt, ajattelin. Miten sadattelinkaan naapuriemme pelkuruutta, miten soimasinkaan äitini tunnokkaisuutta ja saituruutta, hänen uhkarohkeuttaan alussa ja heikkouttaan nyt. Onneksi olimme juuri pienen sillan luona. Minä autoin horjahtelevan äitini tämän reunalle ja siellä hän huohottaen vaipui olkapääni varaan. En tiedä miten voimani riittivät siihen ja pelkäänpä että käsittelin häntä sangen kovakouraisesti, mutta minä onnistuin laahaamaan hänet törmältä alas ja jonkun verran sillan kaaren alle. Kauemmas en kyennyt häntä vetämään sillä silta oli niin matala että vain ryömimällä voin sen alla liikkua. Sinne meidän nyt oli jäätävä — äitini melkein kokonaan näkyvissä ja me molemmat kuulomatkassa ravintolasta.

5 Luku.

Sokean miehen viimeiset hetket.

Uteliaisuuteni oli tavallaan pelkoani voimakkaampi, sillä minä en voinut jäädä piilopaikkaani, vaan ryömin takaisin törmälle, josta, pääni pensaan suojaan piiloittaen, näin koko maantien ovemme edustalla. Tuskin olin tähystyspaikkaani päässyt, kun vihollisemme alkoivat saapua. Heitä oli seitsemän tai kahdeksan ja tulivat he täyttä juoksua, lyhtyä kantava mies vähän edellä. Kolme miestä juoksi yhdessä pidellen toisiaan kädestä, ja sumussakin tunsin keskimäisen heistä sokeaksi kerjäläiseksi. Samassa jo hänen äänensä todisti arvanneeni oikein.

»Murtakaa ovi!» hän huudahti.

»Kyllä, kyllä!» vastasi pari kolme ääntä ja lyhdyn kantajan seuraamana hyökkäsivät miehet »Amiraali Benbowia» vastaan. Sitten näin heidän pysähtyvän ja kuulin heidän hiljaa puhelevan, aivan kuin olisivat hämmästyneet tavatessaan oven avonaisena. Mutta pysähdys ei ollut pitkällinen, sillä sokea mies alkoi jälleen jaella käskyjään. Hänen äänensä kajahti kovemmalta ja kimakammalta kuin ennen, aivan kuin olisi hän ollut mielenjännityksestä ja raivosta aivan hurjistunut.

»Sisään, sisään!» huusi hän sadatellen miesten hitautta.

Neljä viisi miestä totteli heti ja pari jäi kerjäläisen luo. Seurasi hiljaisuus, sitten kuului hämmästynyt huudahdus ja ääni ilmoitti talosta:

»Bill on kuollut!»

Mutta sokea vastasi vain sadatellen heidän hitauttaan.

»Tarkastakaa hänet, joku teistä te lurjustelijat ja muut ylös arkkua noutamaan», huusi hän.

Kuului selvään, miten vanhat rappusemme ratisivat miesten juostessa yläkertaan; koko talo kai tutisi. Pian kuului uusia hämmästyneitä huudahduksia; kapteenin huoneen ikkuna töytäistiin auki niin että lasit säpäleinä helisivät ja mies työnsi ulos päänsä ja hartiansa selittäen alhaalla seisovalle sokealle kerjäläiselle:

»Pew, he ovat ehtineet ennen meitä. Joku on tyhjentänyt arkun pohjaa myöten.»

»Onko se siellä?» karjui Pew.

»Rahat ovat täällä.»

Sokea ei sanonut rahoista välittävänsä.

»Flintin kääröä tarkoitan», huusi han.

»Ei sitä täällä näy», mies vastasi.

»Kuulkaa te siellä alhaalla, onko se Billin vaatteissa?» sokea taas karjui.

Toinen mies, arvatenkin se, joka oli jäänyt kapteenin ruumista tarkastelemaan, tuli nyt ravintolan ovelle. »Bill on jo puhdistettu», vastasi hän, »ei ole mitään jälellä».

»Sen on tuo ravintolan väki tehnyt — se poika. Kunpa olisinkin häneltä silmät puhkaissut!» huudahti sokea Pew. »He olivat aivan äsken täällä — ovi oli lukittu kun sitä koetin. Hajautukaa, pojat, ja etsikää heidät käsiin.»

»Totta totisesti, tulenkin jättivät palamaan», vakuutti mies ikkunasta.

»Hajautukaa etsimään. Nuuskikaa joka nurkka hökkelissä!» käski Pew, lyöden keppiään maantiehen.

Sitten seurasi ankara myllerrys koko vanhassa ravintolassamme; raskaita askelia kumisi kaikkialta, huonekaluja heiteltiin kumoon, ovia lyötiin säpäleiksi niin että kaiku kallioista vastasi. Toinen toisensa lälkeen tulivat miehet jälleen ulos tielle ja selittivät, ettei meitä mistään löytynyt. Samassa kuului vihellys, yhtäläinen kuin se, joka oli säikäyttänyt meidät kapteenin rahoja laskiessamme, mutta nyt se kuului kahteen kertaan. Minä olin luullut sitä sokean miehen hyökkäysmerkiksi väelleen, mutta nyt älysin, että se olikin kylänpuoleiselta kummulta annettu merkki, ja päättäen sen vaikutuksesta merirosvoihin, varoitti se heitä lähestyvästä vaarasta.

»Dirkin merkki taas», sanoi joku. »Kahdesti! Meidän täytyy hävitä, miehet.»

»Hävitä, jänishousu!» Pew huudahti. »Dirk oli jo alussa suuri pelkuri — elkää hänestä välittäkö. Heidän täytyy olla aivan lähistöllä, he eivät ole kauas ehtineet; he ovat aivan käsissänne. Hajautukaa etsimään, koirat! Kies'avita, jos silmäni olisivat jälellä.»

Tämä toivomus näytti vähän vaikuttavan, sillä pari miestä alkoi silmäillä sinne tänne romukasoihin, mutta mielestäni he etsivät vain toisella silmällä ja toisella pälyivät heitä itseään uhkaavaa vaaraa. Muut miehet seisoivat epäröivinä tiellä.

»Teitä odottavat tuhannet ja te hullut vielä vitkastelette! Te olisitte rikkaat kuin kuninkaat, jos sen löytäisitte, ja te tiedätte, että se on täällä, mutta kuitenkin te epäröitte kuin nahjukset. Ei kukaan teistä

uskaltanut astua Billin eteen, mutta minä — sokea — sen tein! Ja nyt menee tilaisuus käsistäni teidän tähtenne! Minä jään edelleenkin köyhäksi, ryömiväksi, rommia kärkkyväksi kerjäläiseksi, vaikka voisin vaunuissa keinuen ajella. Jos teillä olisi rohkeutta kuin hauilla merrassa, niin saisitte heidät vielä kiinni.»

»Viisi heistä, Pew, meillähän on dubloonit!» murisi joku.

»He ehkä ovat etsittävämme piilottaneet», toinen lisäsi. »Ota rahat, Pew, eläkä rähise.»

Näistä vastaväitteistä Pew lopulta kokonaan menetti malttinsa ja alkoi huitoa tovereitaan oikealle ja vasemalle. Useampi kuin yksi sai ankaran iskun hänen kepistään.

Miehet puolestaan sadattelivat sokeata seuranpettäjää, uhkailivat häntä kamalasti ja koettivat turhaan tarttua hänen keppiinsä ja riistää sen hänen käsistään.

Tämä riita meidät pelasti, sillä miesten vielä kiistellessä kuului kylänpuoleiselta kummulta uusi ääni — nelistävien hevosien kavionkopina. Melkein samassa silmänräpäyksessä pamahti ahon reunasta pistoolinlaukaus. Se oli nähtävästi viimeinen varoitus uhkaavasta vaarasta, sillä rosvot pyörähtivät heti pakoon, juosten eri haaroille, mikä rantaa pitkin, mikä yli kummun, niin että puolessa minuutissa heistä ei näkynyt ketään muita kuin Pew. Hänet he olivat jättäneet jälkeensä joko yksistään säikähdyksestä tai kostaakseen hänelle ilkeät sanat ja iskut. Siellä hän nyt raivoissaan töytäili tiellä edestakaisin, kopeloiden kepillä eteensä ja huudellen tovereitaan. Lopulta hän läksi väärään suuntaan, juoksi muutamia askeleita ohitseni kylään päin, huutaen:

»Johnny, Musta Koira, Dirk, elkää jättäkö Pew vanhusta, toverit — elkää toki Pew ukkoa!»

Samassa kumahti kavionkopina kummun laelta ja neljä tai viisi ratsumiestä ilmestyi sinne kuunvaloon. Täyttä laukkaa karauttivat he sitten rinnettä alas.

Pew älysi nyt erehtyneensä, pyörähti huudahtaen takaisin, ja juoksi suoraa päätä ojaan, jonne hän nurin niskoin vierähti. Mutta pian oli hän taas jaloillaan ja ja ryntäsi nyt aivan mielettömänä suoraan etumaisen hevosen jalkoihin.

Ratsastaja koetti häntä väistää, mutta turhaan. Kimakasti parahtaen lensi Pew kumoon, kaviot kolhivat häntä säälimättä ja vilahtivat ohi. Hän kaatui kyljelleen, vaipui siitä hiljaa kasvoilleen eikä liikahtanut enää.

Minä ponnahdin ylös ja huusin ratsastajille. He pidättelivät hevosiaan tapaturmasta pelästyneinä, ja pian näin ketä he olivat. Yksi heistä, joka pysytteleytyi toisten takana, oli poika, joka kylästä oli lähtenyt tohtori Liveseyn luo, muut olivat tullivirkamiehiä, jotka hän oli tavannut matkalla, ja joiden kera hän oli älynnyt kääntyä heti takaisin. Ylitarkastaja Dance oli kuullut puhuttavan loggertista Kissan Kolossa ja lähtenyt samana iltana ratsastamaan meille päin. Tätä seikkaa saimme äitini ja minä kiittää pelastuksestamme.

Pew oli kuollut. Äitini taas tointui heti kun olimme kantaneet hänet kylään ja valelleet häntä kylmällä vedellä. Hän ei enää tiennyt pelosta mitään, vaikka yhä valittelikin tappiotaan rahojen jaossa. Ylitarkastaja sillä välin ratsasti Kissan Kololle niin nopeasti kuin vain pääsi, mutta kun hänen miestensä oli laaksossa laskeuduttava satulasta, ja talutettava, toisinaan autettavakin

hevosia, ja kuljettava aina yllätyksen pelosta varovasti, ei ollut mikään ihme, että heidän perille päästessä loggertti jo oli matkalla vaikka vielä likellä rantaa. Hän huusi sitä pysähtymään. Vastaukseksi käski ääni aluksesta häntä pysytteleytymään poissa kuunvalosta, taikka saisi hän lyijypalasen kalloonsa. Samassa vinkuikin kuula hänen käsivartensa vieritse. Hetkinen sen jälkeen alus jo kääntyi niemen ympäri ja hävisi näkyvistä. Ylitarkastaja seisoi rannalla kuin »kala kuivalla maalla», kuten hän sanoi, eikä voinut muuta tehdä kuin lähettää mies varoittamaan tullialusta B---ssä. »Ja se», hän sanoi, »ei ole tyhjää parempi. He pääsivät kauniisti käsistämme, eikä sille enää mitään mahda. Siitä vain», hän lisäsi, »on mieleni hyvä, että astuin Pew päällikön varpaille»; sillä silloin hän jo oli kuullut minun kertomukseni.

Minä menin hänen kanssaan takaisin »Amiraali Benbowiin», ja niin perin pohjin hävitettyä asumusta tuskin voitte kuvitella. Seinäkellonkin olivat roistot heittäneet lattiaan hurjina etsiessään minua ja äitiäni; ja vaikka oikeastaan ei muuta olta poisviety kuin kapteenin rahapussi ja pieni määrä hopearahoja käsikassasta, selvisi minulle heti, että me olimme taloudellisesti häviöllä. Hra Dance ei voinut asemaa mitenkään auttaa.

»He saivat rahat, sanoitte? No mitä sitten, Hawkins, he vielä etsivät? Enemmän rahoja, arvatakseni?»

»Ei, herra, eivät he rahoja etsineet, ellen erehdy», vastasin. »Luulenpa että se tavara on povitaskussani; ja suoraan sanoakseni minä mielelläni soisin, että se pantaisiin varmaan talteen.»

»Totta tosiaan, poikani, oikeassa olet», vastasi hän. »Minä otan sen jos sallit.»

»Ajattelin, että ehkä tohtori Livesey...» aloin.

»Aivan oikein», hän keskeytti iloisesti, »aivan oikein — hieno mies ja oikeuden jäsen. Ja, johtuu nyt mieleeni, minähän voinkin itse ratsastaa sinne ja tehdä selkoa tapahtumista hänelle tai junkkarille. Pew on kuollut, siitä ei päästä. En häntä sureksi, mutta hän on kuollut, nähkääs, ja ihmiset syyttävät siitä hänen majesteettinsa tullipäällikköä, jos he ketään yleensä voivat syyttää. Kuule nyt, Hawkins, jos haluat, niin otan sinut mukaani.»

Kiitin häntä sydämellisesti tarjouksesta ja me astelimme takaisin kylään, jossa hevoset olivat. Sillä aikaa kuin minä kerroin äidille lähdöstäni, olivat kaikki jo nousseet satulaan.

»Dogger», Dance sanoi, »teillä on hyvä hevonen; ottakaa tämä poika taaksenne.»

Heti kun istuin satulassa, pidellen Doggerin vyöstä, antoi ylitarkastaja lähtökäskyn ja seurue lähti tasaista ravia etenemään tohtori Liveseyn asunnolle päin.

6 Luku.

Kapteenin paperit.

Me ratsastimme koko matkan hyvää kyytiä siksi kuin pysähdyimme tohtori Liveseyn oven edustalle. Talo oli vallan pimeässä.

Hra Dance käski minua laskeutumaan satulasta koputtaakseni ovelle, ja Dogger auttoi minut toisen jalustimen avulla alas. Palvelustyttö tuli heti avaamaan oven

»Onko tohtori Livesey kotona?» kysyin.

Tyttö vastasi kieltävästi; tohtori oli tullut iltapäivällä kotia, mutta mennyt kartanoon päivällisille junkkarin luo.

»Menemme sinne, pojat», hra Dance virkkoi.

Kun matka oli lyhyt, en noussut enää satulaan, vaan juoksin Doggerin jalustinremmistä pidellen kartanon portille ja sieltä pitkää, kuun valaisemaa ja lehdettömien puiden reunustamaa kujaa pitkin suureen, vanhaan puutarhaan, jota kartanon valkoiset rakennusrivit ympäröivät. Täällä hra Dance laskeutui satulasta, otti minut mukaansa ja pääsi muutaman sanan vaihdettuaan sisään.

Palvelija ohjasi meidät matoilla verhottua käytävää pitkin suureen kirjastohuoneeseen, jossa oli kirjahyllyjä seinät täynnä ja rintakuvia hyllyjen päällä. Siellä istuivat, kahden puolen loimuavaa takkavalkeaa, junkkari ja tohtori Livesey piiput hampaissa.

En ollut koskaan ennen nähnyt junkkaria niin läheltä. Hän oli kookas mies, yli kuuden jalan pituinen ja ruumiiltaan roteva. Hänen kasvonsa olivat pöhöttyneet,

karkeatekoiset ja pitkillä matkoilla ahovoituneet ja käyneet ryppyisiksi. Kulmakarvat olivat pikimustat ja herkkäliikkeiset, ja tämä antoi hänen kasvoilleen sävyn, josta olisit päättänyt hänen luonteensa tuliseksi mutta et pahasisuiseksi.

»Käykää sisään, hra Dance», virkkoi hän hyvin arvokkaasti ja alentuvaisesti.

»Hyvää iltaa Dance», sanoi tohtori päätään nyökäyttäen. »Ja hyvää iltaa sinullekin, Jim ystäväni. Mikä hyvä tuuli teidät tänne tuo?»

Ylitarkastaja ojentautui suoraksi ja jäykäksi ja saneli kertomuksensa kuin ulkoläksyn. Olisittepa nähnyt, miten kuuntelijat kurottautuivat eteenpäin, silmäilivät merkitseväisesti toisiaan ja kokonaan unhottivat piippunsa hämmästyksestä ja mielenkiinnosta. Kuultuaan kuinka äitini palasi takaisin ravintolaan, tohtori löi kädet polviinsa ja junkkari huudahti »Bravo!» ja taittoi pitkän piippunsa lieden laitaan.

Kotvan ennen kuin kertomus oli lopussa, hra Trelawney (se oli näet junkkarin nimi, kuten muistanette) oli jo noussut tuoliltaan ja käveli edestakaisin huoneessa, ja tohtori, aivan kuin paremmin kuullakseen, oli ottanut puuteroidun peruukin päästään ja näytti nyt hyvin omituiselta luonnollisine, lyhyeksi leikattuine tukkineen.

Vihoviimein hra Dance lopetti kertomuksensa.

»Hra Dance», junkkari virkkoi, »te olette hyvin jaloluontoinen mies. Sen, että te ratsastitte kumoon tuon mustan, ilettävän konnan, luen teille ansioksi, herrani, aivankuin olisitte torakan tappanut. Tämä Hawkins poikanen onkin oikea valtti, huomaan mä. Hawkins,

soitappa tuota kelloa! Hra Dancen täytyy saada vähän olutta.»

»Sinulla, Jim», tohtori puhui, »on siis se tavara, jota he himoitsivat, vai kuinka?»

»Tässä se on», minä vastasin, ojentaen hänelle öljykankaisen käärön.

Tohtori katseli sitä joka puolelta aivankuin hänen sormensa olisivat kipenöineet avaamishalusta. Hän pisti kuitenkin käärön avaamattomana takin taskuun.

»Junkkari», virkkoi hän, »kun Dance on saanut oluensa, täytynee hänen luonnollisesti mennä virkatoimiinsa, mutta Jim Hawkinsin tahtoisin pidättää täällä viettämään yön talossani, ja luvallasi ehdotan, että lihapiirakka noudetaan tänne hänen illallisekseen.»

»Tahtosi tapahtukoon, Livesey», junkkari vastasi; Hawkins on hyväkseenkin piirakan ansainnut.»

Suuri hanhipiirakka tuotiin nyt sivupöydälle ja minä söin vankan illallisen, nälkäinen kun olin. Isännät sillävälin lausuivat hra Dancelle vielä muutamia kohteliaisuuksia ja lähettivät sitten hänet pois.

»Ja nyt, junkkari», tohtori virkkoi.

»Ja nyt, Livesey», sanoi junkkari samaan henkäykseen.

»Kukin kerrallaan, kukin kerrallaan puhukoon», nauroi tohtori Livesey. Olet kai tuosta Flintistä kuullut kerrottavan?»

»Hänestä kuullut!» huudahti junkkari. »Hänestä kuullut! Hän oli verenhimoisin merirosvo, mikä konsaan on aaltoja kyntänyt. Mustaparta oli lapsi Flintiin verraten. Espanjalaiset pelkäsivät häntä niin mielettömästi, että minä toisinaan oikein ylpeilin siitä, että

hän oli englantilainen. Näillä omilla silmilläni olen nähnyt hänen märssypurjeensa Trinidadin ulkopuolella, ja minun jänishousu-laivurini pyörsi heti takaisin muutamaan Espanjan satamaan.»

»Olen minäkin hänestä kuullut täällä Englannissa», tohtori sanoi. »Mutta nyt on kysymys siitä, oliko hänellä rahoja.»

»Rahoja», huudahti junkkari. »Etkö ole tarinaa kuullut? Mitäpä muuta ne roistot olisivat vaanineet, elleivät juuri rahoja? Mistäpä he muusta kuin rahasta piittaisivat? Minkäpä muun kuin rahan vuoksi ne hirtehiset vaaraan antautuisivat?

»Siitä pian saamme selvän», vastasi tohtori. »Sinä olet vain niin kauhean kuumaverinen ja suurisuinen, etten suunvuoroa saa. Minä tahtoisin vain tietää seuraavan seikan: Jos minulla nyt olisi taskussani jotain osviittoja siitä minne Flint on aarteensa haudannut, niin olisikohan saaliimme suurikin?»

»Saaliimmeko!» junkkari huudahti. »Minä sanon vain että jos meillä ovat nuo osviitat, joista puhut, niin minä varustan laivan Bristolin telakassa ja otan sinut ja tämän Hawkinsin mukaani ja etsin aarteen käsiin vaikka vuosi etsimiseen kuluisi.»

»Koska siis», tohtori virkkoi, »Jim sopii seuraan, niin avaamme käärön», ja hän asetti sen eteensä pöydälle.

Käärö oli ommeltu kiinni ja tohtorin täytyi ottaa esiin ammattisalkkunsa ja leikata neulokset lääkärinsaksillaan. Siinä oli kaksi esinettä — kirja ja sinetöity paperi.

»Ensiksi tutkimme kirjan», huomautti tohtori.

Junkkari ja minä kurottauduimme katsomaan avausta hänen olkansa yli, sillä tohtori Livesey oli ystävällisesti viitannut minutkin paikaltani pöydän ääreen löydöstämme nauttimaan. Ensimäisellä sivulla oli vain tuollaisia lauseen katkelmia, joita joutessaan tai harjoitellakseen tavallisesti kynä kädessä piirtelee. Muuan oli sama kuin kapteenivainaan ihokaiverrus »Billy Bones kuvittelee», toisessa paikassa oli »Hra W. Bones, matruusi», »Ei enempää rommia», »Pahn Keyn kohdalla hän sen sai», ja muutamia muita pätkiä, enimmäkseen yksityisiä, käsittämättömiä sanoja. En voinut olla arvailematta kuka se oli joka sen »sai», ja mitä »se» oli, jonka hän sai. Sangen varmaan puukon iskun selkäänsä.

»Eipä tästä paljon viisastuta», virkkoi tohtori Livesey lehteä kääntäessään.

Seuraavat kymmenen tai kaksitoista sivua olivat täynnä kummallisia vientejä. Rivin toisessa päässä oli päivämäärä ja toisessa rahasumma aivan kuin tavallisessa tilikirjassa, mutta niiden välissä oli selittävän tekstin asemasta vain eri määrä ristejä. Kesäk. 12 p:nä 1745 esimerkiksi oli seitsemänkymmentä puntaa saatu joltakin, mutta saannin selityksenä oli ainoastaan kuusi ristiä. Muutamissa tapauksissa kuitenkin oli vielä paikan nimi lisätty, kuten »Caraccaan kohdalla», taikka vain leveys ja pituus ilmaistu, kuten »62° 17' 20", 19° 2' 40"».

Viennit käsittivät melkein kaksikymmentä vuotta ja summien suuruus lisääntyi sen mukaan mitä myöhemmältä ajalta ne olivat. Viimein oli viiden kuuden väärän yhteenlaskun perästä kirjoitettu loppusumma ja piirretty sanat: »Bones, hänen kassansa».

»Tästä en pääse hullua hurskaammaksi», tohtori Livesey sanoi.

»Kaikkihan on päivänselvää», junkkari huudahti. »Tämä on sen sydämettömän koiran tilikirja. Nämä ristit ovat piirretyt niiden laivojen tai kaupunkien nimien asemasta, jotka he upottivat tai ryöstivät. Summat ovat roiston osingot ja siihen, missä hän pelkäsi epäselvyyttä syntyvän, hän kuten näette, liitti jonkun lisäselvityksen. »Caraccaan kohdalla» esimerkiksi; joku laiva ryöstettiin mainitun rannikon edustalla. Jumala auttakoon niitäkin sieluja, jotka olivat laivan miehistönä — ahvenen valtakunnan asujia aikoja sitten.»

»Oikein arvattu», tohtori virkkoi. »Siitä näkee mikä hyöty matkailemisesta on. Aivan oikein! Ja summat suurenevat, näette, sitä myöten kuin hän arvossa nousee.»

Kirjassa ei ollutkaan juuri mitään muuta lukuunottamatta loppuun jääneille tyhjille lehdille kirjoitettuja muistiinpanoja muutamien paikkojen asemasta ja taulu ranskalaisten, englantilaisten ja espanjalaisten rahojen muuttamisesta käypään rahaan.

»Tarkka mies!» tohtori huudahti. »Häntä ei vain niinkään petetty!»

»Ja nyt», junkkari virkkoi, »tarkastamme tämän toisen».

Paperi oli sinetöity useasta paikasta käyttämällä sormustinta sinettimenä; ehkä juuri sitä sormustinta, jonka olin löytänyt kapteenin taskusta. Tohtori avasi sinetit hyvin varovaisesti ja eteemme levisi saaren kartta, jossa oli pituudet ja leveydet, ilmansuunnat, vuorien, lahtien ja sisäreittien nimet ja kaikki yksityiskohdat joita konsanaan voi tarvita ohjatakseen laivan turvalli-

seen satamaan saaren rannoilla. Se oli noin yhdeksän peninkulman*) pituinen ja noin viiden levyinen. Muodoltaan se oli kuin vedestä ylös kohottautuva lihava lohikäärme, sillä oli kaksi erinomaista maan suojaamaa satamaa, ja keskellä oli vuori, jonka nimeksi oli merkitty »Tähystäjä». Kartalla oli useita myöhempiä lisäyksiä, etupäässä kolme punaisella piirrettyä ristiä — kaksi saaren pohjoispäässä, yksi lounasosassa, ja tämän viereen oli samalla musteella ja pienellä, siistillä käsialalla, joka täydellisesti erosi kapteenin epäsäännöllisestä töherryksestä, kirjoitettu sanat: »Aarteen pääosa tässä».

Kartan toiselle puolen oli vielä seuraavat ohjeet kirjoitettu samalla käsialalla:

»Korkea puu, Tähystäjän rinteellä, yksi aste pohjoiseen pohjoiskoillisesta.

Luuranko-saari itäkaakosta itään.

Kymmenen jalkaa.

Kankihopea on pohjoisessa laatikossa; sen löytää itäisen kummun suunnasta, kymmenen syltä etelään mustasta kalliosta, kasvojen suuntaan.

Aseet löytää helposti hietakummusta, pohjoisen sisäreitin pohjoisen niemen nenässä; suunta neljännes pohjoiseen idästä.

J. F.»

Siinä kaikki; mutta niin lyhyet kuin ohjeet olivatkin ja minulle käsittämättömät, riemastuttivat ne junkkaria ja tohtori Liveseytä.

»Livesey», junkkari puhui, »sinä lopetat heti jonninjoutavat ammattihommasi. Huomenna lähden minä Bristoliin. Kolmessa viikossa — — kolmessa viikossa! — kahdessa viikossa — kymmenessä päivässä — meillä

*) Englannin peninkulma (= noin 1,6 km.).

on parhain laiva ja valituin laivaväki koko Englannissa. Hawkins saa laivapojan arvon. Sinusta tuleekin erinomainen laivapoika, Hawkins. Sinä, Livesey, olet laivan lääkäri, minä amiraali. Redruthin, Joycen ja Hunterin otamme mukaan. Tuulet ovat meille suotuisat, matkamme nopea ja paikan löydämme helposti, ja rahaa on vaikka syödä — vaikka kullassa piehtaroida -- taikka koko ikämme voileipiä heittää.»

»Trelawney», tohtori sanoi, »minä lähden totta totisesti kerallasi ja Jim myös; menestyköön yrityksemme. Vain yhtä miestä minä pelkään.»

»Ken hän on?» junkkari huudahti. »Mikä sen koiran nimi on?»

»Sinua itseäsi», tohtori vastasi, »sillä sinä et voi pitää kieltäsi kurissa. Me emme ole ainoat, joiden tiedossa on tämä paperi. Nuo miehet, jotka tänään kävivät ravintolan kimppuun — rohkeita, epätoivoisen hurjia miehiä — ja muut, jotka odottelivat purjealuksessa, ja vielä monet muut, uskallan väittää, jotka eivät ole kaukana, ovat, joka kynsi, päättäneet saada rahat käsiinsä maksoi mitä maksoi. Ei kukaan meistä saa liikkua yksikseen siksi kuin pääsemme vesille. Jim ja minä oleksimme yksissä odotellessamme ja sinä otat Joycen ja Hunterin seuraasi, kun lähdet ratsastamaan Bristoliin. Ja ennen kaikkea, ei kukaan meistä saa sanaakaan hiiskua löydöstämme.»

»Livesey», junkkari vastasi, »aina sinä olet oikeassa. Minä vaikenen kuin muuri.»

TOINEN OSA

LAIVAKOKKI

7 Luku.

Minä matkustan Bristoliin.

Kului kauemmin kuin junkkari luuli, ennenkuin olimme valmiit lähtemään merelle, ja meidän alkuperäistä suunnitelmaamme ei voitu toteuttaa — ei edes tohtori Liveseyn aikomusta pitää minut aina seurassaan — niinkuin olimme edellyttäneet. Tohtorin täytyi matkustaa Lontooseen hoitamaan erään lääkärin virkaa; junkkarilla oli paljon puuhaa Bristolissa ja minä taas asustin vanhan Redruthin, metsänvartijan, turvissa kartanossa. Olin kuin vanki, mutta mieli täynnä meriunelmia ja mitä viehättävimpiä kuvitteluja ihmeellisistä saarista ja seikkailuista. Minä mietiskelin tunnittain karttaa, jonka kaikki yksityiskohdat tarkkaan muistin. Istuessani talonhoitajan huoneessa takkavalkean ääressä minä kuvittelin lähestyväni saarta jos miltä suunnalta, tutkin jokaisen kapanalan sen pinnasta, kapusin lukemattomat kerrat sille korkealle kummulle, jota he »Tähystäjäksi» nimittivät, ja nautin mitä ihmeellisimmistä ja vaihtelevimmista näköaloista, jotka sen huipulta eteeni aukenivat. Toisinaan saari oli sakeanaan villejä, joiden kanssa taistelimme, toisinaan taas vaarallisia eläimiä, jotka meitä hätyyttelivät; mutta kuitenkaan ei kuvitteluissani minulle tapahtunut mitään niin tavatonta ja traagillista kuin sittemmin todellisuudessa.

Näin vierivät viikot, kunnes eräänä kauniina päivänä saapui tohtori Liveseylle osoitettu kirje, jonka osoitteeseen oli lisätty: »Jos hän ei ole kotona avatkoon tämän Tom Redruth tai nuori Hawkins.» Ohjetta seuraten luimme — tai oikeammin minä luin, sillä metsänvartija ei oikein saanut selvää muusta kuin painetusta sanasta — seuraavat tärkeät tiedonannot:

»Vanhan Ankkurin ravintola, Bristol,
1 p. maalisk. 17—.

»Veli Livesey!

Kun en tiedä, oletko kartanossa vai yhä Lontoossa, lähetän tämän kirjeen yhtäläisenä kumpaankin paikkaan.

»Laiva on ostettu ja varustettu. Se on ankkurissa valmiina lähtemään merelle. Soreampaa kuunaria et ole koskaan nähnyt — lapsikin sillä purjehtisi — kahden sadan tonnin alus, nimi ***Hispaniola.***

»Sain sen vanhan ystäväni Blandlyn avulla, joka on osoittautunut olevansa kaikessa mitä ihmeteltävin mies. Tuo verraton mies aivan orjana raatoi minua auttaakseen, ja samoin, voin lisätä, kaikki muutkin Bristolissa tekivät heti kun saivat vihiä matkamme päämäärästä — aarteesta, tarkotan.»

»Redruth», virkoin, keskeyttäen kirjeen lukemisen, »tämä ei ole tohtori Liveseyn mieleen. Junkkari ei ole sittenkään voinut olla puhumatta — — —.»

»Kaikkea vielä, kenelläpä siihen parempi oikeus olisi?» murahti metsänvartija. »Junkkariko ei saisi tohtori Liveseylle puhua mitä tahtoo, hä?»

Vastaus tukki minulta suun ja minä luin edelleen:

»Blandy itse keksi ***Hispaniolan*** ja sai sen ihmeellisen älykkäällä tavalla aivan pilahinnasta. Bristolissa on joukko ihmisiä, jotka ovat perin käsittämättömän epäluuloisia Blandlyyn nähden. He itsepäisesti vain väittävät että tuo kunnon mies olisi rahasta valmis mihin tahansa, että ***Hispaniola*** oli hänen laivansa, ja että

han kiskoi siita minulta huikean hinnan — mita konnaantuntuvinta panettelua. Ei kukaan heista uskalla kuitenkaan kieltaa laivan hyviä puolia.

»Siihen asti meni kaikki kuin leikkia lyoden. Tyomehet — laivanvarustajat ja muut — olivat kylla kiusallisen hitaita; mutta aika senkin solmun selvitti. Laivan miehisto se se oli joka paani pyörälle pani.

»Halusin tasaluvuin kaksikymmenta miesta — olivatpa he sitten oman maan miehia, merirosvoja tai inhottavia ranskalaisia — ja minulla oli hitonmoinen puuha ennenkuin edes puoli tusinaa oli pestattu. Silloin potkasi onni minua niin ihmeellisesti, etta sain käsiini juuri sellaisen miehen, jota tarvitsin.

»Laiturilla seisoessani jouduin aivan sattumalta puheisiin hanen kanssaan. Sain tietää, että hän oli merimies, omisti muutaman ravintolan, tunsi kaikki Bristolin merenkävijat, oli menettanyt terveytensä maalla ja tarvitsi kokin hyvän makuusijan voidakseen jälleen lähteä merelle. Sanoi tallustelleensa tuona aamuna laiturilla, vetääkseen vähän suolaisen veden hajua nenaansa.

»Tuo minua summattomasti liikutti — samoin sinakin olisit tuntenut — ja sulasta säälistä minä heti pestasin hänet laivan kokiksi. Häntä nimitetään Pitkäksi John Silveriksi, ja hän on menettänyt toisen jalkansa; mutta se on mielestani vain kunniaksi, koskapa hän oli menettänyt jalkansa palvellessaan isänmaata kuolemattoman Hawken johdolla. Hänellä ei ole ollenkaan elakettä, Livesey. Ajattele miten nurinkurisessa ajassa me elammekin!

»No niin, minä luulin löytäneeni vain kokin, mutta olinkin pestannut koko miehistön. Silverin kanssa me muutamassa päivassä kerasimme kokoon joukon sitkeimpiä merikarhuja, mita ajatella saattaa. Ei heitä nautinnokseen katsele, mutta kasvoista paattaen he ovat mitä pelottominta väkeä. Vakuutan, etta heidän avullaan vaikka fregatin voittaisimme.

»Pitkä John vielä erotti kaksi niistä kuudesta tai seitsemästa miehestä, jotka minä olin saanut käsiini. Kaden käänteessa hän osoitti minulle, että he olivat juuri sellaisia keltanokkia merimiehiksi, joita meidän vakavalla seikkailuretkellä oli vältettävä.

»Minä olen mitä parhaimmissa voimissa ja reippaimmalla mielellä, syön kuin hevonen, nukun kuin polkky, enkä kuitenkaan

saa oikeata ilon hetkeä ennenkuin kuulen merikarhujeni kolistelevan ankkurikiertimen kimpussa. Ulos merelle, hei! Hitto aarteet viekoon! Meren loiste se pääni on pyörälle pannut. Tule siis, Livesey, lintuna lentäen, elä hetkeäkään siekaile, jos minua arvossa pidät.

»Lähetä heti Hawkins Redruthin vartioimana äitinsä luona pistäymään, ja tulkaa sitten molemmat kiireimmän kautta Bristoliin.

John Trelawney.»

J. K. En tullut maininneeksi, että Blandly, joka sivumennen sanoen lähettää apujoukon meitä etsimään, ellemme elokuun loppuun ole takaisin palanneet, on löytänyt purjehduspäälliköksi erinomaisen miehen. Jäykkäniskainen mies hän on, ikävä kyllä, mutta muuten kerrassaan aarre. Pitkä John Silver kaivoi taas esiin hyvin pätevän perämiehen, Arrow nimeltään. Ylilaivurina minulla on mies, joka puhaltaa säkkipilliä, Livesey; meidän *Hispaniolallamme* on siis kaikki järjestetty oikein sotalaivan mallin mukaan.

En muistanut kertoa sinulle, että Silver on varoissaan oleva mies: tiedän, että hänellä on pankissa tili, jota ei koskaan tyhjäksi oteta. Hän jättää vaimonsa ravintolaa hoitamaan, ja kun hän ei ole rumimpia naisia, suotanee anteeksi sellaisille vanhoille pojille kuin sinä ja minä olemme jos he arvelevatkin, että miehen lähettää jälleen merille vaimo yhtä paljon kuin terveyskin.

J. T.

»J. K. — Hawkins saa viipyä yhden yönseudun äitinsä luona.

J. T.»

Voinette kuvitella minkälaisen riemastuksen minussa tämä kirje herätti. Olin aivan pois suunniltani ilosta, ja jos koskaan olen miestä halveksinut, niin halveksin nyt Redruthia, joka vain murisi ja valitteli. Jokainoa hänen apulaisistaan olisi ollut valmis vaihtamaan paikkaa hänen kanssaan, mutta junkkarin toivomukset kävivät toiseen suuntaan ja junkkarin toivo-

mukset olivat heille kaikille lakina. Ei kukaan muu kuin Redruth olisi uskaltanut edes nurista.

Seuraavana aamuna me lähdimme jalkaisin »Amiraali Benbowiin» ja siellä tapasin äitini hyvissä voimissa. Kapteeni, joka niin kauan oli ollut kiusanamme, oli mennyt sinne missä pahat ihmiset eivät enää ole toisten vaivana. Junkkari oli korjauttanut kaikki vauriot ja uudelleen maalauttanut vierashuoneet ja nimikilven, olipa hankkinut lisää huonekalujakin, — ennen kaikkia kauniin nojatuolin äidilleni anniskeluhuoneeseen. Hän oli vielä hankkinut passaripojankin, ettei äitini olisi ilman apua minun poissa ollessani.

Vasta tuon pojan nähtyäni minä käsitin asemani. Siihen saakka minä olin ajatellut seikkailuja, jotka minua odottivat, enkä ollenkaan kotia, josta oli erottava. Nyt kun näin tuon kömpelön vieraan, joka jäi äitini seuraksi minun sijaani, tunkivat kyyneleet ensi kerran silmiini. Pelkäänpä tehneeni pojan päivät sangen karvaiksi. Hän kun oli toimeensa tottumaton, sain minä tuhkatiheään tilaisuuksia ojentaa ja moittia häntä, enkä minä suinkaan laiminlyönyt käyttää niitä hyväkseni.

Yö kului ja seuraavana päivänä päivällisen jälkeen Redruth ja minä olimme jälleen matkalla. Minä sanoin hyvästit äidilleni ja lahdelmalle, jonka rannalla olin pienestä pitäen elänyt, ja vanhalle rakkaalle »Amiraali Benbowille» — vaikka se uudelleen maalattuna ei enää ollut minulle yhtä rakas kuin ennen. Viimeisinä oli mielessäni kapteeni, joka niin usein oli töyhtöhattuineen, arpisine poskineen ja messinkisine kaukoputkineen rannikkoa astellut. Samassa jo olimme tien mutkauksessa, ja kotini hävisi näkyvistäni.

»Kuninkaallisen Yrjön» luona nousimme postivaunuun. Minut sullottiin Redruthin ja muutaman lihavan, vanhan herrasmiehen väliin. Nopeasta liikkeestä ja kylmästä ilmasta huolimatta minä kai jo alusta asti olin torkahdellut ja nukkunut sitten kuin pölkky myötä- ja vastamäet, ohi kaikkien pysäkkien, sillä kun

»Minä sanoin hyvästit äidilleni ja lahdelmalle, jonka rannalla olin pienestä pitäen elänyt.»

tyrkkäys kylkeeni minut lopulta herätti ja minä avasin silmäni, niin näin vaunumme seisovan suuren rakennuksen edustalla kaupungissa ja päivän jo kotvan sitten nousseen.

»Missä ollaan?» kysyin.

»Bristolissa», Tom vastasi. »Tule ulos.»

Hra Trelawney oli asettunut asumaan erääseen

ravintolaan kauas laivatokkien luo, valvoakseen töitä kuunarilla. Sinne meidän oli käveltävä, ja suureksi ilokseni vei tie sinne pitkin laitureita, moniilukuisten, kaiken kokoisten ja lajisten ja kaikista maista kotoisin olevien laivojen ohi. Muutamalla miehistö laulaen työskenteli, toisella miehiä riippui korkealla pääni yläpuolella nuorista, jotka eivät näyttäneet hämähäkin lankaa paksummilta. Vaikka olinkin koko ikäni elänyt rannikolla, tuntui minusta kuin en koskaan ennen olisi ollut meren lähistöllä. Tervan ja suolan tuoksu oli minulle aivan uutta. Minä näin mitä ihmeellisimpiä keulakuvia, jotka olivat olleet kaukana, valtamerien toisella puolen. Vielä minä näin paljon vanhoja merimiehiä, rengaskorvaisia ja kierreviiksisiä, ja tervatukkaisia, näin heidän huojuvan, kömpelön merimieskäyntinsä; ja vaikka minä olisin nähnyt yhtä monta kuningasta tai arkkipiispaa niin ei riemastukseni olisi ollut suurempi.

Minähän olin itsekin merelle lähdössä, merelle kuunarissa, jossa oli pillipiipari ylilaivurina ja tervatukkaisia, laulavia merimiehiä, merelle, kohti tuntematonta saarta, ja haudatuita aarteita etsimään!

Olin vielä näiden unelmieni vallassa, kun äkkiä töksähdimme suuren ravintolan edustalle, ja tapasimme junkkari Trelawneyn, joka täydelliseen, tukevasta sinisestä verasta valmistettuun meriupseerin pukuun puettuna ja erinomaisesti merimiehen käyntiä matkien tuli hymyillen vastaamme.

»Siinähän tekin olette», hän huudahti. »Tohtori tuli jo eilisiltana Lontoosta. Bravo! laivaseurue on täysilukuinen!»

»Voi, herrani», minä huudahdin, »milloin lähdemme?»

»Lähdemme?» hän vastasi. »Huomenna!»

8 Luku.

»Tähystäjässä.»

Suurusteltuani junkkari antoi minulle John Silverille »Tähystäjässä» osoitetun kirjelipun ja selitti että minä helposti löytäisin talon, kun vain kulkisin tokkia pitkin ja silmäileisin pientä kapakkaa, jonka kilpenä oli suuri messinkinen kaukoputki. Minä läksin asialleni aivan haltioissani siitä että sain täten tilaisuuden nähdä vielä enemmän laivoja ja merimiehiä ja pujotteleuduin eteenpäin suurien ihmisparvien ja kuormavankkurien ja tavarakääryjen välitse, sillä tokissa oli nyt touhu ylimmillään. Viimein löysin tarkoitetun talon.

Se olikin sangen miellyttävä seurustelupaikka. Kilpi oli äsken maalattu, ikkunoissa oli sievät punaiset verhot, lattialle oli ripotettu puhdasta hietaa. Kummallakin puolen kulki kadut ja molemmille antoivat avonaiset ovet, joista selvään näki matalaan, avaraan huoneeseen, vaikka tupakan savu sen sakeana pilvenä täyttikin.

Vieraat olivat enimmäkseen merimiehiä ja niin äänekkäitä, että minä hetkisen ovella epäröin ennenkuin uskalsin astua sisään.

Siinä odotellessani tuli sivuhuoneesta mies, jonka

heti ensi silmäyksellä arvasin Pitkäksi Johniksi. Hänen vasen jalkansa oli melkein lonkasta poikki, ja vasenta kainaloansa hän tuki sauvaan, jota hän käytteli tavattoman ketterästi hypellen sen avulla paikasta toiseen kuin mikäkin lintu. Hän oli hyvin kookas ja vankka, naama leveä kuin kinkun kylki — sileä ja kalvakka, mutta älykäs ja myhäilevä. Hän näyttikin olevan mitä parhaimmalla tuulella, vihelteli pöytien välitse liikkuessaan ja mieluisimmille vierailleen hänellä oli joku leikkisä sana tai taputus olkapäälle varattuna.

Sanoakseni nyt teille totuuden minä olin jo silloin, kun junkkari Trelawney kirjeessään mainitsi pitkästä Johnista, ruvennut pelkäämään, että hän olisi sama yksijalkainen merenkävijä, jota vanhassa »Benbowissa» olin niin kauan odotellut. Mutta heti kun miehen ravintolassa näin, minä muutin mieltäni. Olin nähnyt kapteenin ja Mustan Koiran ja sokean Pewin ja luulin tietäväni minkälaisilta merirosvot näyttivät — aivan toisenlaisia heidän piti mielestäni olla kuin tämä siisti ja iloinen ravintoloitsija.

Minä rohkaisin heti mieleni, astuin sisään ja menin suoraan mieheni luo, joka sauvaansa nojaten puheli muutaman vieraansa kanssa.

»Hra Silver, sir?» kysyin ojentaen kirjelippua.

»Aivan oikein, poikaseni», vastasi hän, »se on kun onkin nimeni. Kukapa sinä sitten?» Samassa hän, junkkarin kirjelmän huomatessaan, näytti aivan kuin säpsähtävän.

»Ahaa!» huudahti hän äänekkäästi ja ojensi minulle kätensä, »jo ymmärrän. Sinä olet meidän uusi laivapoikamme; hauskaa tutustua.»

Ja hän puristi käteni suureen, tukevaan kouraans

Samassa muuan kauempana istunut vieras äkk nousi ja kiiruhti ovelle. Se olikin lähellä, ja tuos tuokiossa hän hävisi kadulle. Mutta tuo kiire oli kii nittänyt häneen huomioni, ja minä tunsin hänet en silmäyksellä. Hän oli se talinaamainen mies, jolta c kaksi sormea poikki, ja joka ensimäisenä oli ilmest nyt »Amiraali Benbowiin».

»Ahaa!» minä huudahdin, »ottakaa tuo kiinni! S on Musta Koira!»

»Viisi siitä ken hän on», Silver huudahti, »mut hän ei ole maksanut laskuaan. Harry, ota hänet kiinni!

Muuan oven luona istuvista hyökkäsi pakeneva perään.

»Olipa hän vaikka Amiraali Hawke, niin laskuns hänen maksaa täytyy», Silver huudahti, ja päästäe sitten irti käteni hän kysäsi: »Miksi häntä sanoitkaan Musta mikä?»

»Koira, sir», vastasin. »Eikö hra Trelawney ol teille kertonut merirosvoista? Hän oli yksi niistä?»

»Vai niin!» Silver huudahti. »Minun huoneessani! Ben, juokse pian Harryn avuksi. Oliko hän siis niit roikaleita? Morgan, sinäkö hänen seurassaan olit? Tänne mies!»

Mies, jota hän Morganiksi nimitti — vanha, harmaa hapsinen, ruskeanaamainen merikarhu — totteli nolon käskyä, pyöritellen mälliä poskessaan.

»Kuules nyt, Morgan», Pitkä John hyvin ankarast saneli; »ethän sinä koskaan ennen ollut nähnyt tuot Mustaa — Mustaa Koiraa, vai oletko, hä?»

»En koskaan, sir», Morgan vastasi kunniaa tehden

»Etkä tiennyt hänen nimeänsä, vai?»

»En, sir.»

»Tuhat tulimmaista, Morgan, kiitä onneasi!» isäntä huudahti. »Jos sinä olisit ollut osallisena johonkin sel-aiseen, niin totta totisesti et toista kertaa olisi jalallasi aalooni astunut. Mitä hän puhui sinulle?»

»En oikein muista, sir», Morgan vastasi.

»Pääkö sinulla on hartioillasi, vaiko tuuskoppa?» Pitkä John tiuskasi. »Vai et oikein muista! Ehkä sinä et oikein tiennyt, kenen kanssa puhelit, hä? Kas niin, mitä hän juorusi — matkoista, kapteeneista, laivoista, hä? Suu puhtaaksi! Mitä hän sanoi?»

»Me puhelimme kurittamisesta, sir», Morgan vastasi.

»Kurittamisesta? Vai kurittamisesta! Mieluinen pu-heenaihe, totta tosiaan! Mene paikoillesi, moukka.»

Kun Morgan oli astella nytkytellyt entiselle pai-kalleen, kuiskasi Silver minulle hyvin tutunomaisesti, aivan kuin mielistellen;

»Hän on perin rehti mies, tuo Tom Morgan; älyä vain ei ole liiaksi. — Niin, se Musta Koira!» jat-koi hän sitten kovaan ääneen. »Se nimi on minulle aivan outo, kerrassaan outo. Mutta sittenkin minä vä-hän kuin muistelen, että minä olen — niin olenhan minä nähnyt sen roiston. Hän on käynyt täällä, nyt muistankin, erään sokean kerjäläisen seurassa.»

»Oikein muistatte, aivan varmaan», sanoin minä. »Minä tunnen senkin miehen. Hänen nimensä oli Pew.»

»Niin olikin!» Silver huudahti aivan haltioissaan. »Pew! Se oli hänen nimensä ihka varmaan. Roiston perikuvalta hän näytti! Jos nyt saamme kiinni tuon Mustan Koiran, niin kapteeni Trelawney saa kuulla

uutisia! Ben on hyvä juoksija, harvat merimiehet hänet juoksussa voittavat. Tuhat tulimmaista, hänen pitäisi saada mies kiinni, vaikka kintut katkeis! Vai puhui se kurittamisesta! *Minä* hänet kuritan!»

Näin puhuessaan hän koko ajan hyppeli sauvansa varassa lattialla, löi kämmenensä pöytään ja näytteli niin luonnollisesti vihastunutta, että Old Baileyn tuomari ja Bow Streetin salapoliisikin olisi häntä uskonut. Vanhat epäluuloni olivat heränneet eloon, tavatessani Mustan Koiran »Tähystäjässä», ja minä pidin kokkia tarkasti silmällä. Mutta hän oli minulle liian ovela, ja kun miehet hengästyneinä palasivat ja kertoivat, että he olivat väkijoukossa häipyneet karkurin jäliltä ja että heitä oli epäilty varkaiksi, niin minä jo olin valmis vaikka vannomaan, että Pitkä John Silver oli viaton.

»Kas niin, Hawkins», virkkoi hän, »nyt minä olen kauniisti kiikissä. Mitä nyt kapteeni Trelawney ajattelee. Tuo kirottu hollantilainen istui minun omassa huoneessani ja joi minun rommiani! Sinä tulet ja sanot minulle totuuden vasten naamaa, ja minä sallin hänen näyttää meille kaikille köyden päätä aivan nenäni edessä! Kuule, Hawkins, sinun täytyy puolustaa minua kapteenin edessä. Sinä olet vain poikanen, mutta nokkela poikanen. Näin sen jo sisään astuessasi. Sanos nyt mitä minä, puujalalla kompuroiva, olisin voinut tehdä? Siihen aikaan kun olin yliperämies, minä olisin hypännyt hänen rinnalleen, ottanut hänet näiden kahden kämmenen väliin ja höyhentänyt, höyhentänyt niin että — mutta nyt —»

Samassa hän vaikeni ja hänen leukansa vaipui alaspäin aivan kuin olisi hänelle jotain mieleen juolahtunut.

»Maksu?» hän huudahti. »Kolme annosta rommia! Totta totisesti, kautta puukoipeni, enkö aivan unhottanutkin maksuani!

Ja heittäytyen penkille hän herkesi nauramaan niin että kyyneleet silmissä kiilsivät. Minuunkin tarttui hänen iloisuutensa ja me nauroimme kilpaa, niin että huone kaikuna vastasi.

»Olenpa minä oikea vanha merikoira», hän viimein puhui poskiaan kuivaillen. »Sinä ja minä sopisimme erinomaisen hyvin yhteen, Hawkins, sillä varmaan minua luultaisiin laivapojaksi. Mutta nyt, valmistaukaamme matkalle. Tämä ei käy päinsä. Velvollisuus on velvollisuus, miehet. Minä panen päähäni vanhan höyhenniekka hattuni ja tulen kerallasi kapteeni Trelawneyn luo antamaan tästä asiasta selityksen. Muista, näet, nuori Hawkins, että asia on vakava, etkä sinä enkä minä pääse siitä, luullakseni, kunnialla. Ei kumpikaan meistä ollut kylliksi nokkela. Mutta tuhat tulimmaista, miten sukkelasti minä sentään pääsin rahoistani!»

Hän rupesi uudelleen nauramaan ja niin sydämellisesti, että vaikka minusta tuossa ei ollutkaan mitään sukkelaa, niin yhdyin vastoin tahtoanikin hänen iloonsa.

Lyhyellä taipaleellamme pitkin laivarantaa hän oli mitä hauskin seuratoveri, sillä hän kertoili minulle kaikista laivoista, joiden ohi kuljimme, niiden taklauksesta, kantavuudesta ja kansallisuudesta, selitteli töitä, joita kullakin tehtiin — miten muuan purki, toinen lastasi, ja kolmas valmistautui merelle lähtemään. Tuon tuostakin hän kertoi minulle pieniä juttuja laivoista ja miehistä tai toisteli jotakin meritermiä siksi kuin opin

»Hän kertoili minulle kaikista laivoista.»

sen perinpohjin. Minä aloin ymmärtää, että hän oli mitä parhain matruusi.

Kun saavuimme ravintolaan, istuivat tohtori Livesey ja junkkari yhdessä lopettelemassa olutnelikkoa ja käristettyjä voileipiä, jotka he olivat tilanneet ennenkuin lähtisivät kuunariaan tarkastamaan.

Pitkä John kertoi tapahtuman sangen lennokkaasti ja tarkalleen totuuden mukaisesti. »Niinhän se oli, vai mitä, Hawkins?» kysäsi hän vähän väliä, ja minä en voinut kuin vahvistaa hänen sanansa tosiksi.

Molemmat herrat valittivat että Musta Koira oli päässyt pakoon; mutta kaikki me olimme yksimielisiä siitä, ettei asialle enää mitään mahtanut, ja saatuaan osakseen muutamia sanoja tunnustukseksi Pitkä John tarttui kainalosauvaansa ja poistui.

»Kaikki miehet laivalle kello neljäksi iltapäivällä», huusi junkkari hänen jälkeensä.

»Ymmärrän, herra», vastasi kokki käytävästä.

»Tiedätkös mitä, junkkari», virkkoi tohtori Livesey, »minä en yleensä luota paljon keksintöihisi; mutta sen minä sanon, että John Silver miellyttää minua.»

»Se mies on oikea löytiäinen», vakuutti junkkari.

»Jim kai saa tulla kerallamme laivaan, vai mitä?»

»Tietysti», junkkari vastasi. »Ota hattusi, Hawkins, niin lähdemme katselemaan laivaa.»

9 Luku.

Ruuti ja aseet.

Hispaniola oli vähän ulompana ja me sousimme useiden laivojen keulakoristeiden alitse ja ympäri, ja niiden kettingit kolisivat toisinaan venheemme alla toisinaan taas päämme päällä. Viimein kuitenkin pääsimme laivan sivulle ja kannelle noustessa meidät otti tervehtien vastaan perämies, Arrow, vanha, kierosilmäinen ruskettunut merimies, renkaat korvissa. Hän ja junkkari olivat perin hyviä ystävyksiä, mutta pian huomasin, että kapteenin ja Trelawneyn välit eivät olleet yhtä hyvät.

Viimemainittu oli tuikeannäköinen mies ja hän näytti tyytymättömältä kaikkeen laivallamme. Pian saimmekin tietää syyn siihen, sillä tuskin olimme päässeet kajuuttaan, kun muuan matruusi tuli sinne perästämme.

»Kapteeni Smollett, herra, tahtoo puhutella teitä», sanoi hän.

»Olen aina valmis kapteenin puhuteltavaksi. Käske hänet sisään», sanoi junkkari.

Kapteeni, joka oli seurannut sanantuojan kintereillä, astui samassa sisään ja sulki oven.

»No, kapteeni Smollett, mitä teillä on sanottavana. Kaikki on hyvin, toivoakseni; kaikki kunnossa ja merikelpoisena?»

»Parasta kai on, herra», kapteeni vastasi, »puhua peittelemättä vaikka sanani voivatkin pahoittaa miel-

tänne. Minua ei miellytä tämä matka, minua ei miellytä miehistö, eikä minua miellytä perämieheni. Siinä kaikki kaunistelematta.»

»Ehkä teitä, herrani, ei laivakaan miellytä?» kysyi junkkari, nähdäkseni hyvin äkäisenä.

»Siihen en voi mitään sanoa, kun en ole laivaa koetellut», kapteeni vastasi. »Se näyttää kelvolliselta alukselta, muuta en voi sanoa.»

»Ehkäpä teitä, herrani, ei miellytä isäntännekään?» virkkoi junkkari.

Nyt tarttui tohtori Livesey puheeseen.

»No, no, ei niin hätäisesti», sanoi hän. »Ei kiivaista sanoista ole mitään hyötyä. Kapteeni on sanonut joko liian paljon tai liian vähän, ja minun täytyy pyytää häntä selittämään sanansa tarkemmin. Te sanotte, ettei teitä tämä matka miellytä. Miksi ei?»

»Minut palkattiin, kuten sanotaan, suljettujen määräysten nojalla kuljettamaan tätä laivaa tämän herran laskuun minne hän vain tahtoisi», kapteeni vastasi. »Siihen asti on kaikki kohdallaan. Mutta nyt minä huomaan, että jokainoa mies keulapuolella tietää enemmän kuin minä. Minusta se ei ole paikallaan, vai onko?»

»Ei», vastasi t:ri Livesey, »ei minustakaan».

»Sitten», kapteeni jatkoi, »minä saan tietää, että me lähdemme aarteita etsimään — saan tietää omilta apulaisiltani, huomatkaa. Aarre on nyt kerta kaikkiaan arkaluontoinen asia; omasta puolestani en pidä aarteiden etsinnästä; etenkään silloin kun se on salaista ja kun (suonette anteeksi, hra Trelawney) salaisuus on ilmaistu papukaijalle.»

»Silverin papukaijalleko?» junkkari kysäsi.

»Niin sanotaan», kapteeni vastasi. »Salaisuus o julkinen, tarkoitan. Minä luulen, ettei kumpainenkaa teistä täysin käsitä mikä on kysymyksessä; mutta min sanon sen nyt teille omalla tavallani — elämä tai kuo lema ja vaikea matka.»

»Tuo kaikki on selvää ja vallan totta», vastasi t:r Livesey. »Me aijomme uskaltaa, mutta me emme ol niin tietämättömiä kuin luulette. Sanoitte sitten, ette miehistö teitä miellytä. Eivätkö he ole kelvollisia meri miehiä?»

»He eivät minua miellytä, herrani», kapteeni Smol lett vastasi. »Ja suoraan sanoakseni, minun olisi pitäny saada itse valita omat apulaiseni.»

»Oikeassa taidatte olla», tohtori vastasi. »Toverin olisi ehkä pitänyt värvätä heidät yhdessä teidän kans sanne; mutta loukkaus, jos siitä nyt voi puhua, ei ollu tahallinen. Arrowkaan ei teitä miellytä?»

»Ei miellytä. Ehkä hän on hyvä merimies, mutt seurustelee liian vapaasti väen kanssa, ollakseen hyv päällikkö. Perämiehen pitäisi pysyä erillään eikä kilistä lasia matruusien kanssa!»

»Onko tarkoituksenne väittää, että hän juo?» tius kasi junkkari.

»Ei ole», kapteeni vastasi, »sanon vain, että hän on käytöksessään liian vapaa.»

»Mihin tahdotte nyt oikeastaan tulla?» kysyi toh tori. »Sanokaa asianne.»

»Teidän vakava aikomuksenne on siis lähteä täll matkalle?»

»Järkähtämätön päätöksemme», junkkari vastasi.

»Vai niin», kapteeni sanoi. »Kun te nyt olette

kärsivällisesti kuunnellut väitteitäni, joita en voinut todistaa, niin kuulkaa vielä muuan sana. Ne sijoittavat ruudin ja aseet keulapuolelle. Niille sopiva paikka olisi kajuutan alla; miksi niitä ei aseteta sinne? — ensiksi. Sitten teillä on mukananne neljä omaa miestä ja minä olen kuullut, että muutamia heistä sijoitetaan keulapuolelle. Miksi ei heille valmisteta sijoja tänne kajuutan sivulle? — toiseksi.»

»Tuleeko vielä lisää», kysäsi Trelawney.

»Vielä yksi seikka», kapteeni vastasi. »Tässä on jo liian paljon jaariteltu.»

»Aivan liian paljon», myönsi tohtori.

»Sanon nyt teille mitä itse olen kuullut», kapteeni Smollett jatkoi. »Olen kuullut, että teillä on erään saaren kartta, että kartassa on ristejä osoittamassa missä aarre on ja että saaren asema on —» Hän sanoi tarkalleen pituus- ja leveysasteen.

»Sitä en ole kellekään kuolevaiselle sanonut», junkkari huudahti.

»Matruusit tietävät sen», kapteeni vastasi.

»Livesey, joko sinä tai Hawkins olette puhuneet sivu suunne», junkkari huudahti.

»Saman tekevä ken sen on laverrellut», vastasi tohtori.

Minä huomasin, ettei hän eikä kapteeni paljon välittänyt Trelawneyn väitteistä. Totta puhuen, en minäkään niihin suurta arvoa pannut, sillä hän oli sangen kerkeäkielinen. Luulen kuitenkin, että hän tällä kertaa puhui totta, ja ettei kukaan ollut saaren asemaa ilmaissut.

»Huomatkaa nyt, herrani», kapteeni jatkoi; »minä en tiedä kenen hallussa tuo kartta on, ja minä vaadin,

että se on pidettävä salassa sekä minulta että Arrowilta. Muussa tapauksessa minun olisi pyydettävä päästä vapaaksi palveluksestani.»

»Minä ymmärrän», tohtori virkkoi. »Te tahdotte, että me pidämme tämän seikan salassa ja että laivan peräpuolesta muodostetaan linnoitus, jonka miehistönä ovat toverini omat miehet ja varustuksena kaikki laivassa löytyvät aseet ja ruuti. Toisin sanoen te pelkäätte kapinaa.»

»Herrani», kapteeni Smollett lausui, »tahtomatta loukata teitä minä kiellän teitä panemasta sanoja suuhuni. Ei kellään kapteenilla ole oikeutta yrittääkään lähteä merelle, jos hänellä olisi aihetta sellaisiin sanoihin. Mitä Arrowiin tulee, niin luulen että hän on perin rehti mies; jotkut toiset ovat myös vilpittömiä; kaikki muutkin voivat olla samaa lajia. Mutta minun on vastattava laivasta ja jokaisen siinä olevan ihmisen hengestä. Minä näen että kaikki asiat eivät ole vallan kohdallaan. Ja minä pyydän teitä ryhtymään muutamiin varovaisuustoimenpiteisiin, taikka hankkimaan toisen miehen sijalleni. Siinä kaikki.»

»Kapteeni Smollett», tohtori virkkoi hymyillen, »oletteko kuullut satua vuoresta ja hiirestä? Suonette anteeksi, mutta te muistutatte minua tuosta sadusta. Lyön vaikka vetoa siitä, että teillä sisään tullessanne oli mielessänne jotain muutakin kuin tämä.»

»Te olette nokkela, tohtori», kapteeni vastasi. »Kun minä tulin tänne, oli aikomukseni päästä vapaaksi koko matkasta. Minä luulin, ettei hra Trelawney tahtoisi kuulla sanaakaan.»

»Enkä olisi tahtonutkaan», junkkari tiuskasi. »Jos

tohtori Liveseytä ei olisi ollut täällä, niin olisin lähettänyt teidät sinne missä pippuri kasvaa. Olen nyt kuitenkin kuunnellut sanottavanne. Teen kuten tahdotte; mutta ajatukseni teistä eivät ole paranneet.»

»Siihen en voi mitään», vastasi kapteeni. »Te saatte nähdä, että minä täytän velvollisuuteni.»

Näin sanoen hän kumartaen poistui.

»Trelawney», virkkoi tohtori, »vastoin arveluitani minä luulen, että sinä olet onnistunut saamaan kaksi vilpitöntä miestä laivaasi — tuon miehen ja John Silverin.»

»Silverin kyllä», junkkari vastasi, »mutta mitä tuohon sietämättömään lörpöttelijään tulee, niin sanon suoraan, että minusta hänen käytöksensä on akkamaista eikä sovi merimiehelle ja vielä vähemmän englantilaiselle.»

»No niin», tohtori virkkoi, »kokenut kaikki tietää.»

Kun me astuimme ulos kannelle, olivat miehet jo alkaneet tapansa mukaan hoilaten purkaa aseita ja ruutivarastoa. Kapteeni ja Arrow valvoivat työtä.

Uusi järjestys oli minulle mieleen. Koko kuunari oli käännetty mullin mallin. Kuusi makuusijaa oli laitettu perään, suur-ruuman taka-osaan. Nämä kojut yhdisti kapea käytävä vasemmalla sivulla vain keittiöön ja skanssiin. Alkujaan oli ollut tarkoituksena, että Arrow, Hunter, Joyce, tohtori ja junkkari saisivat nämä kojut käytettävikseen. Nyt luovutettiin kaksi niistä Redruthille ja minulle, ja kapteeni ja Arrow saivat nyt makuusijansa kannella porraskopissa, jota oli kummallekin sivulle laajennettu, niin että sitä olisi voinut luulla kansihytiksi. Luonnollisesti se oli sangen matala, mutta kaksi riippumattoa mahtui sinne hyvin ja perämiehelle-

kin näytti vaihdos olevan mieleen. Hänelläkin oli ehkä ollut epäilyksensä miehistöön nähden; mutta se on vain arvelua, sillä kuten saatte kuulla, meillä ei ollut kauvan hyötyä hänen mielipiteistään.

Me olimme kaikki parhaillaan ahkerassa työssä siirtäen ruutia ja makuupaikkoja, kun viimeiset par miestä, ja Pitkä John niiden mukana saapuivat venheellä laivalle.

Kokki kapusi ylös laivan sivua ketterästi kuin apina ja huomattuaan mitä oli tekeillä, huudahti hän: »Ho hoi, miehet! Mitä tämä merkitsee?»

»Me vain muutamme ruutia, mies», joku vastasi

»Tuhat tulimaista!» huudahti Pitkä John, »silloin han jää nousuvesi aamulla käyttämättä.»

»Minun käskyni!» kapteeni lyhyesti virkkoi. »Mene työhösi. Miehet tarvitsevat pian illallista.»

»Ymmärrän, herra», kokki vastasi ja kohottaen kätensä hatun reunaan katosi samassa keittiön puolelle.

»Siinä on kunnon mies, kapteeni», tohtori virkkoi.

»Saattaa olla», kapteeni Smollett vastasi. »Varovasti, miehet, — varovasti», jatkoi hän miehille, jotka ruutitynnyreitä siirtelivät. Samassa hän huomasi minut tarkastelemassa pitkää, messinkistä laivatykkiä, joka meillä oli keskikannella — »Hei, laivapoika», huusi hän, »pois sormet siitä! Pian keittiöön ja pyydä kokilta työtä.»

Pois kiiruhtaessani kuulin hänen painokkaasti sanovan tohtorille:

»Minä en suvaitse suosikkeja laivallani.»

Minä vakuutan, että minä olin aivan yhtä mieltä junkkarin kanssa ja vihasin kapteenia sydämeni pohjasta.

---

10 Luku.

Matka.

Koko sen yön olimme kovassa puuhassa saadaksemme tavarat paikoillensa, ja junkkarin ystäviä, Blandly muiden mukana, kävi venhelastittain toivottamassa hänelle onnellista matkaa. »Amiraali Benbowissa» ei minulla ainoanakaan yönä ollut puoliakaan tästä puuhasta ja minä olin lopen väsynyt, kun ylilaivuri vähän ennen päivän nousua puhalsi pilliinsä, ja miehistö alkoi kerääntyä ankkurikiertimen ympärille. Vaikka olisin ollut vielä väsyneempi, niin en sittenkään olisi poistunut kannelta; kaikki oli minulle niin uutta ja ihmeellistä — lyhyet komentosanat, kimakat pillinpuhallukset, miesten kiireiset puuhat laivalyhtyjen tuikkivassa valossa.

»Kuule, Barbecue*) viritäppä nyt joku kaneetti», joku joukosta ehdotti.

»Se entinen», toinen lisäsi.

»Oikein miehet», virkkoi Pitkä John, joka kainalosauvaansa nojaten seisoi lähistöllä. Samassa hän aloitti tuon minulle niin tutun laulun:

»Viistoista miestä arkulla vainaan —

Ja koko miehistö yhtyi sitten säkeeseen:

»Huh-hah-hei ja rommia pullo!»

Kolmannella tavuulla he olkansa takaa lykkäsivät kierrinvipua eteenpäin.

*) Kokin hyväilynimi = porsaspaisti.

Hetken jännittäväisyydestä huolimatta palautti laulu »Amiraali Benbowin» mieleen ja minusta tuntui kuin olisi kapteeninkin ääni kuorossa kuulunut. Mutta pian oli ankkuri irti, pian se vettä valuen riippui aluksen keulassa, purjeet alkoivat vetää, ja maa kummallakin puolen rupesi liikkumaan ohitsemme. Ennenkuin jouduin kojuuni, tuntikauden nukkuakseni, oli Hispaniola jo aloittanut matkansa aarteiden saareen.

En aijo kertoa matkaamme yksityiskohdittain. Se oli sangen suotuisa. Laiva osoittautui olevansa hyvä alus, miehistö oli kyvykästä väkeä ja kapteeni perin taitava. Mutta ennenkuin pääsimme Aarresaaren korkeusasteelle, sattui pari tapausta, jotka ovat tarpeen tietää.

Arrow, mainitakseni hänet ensiksi, osoittautui olevansa paljon kehnompi kuin kapteeni oli aavistanutkaan. Hänellä ei ollut ollenkaan vaikutusvaltaa miehistöön, ja miehet käyttäytyivät häntä kohtaan miten vain hyväksi näkivät. Mutta tämä ei ensinkään ollut pahin juttu. Päivän parin perästä hän näet rupesi näyttäytymään kannella silmät sameina, posket punottavina, puheessaan sammaltaen ja muutenkin selvästi juopuneena. Monasti hänet käskettiin kojuunsa häpeämään. Toisinaan hän kompastellessaan loukkasi itsensä, toisinaan hän makasi päiväkauden riippumatossaan porrashuoneen toisella puolen, toisinaan hän taas saattoi olla päivän tai parikin selvänä ja toimittaa tehtäviään.

Me emme kyenneet saamaan selville mistä hän väkeviä sai. Se oli laivan salaisuus. Vaikka kuinka olisimme häntä vartioineet, niin selvittämättömäksi salaisuus yhtäkaikki jäi. Ja kun häneltä sitä suoraan ky-

,vimme, niin hän vain nauroi, jos oli juovuksissa, ja selvänä hän taas kivenkovaan kielsi juoneensa mitään muuta kuin vettä.

Hän ei ollut vain hyödytön perämiehenä ja miehistölle huonona esimerkkinä, vaan sen lisäksi oli päiän selvää, että hän sitä menoa pian tappaisi itsensä. Siksipä ei kukaan sanottavasti hämmästynyt eikä muehtinutkaan, kun muutamana pimeänä yönä kovassa merenkäynnissä hän hävisi jäljettömiin

Mereen meni!» kapteeni virkkoi. »No niin, pääsimmepähän panemasta häntä rautoihin.

Mutta nyt olimme ilman perämiestä, ja joku miehistöstä täytyi luonnollisesti koroittaa siihen arvoon. Ylilaivuri, Job Andersson, oli siihen lähin mies ja tavallaan hän palvelikin perämiehenä vaikka toisella arvonimellä. Trelawney oli ollut merellä ja hänen taituruutensa oli suurena apuna, sillä usein hän kauniilla ilmalla hoiti vahtivuoron. Alilaivuri, Israel Hands, oli myös varovainen, valpas ja kokenut merikarhu, jolle hätätilassa olisi voinut uskoa minkä toimen tahansa.

Hän oli Pitkän Johnin erikoisessa suosiossa ja hänen nimensä mainitseminen johtaa minut puhumaan laivakokista, Barbecuesta, joksi miehet häntä nimittivät.

Laivalla hän kantoi sauvaansa hihnassa kaulassaan, jotta hänellä olisi kädet mahdollisimman vapaat. Oli vallan ihmeellistä katsella, miten hän asetti sauvansa toisen pään väliseinää vasten ja siihen nojautuen ja laivan liikkeiden mukaan keinuen puuhaili keittohommissaan aivan kuin olisi seisonut keittiössään maalla. Vielä ihmeellisempää oli nähdä hänen mitä rajuimmassa säässä kulkevan kannella. Aukeimmille paikoille oli hä-

nen avukseen pingoitettu köysiä, joita nimitettiin Pitkän Johnin korvarenkaiksi. Hän liikkui paikasta toiseen milloin sauvaansa käyttäen, milloin taas vetäen sitä hihnasta sivullaan, aivan yhtä nopeasti kuin toinen käveli. Jotkut miehistä, jotka olivat ennen olleet merellä hänen kanssaan, valittelivat kuitenkin hänen nykyistä saamattomuuttaan.

»Hän ei ole mikään tavallinen mies, tuo Barbecue», alilaivuri virkkoi minulle. »Hän on nuorena käynyt paljon koulua, ja osaa puhua kuin kirjasta, kun sille päälle sattuu; ja urhea sitten — leijona ei ole mitään Pitkän Johnin rinnalla! Olen nähnyt hänen ottelevan neljää vastaan ja lyövän heidän kallonsa mäsäksi — ja aseettomana.»

Koko miehistö piti häntä arvossa, vieläpä tottelikin häntä. Hänellä oli tapana puhutella jokaista ja tehdä kullekin joku erikoinen palvelus. Minulle hän oli aina ystävällinen ja piti minua mielellään keittiössä, joka hänellä oli kuultavan puhtaana; kattilat riippuivat kiilloitettuina koukuissaan ja papukaija häkissään muutamassa nurkassa.

»Tule tänne, Hawkins», hän tapasi sanoa! »tule hiukan pakisemaan Johnin kanssa. Ei kukaan ole niin tervetullut kuin sinä, poikaseni. Paina puuta ja kuule uutisia. Tässä kapteeni Flint — minä nimitän pakukaijaani kapteeni Flintiksi, tuon kuuluisan merirosvon mukaan — tässä kapteeni Flint juuri ennusti onnea matkallemme. Etkös ennustanutkin, kapteeni?»

Ja papukaija rupesi syytämään suustaan uskomattoman nopeasti: »Paljon rahaa, paljon rahaa, paljon rahaa!» kunnes John heitti nenäliinan häkin päälle.

»Tuo lintu voi olla pari sataa vuotta vanha, Hawkins — ne enimmäkseen elävät ikuisesti; ja jos ken on nähnyt enemmän pahuutta niin täytyy sen olla itse piru. Se on purjehtinut Englandin mukana, tuon suuren kapteeni Englandin, merirosvon mukana. Se on ollut Madagaskarissa, Malaborissa ja Surinanissa ja Providencessä ja Portobellossa. Se oli mukana niitä haaksirikkoutuneita panssarilaivoja merenpohjasta onkimassa. Siellä se oppi tuon »paljon rahaa». Eikä ihmekään: kolmesataa viisikymmentätuhatta, Hawkins! Se oli mukana kun Intian varakuningas tuotiin laivaan Goasta; ja päältäpäin luulisi sitä poikaseksi. Mutta sinä olet haistanut ruutia — vai mitä, kapteeni?»

»Valmis lähtemään», kirkui papukaija.

»Soma kapine tämä», kokki tapasi sanoa, antaen linnulle sokeripalan taskustaan. Papukaija silloin tavallisesti rupesi pureksimaan häkkinsä reunuspuita ja hurjasti kiroilemaan, aivan kuin todellakin olisi ollut pahuutta täynnä. »Siinä näet», John tavallisesti lisäsi, »et voi koskettaa tervaa, itseäsi tahraamatta, poikani. Tämä minun viaton lintuni tässä kiroilee kuin pahin pakana, itse siitä mitään tietämättä. Se kiroileisi yhtä hurjasti pappiakin puhutellessaan.» Tässä John omaan tapaansa nosti käden otsalleen niin juhlallisesti, että minä luulin häntä ihmisistä parhaimmaksi.

Junkkarin ja kapteeni Smollettin välit olivat edelleen yhtä kylmät. Junkkari ei ajatellut asiaa sen enempää; hän halveksi kapteenia. Kapteeni puolestaan ei avannut suutaan muuten kuin puhuteltuna, ja silloinkin vastasi hän terävästi ja kuivakiskoisesti, ainoatakaan liikaa sanaa tuhlaamatta. Hän myönsi, jos häneltä asiaa tar-

kemmin tiedusteltiin, että oli ehkä erehtynyt miehistö suhteen, että muutamat siitä olivat niin käteviä ku hän konsaan voi toivoa, ja että kaikki olivat käyttä tyneet nuhteettomasti. Laivaan hän oli vallan ihastunu »Se nousee asteen likemmäksi tuuleen kuin mitä mies v omalta vaimoltaankaan vaatia, mutta», hän tavallises lisäsi, »me emme ole vielä kotona ja minua ei täm matka miellytä».

Silloin junkkari tavallisesti pyörähti kantapäillää ja läksi nenä pystyssä kävelemään edestakaisin kannell

»Hiukkasenkaan enemmän vielä tuota miestä», hä tapasi sanoa, »niin minä räjähtäisin».

Muutamaan toviin me saimme kokea rajua ilma mutta silloin Hispaniola vain sai näyttää hyviä puoliaan Jokainoa mies näytti tyytyväiseltä ja liian vaikea heit olisikin ollut tyydyttää, ellei niin olisi asian laita ollut sillä luullakseni ei Noakin ajoista asti oltu laivamiehistö niin hemmoiteltu kuin heitä. Kahdet ryypyt jaettiin pienimmästäkin aiheesta, merkkipäivinä — esimerkiks jos junkkari sattui kuulemaan, että oli jonkun miehen syntymäpäivä — valmistettiin erityiset herkkuruuat, ja tynnyri omenoita oli aina välikannella jokaisen herkku suun käytettävänä.

»En ole koskaan kuullut, että sellainen hyväks olisi», kapteeni virkkoi t:ri Liveseylle. »Hemmoittele ärtyneitä matruuseja, niin saat piruja laivaasi. Se on minun uskoni.»

Mutta omenatynnyri oli hyväksi, kuten saatte kuulla. Sillä ilman sitä me emme olisi saaneet minkäänlaista varoitusta, ja olisimme ehkä kaikki saaneet surmamme salakavalalla tavalla.

Näin se tapahtui.

Me olimme käyttäneet hyväksemme pasaadituulia saadaksemme suoran kurssin sitä saarta kohti, jonne pyrimme — minä en ole oikeutettu puhumaan selvemmin — ja nyt me laskimme suoraan sitä kohti pitäen yöt päivät tarkkaa tähystystä. Tarkimpien laskujen mukaan meillä piti olla vain noin päivänmatka jälellä, ja sinä yönä tai viimeistään seuraavana aamupäivänä meidän piti saada Aarresaari näkyviin. Suuntamme oli SSW, tuuli tasainen ja merenkäynti vähäinen. Hispaniola keinui tyynesti, tuontuostakin pärskäyttäen keulapuulleen vaahtoa laineista. Kaikki purjeet vetivät; jokainen oli mitä hilpeimmällä mielellä, kun nyt olimme niin lähellä seikkailuretkemme ensimäisen osan loppua.

Tuona iltana, kohta auringon laskettua, kun olin toistäni päässyt ja menossa makuulle, pisti päähäni, että omena maistuisi hyvälle. Minä juoksin kannelle. Vahti oli äärimmäisessä keulassa maata tähystämässä. Peränpitäjä piti silmällä purjeita ja hiljakseen aikansa kuluksi vihelteli. Tämä olikin ainoa kuultava ääni lukuunottamatta veden sohinaa keulassa ja sivuilla.

Minä kömmin koko mies omenatynnyriin ja huomasin että vain jokunen omena oli enää jälellä. Mutta kun parhaillaan istuin siellä pimeässä ja laineiden loiskinasta ja laivan tuudittavasta keinunnasta joko vaivuin tai olin vaipumaisillani uneen, niin joku painava mies istuutui raskaasti aivan tynnyrin viereen. Tynnyri rutisi kun hän nojasi hartiansa sitä vasten ja minä olin juuri ulos hyppäämäisilläni, kun mies alkoi puhua. Se oli Silverin ääni ja muutamat lauseet kuultuani minä en olisi mistään hinnasta näyttäytynyt, vaan makasin

aloillani vavisten ja kuunnellen hurjan pelon ja uteliaisuuden valtaamana; sillä näistä muutamista lauseista minä käsitin, että kaikkien uskollisten miesten henki riippui yksistään minusta.

11 Luku.

Mitä minä kuulin omenatynnyriin.

»Ei, en minä», Silver puhui. »Flint oli kapteeni; minä olin aliperämies. Samat tykit, jotka minulta veivät jalan, puhkasivat Pewiltä kajuutanikkunat. Hän oli oikea oppinut tohtori, se joka jalkani leikkasi — opiston ja kaikki käynyt -- vatsa täynnä latinaa ja muuta hyvää; mutta hänet hirtettiin kuten koira, ja jätettiin auringon paistettavaksi, kuin kaikki muutkin Corso Castlessa. Ne olivat Robertsin miehiä, ne, ja se tapahtui siksi, että he muuttivat laivojensa nimiä — Royal Fortune j. n. e. Miksi laiva kerran on kastettu niin anna sen sinä pysyä, sen minä sanon. Niin oli Cassandran laita, joka toi meidät kaikki onnellisesti Malabarista, sen jälkeen kuin England oli vallannut Intian varakuninkaan, niin oli vanhan Walrusin laita Flintin entisen aluksen, jonka minä olen nähnyt yltä päältä verestä punaisena ja kultalastin painosta uppoamaisillaan.»

»Ah!» huudahti laivamme nuorimman miehen ääni selvästi vallan ihastuneena, »hän oli seurueen kukka, se Flint.»

»Davis oli miehien mies hänkin kaikista kertomuksista päättäen», Silver puhui. »Hänen kanssaan en ole purjehtinut; ensiksi olin Englandin mukana ja sitten Flintin; siinä minun vaiheeni. Ja nyt olen täällä niin sanoakseni omaan laskuuni. Minä panin yhdeksän sataa Englandin jälkeen varmaan talteen ja kaksi tuhatta Flintin. Onhan siinä jotain tavallisen matruusin osaksi — kaikki pankissa säästössä. Nykyisin ei ansaita, säästöillä on elettävä, sen sanon. Missä ovat nyt Englandin miehet? En tiedä. Missä Flintin? No niin, useimmat heistä tässä laivassa ja mielissään kun saavat hyvää ruokaa — olivat kerjäläisiä ennen, useat heistä ainakin. Ukko Pew, joka menetti näkönsä ja saisi hävetä, kuluttaa kaksitoista sataa puntaa vuodessa, aivan kuin parlamentin lorditkin. Missä hän nyt on? No niin, hän on nyt kuollut ja kuopattu, mutta pari vuotta sitten, totta totisesti, mies näki nälkää. Hän kerjäsi, hän varasti, katkoi kauloja ja sittenkin hän, hitto vieköön, näki nälkää!»

»Mutta eihän siitä sitten ole paljon iloa», nuori mies virkkoi.

»Ei olekaan hulluille, siitä voi olla yhtä varma kuin mistä tahansa», Silver huudahti. »Mutta kuulehan nyt: sinä olet nuori, nulikka mieheksi, mutta sinä olet ovela kuin kettu. Minä näin sen heti ensi silmäyksellä ja minä puhun nyt sinulle kuin miehelle konsaan.»

Te voitte kuvitella miltä minusta tuntui, kun kuulin tuon kirotun roiston imartelevan toista aivan samoilla sanoilla, joilla hän minuakin oli imarrellut. Jos vain olisin voinut, niin olisin vaikka tappanut hänet omena-

tynnyrin läpi. Hän jatkoi puhettaan vähääkään aavis tamatta, että häntä muutkin kuuntelivat.

»Kerron sinulle vähän onnenpojista. Heidän elä mänsä ei ole kukkasilla kulkemista, eikä hirsipuu ole mahdottomuus heidän osakseen, mutta ruokaan ja juo maan nähden heillä on kissan päivät, ja kun matka on lopussa, on heillä taskussa sadottain kultakolikoita kuparin asemesta. Useimmilta ne kuluvat rommiin ja iloiseen elämään, ja sitten taas merelle vain paita päällä. Mutta sellainen ei ole minun tapani. Minä panen an sioni säästöön, osan sinne osan tänne, ja epäilysten välttämiseksi en minnekään liian paljon. Vuotta viisi kymmentä on nyt hartioillani, huomaa; ja kun kerran pääsen kotia tältä matkalta, niin silloin minä toden teolla rupean elämään herrasmiehenä. Jo onkin aika, sanot. Kyllä onkin, mutta helppoa on elämäni tähän kin saakka ollut, en ole kieltäytynyt mistään, mitä vai on mieli tehnyt, ja mukavasti olen maannut ja herku lisesti syönyt kaiken aikani, paitsi silloin kun olen me rellä ollut. Ja mistäkö aloin? Matruusista, kuten sinäkin!

»Mutta entiset säästösi ovat nyt menetetyt», toine huomautti, sillä ethän enää tältä matkalta tultuasi uskall näyttää naamaasi Bristolissa?»

»Oho, missäpä luulet rahojeni olleen?» Silver ky säsi ivallisesti.

»Bristolin pankeissa ja muissa säilöissä», häne toverinsa vastasi.

»Siellä olivatkin», kokki sanoi, »kun ankkurin no timme. Mutta nyt ne ovat kaikki oivan muijani ha lussa. 'Tähystäjä' on myyty maineen mantuineen naikkoseni on matkustanut minua vastaanottamaa

Voisin mainita paikankin, sillä minä luotan sinuun, mutta se vain herättäisi kateutta muissa miehissä.»

»Luotatko sitten vaimoosi?» toinen kysäsi.

»Onnenpojat», kokki vastasi, »yleensä eivät paljon luota toisiinsa, ja siinä he ovatkin oikeassa. Mutta minulla on omat tapani. Jos joku ei pidä kieltään kantimissa — joku, joka minut tuntee, tarkoitan — niin hän ei sovi elämään samassa maailmassa John vanhuksen kanssa. Moni pelkäsi Pewiä ja moni pelkäsi Flintiä; mutta itse Flint pelkäsi minua. Hän oli kopea ja häntä pelättiin. Flintin miehistö oli hurjin mitä konsaan on laineilla keinunut; itse pirukin olisi pelännyt lähteä merelle heidän kanssaan. Sanon nyt sinulle, että minä en itseäni kehuskele, ja sinähän olet itse nähnyt miten seurallinen minä olen; mutta silloin kun minä olin peräsinpuolimies, niin *lampaiksi* ei voinut nimittää Flintin merirosvoja. Niinpä niin, John vanhuksen laivalla olet turvassa.»

»Nyt sanon sinulle», poika virkkoi, »että vasta nyt sinun kanssasi puheltuani minulle on tämä matka mieleen. Tuossa käteni vakuudeksi.»

»Karski poika sinä olet, totta totisesti, ja sukkela lyämään», Silver vastasi pudistaen kättä niin että tynnyri tärisi. »Enpä vielä ole nähnyt komeampaa miestä onnenpojaksi.»

Minä ymmärsin jo heidän puheensa tarkoituksen. »Onnenpojalla» he selvästi tarkoittivat tavallista merirosvoa ja kuulemani keskustelu oli viimeinen kohtaus meille uskollisen miehen — ehkä viimeisen koko laivassa — viettelemisessä. Mutta pian selvisi minulle tämä epä-

varma seikka. Silver vihelsi lyhyeen ja kolmas mie kuului lähestyvän ja liittyvän seuraan.

Dick on meidän», Silver virkkoi.

»Tiesinhän sen», vastasi alilaivuri Israel Handsii ääni. »Hän on viisas poika, Dick.» Ja hän käänsi mälli poskessaan ja sylkäsi. »Mutta kuulehan nyt, Barbecue Kuinka kauan me oikeastaan tässä kierrämme kuii kissa kuumaa vellivatia? Minä olen pian saanut kyl likseni kapteeni Smollettista; hän on, hitto soikoon jo tarpeeksi kiusannut minua. Minä tahdon pistäyty tuossa hytissä, minä. Minua haluttaa maistella heidäi säilykkeitään, viinejään ja muita herkkuja.»

»Israel», Silver virkkoi, »sinun pääsi ei ole pai haimpia, eikä ole koskaan ollutkaan. Mutta kuulemaai sinä kyennet. Ainakin on korvillasi kokoa tarpeeks Kuule siis, että sinun pitää pysyä keulassasi, ja syöd niukasti ja pitää pienempää suuta ja pysyä selvänä siks kuin minä annan merkin, ymmärrätkö?»

»No en pane vastaan, vai panenko?» alilaivui murisi. »Minä vain kysyn sitä että miten kauvan Sen minä tahdon tietää.»

»Miten kauvan! Tuhat tulimmaista!» Silver huu dahti. »No niin, jos nyt tahdot tietää, että miten kau van, niin minä sen sanon sinulle. Niin kauvan kuin s vain on minun vallassani; nyt sen kuulit. Meillä on en luokan merimies, kapteeni Smollett, ohjaamassa meidä puolestamme tätä siunattua laivaa. Meillä on myös junk kari ja tohtori karttoineen ja muineen — vai tietäisink minä ehkä missä kartta on? Ette tekään tiedä, myöi nätte. No niin; minun tarkoitukseni siis on, että tu junkkari ja tohtori etsii aarteen käsiimme ja auttaa meii

kulettamaan sen laivaan. Sittenhan saamme nähdä. Jos vain teihin voisin luottaa, niin antaisin kapteeni Smollettin ohjata meidät puolitiehen kotiin ennenkuin iskisin.»

»Mutta olemmehan me kaikki merimiehiä, luullakseni», Dick huomautti.

»Me olemme kaikki matruuseja, tarkoitat kai», Silver ivaten vastasi. »Me voimme ohjata määrättyyn suuntaan, mutta kuka määrää suunnan. Siinä teille kaikille, herrani, tie nousee pystyyn. Jos minä voisin tehdä niin kuin tahtoisin, niin antaisin kapteeni Smollettin viedä meidät ainakin takaisin passaadituuliin. Silloin emme tarvitsisi pelätä noita kirotuita virheitä laskuissa emmekä muita erehdyksiä. Mutta minä tiedän, mitä maata te olette. Minä aijon tehdä heistä selvän saaren luona heti kun aarre on laivassa, vaikkei se olekaan mieleeni. Mutta te ette ole tyytyväisiä, ellette saa juoda itseänne humalaan. Hyi hitto, oikein sydäntä etoo moisten kanssa purjehtiessa!»

»No, no, elähän toki, John», Israel tokasi. »Eihän tässä kukaan väitä vastaan.»

»Ei vain! Ikään kuin minä en olisi nähnyt monen monta laivaa kiini kaapattuna ja monen monta reipasta poikaa kuivamaan ripustettuna Lontoon oikeuspihassa», Silver huudahti; »ja kaikki vain tuon ikuisen hätiköimisen vuoksi. Tahdotteko kuulla mitä sanon? Minä olen nähnyt merellä yhtä ja toista. Jos te vain kykenisitte kurssin määräämään ja oikein luovimaan, niin te ajeleisitte vaunuissa. Mutta ei teistä ole sellaiseen. Minä tunnen teidät. Te ajattelette huomeista rommilasianne ja menette hirteen.»

»Kaikille oli tunnettua, että sinulla oli saarna lahjoja», Israel virkkoi. »Mutta oli niitä muitakin jotka osasivat ohjata laivaa yhtä hyvin kuin sinäkin ja he laskivat leikkiä mielellään. Eivät he olleet niin kopeita ja saitoja, vaan elivät iloisesti kuten iloiset to verit konsanaan.»

»Vai niin!» Silver virkkoi. »Ja mihin he ny ovat päätyneet. Pew oli sitä maata ja hän kuoli ker jäläisenä. Flint myöskin ja hän kuoli rommiin Savan nassa. Iloisia kavereja he toden totta olivat, mutta missä he nyt ovat, kysyn vain!»

»Mutta kun sitten iskemme, niin mitä heille teemme?» Dick kysyi.

»Kas, siinä on minun mieheni!» kokki huudaht ihastuneena. »Tuo kuuluu asialliselta. No niin, mitä te tuumitte? Jättääkö heidät rannalle, kuten neekeri karkurit? Niin olisi England tehnyt. Taikka pistää heidät kuoliaiksi kuin siat? Se olisi Flintin tai Billy Bonesin tapaista.»

»Billy oli sitä maata», Israel sanoi. »'Kuollee eivät pure', hän tapasi sanoa. Hän on nyt itse kuollu ja tietää sen asian parhaiten, mutta jos arkailematonta miestä konsaan on satamaan purjehtinut, niin se ol Billy.»

»Siinä sinä olet oikeassa», Silver puhui, »altis ja arkailematon. Mutta huomatkaa: minä olen rauhallinen mies — aivankuin oikea herrasmies, sanotte te; mutta nyt on tosi edessä. Velvollisuudesta ei pääse mihin kään, miehet. Minä äänestän kuolemaa. Kun minä istun parlamentissa ja ajelen vaunuissani, niin ei mi nulle ole mieleen, että nuo hirtehiset tuolla kajuutassa

paiaavat kotia kutsumatta kuin piru rukouksiin. Minä sanon, että odottakaa; mutta kun hetki lyö, niin lyökää tekin.»

»John», alilaivuri huudahti, »sinussa on miestä!»

»Säästä sanasi, Israel, siksi kuin olet nähnyt», Silver virkkoi. »Mutta yhtä minä vaadin — minä vaadin Trelawneyn osalleni. Näillä kämmenilläni minä nujerran hänen niskansa nurin. Dick», hän lisäsi puheensa keskeyttäen, »oleppa nyt oikein kiltti ja ongi minulle omena huulieni kostukkeeksi.»

Te käsittänette äärettömän pelästykseni. Minä olisin hypännyt ylös ja juossut henkeni edestä, jos minulla olisi siihen ollut voimia; mutta vereni jähmettyi ja jäseneni lamautuivat. Kuulin Dickin hankkiutuvan nousemaan, mutta sitten joku hänet esti ja Handsin ääni huudahti:

»Kaikkea vielä! Mitä sinä tuosta astiasta imeksit, John. Lasi rommia maistuisi toiselta!»

»Dick», Silver virkkoi, »minä luotan sinuun. Minulla on siellä kupponen astian päällä. Tässä on avain. Täytä tuoppi ja tuo tänne.»

Niin kauhuissani kuin olinkin, en voinut olla ajattelematta, että siinä nyt oli selitys siihen mistä Arrow oli saanut ne väkevät juomat, jotka hänet veivät turmioon.

Dick viipyi vain hetkisen asiallaan ja hänen poissaollessaan Israel supatti Silverin korvaan. Vain pari sanaa sain kuulluksi, mutta niistäkin sain tärkeitä tietoja; sillä paitsi muita samaan asiaan viittaavia katkelmia, minä kuulin seuraavan lauseen kokonaisuudessaan: »Ei ainoakaan heistä enää liity meihin.» Laivassa oli siis vielä uskollisiakin miehiä.

Dickin palattua kallisti kukin vuorostaan pikaria ja joi kuka minkin onneksi.

Samassa jokin valon kajastus valahti tynnyriin ja ylös katsahtaessani näin kuun nousseen ja valaisevan mesaanin huippua ja leikkivän keulapurjeen köysillä. Melkein samassa silmänräpäyksessä vahti tähystyspaikaltaan huusi: »Hoi, miehet, maa näkyvissä!»

12 Luku.

Sotaneuvottelu.

Kannelta kuului kova askelien kopina. Minä kuulin miesten kiiruhtavan ylös keulasta ja perästä, ja pujahtaen nopeasti pois tynnyristäni minä juoksin keulapurjeen taakse, tein mutkan keulaan päin ja ilmestyin avonaiselle kannelle parhaiksi yhtyäkseni Hunteriin ja t:ri Liveseyhin kun he kiiruhtivat ylälaidalle.

Koko miehistö oli kokoontunut sinne. Sumuvyöhyke oli kohonnut ylemmäksi melkein samassa kuin kuukin nousi. Me näimme kaukana lounaassa kaksi matalaa kukkulaa, noin parin mailin päässä toisistaan ja toisen takana kohosi kolmas, korkeampi kukkula, jonka huippu yhä oli sumun peitossa. Kaikki kolme näyttivät jyrkkäpiirteisiltä ja keilan muotoisilta.

Tämän kaiken näin kuin unessa, sillä minä en ollut vielä toipunut äskeisestä hurjasta pelostani. Sitten kuulin kapteeni Smollettin äänen jakelevan käskyjä

Hispaniola ohjattiin pari astetta enemmän tuuleen ja sillä oli nyt suunta, jonka mukaan meidän piti parahiksi päästä saaren itärannalle.

»Kuulkaapa nyt, miehet», kapteeni virkkoi kun kaikki köydet olivat pingoitetut. »Onko kukaan teistä ennen nähnyt tuota maata?»

»Minä olen, kapteeni», Silver vastasi. »Minä olen käynyt sieltä vettä noutamassa ollessani muutaman kauppalaivan kokkina.»

»Ankkuripaikka on kai etelässä erään saaren takana?» kapteeni kysyi.

»Niin on, kapteeni; Luurankosaareksi he sitä sanovat. Se oli aikanaan oikea merirosvojen tyyssija ja muuan mies laivallamme tunsi kaikki paikat nimeltään. Tuota kukkulaa tuolla pohjoisessa he nimittävät Keulamasto-kukkulaksi; kukkuloita on kaikkiaan kolme yhdessä jonossa pohjoisesta etelään — Keula-, Suur- ja Mesaanimastot. Mutta Isomastoa — tuota korkeata, jonka päällä on sumua — tavallisesti nimitetään Tähystäjäksi, siksi että he sen huipulta pitivät vahtia, kun olivat ankkuripaikassa laivojaan tyhjentämässä. Siellä he näet, luvallanne sanoen, kapteeni, aina laivansa tyhjensivät.»

»Tässä on minulla kartta», kapteeni Smollet virkkoi. »Katsoppa onko tämä sama paikka.»

Pitkän Johnin silmät paloivat kuopissaan kun hän otti kartan käteensä; mutta paperin näöstä minä heti älysin, että häntä odotti pettymys. Tämä ei ollut se kartta, jonka me löysimme Billy Bonesin arkusta, vaan tarkka jäljennös siitä ja muuten kaikin puolin täydellinen — myöskin nimet, korkeudet ja ilmansuunnat siinä löytyivät — paitsi että punaiset ristit ja kirjoitetut muis

tiinpanot siitä puuttuivat. Niin katkera kuin hänen pettymyksensä täytyi ollakin, niin oli Silverillä kuitenkin kylliksi tahdonvoimaa sen peittääkseen.

»Aivan oikein, kapteeni», hän virkkoi, »tämä on aivan varmasti sama paikka, ja hyvin onkin kartoitettu. Kukahan tämän on tehnyt? Merirosvot olivat luullakseni liian oppimattomat. Kas tässähän se onkin: 'Kapt. Kiddin ankkuripaikka' — aivan sama nimi, jonka laivatoverinikin mainitsi. Pitkin etelärannikkoa käy väkevä virta joka sitten kääntyy pohjoiseen länsirantaa myöten. Oikein teitte, kapteeni», lisäsi hän, »tuuleen laskiessanne, etenkin jos on aikomuksenne laskea laiva rannalle pohjan puhdistamista varten. Parempaa paikkaa sitä varten ei ole koko näillä vesillä.»

»Kiitos, hyvä mies», kapteeni Smollet virkkoi. »Piakkoin pyydän sinua avuksemme. Nyt voit poistua.»

Minä vallan hämmästyin kuullessani, miten levollisesti John ilmaisi tuntevansa saaren, ja minä myönnän, että pelko valtasi minut kun näin hänen lähestyvän. Tietysti hän ei tiennyt, että minä olin omenatynnyristä kuullut hänen keskustelunsa, mutta minua nyt niin pelotti hänen julmuutensa, kavaluutensa ja mahtinsa, että minä vaivoin sain salatuksi väristyksen, joka puistatti ruumistani, kun hän laski kätensä olkapäälleni.

»Kas, tuo tuolla», hän virkkoi, »on hauska paikka, tuo saari — hauska paikka pojan samoella. Siellä saat uida, kiivetä puihin ja ajaa vuohia, ja noille kukkuloille saat kavuta kuin parhain vuohi. Aivan minustakin tuntuu siltä kuin nuortuisin jälleen. Olin kokonaan unhottaa puujalkani. Hauskaa on olla nuori ja kä-

vielä kymmenellä varpaalla. Milloin vain sinua haluttaa lähteä pienelle tutkimusmatkalle, niin sano John vanhukselle. Hän tulee mukaasi tarinoimaan matkan kuluksi.»

Ja taputtaen minua olkapäälle mitä herttaisimmin, hän kompuroi keulapuolelle ja katosi kannen alle.

Kapteeni Smollet, junkkari ja t:ri Livesey juttelivat keskenään peräkannella, ja vaikka hartaasti halusinkin kertoa heille kuulemani, en kuitenkaan uskaltanut häiritä heitä kaikkien nähden. Minun vielä mietiskellessä keinoa millä päästä heidän puheilleen, t:ri Livesey kutsui minua luoksensa. Hän oli unhottanut piippunsa kajuuttaan ja tupakantuskassaan hän aikoi pyytää minua noutamaan se hänelle; mutta heti kun pääsin siksi lähelle että voin puhua hänelle muiden kuulematta, minä virkoin: »Tohtori, sallikaa minun puhua. Viekää kapteeni ja junkkari kajuuttaan ja kutsuttakaa sitten jollain syyllä minut sinne. Minulla on kauheita uutisia kerrottavana.»

Ilme tohtorin kasvoilla vähän muuttui, mutta samassa hän hillitsi liikutuksensa.

»Kiitos, Jim», hän virkkoi kuuluvasti, »muuta en tahtonutkaan tietää», aivan kuin olisi hän minulta jotain kysynyt.

Näin sanoen hän pyörähti pois ja meni toisten luo. He keskustelivat hetkisen, ja vaikka ei kukaan heistä hätkähtänyt tai korottanut ääntään taikka edes viheltänyt, oli selvää, että tohtori oli ilmoittanut heille pyyntöni; sillä samassa kuulin miten kapteeni käski Job Andersonia viheltämään koko miehistön kannelle.

»Hyvät miehet», kapteeni Smollett puhui, »minulla on muuan sana teille sanottavana. Tuo maa, jonka olemme saaneet näkyviimme, on matkamme päämäärä. Herra Trelawney, joka, kuten tiedämme, on hyvin antelias herra, on juuri tehnyt minulle muutamia kysymyksiä, ja kun minä ilokseni voin ilmoittaa hänelle, että joka mies oli mitä kiitettävimmällä tavalla täyttänyt velvollisuutensa, niin hän ja minä ja tohtori menemme nyt kajuuttaan juomaan maljan *teidän* onneksenne ja menestykseksenne, ja teille tuodaan tänne rommia juodaksenne ***meidän*** onneksi ja menestykseksi. Minä sanon teille, mitä minä tästä ajattelen: tämä on minusta kaunis teko. Ja jos te olette minun kanssani yhtä mieltä, niin kohottakaa raikuva merimiehen eläköönhuuto sille isännälle, joka näin menettelee.»

Eläköönhuuto kajautettiin — mikä olikin luonnollista; mutta se kaikui niin täydestä sydämestä lähteneenä, että minusta tuntui vaikealta uskoa näiden samojen miesten vaanivan henkeämme.

»Ja vielä eläköön kapteeni Smollettille», Pitkä John huudahti heti kun edellinen huudahdus oli kajahtanut.

Siihenkin yhtyivät toiset mielellään.

Herrat menivät nyt alas ja hetken kuluttua tuotiin sana, että Jim Hawkins tarvittiin kajuutassa.

Minä tapasin heidät kaikin kolmen istumassa pöydän ääressä, pullo espanjalaista viiniä ja vähän rypäleitä edessään. Tohtori istui tekotukka sylissään ja hartaasti vetäen sauhuja piipustaan, mikä merkitsi että hän oli kiihdyksissä. Perä-ikkuna oli auki, sillä yö oli lämmin, ja kuu kimmelsi laivan köliveteen.

»No, Hawkins», junkkari virkkoi, »sinun piti kertoa jotain. Puhu suusi puhtaaksi.»

Minä tein työtä käskettyä ja kerroin mahdollisimman lyhvesti Silverin puheet yksityiskohdittain. Ei kukaan keskeyttänyt kertomustani eikä kukaan heistä edes liikahtanut, tuijottivat vain minuun järkähtämättä.

»Istu, Jim», t:ri Livesey virkkoi.

He pakottivat minut istumaan viereensä pöydän ääreen, kaatoivat minulle lasin viiniä, täyttivät kourani ypäleillä ja kukin heistä sitten kumartaen joi maljan tervevdekseni ja kiitteli minua palveluksestani, hyvästä onnestani ja rohkeudestani.

»Kas niin, kapteeni», junkkari virkkoi, »te siis olitte oikeassa ja minä väärässä. Minä myönnän olleeni typerä kuin aasi ja odotan nyt vain käskyjänne.»

»Ette te ole sen suurempi aasi kuin minäkään», kapteeni vastasi. »En vielä koskaan ole yhtynyt laivaväkeen, joka hautoo kapina-aikeita ilman että tarkkaava mies saa niistä edes sen verran vihiä, että voisi ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin. Mutta tämä miehistö menee kerrassaan yli ymmärrykseni.»

»Kapteeni», tohtori virkkoi, »tämä on, luvallanne sanoen, Silverin ansiota. Merkillinen mies.»

»Hän näyttäisi vallan merkilliseltä raakapuun päässä», kapteeni vastasi. »Mutta mitäpä tässä jaarittelemme; ei tällä tavalla päästä sen pitemmälle. Minulle on kolme seikkaa selvänä, ja hra Trelawneyn luvalla, minä saanen ne nyt esittää.»

»Te, herrani, olette kapteeni. Teillä on sananvalta», Trelawney kohteliaasti vastasi.

»Ensiksi», kapteeni alkoi, »meidän on jatkettav matkaa, sillä takaisin emme voi kääntyä. Jos minä kä kisin kääntämään, niin he tekisivät heti kapinan. To seksi meillä on aikaa — ainakin siksi kuin aarre o löydetty. Kolmanneksi on laivassa uskollisiakin miehi Yhteen meidän on iskettävä ennemmin tai myöhemmi ja minä ehdotan, että me käytämme tilaisuutta hyväl semme ja iskemme silloin kuin he sitä vähimmän aavi tavat. Luullakseni me voimme luottaa teidän omii palvelijoihinne, herra Trelawney?»

»Niinkuin minuun itseeni», junkkari vakuutti.

»Kolme», laski kapteeni, »meidän kanssa saamm seitsemän, kun Hawkins otetaan lukuun. Kutka sitte olisivat miehistöstä uskollisia?»

»Luultavasti Trelawneyn omat miehet», tohto sanoi, »ne, jotka hän pestasi ennenkuin tapasi Silverin.

»Ei, ei», junkkari vastasi. »Hands oli yksi heistä.

»Luulin kuitenkin voivani Handsiin luottaa», ka teeni lisäsi.

»Ja ajatelkaapa sitten, että he kaikki ovat englant laisia!» junkkari huudahti. »Minun tekisi mieli, herran räjäyttää ilmaan koko laiva.»

»No niin, herrani», kapteeni puhui, »pitkälle eiv parhaimmatkaan neuvoni vie. Meidän täytyy pysyä aloi lamme, ja pitää silmät auki. Se kysyy kärsivällisyytt Mutta muuta emme voi, ennenkuin tunnemme mi hemme. Odottakaamme rauhassa, se on minun ne voni.»

»Jim tässä», tohtori virkkoi, »voi auttaa meit enemmän kuin kukaan muu. Miehet eivät häntä epäil ja Jim on nokkela poika.»

»Hawkins, minä luotan sinuun rajattomasti», junkkari lisäsi.

Asemani alkoi tuntua minusta jo vallan tukalalta, sillä minä olin mielestäni aivan avuton; ja kuitenkin kaikitenkin, kohtalon oikusta pelastus sittenkin tuli minun kauttani. Oli miten oli; kaikista arvailuista huolimatta me emme voineet luottaa useampaan kuin seitsemään kahdestakymmenestä kuudesta. Ja näistäkin seitsemästä yksi oli vain poikanen, joten aikuisia miehiä meidän puolellamme oli kuusi yhdeksäätoista vastaan.

KOLMAS OSA

SEIKKAILUNI SAARELLA

13 Luku.

Miten minä alotin seikkailuni saarella.

Kun seuraavana aamuna nousin kannelle, oli saaren ulkomuoto kokonaan muuttunut. Vaikka tuuli olikin tyyntynyt, me olimme kuitenkin yön kuluessa päässeet hyvän matkan eteenpäin ja keinuimme nyt tyynessä puolen mailin päässä kaakkoon saaren matalasta itärannasta. Harmahtava metsä peitti siitä suuren osan. Alavammilla paikoilla keltaiset hiekkasärkät pistivät esiin tästä yhtäläisestä värisävystä ja yksinäisinä tai ryhmissä kasvavat männyt kohottivat latvojaan muun metsän yläpuolelle; mutta yleinen väritys oli yksitoikkoinen ja synkkä. Kukkulat kohosivat metsän keskestä selväpiirteisinä, kaljuina ja louhikkoisina huippuina korkeutta kohti. Kaikki olivat kummallisesti muodostuneita ja Tähystäjä, joka kohosi kolme- tai neljäsataa jalkaa muita korkeammalle, oli samalla myös piirteiltään kummallisin, melkein kaikilta puolin äkkijyrkkä ja tasapäinen kuin kuvapatsaan jalusta.

Hispaniola keinui vahvasti valtameren mainingeilla. Raakapuut riuhtoivat köysiään, peräsin löi puolelta toiselle ja koko alus rutisi ja ratisi kuin paras työpaja. Minun täytyi pidellä tiukasti parduunista ja koko maailma alkoi pyöriä silmissäni, sillä vaikka minä olinkin vallan kelvollinen merimieheksi purjehtiessa, niin tällaista sa

massa paikassa kellumista minä en koskaan tottunu sietämään ilman kuvotuksia, etenkään en aamulla tyh iin vatsoin.

Ehkä oli mielentilaani syynä tämä seikka, taikk saaren ulkomuoto, sen harmaa alakuloinen metsä ja karut louhikkokukkulat taikka nuo tyrskyt, joiden sekä näimme että kuulimme vaahtoisina jymisten lyövän jyrkkiä rantoja vasten — mutta vaikka aurinko paista helotteli kirkkaana ja kuumana ja rantalinnut kaikkiall ympärillämme kirkuen kaloja tapailivat ja vaikka olis luullut, että ken tahansa olisi mielikseen noussut mai hin niin pitkän merimatkan jälkeen, niin sittenkin kou risti sydäntäni. Ja siitä hetkestä saakka minä koko ikän vihasin Aarresaaren muistoakin.

Meillä oli ikävä työ edessämme, sillä tuulesta e ollut toivoakaan. Venheet olivat laskettavat vesille ja miesvoimalla oli laiva hinattava saaren niemekkeen ym päri kapeaan kanavaan, joka johti ankkuripaikkaan Luu rankosaaren taakse. Minä menin vapaaehtoisesti muu-tamaan venheistä, jossa minulla luonnollisesti ei ollut mitään tekemistä. Kuumuus oli vallan sietämätön ja miehet murisivat työtään. Andersson oli minun ven heeni päällikkönä, ja sen sijaan että olisi pitänyt järjes tystä hän murisi kilpaa toisten kanssa.

»No niin», hän kiroten virkkoi, »eihän tätä ikui sesti kestä.»

Minusta tämä oli hyvin huono enne, sillä siihen saakka miehet olivat reippaasti ja alttiisti tehneet tehtä vänsä. Yksistään jo saaren näkeminen oli kurin höl-lyttänyt.

Pitkä John seisoi koko matkan perämiehen vieressä

ohjeita antaen. Hän tunsi väylän tarkalleen ja vaikka luotaaja aina ilmoittikin veden syvemmäksi kuin kartalle oli merkitty, niin hän ei hetkeakään epäroinyt.

Vuorovesi käy tässä väkevänä virtana, hän selitti, ja tämä kanava on tavallaan kuin lapiolla kaivettu.

Me ankkuroimme juuri siihen paikkaan, johon ankkurin kuva oli kartalle piirretty, kolmannesmailin päähän kummastakin rannasta. Mannermaa oli toisella, Luurankosaari toisella puolen meistä. Pohja oli puhdasta hietaa. Ankkurimme polskahdus veteen sai sankat parvet lintuja kirkuen pyrähtämään metsästä lentoon; mutta vajaassa minuutissa ne jälleen laskeutuivat alas ja kaikki taas oli hiljaa.

Paikkaa ympäröi metsäinen maa joka puolelta, puita kasvoi aina tulvaveden rajaan saakka, rannat olivat yleensä matalia ja yksinäiset kukkulat kohosivat suuressa kaaressa ympärillämme. Kaksi pientä jokea tai oikeammin hetteikköä laski tähän altaaseen, ja puiden lehdillä oli sillä suunnalla omituinen, myrkyllisen kirkas väri. Laivasta emme nähneet mitään taloa tai hirsimajaa, sillä ne olivat kokonaan puiden peitossa; ja jollei karttaa kajuutassa olisi ollut, niin olisimme luulleet olevamme ensimäiset ihmiset, jotka tänne laskivat ankkurin, aina siitä saakka kun saari nousi meren sylistä.

Ei tuulen henkäystäkään tuntunut ilmassa, eikä hiljaisuutta häirinnyt mikään muu ääni kuin tyrskyjen pauhina puolisen mailin päässä rantoja ja kalliokareja vastaan. Omituinen tukahduttava haju tuntui satamassamme — mädänneiden lehtien ja lahoavien puunrunkojen haju. Minä huomasin tohtorin nirpistelevän nenäänsä aivankuin olisi pilaantunutta munaa maistellut.

»Aarteista en ole varma», hän virkkoi, »mutta että täällä asustavat kuumetaudit, siitä panen pääni pantiksi.»

Jos miesten käytös venheissä oli ollut epäilyttävä, niin muuttui se suorastaaan uhkaavaksi kun he olivat jälleen laivassa. He vetelehtivät kannella alinomaa keskenänsä murahdellen. Pieninkin käsky sai osakseen vihastuneita katseita ja työ sujui hyvin vastahakoisesti ja veltosti. Uskollisiinkin miehiin näytti toisten mielentila tarttuneen, sillä he eivät olleet toisia parempia. Päivän selvää oli, että meitä uhkasi kapina kuin ukkospilvi.

Emmekä me vain yksin tajunneet vaaraa. John Silver oli kuumeentapaisessa puuhassa, kulki ryhmältä ryhmälle ja lausui iloisen sanan kullekin, eikä parempaa esimerkkiä muille olisi voinut vaatia. Jos käsky mikä tahansa annettiin, niin Pitkä John, mitä iloisimmasti »Ymmärrän, herra», vastaten, oli tuossa tuokiossa valmis sen täyttämään. Ja kun ei ollut muuta tekemistä, niin viritti hän laulun toisensa perästä, aivankuin muiden tyytymättömyyttä siten peittääkseen.

Koko tuon synkän iltapäivän synkistä ilmiöistä tämä Pitkän Johnin silminnähtävä hätä oli meistä pahin enne.

Me pidimme neuvottelun kajuutassa.

»Hyvät herrat», kapteeni puhui, »jos minä uskaltaisin vielä yhden käskyn antaa, niin saamme heti koko laivan miehistön niskaamme. Itsekin näette, että niin ovat nyt asiat. Minä saisin tylyn vastauksen, eikö niin? Jos silloin antaisin sanan sanasta, niin teräs siinä tuokiossa välkähtäisi. Jos taas antaisin myöten, niin Silverissä heti heräisi epäluulot ja koko pelimme olisi

menetetty. Vain yhteen ainoaan mieheen voimme nyt turvautua.»

»Kehen sitten?» junkkari kysyi.

»Silveriin, herrani», kapteeni vastasi. »Hän haluaa yhtä hartaasti kuin mekin asettaa kaikki kohdallensa. Kaikki on vain pahan tuulen purkausta; hän pian puhuttelisi heidät järkiinsä, jos vain saisi siihen tilaisuuden ja minä juuri ehdottaisin, että me antaisimme hänelle sellaisen tilaisuuden. Sallikaamme miehistön lähteä maihin iltapäiväksi. Jos he menevät kaikin, niin puolustaudumme laivassa. Jos ei kukaan heistä lähde, niin puolustaudumme kajuutassa, ja Jumala auttakoon oikeata asiaamme. Jos taas vain jotkut lähtevät, niin, pankaa sanani mieleenne, Silver tuo heidät takaisin lempeinä kuin lampaat.»

Sillä oli asia päätetty; ladatut pistoolit jaettiin kaikille varmoille miehille, Hunter, Joyce ja Redruth saivat tiedon salaisuudesta ja he ottivat vastaan uutisemme tyynemmin ja rohkeammin kuin me olimme toivoneetkaan. Sitten kapteeni meni kannelle ja puhui miehistölle:

»Hyvät miehet», sanoi hän, »meillä on ollut kuuma päivä ja kaikki ovat väsyneitä ja huonolla tuulella. Pieni retki maihin ei vahingoita ketään — venheet ovat vielä vesillä. Te saatte ottaa laivavenheet ja mennä maihin iltapäiväksi. Minä laukasen kanuunan puolen tuntia ennen auringonlaskua.»

Minä luulen, että miesparat kuvittelivat saavansa kahlata aarteissa heti kun pääsivät maihin, sillä tuossa tuokiossa kaikki ilmestyivät kannelle ja kajahuttivat ilonhuudon, niin että kaukaisetkin kukkulat kaikuna vastasivat ja linnut uudelleen pyrähtivät kirkuen lentoon.

Kapteeni oli liian viisas viivytelläkseen. Hän poisti heti ja jätti retken Silverin järjestettäväksi. Ja parast se luullakseni olikin. Jos hän olisi jäänyt kannelle, (hän olisi enää voinut edes teeskennellä tietämättömyytt: Asema oli päivän selvä. Silver oli kapteeni ja kauhea kapinallinen miehistö hänellä olikin. Uskollisten mie: ten ja pian sain olla todistajana siitä, että sellaisi vielä löytyi laivassamme – täytyi olla perin typeri: taikka oli ehkä asema oikeammin niin ymmärrettävissä että kaikkiin miehiin oli johtajien tyytymättömyys tar tunut — toisiin vain vähemmän, toisiin enemmän – ja että joitakuita, jotka yleensä olivat kunnon miehi: ei saatu vietellyksi eikä pakotetuksi pitemmälle. Vo kyllä olla laiska, mutta kokonaan toista on anasta laiva ja murhata joukko viattomia miehiä.

Lopulta olivat osat kuitenkin saatu jaetuiksi. Kuus miestä jäi laivaan ja muut kolmetoista, Silver niihi laskettuna, alkoivat laskeutua venheisiin.

Silloin pisti päähäni ensimäinen niistä mielettömist ajatuksista, jotka niin tuntuvasti auttoivat pelastumis tamme. Jos Silver kerran jätti laivaan kuusi miestä niin oli selvää, etteivät meikäläiset kyenneet anastamaan laivaa ja puolustamaan sitä; ja koska vain kuusi jä sinne, niin oli yhtä selvää, etteivät ystäväni juuri tar vinneet minun apuani. Päähäni pisti lähteä maihin Tuossa tuokiossa minä pujahdin lähimmän venheen keulaan, ja samassa se jo läksi liikkeelle.

Ei kukaan kiinnittänyt minuun erityistä huomiota etuairoa hoitava mies vain virkkoi: »Sinäkö siellä olet Jim? Paina pääsi alas.» Mutta silloin Silver toisest venheestä loi minuun terävän katseen ja kysyi anka

-illa aamella, olenko minä todellakin siellä. Siitä het-
kestä saakka minä aloin katua tekoani.

Miehet soutivat kilpaa rantaan kohti, mutta kun
venhe, jossa minä olin, oli alun pitäen hyvän matkan
edellä ja sitäpaitsi toisia kepeämpi, jätti se muut kauas
jälkeensä. Sen keula oli jo työntynyt rantapuiden se-
kaan ja minä olin jo saanut kiini muutamasta oksasta
ja hypännyt rannalle tiheimpään metsikkoon, kun Sil-
ver ja muut olivat vielä satakunnan metrin päässä ran-
nikosta.

»Jim, Jim», kuulin hänen huutavan.

Mutta minä, kuten arvannette, en huudoista välit-
tänyt, vaan hyppien ja pujotteleutuen juoksin umpi-
mähkään suoraan eteenpäin niin kauan kuin jalat kan-
nattivat.

14 Luku.

Ensimäinen ottelu.

Minä olin niin iloissani, kun olin päässyt livahta-
maan Silverin käsistä, että rupesin nauttimaan vapau-
destani ja katselemaan mielenkiinnolla tuota ihmeellistä
seutua, johon olin joutunut

Minä olin juossut halki rämeikön, jossa kasvoi
sankka pajukko, kaislikkoa ja kummallisia, minulle tun-
temattomia puita, ja olin nyt saapunut kumpuilevan,
hiekkaperäisen ahon reunaan. Se oli noin mailin pi-

tuinen ja siinä kasvoi muutamia mäntyjä ja joukk mutkikkaita puita, jotka varreltaan muistuttivat tamme: mutta lehdiltään olivat vaaleita, pajun tapaisia. Auke: man toisessa päässä kohosi yksi kukkuloista ja sillä o kaksi omituista, louhikkoista huippua, jotka loistiv: monivärisinä auringon paisteessa.

Ensi kerran tunsin nyt tutkimusmatkailijan ilo: Saari oli asumaton; laivatoverini olin jättänyt jälkeer ja edessäni ei ollut muita olentoja kuin järjettömiä elı koita. Minä samoilin sinne tänne puiden lomitse. Siell täällä kasvoi minulle outoja, kukkivia kasveja; näi myös käärmeitä, ja muuan niistä kohotti kallion kielek keellä päätään ja sähähti minulle kuin mikäkin hyrrä En osannut aavistaakaan, että se oli minulle veriviholli nen ja että tuo ääni oli kuuluisan kalkko-käärmeen.

Sitten saavuin laajaan, noiden tammimaisten pui den muodostamaan tiheikköön -- kuulin jälestäpäin että ne olivat pajutammia nimeltään — jossa ne kas voivat matalina kuin orjantappurapensaat, oksat omi tuisesti käpertyneinä ja lehvät tiheinä kuin paras kaisla katto. Tiheikkö alkoi erään hietakummun laelta ja laajeni ja kävi vähitellen korkeammaksi kunnes se yhtyi leveään kaislikkoiseen luhtaan, jonka halki lähin edellämainituista pienistä puroista kiemurteli satama-altaaseemme. Rämeikkö höyrysi kuumassa auringon helteessä ja Tähystäjän ääripiirteet häämöittivät väräjävän sumuverhon takaa.

Äkkiä syntyi kuhinaa kaislikossa; villihanhi hypähti kaakattaen lentoon, sitä seurasi toinen, ja pian kierteli rämeen kohdalla kokonainen parvi erilaisia lintuja kirkuen ja kaakattaen. Minä päätin siitä, että joku laiva-

›vereistani varmaankin lähestvi pitkin rämeikön laitaa. nka pettynytkään; sillä pian kuulin kaukaa ihmisäänen ymminän, joka tarkkaavaisesti kuunnellessani alati läheni koveni.

Tästä pahasti pelästyneenä minä ryömin lähimmän mmipajun alle piiloon ja kyykötin siellä, korvat hö ›ssä, hiljaa kuin hiiri.

Toinen ääni vastasi; sitten ensimäinen ääni, jonka vt tunsin Silverin ääneksi, rupesi uudelleen puhumaan jatkoi kotvan aikaa hyvin ankarana. Silloin tällöin ain toinen hänet keskeytti. Äänen sävystä päättäen e puhelivat vakavasti, melkeinpä vihaisesti; mutta korani eivät erottaneet yksityisiä sanoja.

Viimein tuntuivat puhelijat pysähtyvän, taikka oliat he sitten istuutuneet; sillä äänet eivät enää läheneet ja sitäpaitsi linnutkin alkoivat rauhoittua ja laskeuıa jälleen rämeikköön.

Nyt rupesin tuumimaan, että minähän unhotin elvollisuuteni, että minun, koska kerran olin ajattelenattomuudessani lähtenyt noiden hurjimuksien kera naihin, piti vähintäin olla heidän keskustelunsa kuunelijana, ja että minun selvä ja eittämätön velvollisuueni oli ryömiä pensaston suojassa niin lähelle kuin uinkin mahdollista.

Minä voin määrätä jotenkin tarkkaan paikan, jossa uhelijat olivat, sillä ohjeenani ei ollut vain heidän änensä vaan myöskin muutamat linnut, jotka vielä evottomina kaartelivat heidän kohdallaan.

Nelinkontin ryömien minä lähestvin heitä hitaasti nutta varmasti siksi kun muutamasta aukosta lehvien alissä saatoin nähdä pieneen, tiheän metsän ympäröi-

mään notkelmaan näreikön laidassa, jossa Silver ja erä laivamiehistä seisoivat vastatusten puhelemassa.

Auringo paistoi heihin täydeltä terältään. Silve oli heittänyt hattunsa nurmikolle ja hänen leveät, sileä ja vaaleat kasvonsa olivat, kuumuudesta hohtavina, kään netyt toisen puoleen aivankuin olisi hän tahtonut saad tämän jostain vakuutetuksi.

»Toveri», hän puhui, »minä teen tämän vain siksi että minulla on sinusta kultaiset ajatukset — kultaise ajatukset, kuuletko! Jos en olisi sinuun kiintynyt kuin terva tappuraan, niin luuletko, että minä seisoisin täss sinua varoittamassa? Kaikki on menetettyä — sinä e voi parantaa etkä pahentaa asiaa; minä puhun sinull vain pelastaakseni kaulasi, ja jos vain yksikin niist hurjimuksista tämän tietäisi, niin mihin minä joutuisin Tom — sanoppa nyt, mihin minä joutuisin?»

»Silver», toinen vastasi — ja minä huomasin, ett hän ei vain ollut kasvoiltaan punanen kuin kukko vaan että hänen äänensäkin oli käheä kuin korpin ään ja vapisi kuin pingoitettu köysi — »Silver» — lausu hän, »sinä olet vanha ja sinä olet rehellinen, taikk ainakin sinua sanotaan rehelliseksi; sinulla on myö rahaa, osa, jota köyhällä merimiehellä ei ole, ja sin olet rohkea, ellen aivan pahasti erehdy. Ja sinä koeta uskotella minulle, että sinä antaisit moisen lauman joh taa itseäsi harhaan! Ei, ei se ole sinunlaistasi! Niin totta kuin Jumala minut näkee, niin antaisin minä en nemmin käteni. Jos minä petän velvollisuuteni —»

Tässä keskeytti hänet äkkiä meteli. Minä olin löy tänyt yhden uskollisista miehistä — ja samassa sair tiedon toisesta. Kaukaa rämeiköstä kuului äkkiä ääni

ivan kuin vihainen karjahdus, sitten toinen ja sen jälleen kauhea, pitkä tuskanhuuto. Tahvstajan kalliot itä kertasivat, rämeikön lintulaumat pyrahtivat taivaan mmentaen jälleen lentoon, ja kotvan aikaa senkin jälleen, kun hiljaisuus jo oli valtakuntansa valloittanut ja inn takaisin laskeutuvien lintujen lepatus ja etäisten vrskvjen kohina häiritsi illan uneliaisuutta, tuo kuolinhuuto kaikui korvissani.

Tom oli sen kuullessaan hätkahtanvt kuin kannusettu hevonen, mutta Silver ei silmääkään rapävttanvt. Hän seisoi liikahtamatta, nojaten vähän sauvaansa ja rkastaen toveriaan kuin hyökkäämään valmis käärme.

»John!» mies virkkoi kätensä ojentaen.

»Kädet alas!» huudahti Silver hypähtäen takaperin htä ketterästi ja varmasti kuin tottunut voimistelija.

»Saman tekevä, John Silver», toinen virkkoi. »Se on paha omatuntosi, joka sinut saa minua pelkäämään. Mutta, taivaan tähden, selitä minulle mikä tuo huuto oli.»

»Tuoko?» Silver vastasi myhäillen, mutta entistäänkin enemmän varuillaan ja siimät leveässä naamassaan pieninä kuin neulannupit mutta kiiluvina kuin hiottu lasi. »Tuoko? Taisi olla Alan.»

Silloin Tom parka julmistui kuin sankari.

»Alan!» hän huudahti. »Silloin rauha olkoon hänen sielulleen, sillä hän oli rehti merimies. Ja mitä sinuun tulee, John Silver, niin olet sinä kauvan ollut toverini, mutta et ole enää toverini tästä lähtien. Vaikka kuollenkin koiran kuoleman, niin kuolenhan velvollisuuteni täyttäen. Sinä olet murhannut Alanin, vai kuinka? Murhaa minutkin jos voit. Mutta minä halveksin sinua.»

Näin sanoen tuo urhea mies käänsi empimättä selkänsä kokille ja läksi astumaan rantaa kohti. Mutta kauas ei hänen oltu sallittu päästä. Karjahtaen tempasi John puunoksan, pudotti sauvan kainalostaan ja lähetti tuon kömpelön heittoaseen suhisten toveriaan kohti. Se sattui, pää edellä, keskelle Tom paran selkää hartioiden väliin. Hänen kätensä heilahtivat ylös, hän parahti hiljaa ja kaatui.

Ei kukaan ole saanut koskaan tietää vahingoittuiko hän pahasti tai lievemmin. Äänestä päättäen hänen selkärankansa lienee kuitenkin taittunut. Mutta hän ei saanut aikaa toipumiseen. Silver, yksijalkaisena ja ilman sauvaansakin ketteränä kuin apina, oli tuossa tuokiossa hänen päällään ja työnsi puukkonsa kahteen kertaan kahvaa myöten tuohon avuttomaan ruumiiseen. Piilopaikastani kuulin hänen ääneensä ähkäisevän kummallakin iskulla.

En tiedä miltä pyörtyminen oikeastaan tuntuu, mutta sen tiedän, että silloin maailma hetkiseksi häipyi sumuksi edessäni; Silver ja linnut ja Tähystäjän korkein huippu pyörivät sekavina silmissäni ja kaikenmoiset kellot ja etäiset äänet kaikuivat korvissani.

Kun jälleen tulin tajuihini, oli hirviöllä jo sauva kainalossaan ja hattu päässään. Hänen jalkojensa juuressa makasi Tom liikkumattomana ruohokossa; mutta murhaaja ei hänestä vähääkään välittänyt, kuivaili vain veristä puukkoansa ruohotukkoon. Kaikki muu oli ennallaan, aurinko yhä säälittä paahtoi höyryävää suota ja vuoren korkeata huippua, ja vain vaivalla sain vakuutetuksi itseni siitä, että murha todellakin oli tehty

ja ihmiselämä julmalla tavalla katkaistu vain hetki sitten tuossa silmieni edessä.

Mutta nyt pisti Silver käden taskuunsa, veti esiin pillin ja puhalsi siitä jakson ääniä, jotka kaikuivat kauas kuumenneessa ilmassa. Minä luonnollisesti en ymmärtänyt merkin tarkoitusta, mutta se herätti minussa heti pelkoa. Pian saapuisi useampia miehiä. Minut voitaisiin huomata. He olivat jo surmanneet kaksi uskollista miestä; eikö minun vuoroni voisi tulla Tomin ja Alanin jalkeen?

Viipymättä aloin minä ryömiä takaisin metsän aukeammalle puolen niin nopeasti ja hiljaa kuin vain voin. Samassa jo kuulin Silverin ja hänen toveriensa huutelevan toisilleen ja nämä vaaraa ennustavat äänet lisäsivät kiirettäni. Heti kun olin päässyt tiheiköstä, minä läksin juoksemaan minkä jalat kannattivat, ollenkaan ajattelematta mihin suuntaan pakenin, kunhan vain pääsin kauemmaksi murhaajista. Ja pelkoni juostessani kasvamistaan kasvoi kunnes minä olin kuin järkeni menettänyt.

Ja voiko todella toivottomampaa asemaa ajatella kuin missä minä nyt olin? Kuinka uskaltaisin, kun kanuuna paukahtaisi, mennä venheille noiden hirviöiden pariin, joiden rikoksen kautta vuotanut lämmin veri vielä höyrysi? Eikö heistä ensimäinen, joka vain näki minut, vääntäisi niskani nurin? Eikö toiselta puolen taas viipymiseni todistaisi, että olin peloissani ja siis tiesin mitä tiesin? Kaikki on hukassa, ajattelin. Hyvästi Hispaniola, hyvästi junkkari, tohtori ja kapteeni! Minun ei auttanut muu kuin joko kuolla nälkään tai joutua kapinoitsijoiden murhattavaksi.

Koko ajan olin, kuten sanoin, herkeämättä juossı ja huomaamattani joutunut sen kaksihuippuisen, piene kummun juurelle. Olin nyt saapunut siihen osaa saarta, jossa pajutammet kasvoivat harvemmassa ja ol vat kasvultaan ja kooltaan enemmän tavallisten puide näköisiä Näiden seassa seisoi siellä täällä joitakui mäntyjä, joista jotkut olivat viisikymmentä, muutam taas aina seitsemänkymmentä jalkaa korkeita. Ilmaki tuntui raittiimmalta kuin alhaalla suon seuduilla.

Ja täällä uusi yllätys pani minut läpättävin syd min pysähtymään.

---

15 Luku.

Saaren asukas.

Kukkulan rinteeltä, joka sillä kohdalla oli jyrkk ja kivinen, irrottui sorakasa ja vieri alas rapisten hyppelehtien puiden lomitse. Katseeni kääntyi vaist maisesti sinne päin ja minä huomasin jonkun olenno hyvin sukkelasti juoksevan männyn taakse. Oliko karhu, ihminen vai apina, jäi minulle täydelliseksi a voitukseksi. Tummalta ja pörröiseltä se vain näytt muuta en tiennyt. Mutta tuon uuden ilmiön synny tämä pelko pani minut pysähtymään.

Minusta näytti nyt siltä kuin olisin joutunut kal den tulen väliin; takanani murhaajat, ja edessäni tu pälyvä, selittämätön olento. Heti alkoi minusta tuntı paremmalta antautua tunnettuun vaaraan ja väistää tä

tuntematonta. Itse Silverkään ei minusta ollut niin kammottava kuin tämä metsän asukas, ja minä pyörähdin ympäri ja vilkuillen alinomaa olkani yli läksin juoksemaan veneille päin.

Silmänräpäyksessä olento jälleen ilmestyi ja läksi suuressa kaaressa kiertämään eteeni. Olin jo vasyksissä, mutta vaikka voimani olisivat olleet virkeimmillaankin, niin turhaa olisi ollut, sen nyt huomasin, kilpailla nopeudessa sellaisen vastustajan kanssa. Rungolta rungolle vilahti olento vikkelästi kuin hirvi, juosten kahdella jalalla kuin ihmisetkin, mutta kuitenkin eri tavalla siinä että se juostessaan piti ruumistaan melkein kaksin kerroin taivutettuna. Ihminen se sittenkin oli, sitä en nyt enää voinut epäillä.

Minä aloin nyt muistella ihmissyöjistä kuulemiani kertomuksia ja vähällä oli etten jo huutanut apua. Mutta se tosiseikka, että olento oli ihminen, vaikkakin villi, oli vähän tyynnyttänyt minua ja Silverin pelko kasvoi samassa suhteessa. Minä pysähdyin ja rupesin miettimään jotain keinoa, jolla pelastuisin pälkähästä. Siinä miettiessäni muistin äkkiä pistoolini. Heti kun huomasin, etten ollut aseeton, palasi rohkeuteni ja minä käännyin päättäväisesti saaren asukkaaseen päin ja läksin nopeasti astumaan häntä kohti.

Hän oli tällöin muutaman puun takana; mutta nähtävästi hän oli tarkasti pitänyt minua silmällä, koskapa hän, heti kun olin alkanut häntä lähestyä, tuli esiin piilostaan ja astui askeleen minua vastaan. Sitten hän näytti empivän, peräännyi, tuli uudelleen lähemmäksi ja viimein hän suureksi hämmästykseksi heittäytyi polvilleen ja kohotti rukoilevasti kätensä.

Silloin minä heti pysähdyin.

»Ken olet», kysyin.

»Ben Gunn», hän vastasi ja hänen äänensä kähis soinnuttomana kuin ruostunut lukko. »Olen Ben Gunn

»Kohotti rukoilevasti kätensä.»

raukka, ja kolmeen vuoteen en ole puhutellut kristitty ihmistä.»

Minä näin nyt että hän oli valkoihoinen samoi kuin minäkin ja että hänen kasvonpiirteensä oliva miltei miellyttävät. Hänen ihonsa, missä se vain o paljaana, oli auringon paahtama, huuletkin olivat mus tuneet ja hänen kauniit silmänsä näyttivät perin om

taisilta tuossa mustassa naamassa. Kaikki kerjalaiset, joita olin nähnyt tai mielessäni kuvitellut, hän voitti repaleisuudessa. Pukuna hänellä oli purje- ja öljykankaan riekaleita ja koko tätä ryysykasaa piti koossa mitä erilaisimmat ja mitä omituisimmat kiinnittimet, metallinapit, puutikut ja tervaiset seisinkisolmukkeet. Vyöllä hänellä oli vanha messinkisolkinen nahkavyö, ainoa kokonainen kapine koko vaatetuksessa.

»Kolme vuotta!» huudahdin. »Kärsitkö haaksirikon?»

»En, toveri», hän vastasi — »maihin jättivät.»

Minä olin kuullut maihin jättämisestä puhuttavan, ja tiesin että se oli kauhea rangaistus, jota merirosvot hyvinkin usein käyttivät. Rangaistava jätettiin jollekin autiolle saarelle ja hänelle annettiin vain vähän ampumatarpeita avukseen.

»Kolme vuotta sitten minut jätettiin maihin», hän jatkoi, »ja siitä lähtien olen elänyt vuohista, marjoista ja simpukoista. Olipa mies missä tahansa, sanon minä, niin aina hän toimeen tulee. Mutta, toveri hyvä, kristityn ruokaa minä kipeästi kaipaan. Eihän sinulla satu olemaan juuston nokaretta taskuissasi? Vai ei! Minkä sille! Monena pitkänä yönä olen uneksinut juustosta — paistetusta enimmäkseen — ja kun sitten olen herännyt, niin kuola on vain suupielistä juossut.»

»Jos minä vain pääsen takaisin laivaan», minä virkoin, »niin saat juustoa vatsamäärältä.»

Hän oli koko ajan tunnustellut takkini liepeitä, silitellyt käsiäni, tarkastellut kenkiäni ja yleensä puheensa lomassa osoittanut lapsellista iloa ihmistoverin läsnäolosta. Mutta viimeiset sanani kuultuaan hän säp-

sähti ja katsoi minuun samalla kertaa hämmästyneen ja ovelan näköisenä.

»Jos vain pääset takaisin laivaan, sanot?» hän puhui. »Kukapa sinua siinä estäisi?»

»Et ainakaan sinä, ellen erehdy», vastasin.

»Et erehdykään», hän huudahti. »Mutta kuulehan nyt — mikä sinun nimesi on?»

»Jim», vastasin.

»Jim, Jim», hän hoki, nähtävästi mielissään. »Kuulehan nyt, Jim; minä olen viettänyt täällä niin raakaa elämää, että sinä häpeäisit siitä kuullessasikin. Ethän sinä, esimerkiksi, voisi uskoa että minulla on ollut hurskas äiti — kun nyt katselet minua?»

»No, enpä oikein», vastasin.

»Niinpä niin», hän puhui, »ja sittenkin minulla on ollut — *hyvin* hurskas. Ja minä olin siivo, hurskas poika ja osasin katkismukseni ulkoa kannesta kanteen. Ja tällainen minusta on tullut, Jim, ja se alkoi nappipelillä hautausmaalla! Sillä se alkoi, mutta minä lankesin paljon syvemmälle. Miten äitini minulle puhuikaan ja ennusti mihin vielä päätyisin, se hurskas nainen! Mutta kohtalo se minut tänne heitti. Täällä autiolla saarellani olen nyt kaikkea mietiskellyt ja ruvennut jälleen hurskaaksi. Sinä et näe minun tuonvertaa rommia maistelevan, pikkuruikkusen vain menestykseni kunniaksi heti kun saan siihen tilaisuuden. Minä olen lujasti päättänyt tehdä parannuksen ja keinokin siihen on tiedossani. Kuule, Jim», — lisäsi hän vilkaisten ympärilleen ja alentaen äänensä kuiskaukseksi — »minä olen rikas».

Nyt minusta oli selvää, että mies parka oli yksinäi-

sydessään menettänyt tärkensä ja arvatenkin ilmaisi kasvojeni ilme ajatukseni, koska hän hyvin kiivaasti uudelleen vakuutti:

»Rikas, rikas, sanon minä! Ja minä sanon sinulle: minä teen miehen sinusta, Jim. Ah, Jim, sinä vielä kiität onneasi, kun ensimäisenä minut kohtasit.»

Samassa hänen kasvonsa äkkiä synkkenivät ja hän tarttui lujemmin käteeni ja kohotti uhkaavasti sormeansa.

»Kuule, Jim, sano minulle totuus: onko tuo Flintin laiva?» hän kysyi.

Silloin pälkähti onnellinen ajatus päähäni. Minä aloin ymmärtää, että olin löytänyt liittolaisen ja vastasin empimättä:

»Flintin laiva se ei ole; Flint on kuollut; mutta minä sanon sinulle totuuden, kuten pyysit — muutamia Flintin miehiä on laivassa; sen pahempi meille muille.»

»Ei kai eräs — yksijalkainen?» hän kysäsi.

»Silverkö?» kysyin.

»Niin, Silver!» hän sanoi, »se oli hänen nimensä.»

»Hän on kokkina ja samalla kapinoitsijoiden johtaja.»

Hän piteli yhä kädestäni ja kuultuaan vastaukseni hän oli vähällä vääntää ranteeni sijoiltaan.

»Jos Pitkä John on sinut lähettänyt», hän virkkoi, »niin olen mennyttä miestä. Mutta mikähän sinun kohtalosi nyt on, poika?»

Minä tein nopean päätöksen ja vastaukseksi kerroin hänelle matkamme vaiheet alusta alkaen ja pulan, johon olimme joutuneet. Hän kuunteli minua hyvin tarkkaavaisena ja lopetettuani taputti minua päälaelle.

»Sinä olet kunnon poika, Jim», hän virkkoi, »ja pahassa pulassa olette te kaikki, toden totta. Mutta luota vain Ben Gunniin — Ben Gunn kykenee auttamaan. Luulisitkohan, että junkkari olisi hyvinkin antelias, jos apua saisi — hänhän on pinteessä hänkin, kuten huomannet?»

Minä vakuutin, että junkkari oli anteliain ihmisistä.

»Mutta, ymmärräthän», Ben Gunn vastasi, »etten tarkoita, että hän antaisi minulle portin vahdittavakseni ja kiiltonappisen kauhtanan puvukseni ja niin edespäin; se ei ole tarkoitukseni, Jim. Minä tarkoitan, että luuletko sinä hänen olevan niin antelias, että antaisi minulle esimerkiksi tuhat puntaa rahoista, jotka jo ovat melkein kuin minun omaisuuttani?»

»Aivan varmaan», vastasin. »Alun pitäen oli sovittu, että jokainoa mies saisi osansa.»

»Ja *kotimatkan?*» hän lisäsi hyvin ovelan näköisenä.

»Johan sanoin», minä huudahdin, »että junkkari on rehti mies. Ja, sitäpaitsi, jos me pääsemme niistä toisista vapaiksi, niin tarvitsemme hyvinkin sinua avuksi kotimatkalle.»

»Aivan oikein», hän sanoi nähtävästi rauhoittuneena.

»Nyt minä kerron sinulle jotain», hän jatkoi. »Kerron vain vähän, enkä sanaakaan enempää. Minä olin Flintin laivassa silloin kun hän hautasi aarteen, hän ja kuusi miestä mukanaan — kuusi väkevää merimiestä. He olivat maissa melkein viikon päivät ja me risteilimme sillä aikaa vanhalla Walrusilla. Eräänä kauniina päivänä näkyi merkki, ja Flint yksinään tuli takaisin pienessä venheessä, päässä sininen kääre. Aurinko teki

parhaillaan nousuaan ja Flint näytti aivan kuolon kalpealta. Mutta siinä hän vain tuli, ja ne kuusi olivat kaikki kuolleita — kuolleita ja kuopattuja. Miten hän oli menetellyt, sitä ei kukaan laivalla saanut tietää. Tappelu, murha ja äkillinen kuolema siellä ainakin oli tapahtunut — hän kuutta vastaan. Billy Bones oli perämies ja Pitkä John aliperämies ja he kysyivät häneltä, missä aarre oli. 'Voittehan', hän vastasi, 'mennä saarelle ja jäädä sinne; mutta mitä laivaan tulee', hän sanoi, 'niin se, totta totisesti, lähtee uusia keräämään!' Niin hänen sanansa kuuluivat.»

Kolme vuotta myöhemmin minä olin toisella laivalla ja me saimme tämän saaren näkyviin. 'Pojat', sanoin minä, 'tuolla on Flintin aarre; lasketaan maihin ja etsitään se käsiin.' Kapteenia ei se miellyttänyt, mutta laivatoverini olivat yksimielisiä ja niin noustiin maihin. Kaksitoista päivää he sitä etsivät ja jokaisena päivänä he yhä pahemmin minua sadattelivat, kunnes he eräänä kauniina aamuna menivät kaikin laivaan. 'Mitä sinuun tulee, Benjamin Gunn', he sanoivat, 'niin tässä on musketti', sanoivat he, 'ja lapio ja kuokka. Sinä saat jäädä tänne ja etsiä yksinäsi Flintin rahat', he sanoivat.»

»Kolme vuotta olen nyt täällä ollut, Jim, enkä kertaakaan sillä ajalla kristittyjen ruokaa maistanut. Mutta katsoppa nyt minua. Näytänkö minä tavalliselta matruusilta? Et, sanot sinä. Enkä ollutkaan, sanon minä.»

Näin sanoen hän vilkutti silmää ja nipisti minua poskesta.

»Ja nyt sinä kerrot junkkarillesi seuraavat sanat, Jim», hän jatkoi: »Eikä hän ollutkaan — pitää sinun

sanoa. Kolme vuotta hän oli saaren asukkaana, pimeä ja valoisat ajat, sateet ja poudat, ja toisinaan hän ka muisteli rukouksia (sanot sinä) ja toisinaan hän taa lienee muistellut vanhaa äitiään, vaikkei hän enää olis elossakaan (sinun pitää sanoa); mutta suurin osa Gun nin ajasta (tämä on sinun sanottava) -- suurin osa hä nen ajastaan kului toiseen tehtävään. Ja sitten sinu pitää nipistää häntä poskesta, tällä tavalla.»

Ja hän nipisti minua mitä salaperäisimmän nä köisenä.

»Sitten sinä jatkat ja sanot näin: — Gunn on kun non mies (sanot sinä), ja hän luottaa äärettömän paljo enemmän -- äärettömän paljon, muista se — synnyn näisiin herrasmiehiin kuin noihin onnenpoikiin, joihi hän itsekin on kuulunut.»

»Suoraan sanoen», minä virkoin, »minä en ym märrä sanaakaan kaikesta tuosta. Mutta vähät siitä, sill onhan kysymys nyt siitä, miten minä pääsisin laivaan.

»Niin vain, siinähän se pulma totta tosiaan onkin» hän vastasi. »Mutta minulla on venhe, jonka olen teh nyt näillä omilla käsilläni. Se on sen valkean kallio juurella. Jos kaikki menisi hullusti, niin voisimme sill yrittää pimeän tultua. Hui!» hän huudahti, »mikä se oli?

Sillä juuri silloin, vaikka auringonlaskuun oli viel tunti tai pari, jyrähti tykinlaukaus, ja koko saari siihe kaikuna vastasi.

»Ne ovat alkaneet taistella!» minä huudahdi »Seuraa minua.»

Ja minä rupesin juoksemaan satamaamme kohti, ka ken pelkoni unhottaen, ja tuo vuohennahkoihin puett erakko hölkytteli kepeästi rinnallani.

»Vasemmalle, vasemmalle», puhui hän, »enemmän vasemmalle, Jim toveri! Puiden suojaan, joutuin! Tuossa minä ensimäisen vuoheni tapoin. Ne eivät enää tule tänne alas; ne pysytteleytyvät ylhäällä noilla kukkuloilla pelkäävät Benjamin Gunnia. Kas tuossa on hautausmaa. Näethän kummut? Tänne minä silloin tällöin tulin rukoilemaan kun arvelin olevan sunnuntain. Eihän se ollut mikään kappeli, mutta vähän juhlallisemmalta se sentään tuntui; ja sitten sinä sanot, että Ben Gunn oli ...vuton — ei pappia eikä raamattua eikä edes lippua, sanot sinä.»

Näin hän minun juostessani puheli, odottamatta tai saamatta vastausta.

Kotvan ajan kuluttua seurasi tykin jyrähdystä pienempien aseiden pauke.

Uusi hiljaisuus, ja sitten minä näin, tuskin neljännesmailin päässä edessäni, kansallislippumme liehuvan ilmassa metsän yläpuolella.

NELJÄS OSA

PAALUVARUSTUS

16 Luku.

Tohtori jatkaa kertomusta: Miten laivasta lähdettiin.

Kello oli noin puoli kaksi — kolmannella vuorolla merimiesten ajanlaskun mukaan — kun venheet läksivät maihin Hispaniolasta. Kapteeni, junkkari ja minä keskustelimme kajuutassa asemasta. Jos tuulta olisi vähänkin ollut, olisimme me hyökänneet laivaan jääneiden kuuden kapinoitsijan kimppuun, nostaneet ankkurin ja purjehtineet ulapalle. Mutta tuulta ei ollut, ja pulaamme täydentääkseen tuli Hunter ilmottamaan, että Jim Hawkins oli pujahtanut venheeseen ja mennyt muiden mukana maihin.

Meille ei juolahtanut mieleenkään epäillä Jim Hawkinsia, mutta me olimme levottomia hänen kohtalostaan. Kun miehet olivat sellaisessa mielentilassa, niin oli meistä pojan pelastuminen aivan sattuman varassa. Me juoksimme kannelle. Pihka tirskui liitoksissa, paikan ilkeä haju etoi sydäntäni, ja jos missään ilma oli täynnä kuumetta ja punatautia, niin oli se siinä kirotussa satamassa. Ne kuusi roistoa istuivat, keskenään mutisten, keulakannella purjeen suojassa; rannalla näimme venheet vedettyinä maalle puron suuhun ja kussakin istui yksi miehistä. Muuan heistä vihelteli jotain laulun pätkää

Odottaminen kävi kiusalliseksi, ja me päätimme että Hunter ja minä lähtisimme jollalla tiedusteluretkelle.

Laivavenheet olivat laskeneet maihin oikealle; mutt me sousimme suoraan sinne missä kartta osoitti paalu varustuksen olevan. Vahtiin jätetyt kaksi miestä näyt tivät vähän hämmästyvän meidät huomatessaan; vihel lys lakkasi, ja minä näin heidän tuumivan mitä nyt ol tehtävä. Jos he olisivat menneet ilmoittamaan Silverille olisi kaikki voinut käydä toisin; mutta arvatenkin heill oli annettu tarkat ohjeet ja he päättivät jäädä aloilleen ja jatkaa vihellystänsä.

Ranta teki tässä pienen mutkan ja minä ohjasin niin, että niemeke jäi meidän väliimme. Siten me ka dotimme heidät näkyvistä jo ennenkuin saavuimme ran taan. Minä hyppäsin maihin ja läksin astumaan niin nopeasti kuin vain pidin turvallisena, suuri silkkine nenäliina hatun alla suojana kuumuutta vastaan ja pis toolipari valmiina puolustukseen.

En ollut kulkenut sataakaan metriä, kun jo löysi paaluvarustuksen.

Erään kummun laella pulppusi kirkasvetinen lähde Kummun huipulle, ja niin että lähde jäi myös seinie sisään, oli rakennettu tukeva hirsimökki, johon tiuka tullen voi mahtua parisenkymmentä miestä, ja jonk seinissä oli ampumareikiä joka suunnalle. Ympäristöst oli metsä hakattu puhtaaksi ja varustuksen täyden kuusi jalkaa korkea paaluaita, jossa ei ollut minkään laista porttia tai muuta aukkoa ja joka oli siksi vahva ettei sitä hevillä voinut murtaa, mutta samalla siks harva, ettei siitä ollut piirittäjille suojaa. Hirsimajass olijat voivat pitää heitä silmällä joka suunnalla ja ka

essa rauhassa majassaan istuen ampua heidät kuin pelto-
anat. Kun heillä vain oli ruokavaroja ja pitivät huo-
llisesti vahtia eivätkä antaneet itseään yllättää, niin
oivat he puolustautua vaikka kokonaista rykmenttiä
astaan.

Erittäinkin lähde minua miellytti. Sillä vaikka
neillä olikin hyvä olla Hispaniolassa, jossa oli runsaasti
seita ja ampumatarpeita, paljon ruokaa ja erinomaisia
iinejä, niin yksi seikka oli unohdettu — meillä ei ollut
että. Minä mietiskelin parhaillaan näitä seikkoja, kun
aarelta kaikui ihmisen raju kuolinparahdus. Äkillinen
uolema ei ollut minulle outo — minä olin palvellut
anen kuninkaallista korkeuttaan Cumberlandin hert-
uaa ja itse haavoittunut Fontenoyn luona — mutta
ninä tunsin että vereni jähmettyi. »Jim Hawkins on
iennyttä miestä», oli ensimäinen ajatukseni.

On jotakin, kun on ollut vanha soturi, mutta
ielä enemmän, kun on ollut lääkäri. Meidän toimes-
amme ei ole aikaa siekailuun. Niinpä minä nyt tein
nopean päätöksen, palasin silmänräpäystäkään tuhlaa-
natta rannalle ja hyppäsin jollaan.

Onneksi Hunter oli vankka soutaja. Lentäen kii-
ımme pitkin vedenpintaa ja pian oli venhomme laivan
ivulla ja minä laivassa.

Minä tapasin heidät kaikki vallan tyrmistyneinä.
unkkari istui liikkumatta ja kalpeana kuin palttina,
ıatellen turmaa johon hän meidät oli johtanut — se
unnon mies! — ja muuan kuudesta matruusistamme
i ollut paljon paremmassa mielentilassa.

»Tuossa on», kapteeni virkkoi mieheen viitaten,
tähän toimeen tottumaton mies. Hän oli vähällä pyör-

tyä huudon kuullessaan. Vielä pieni tyrkkäys peräs meen, niin se mies yhtyy meihin.»

Minä selitin suunnitelmani kapteenille ja yhdes me sitten sovimme yksityiskohdittain sen toteuttamisest

Me asetimme Redruth vanhuksen kajuutan ja keul huoneen väliseen käytävään suojanaan kolme ladattu muskettia ja patja. Hunter kierrätti venhon takaport kohdalle ja Joyce ja minä ryhdyimme lastaamaan siihe ruutinelikoita, pyssyjä, korppulaatikoita, silava-astioit tynnyrin konjakkia ja minun välttämättömän rohdo laatikkoni.

Junkkari ja kapteeni jäivät kannelle ja viimema nittu huusi alilaivuria, joka oli lähin mies arvossa.

»Herra Hands», hän sanoi, »te näette meidät täs ladatut pistoolit käsissämme. Jos yksikään teistä ku desta antaa merkin minkä tahansa, niin hän on kuol man oma.»

He näyttivät kaikki pahasti ällistyvän, ja hetkise neuvoteltuaan he juoksivat kaikin alas keulahuoneesee epäilemättä aikoen hyökätä meidän selkäämme. Mut kun he näkivät Redruthin odottamassa tukitussa käyt vässä, niin pyörsivät he heti takaisin ja muuan pis päänsä luukusta esiin.

»Alas, roisto!» kapteeni karjasi.

Pää hävisi takaisin kannen alle ja ne kuusi jäni housua merimiehiksi jättivät meidät toistaiseksi rauhaa

Me olimme heitelleet venheeseemme tavaroita mink ennätimme ja nyt oli siinä lastia niin paljon kuin u kalsimme ottaa. Joyce ja minä laskeuduimme sitte alukseen ja läksimme taas soutamaan rannalle mink jaksoimme.

Tämä toinen matkamme oli rantavahtien mielestä
o liiaksi. Vihellys keskeytyi uudelleen, ja vähäistä en-
nen kuin katosimme niemen taakse, toinen heistä hyp-
päsi maihin ja hävisi. Mieleni jo teki muuttaa suun-
nitelmaani ja tuhota heidän venheensä, mutta pelkäsin,
että Silver toverineen ehkä oli aivan lähellä ja kaikki
voisi helposti mennä myttyyn jos liiaksi uskaltaisimme.

Pian olimme päässeet maihin samaan paikkaan
kuin äskenkin, ja ryhdyimme kantamaan varustuksia
hirsimajaan. Ensimäisen matkan teimme me kaikki
kolme suuret kantamukset mukanamme ja heitimme ne
vain paaluaidan toiselle puolen. Jätettyämme Joycen
niitä vartioimaan — yksin kyllä, mutta puolen tusinaa
musketteja käytettävänään — Hunter ja minä sitten pala-
simme venheellemme ja otimme uudet taakat. Samaa
menoa jatkoimme levähtämättä, siksi kuin venheen koko
lasti oli linnoituksessa. Molemmat palvelijat asettuivat
sitten hirsimajaan ja minä sousin voimieni takaa takai-
sin Hispaniolan sivulle.

Että me uskalsimme yrittää toista venheellistä,
näyttänee vaarallisemmalta kuin se itse asiassa olikaan.
He olivat luonnollisesti miesluvussa meitä väkevämmät,
mutta meillä oli väkevämmät aseet. Ei kenelläkään saa-
rella olijoista ollut muskettia, ja ennenkuin he pääsisi-
vät niin lähelle, että voisivat pistoolejaan käyttää, niin
olisimme me lähettäneet heistä ainakin puolen tusinaa
toiseen maailmaan.

Junkkari odotti minua peräluukun ääressä koko-
naan tyyntyneenä. Hän otti vastaan heittonuoran, kiin-
nitti sen laivaan ja me ryhdyimme lastaamaan venhettä
minkä ennätimme. Silavaa, ruutia ja korppuja oli las-

tinamme ja aseista otimme ainoastaan musketin ja lyömä miekan kullekin. Loput ruudista ja aseista me heitimm mereen, puolen kolmatta sylen syvyyteen, jossa m näimme kirkkaan teräksen nyt kimmeltävän auringo paisteessa puhtaalla hiekkapohjalla.

Tähän aikaan oli luode jo alkanut ja laiva käänty hiljakseen ankkurissaan. Kaukaa laivaveneiden suu nasta kuului hoilauksia, ja vaikka ne ilmaisivatkin, et Joyce ja Hunter olivat turvassa, he kun olivat idäs päin, niin kiiruhtivat ne meitä poistumaan.

Redruth jätti paikkansa käytävässä ja laskeutui ve heeseen, jonka me sitten kuletimme keskiportin lu että kapteeni Smollettin olisi mukavampi siihen pääst

»Hoi miehet», virkkoi hän, »kuuletteko mi sanon?»

Keulahuoneesta ei kuulunut mitään vastausta.

»Sinulle, Abraham Gray — sinulle minä puhun

Ei vieläkään vastausta.

»Gray», kapteeni jatkoi vähän äänekkäämmi »minä aijon lähteä tästä laivasta ja minä käsken sin seuraamaan kapteeniasi. Minä tiedän, että sinä ol kunnon mies pohjaltasi, ja uskallanpa sanoa ettei k kaan teistä muistakaan ole niin kelvoton kuin mil näyttää. Minulla on kello kädessäni; annan sinul kolmekymmentä sekuntia päätöksen tehdäksesi.»

Seurasi hiljaisuus.

»Joudu nyt, mies hyvä», kapteeni jatkoi, »eläl niin kauan epäröi. Jokainen sekunti voi maksaa n nulle omani ja näiden kunnon herrasmiesten hengen

Silloin syntyi keulahuoneessa mellakka, iskuja a nettiin ja puukonhaava poskessaan syöksähti Abraha

Gray ylös ja juoksi kapteenin luo kuin koira vihellyksen kuultuaan.

»Minä seuraan teitä, herrani», hän virkkoi.

Samassa he jo olivat venheessä ja me työnsimme sen irti laivasta ja läksimme soutamaan.

Me olimme nyt päässeet laivasta; mutta emme olleet vielä maalla hirsimajassa.

---

17 Luku.

Tohtori jatkaa kertomusta: Jollan viimeinen matka.

Tämä viides retki erosi kokonaan edellisistä. Ensiksi tuo turhan pieni venhe, jossa olimme, oli liian raskaassa lastissa. Viisi aikuista miestä, ja kolme niistä — Trelawney, Redruth ja kapteeni — yli kuusi jalkaa pitkiä, oli jo enemmän kuin venhe oli aijottu kantamaan. Lisäksi tulivat vielä ruuti, silava ja leipäsäkit Peräparras oli aivan veden rajassa. Useaan kertaan saimme vettä sisään ja housuni ja takkini liepeet olivat pian likomärät.

Kapteeni käski meitä vähän siirtymään niin että saimme venheen asennon tasasemmaksi, mutta tuskin sittenkään uskalsimme siinä edes hengittää.

Toiseksi oli luode nyt alkanut — voimakas, lainehtiva virta kulki länteen läpi satama-altaan ja sitten etelään ulos merelle samojen salmien kautta, joista aamulla olimme tulleet. Jo laineetkin olivat vaaralliset

liiaksi lastatulle venheellemme, mutta pahinta oli se, ett virta kantoi meitä pois oikeasta suunnasta ja sivu se paikan niemen takana, jossa meidän piti nousta maihin Jos me annoimme virran viedä meitä mielensä mukaan niin olisimme joutuneet rannalle laivavenheiden viereen jonne merirosvot voisivat ilmestyä minä hetkenä hyvänsä

»Minä en voi pitää keulaa paaluvarustusta kohti» virkoin kapteenille. Minä näet olin peräsimessä ja hä ja Redruth, molemmat rasittumattomia, hoitivat airoja »Vuorovesi painaa venhettä alas. Ettekö voisi souta vähän kovemmin.»

»En voi venhettä upottamatta», hän vastasi. »Te dän täytyy ohjata ylemmäksi, jos sallitte minun neuvoa niin paljon ylemmäksi, että voitatte virran.»

Minä koetin, ja huomasin että vuorovesi lakkas meitä kantamasta länteen käsin vasta sitten kuin min ohjasin keulan suoraan itään eli siis jotenkin suoraa sivulle siitä suunnasta, jonne meidän piti päästä.

»Tällä tavalla emme ikinä pääse rannalle», min virkoin.

»Jos tämä on ainoa suunta, johon voimme ohjata niin meidän täytyy se suunta pitää», kapteeni vastas »Meidän täytyy pyrkiä vastavirtaan. Ymmärrättehän» hän jatkoi, »että jos me kerran joudumme maallenousu paikan alapuolelle, niin on aivan epätietoista, missä ma hin pääsemme, ja sitäpaitsi voisimme joutua laivaven heitten kanssa tekemisiin. Kun me taas ohjaamme tä hän suuntaan, niin virran täytyy heikentyä ja sitte me voimme hiipiä takaisin pitkin rantaa.»

»Virta on jo heikompi, herrani», virkkoi Gray joka istui keulassa; »te voitte laskea hiukan alemmaksi.

»Kiitos, mies hyvä», minä vastasin aivan kuin ei mitään olisi tapahtunut, sillä kukin meistä oli itsekseen päättänyt kohdella häntä kuin toveria.

Äkkiä huudahti kapteeni mielestäni vähän levottomana:

»Tykki!»

»Olen sitä ajatellut», vastasin minä luullen hänen tarkottavan linnoituksemme pommittamista. »Eivät he ikinä saa tykkiä maihin tuoduksi ja jos saisivat, niin eivät kykenisi kulettamaan sitä metsän läpi.»

»Katsokaa taaksenne, tohtori», kapteeni vastasi.

Me olimme kokonaan unhottaneet pitkän laivatykin ja kauhuksemme näimme nyt roistojen laivassa parhaillaan kiskovan irti sen takkia, joksi he nimittivät tykin suojana merellä käytettyä paksua kangaspeitettä. Samassa vielä juolahti mieleeni, että tykin kuulat ja ruuti olivat jääneet laivaan, ja että nuo hirtehiset saisivat ne käsiinsä muutamalla kirveen iskulla.

»Israel oli Flintin tykkimies», Gray huomautti käheällä äänellä.

Mistään välittämättä me ohjasimme nyt venheen suoraan maihinnousupaikkaa kohti. Tällöin olimme jo päässeet siksi kauvas väkevimmästä virrasta, että venhe totteli peräsintä, vaikka olimmekin pakotetut hiljaa soutamaan, ja minä voin pitää oikean suunnan. Pahinta oli, että me nyt tulimme kääntäneeksi Hispaniolalle koko sivun perän asemesta ja siten tarjosimme heille melkein ladon oven suuruisen maalitaulun.

Minä kuulin ja näin miten tuo pöhönaamainen roisto, Israel Hands, jymäytti tykinkuulan kannelle.

»Kuka on paras ampuja?» kapteeni kysyi.

»Herra Trelawney epäilemättä», vastasin.

»Herra Trelawney, tahdotteko olla niin hyvä ja mi
nun laskuuni pudottaa yhden noista miehistä? Handsin
jos vaan voitte», virkkoi kapteeni.

Trelawney oli tyyni kuin jäätynyt vesi. Hän tar
kasteli pyssynsä sankkiruutia.

»Käsitelkää varovasti asettanne, herrani», kapteen
huudahti, »ellette tahdo venhettä kaataa. »Kaikki pi
tävät sitä tasapainossa kun hän tähtää.»

Junkkari kohotti pyssynsä, souto lakkasi ja m
nojauduimme sivulle venhettä vakaannuttaaksemme
Kaikki onnistui niin erinomaisesti, ettemme saanet
pisaraakaan vettä sisään.

He olivat nyt saaneet käännetyksi tykin asentoon
ja Hands, joka käsitteli lataustukkia tykin suussa, ol
sen vuoksi enimmän näkyvissä. Onni ei meitä ku
tenkaan suosinut, sillä samassa kun Trelawney laukas
Hands kumartui alas, ja kuula lensi hänen ylitsens
kaataen yhden hänen tovereistaan.

Huutoa, jonka hän päästi, eivät toistaneet ainoas
taan laivassa olijat, vaan myöskin suuri miesjoukko saa
rella. Vilkaistessani siihen suuntaan minä näin toisten
merirosvojen juoksevan esiin metsästä ja heittäytyvän
paikoilleen venheissä.

»Täällä tulevat laivavenheet», minä huomautin

»Soutamaan sitten», kapteeni huudahti. »Nyt e
auta kaatumista varominen. Jos emme pääse rannalle
niin olemme hukassa.»

»Vain toinen venheistä lähtee liikkeelle, kapteeni»
minä lisäsin. »Toisen miehistö on varmaankin lähteny
maitse kiertämään eteemme.»

»Kyllä he silloin saavat juosta», kapteeni vastasi. Tiedättehän mihin merimies maalla kykenee. En minä heistä välitä, vaan tykistä. Vaimoni piikatyttökään ei voisi ampua ohi. Sanokaa, junkkari, kun näette sytyttimen, niin me huopaamme.»

Me olimme sillä välin, liiallisesta lastistamme huolimatta, päässeet hyvän matkaa eteenpäin ilman että venheemme oli sen pahemmin ryyppäillyt. Olimme jo aivan lähellä rantaa; kolme- tai neljäkymmentä aironvetoa olisi vienyt meidät maihin, sillä pakovesi oli jo paljastanut kaistaleen hiekkaa puiden alapuolella. Laivavenheestä ei ollut enää pelkoa; pieni niemeke oli jo välillämme. Pakovesi, joka niin säälimättä oli meitä viivästyttänyt, maksoi nyt velkaansa ja viivästytti vihollisiamme. Ainoastaan tykki oli meille vaarallinen.

»Jos uskaltaisin», kapteeni virkkoi, niin pysähtyisin pudottamaan vielä yhden noista veikkosista.»

Mutta he olivat selvästi päättäneet, ettei mikään saisi estää heitä laukaisemasta. He eivät olleet edes vilkaisseet kaatuneeseen toveriinsa vaikka hän ei ollut kuollut, minä näet näin hänen koettavan ryömiä pois toisten jaloista.

»Valmiit!» huudahti junkkari.

»Huopaa!» kapteeni kaikuna komensi.

Hän ja Redruth huopasivat niin voimakkaasti, että koko perä painui veden alle. Samassa silmänräpäyksessä jymähti laukauskin. Tämä oli ensimäinen ääni, jonka Jim oli kuullut, junkkarin pyssyn pamahdus kun ei ollut kuulunut sinne asti. Ei kukaan meistä tarkalleen tiennyt, mistä kuula kulki, mutta luullakseni se

meni ylitsemme ja ilmanpaine siten oli suurena syyn onnettomuuteemme.

Oli miten oli, venheen perä painui kolme jalka syvälle ja kapteeni ja minä jäimme seisomaan vasta tusten veteen. Toiset kolme heittivät täydellisen kuper keikan ja ilmestyivät sitten vedestä läpimärkinä ja suu taan ja sieramiaan päristellen.

Toistaiseksi ei siis meille ollut pahempaa vahinko tapahtunut. Kaikki olivat hengissä ja me voimme vaa ratta kahlata rannalle. Mutta kaikki varustuksemm olivat meren pohjassa ja, mikä pahempi, ainoastaa kaksi pyssyä viidestä oli käyttökelpoisessa kunnossa Omani minä olin siepannut polviltani ja vaistomaisest nostanut pääni yläpuolelle. Kapteeni taas oli kantanu pyssyänsä hihnassa olallaan, lukko ylöspäin, kuten ajat televa mies ainakin. Muut kolme olivat menneet ven heen kera pohjaan.

Että asemamme kävisi vielä tukalammaksi, me ny kuulimme äänien jo lähenevän rannikkoa reunustavass metsässä. Siten uhkasi meitä vaara joutua puolittai avuttomassa tilassamme eristetyiksi paaluvarustuksest ja sitäpaitsi me pelkäsimme, että Hunter ja Joyce, jo puolikymmentä miestä kävisi heidän kimppuunsa, eivä ehkä ymmärtäisi pysyä lujina paikoillaan. Me tiesimme että Hunter oli horjumaton, mutta Joycesta emme ollee varmoja — hän oli hauska ja kohtelias mies palvelijaksi mutta sotamiehen ammattiin hän ei varsin sopinut.

Näin miettien me kahlasimme rannalle niin no peasti kuin kykenimme, jättäen jollan ja runsaasti puo let ruoka- ja ampumavaroistamme meren pohjaan.

---

18 Luku.

Tohtori jatkaa kertomusta: Ensimäisen päivän taisteluiden loppu.

Me kiiruhdimme mahdollisimman joutuisasti sen metsäkaistaleen poikki, joka meidät vielä erotti paaluvarustuksesta; ja jokaiselta askeleelta, jonka otimme, me kuulimme merirosvojen äänet yhä lähempää. Pian kuulimme heidän askeleensakin ja oksien ryskeen kun he juosten tunkeutuivat tiheikön läpi.

Minä huomasin nyt, että vakavaa ottelua ei voitu välttää, ja tarkastelin senvuoksi asettani:

»Kapteeni», minä virkoin, »Trelawney on varma ampuja. Antakaa hänelle pyssynne, hänen aseensa ei ole käyttökunnossa.»

He vaihtoivat aseita ja Trelawney, joka kamppailun alusta asti oli ollut yhtä vaitelias ja tyyni, pysähtyi silmänräpäykseksi tarkastaakseen että kaikki oli kunnossa. Huomattuani samalla, että Gray oli aseeton, annoin hänelle lyömämiekkani. Meistä kaikista tuntui oikein hyvältä, kun näimme hänen sylkäsevän kämmeneensä, rypistävän otsaansa ja suhauttelevan ilmassa asettaan. Jokainen piirre hänessä todisti, että uusi avustajamme oli miesten miehiä.

Vielä nelisenkymmentä askelta, ja me olimme metsän reunassa ja näimme paaluvarustuksen edessämme. Me jouduimme aitauksen eteläsivun keskipaikoille, ja melkein samassa silmänräpäyksessä seitsemän kapinoitsijaa — ylilaivuri Job Anderson etunenässä — ilmestyi lounaiseen kulmaukseen.

He pysähtyivät nähtävästi hämmästyneinä, ja ennei kuin he siitä tointuivat ennätimme sekä junkkari eti minä ja myöskin Hunter ja Joyce ampua. Laukaul semme paukahtelivat kyllä eri aikoina, mutta niide vaikutus oli kuitenkin hyvä; yksi vihollisistamme kaatı ja toiset pyörähtivät kiireimmän kautta pakoon.

Ladattuamme uudelleen pyssymme me kävelimm aitauksen ulkopuolitse kaatunutta tarkastamaan. Hä oli kuollut — kuula oli lävistänyt sydämen.

Aloimme juuri kiitellä onneamme, kun pensaikos kuului pistoolin laukaus, kuula vonkui korvani ohi Tom Redruth parka horjahti ja kaatui hervottomar maahan. Sekä junkkari että minä vastasimme laukaul seen; mutta kun vihollinen ei ollut näkyvissä, liene se ollut vain ruudin haaskaamista. Sitten me latasimm uudelleen ja käänsimme huomiomme Tom poloisee

Kapteeni ja Gray olivat jo tarkastamassa häne haavaansa ja minä näin jo ensi silmäyksellä, että hä oli mennyttä miestä.

Luullakseni meidän nopeutemme vastatessamm laukaukseen oli uudelleen ajanut kapinoitsijat pakosall koskapa me saimme rauhassa nostaa palvelijavanhukse aitauksen yli ja kantaa hänet ähkyvänä ja vertavuot vana hirsimajaan.

Vanhus parka ei ollut aina vastustemme alus asti kertaakaan avannut suutaan hämmästystä, moitett pelkoa taikka edes tyytyväisyyttä ilmaistakseen. Vas nyt kun laskimme hänet hirsimajan lattialle kuolemaa hän näytti saaneen takaisin puhelahjansa. Hän oli va tioinut käytävää patjan suojassa kuin troijalainen, hä oli täyttänyt kaikki käskyt vaieten, kuuliaisesti ja tä

mällisesti, hän oli parikymmentä vuotta meitä muita vanhempi, ja juuri hänen, tuon hiljaisen, uskollisen palvelijavanhuksen täytyi nyt kuolla.

Junkkari laskeutui polvilleen hänen viereensä ja itkien kuin lapsi suuteli hänen kättään.

»Onko loppuni tullut, tohtori?» hän kysyi.

»Tom, toverini», minä vastasin, »sinä pääset kotia».

»Kunpa vain olisin ensin saanut heitä pyssylläni hyvästellä», hän virkkoi.

»Tom», junkkari sanoi, »kuule, annathan minulle anteeksi?»

»Osoittaisinko sillä tavalla kunnioitustani teille, junkkari?» kuului vastaus. »Kuinka hyvänsä, tapahtukoon tahtonne, amen!»

Hetkisen oli kaikki hiljaista ja sitten hän ehdotti, että joku lukisi rukouksen. »Onhan tapa sellainen», lisäsi hän aivan kuin anteeksi pyytäen. Tuokion kuluttua hän vaipui viimeiseen uneen.

Sillä välin oli kapteeni, jonka pullottavaa takkia ja taskuja olin kummastellut, latonut esiin joukon kaikenlaista tavaraa — Englannin lipun, raamatun, nipun tukevaa nuoraa, kynän, mustetta, laivan päiväkirjan ja suuren varaston tupakkaa. Hän oli löytänyt pitkän, valmiiksi kaadetun ja oksitun männynrungon paaluaidan sisäpuolelta, ja Hunterin avulla hän oli sitten pystyttänyt sen hirsimajan nurkkaan. Katolle kiiveten hän oli sitten omin käsin kiinnittänyt kansallislippumme tangon huippuun.

Tämä näytti tuntuvasti keventävän hänen mieltään. Hän tuli takaisin majaan ja ryhtyi laskemaan varastojamme, aivankuin ei olisi ollut mikään kysymyksessä.

Mutta siitä huolimatta hän piti silmällä Tomin kuolonkamppailua, ja kun kaikki oli ohi, toi hän toisen lipun ja levitti sen kunnioittavasti ruumiin päälle.

»Elkää surko», hän virkkoi junkkarin kättä puristaen. »Hän on hyvässä satamassa; ei ole syytä surkutella merimiestä, joka kaatuu täyttäessään velvollisuutensa kapteeniaan ja isäntäänsä kohtaan. Se ehkä ei ole aivan oikea-oppista, mutta niin se kuitenkin on.»

Sitten hän vei minut vähän syrjään.

»Tohtori Livesey», hän virkkoi, »kuinka monen viikon kuluttua te ja junkkari odotatte avustajien tänne saapuvan?»

Minä selitin hänelle, etteivät viikot, vaan kuukaudet olleet kysymyksessä; että jos me emme saapuisi takaisin elokuun lopussa, niin vasta silloin, ei ennemmin eikä myöhemmin, Blandly lähettäisi retkikunnan meitä etsimään. »Sen mukaan voitte itse ajan laskea», lisäsin.

»Kyllä kai, totta totisesti», hän vastasi korvallistaan raapien, »tiukalle ottaa, vaikka luonto meitä antimillaan runsaasti siunaisikin».

»Mitä tarkoitatte?» kysyin.

»Tarkoitan vain, että oli ikävä juttu, kun sen toisen venheellisen menetimme», hän vastasi. »Ruutia ja kuulia on meillä riittämään asti. Mutta ruoka-annokset ovat niukat, hyvin niukat — niin niukat, tohtori, että oli ehkä hyvä kun tuo suu ei ole lisänä syömässä.»

Näin sanoen hän viittasi lipulla peitettyyn vainajaan.

Samassa vonkui tykin kuula korkealta mökin katon yli ja putosi kaukana meistä metsään.

»Ohoo!» kapteeni huudahti. »Ampukaa vain! Vähät ovat ruutivaranne ennestäänkin, poikaseni.»

Toinen laukaus oli paremmin tähdätty ja kuula putosi aitauksen sisäpuolelle heittäen ilmaan paksun hiekkapilven, mutta ei saanut sen suurempaa vahinkoa aikaan.

»Kapteeni», junkkari virkkoi, »mökkiä ei näy laivaan. Varmaankin he tähtäävät lippuamme. Eikö olisi viisaampaa ottaa se alas?»

»Laskeako lippuni!» kapteeni huudahti. »Ei, herrani, minä en ainakaan sitä tee»; ja heti kun hän oli nuo sanat lausunut, olimme luullakseni mekin yhtä mieltä hänen kanssaan. Se näet ei vain ollut osoitteena pelottomasta, rehdistä merimiehen mielestä, vaan näytimme me myöskin siten vihollisillemme, että me emme piitanneet heidän tykkitulestaan.

Koko illan he jatkoivat ampumistaan. Kuula kuulan perästä lensi yli tai uupui matkalle taikka pölähytti hiekkaa aitauksen sisäpuolella. Heidän täytyi tähdätä niin korkealle, että kuulat putoilivat maahan voimattomina ja kaivautuivat hietikkoon. Me emme tarvinneet pelätä niiden ponnahtelevan maasta takaisin, ja vaikka eräskin kuula tulla tupsahti läpi katon majaamme ja sieltä ulos oviaukosta, niin totuimme pian siihen hevosenleikkiin, joka ei ollut meille tavallista pallopeliä vaarallisempi.

»Yksi hyvä puoli tällä kaikella kuitenkin on», kapteeni huomautti: »metsikkö edessämme on varmaankin puhdas. Laskuvettä on kestänyt jo hyvän aikaa, ja varustuksemme pitäisi olla kuivilla. Ken tarjoutuu noutamaan tänne silavan?»

Gray ja Hunter olivat ensimäisinä valmiit. Hyvin asestettuina he hiipivät ulos aitauksesta; mutta retki oli

turha. Kapinoitsijat olivat rohkeampia kuin luulimmekaan, taikka luottivat he enemmän Israelin taitavuuteen tykkimiehenä. Neljä tai viisi heistä oli parhaallaan kantamassa pois varustuksiamme. He kahlasivat taakkoinensa venheelle, jota toiset harvakseen vastavirtaan soutaen pysyttivät lähistöllä. Silver oli perätuhdolla päällikkönä ja jokaisella oli nyt aseena musketit, jotka he olivat kaivaneet käsiin jostain salaisesta säilytyspaikastaan.

Kapteeni istuutui nyt kirjoittamaan päiväkirjaansa, ja näin alkavat muistiinpanot: —

»Aleksander Smollet, päällikkö; David Livesey, laivan lääkäri; Abraham Gray, laivan puuseppä; John Trelawney, omistaja; John Hunter ja Richard Joyce, omistajan palvelijoita, englantilaisia — ainoat uskolliset koko laivueesta — mukanaan ruokavaroja niukasti kymmeneksi päiväksi, tulivat maihin tänään ja nostivat Englannin lipun hirsimajaan Aarresaarella. Thomas Redruth, omistajan palvelija, englantilainen, kaatunut kapinoitsijain kuulasta; James Hawkins, laivapoika —»

Samaan aikaan minäkin mietiskelin Jim Hawkins poloisen kohtaloa.

Kuului huuto maan puolelta.

»Joku huutaa meille», virkkoi Hunter, joka oli vahdissa.

»Tohtori! junkkari! kapteeni! Halloo, Hunter, tekö siellä olette?» kuuluivat huudahdukset.

Ja minä juoksin ovelle parhaaksi nähdäkseni Jim Hawkinsin terveenä ja reippaana kapuavan paaluaidan yli.

19 Luku.

Jim Hawkins jatkaa kertomusta: Hirsimajan varusväki.

Samassa kuin Ben Gunn huomasi lipun, hän pysähtyi, tarttui käsivarteeni ja laskeutui istumaan.

»Katsos nyt», hän virkkoi, »tuolla ovat toverisi, epäilemättä».

»Paljon luultavammin ovat siellä kapinoitsijat», minä vastasin.

»Tuollako!» hän huudahti. »Tällaisessa paikassa, jonne vain onnenpojat osuvat. Silver nostaisi rosvojen lipun liehumaan, siitä voit olla aivan varma. Ei, ei; ystäväsi siellä ovat. He ovat tapelleet ja toverisi ovat päässeet voitolle. Siellä he nyt ovat maissa siinä vanhassa hirsimajassa, jonka Flint monen monta vuotta sitten rakensi. Ah, sillä miehellä oli päätä, sillä Flintillä! Rommin juonnissa ei hänen vertaistaan ole nähty. Hän ei pelännyt ketään, ei kerrassaan ketään; Silveriä vain — Silver oli sellainen poika.»

»Olipa miten oli, saman tekevä», minä virkoin. »Sitä suurempi syy on minulla kiiruhtaa toverieni luo.»

»Ei, toveri», vastasi Ben, »ei vielä kiirettä. Sinä olet kunnon poika, ellen vallan pahasti erehdy; mutta sinä olet sittenkin vain poikanen. Mutta Ben Gunn on arka. Ei rommikaan houkuttelisi minua sinne, minne sinä olet lähdössä — ei edes rommikaan, ennenkuin tapaan toverisi, sen jalosyntyisen herran, ja saanut hänen kunniasananansa. Ja sinä et saa unhoittaa sanojani: 'Äärettömän paljon (niin sinun on sanottava), ääretö-

män paljon enemmän hän luottaa' — ja sitten sina nipistät häntä.»

Ja hän nipisti minua kolmannen kerran yhtä ovelan näköisenä kuin ennenkin.

»Ja kun Ben Gunnia tarvitaan, niin tiedät missä hänet tavataan, Jim. Juuri siellä missä hänet tänään tapasit. Ja sillä, joka hänen luokseen tulee, pitää olla valkoinen merkki kädessä, ja hänen pitää tulla yksin Niin! ja sitten sinun pitää sanoa, että Ben Gunnilla on omat syynsä!»

»Luulenpa jo ymmärtäväni», sanoin minä. »Sinulla on joku ehdotus tehtävänä ja sinä olet tavattavissa samassa paikassa, missä minä sinut kohtasin. Onko siinä kaikki?»

»Mutta mihin aikaan? kysyt kai», hän lisäsi. »Puolenpäivän tienoista kuudenteen vuoroon saakka.»

»Hyvä on; ja nyt kai saan lähteä?»

»Ethän vain unhota!» hän hätäisesti kysäsi. »Äärettömän paljon ja omat syynsä, muistathan! Omat syynsä se on pääasia. Nyt taidat saada lähteä», hän jatkoi pidellen yhä minua kiinni. »Ja jos sinä, Jim, tapaat Silverin, niin ethän petä Ben Gunnia? Ethän vaikka hevosvoimalla sinusta tietoja puristettaisiin? En, sanot sinä? Ja jos ne rosvot majailevat maalla, Jim, niin mitä sanoisit jos aamulla olisi korpin ruokaa?»

Tässä hänet keskeytti järeä pamahdus, ja tykin kuula tulla rytisi metsän läpi ja putosi maahan tuskin sadan metrin päässä meistä. Silmänräpäyksessä hypähdimme juoksuun, kumpikin eri suunnalle.

Runsaan tunnin jatkui tykin jymähtelyä ja kuulat ryskivät metsässä. Minä hiivin suojapaikasta toiseen j

nuo kauheat esineet näyttivät aina vain minua vainoavan. Mutta pommituksen loppupuolella alkoi jo rohkeuteni palata, vaikka en vielä uskaltanutkaan lähestyä paaluvarustusta, jonne kuulat tiheimmin putoilivat. Minä ein pitkän kierroksen itään ja hiivin sitten rannikkoa eunustavaan metsikköön.

Aurinko oli juuri mennyt mailleen, merituuli hunisi metsässä ja röyhelsi satamamme harmaata vedenintaa. Pakovettä oli jo kauvan kestänyt ja hietikkoanta oli pitkät matkat kuivilla. Ilma tuntui päivän kuumuuden jälkeen kolealta.

Hispaniola oli samassa paikassa, johon sen olimme ankkuroineet, mutta, toden totta, siellähän liehui merirosvojen musta lippu sen maston huipussa. Sitä katsellessani välähti taas laivalla punanen salama, kuului uusi kumea pamahdus ja tykin kuula vonkui taas ilmassa. Se olikin viimeinen.

Minä viivyin jonkun aikaa paikallani seuraten toimintaa, joka sitten seurasi. Miehet rikkoivat kirveillään otakin hietikolla lähellä paaluaitaa. Se oli jolla poloisemme, kuten jälestäpäin sain tietää. Loitommalla, lähellä joen suuta, suuri nuotio loimusi puiden keskellä, ja laivan ja sen väliä kulki lakkaamatta toinen laivaenheistä, ja miehet, jotka äsken olin nähnyt niin synkkinä, remusivat nyt soutaessaan iloisina kuin pienet lapset. Mutta heidän ilossaan tuntui rommin vaikutus.

Viimein minä katsoin voivani lähestyä paaluvarustusta. Minä olin jotenkin kaukana matalalla hiekkaniemekkeellä, joka idässä rajoittaa satamaa ja joka matalan veden aikana yhtyy Luurankosaareen. Kun nyt nousin seisoalleni, huomasin minä kauempana niemekkeellä

jotenkin korkean ja omituisesti valkeavärisen kallion kohoavan yksinäisenä matalassa pensaikossa. Juolahti mieleeni, että tuo kai se olikin se valkea kallio, josta Ben Gunn oli puhunut. Jos nyt jonain kauniina päivänä venhettä tarvittaisiin, niin tietäisin minä mistä sitä oli etsittävä.

Sitten minä kiiruhdin metsään ja saavuin paaluvarustuksen etu- eli rannan puolelle, jossa uskolliset toverukset pian ottivat minut avosylin vastaan.

Vaiheeni olivat pian kerrotut ja minä rupesin katselemaan ympärilleni. Koko hirsimaja — seinät, katto ja lattia — oli rakennettu veistämättömistä rungoista. Lattia oli useassa paikassa jalkaa tai puoltatoista korkealla maanpinnasta. Oven edessä oli pieni katos ja sen alla pieni lähde pulppusi sangen eriskummaiseen altaaseen — suureen laivan rautakattilaan, jonka pohja oli rikottu, ja joka sitten oli, kapteenin sanaan, »partaitaan myöten» upotettu santaan.

Majassa ei ollut jälellä paljon muuta kuin paljaat seinät, mutta eräässä nurkassa oli lietenä käytetty lakeapaasi ja tulipesäksi vanha ruostunut rautakouru.

Kummun rinteiltä ja koko aitauksen sisäpuolelta oli puut hakattu puhtaaksi rakennustarpeiksi, ja kannoista näki että komea metsä siinä olikin kaadettu. Ruokamullasta oli suurin osa metsän poistettua huuhtoutunut pois tai hautautunut hietaan; ainoastaan siellä missä pieni puronen luikerteli kattilasta alaspäin, kasvoi tiheä sammalkerros ja muutamat sananjalat ja pienet hymyilevät pensaat vihannoivat. Heti paaluaidan toisella puolen — liian lähellä varustuksen puolustajille sanoivat miehet — metsä vielä rehotti korkeana ja t

heana. Maan puolella se oli pelkkää mannikkoa, mutta rannanpuolella kasvoi myös runsaasti pajutammia.

Kylmä iltatuuli, josta olen maininnut, puhalsi sisään harvaan majaamme jokaisesta raosta ja lakkaamatta ripoitteli lattialle hienoa hietaa. Se tunkeutui silmiin, suuhun ja ruokaamme, sitä kihisi lähteessä kattilan pohjalla ja koko maailma näytti muuttuvan kiehuvaksi hiekkamereksi. Savupiippuna meillä oli neliskulmainen reikä katossa. Vain pieni osa savusta osui sen kautta ulos, ja loput aaltoili huoneessa saaden meidät yskimään ja silmämme vetistelemään.

Lisään vielä tähän, että Graylla, uudella liittolaisellamme, oli pää siteissä sen haavan vuoksi, jonka hän oli saanut riistäytyessään kapinoitsijain käsistä, ja että Tom Redruth parka makasi vielä hautaamattomana seinän vierustalla jäykkänä ja kylmänä, kansallislippu peitteenään.

Jos me olisimme saaneet istua joutilaina, olisi varmaankin jokainen meistä vaipunut synkkiin mietteisiin. Mutta se ei ollut kapteeni Smollettin tapaista. Hän kutsui kaikki eteensä ja jakoi meidät vahtivuoroihin. Tohtori, Gray ja minä muodostimme toisen, junkkari, Hunter ja Joyce toisen. Vaikka olimmekin perin väsyneitä, lähetettiin kaksi meistä keräämään polttopuita, toiset kaksi kaivamaan hautaa Redruthille, tohtori nimitettiin kokiksi ja minut asetettiin vartijaksi ovelle. Kapteeni itse kulki jokaista puhuttelemassa koettaen pitää mieliä vireinä ja avustaen siellä missä apua tarvittiin.

Tuon tuostakin pistäytyi tohtori ovelle hengittämään raitista ilmaa ja lepuuttamaan silmiään, jotka savu

uhkasi melkein sokeiksi korventaa, ja silloin hän aina virkkoi jonkun sanan minulle.

»Tuo Smollett», hän kerrankin sanoi, »on parempi mies kuin minä olen. Ja kun minä sen sanon, niin merkitsee se sangen paljon, Jim.»

Toisella kertaa hän ensin oli hetken vaiti. Sitten kallisti hän päätään ja katsoi minuun.

»Onko se Ben Gunn järkimies?» kysäsi hän.

»Enpä oikein tiedä, tohtori», vastasin minä. »Minä en ole vallan varma hänen järjestään.»

»Jos sitä voi vähänkin epäillä, niin on hän täys järkinen», tohtori puhui. »Mies, joka kolme vuotta on asustanut autiolla saarella, Jim, ei voi juuri näyttää niin tervejärkiseltä kuin sinä tai minä. Se ei ole ihmis luonteen mukaista. Juustoako sinä sanoit hänen kai vanneen?»

»Niin, tohtori, juustoa», vastasin.

»Katsos nyt, Jim», virkkoi hän, »miten hyvä on olla kohtuullinen ruuissaan. Olethan nähnyt nuuska rasiani, vai mitä? Mutta sinä et ole nähnyt minun kertaakaan siitä nuuskaavan. Syy on siinä, että minulla on nuuskarasiassani palanen parmalaista juustoa — juus toa, joka on valmistettu Italiassa ja on hyvin ravitsevaa Sen saa nyt Ben Gunn!»

Ennen illallista me hautasimme Tom vanhuksen hietikkoon ja seisoimme hetkisen avopäin haudan reu nalla. Polttopuita oli jo kerätty suuri kasa, mutta se ei kapteenin mielestä riittänyt. Hän pudisti päätänsä ja sanoi, että »huomenna meidän täytyy reippaammin työhön ryhtyä». Kun sitten silava oli syöty ja kukin oli saanut suuren lasin viinagroggia, vetäytyivät pääl

likkömme kaikin kolmin nurkkaan asemastamme keskustellakseen.

Selvää oli, että heidän oli perin vaikea keksiä keinoja, kun ruokavaramme olivat niin vähissä, että nälkä pakottaisi meidät antautumaan jo paljon ennen kuin apua voitiin odottaa. Mutta parhain toivomme oli siinä, niin päätettiin, että koettaisimme kaataa rosvoista niin monta että loput joko antautuisivat tai pakenisivat merelle Hispaniolalla. Yhdeksästätoista he olivat jo vähenneet viideksitoista, joista vielä kaksi oli haavoitettua ja ainakin yksi — tykin ääressä ammuttu mies — pahasti haavoitettu, ellei jo ruumiina. Milloin vain saisimme tilaisuuden ampumiseen, niin oli meidän käytettävä sitä hyväksemme, samalla mitä tarkimmin varoen omaa henkeämme. Sen lisäksi meillä oli kaksi väkevää liittolaista — rommi ja ilmasto.

Mitä ensinmainittuun tuli, niin kuulimme heidän, vaikka olimmekin noin puolen mailin päässä, räyhäävän ja hoilaavan myöhään yöhön; ja ilmastoon nähden taas tohtori vakuutti varmaksi että he, suolla kun majailivat ja olivat ilman lääkkeitä, vajaassa viikossa hupenisivat puoleen nykyisestä miesluvustaan.

»Jos he siis eivät ensin saa meitä kaikkia ammutuiksi», hän lisäsi, »niin kiittävät he onneaan, jos pääsevät takaisin kuunariin. Onhan se laiva kuin laiva ja ainahan he luullakseni voivat jälleen turvautua rosvoilemiseen.»

»Ensimäinen laiva, jonka minä tähän asti olen menettänyt», virkkoi kapteeni Smollett.

Minä olin lopen väsynyt, kuten käsittänette, ja kun

vihdoinkin kotvan heittelehdittyäni vaivuin uneen, niin nukuin minä kuin pölkky.

Toiset olivat jo kauvan olleet jalkeilla, syönee aamiaisen ja lisänneet puuvarastomme kaksinkertaiseksi kun minä heräsin askelten töminään ja äänten sorinaan

»Neuvottelulippu!» kuulin jonkun sanovan; ja sa massa lisäävän hämmästyksestä huudahtaen: »Silver itse!»

Silloin minä hypähdin ylös ja silmiäni hieroen juoksin seinässä olevalle ampumareiälle.

20 Luku.

Silver lähettiläänä.

Aivan oikein! Aitauksen takana seisoi kaksi miestä joista toinen heilutteli valkoista vaatetta, ja toinen, e sen vähäpätöisempi kuin itse Silver, seisoi liikkumatto mana hänen vieressään.

Aamu oli vielä varhainen ja kylmin mitä koskaan olen tuntenut; kylmyys tunkeutui luihin ja ytimiin Taivas oli kuulakka ja pilvetön ja puiden latvat rusot tivat punaisina nousevan auringon hohteessa. Mutt paikka missä Silver luutnanttineen seisoi, oli vielä var jossa, ja he seisoivat polviaan myöten valkeassa sumussa jota suo yön aikaan oli henkäillyt. Kylmyys ja sumu yhdessä olivat huonoja merkkejä saaren ilmastosta Tämä oli epäilemättä kostea, kuumeinen ja epäterveel linen paikka.

»Pysykää seinien suojassa, miehet», kapteeni virkkoi. »Uskallan kymmenen yhtä vastaan siitä että tässä piilee joku konnankoukku.»

Sitten hän huusi rosvoille:

»Ken siellä? Seis, taikka ammumme.»

»Neuvottelulippu», huusi Silver vastaukseksi.

Kapteeni oli eteisessä ja pysytteleytyi huolellisesti suojassa siltä varalta, että aikomuksessa olisi salakavala hyökkäys. Hän kääntyi meihin päin ja virkkoi:

»Tohtorin vahti paikoilleen. Tohtori Livesey ottaa pohjoissivun, Jim itäisen, Gray läntisen. Muut lataavat pyssyt. Joutuin, miehet, ja varovaisesti!»

Sitten hän kääntyi jälleen kapinoitsijoihin.

»Ja mikä on neuvottelulippunne tarkoitus?» hän huusi.

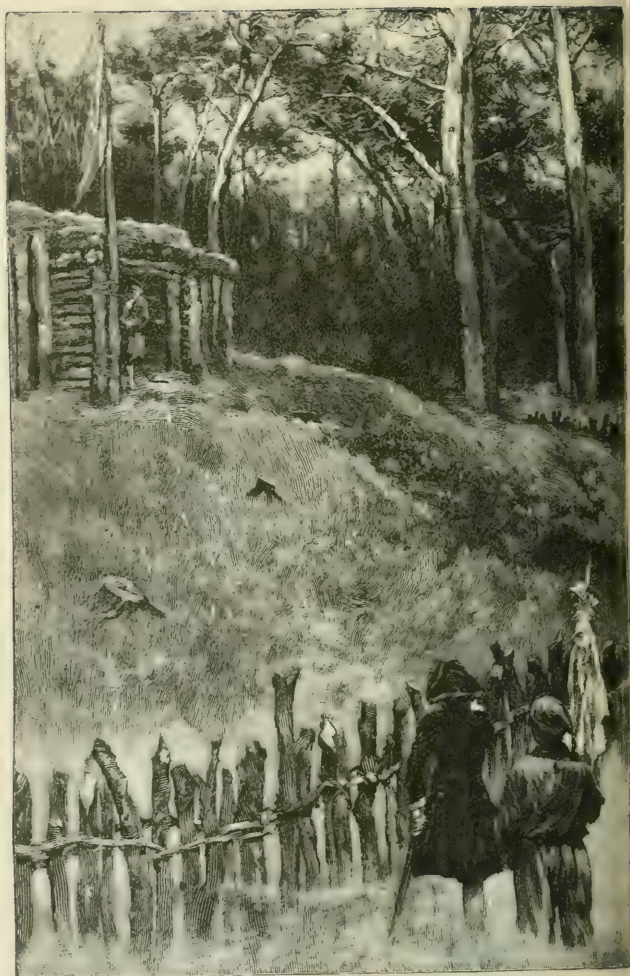
Tällä kertaa toinen mies vastasi:

»Kapteeni Silver haluaa tulla sinne ehdoista pakisemaan.»

»Kapteeni Silver! En tunne miestä. Ken hän on?» huusi kapteeni. Ja me kuulimme hänen itsekseen lisäävän: »Kapteeni, totta tosiaan. Onpa sekin virkaylennys!»

Pitkä John vastasi omasta puolestaan.

»Minä, herrani. Nämä miespoloiset ovat valinneet minut kapteenikseen, kun te hylkäsitte laivan, herrani» — hän pani erityisen painon sanalle »hylkäsitte». »Me olemme taipuvaiset alistumaan jos ehdoista voidaan sopia. Minä pyydän ainoastaan teidän kunniasanaanne, kapteeni Smollet, siitä että laskette minut ehjin nahoin tästä aitauksesta ja annatte minulle yhden minuutin poistumisaikaa ennenkuin ammutte.»

»'Neuvottelulippu!' huusi Silver.»

»Minulla ei ole, mies hyvä», kapteeni Smollett lausui, »vähääkään halua puhelemaan kanssanne. Mutta jos teillä on jotakin minulle sanottavana, niin tulkaa vain. Mutta jos tässä piilee joku juoni, niin on se teidän syynne ja Herra armahtakoon silloin teitä.

»Se riittää, kapteeni», John Silver huudahti iloisesti. »Teidän sananne on kylliksi. Minä tunnen herran, totta totisesti.»

Me näimme, että lippua pitelevä mies koetti pidättää Silveriä. Eikä se niin ihmeellistä ollutkaan, kun otti huomioon kapteenin ynseän vastauksen. Mutta Silver nauroi hänelle ja taputti häntä hartioille aivankuin olisi hänestä ollut mieletöntä puhua vaarasta tässä tapauksessa. Sitten hän lähestyi aitausta, heitti sauvansa toiselle puolen, sai koipensa ylös ja hyppäsi tavattoman ketterästi ja taitavasti aitauksen yli.

Minä tunnustan peittelemättä, että tuo kaikki kiinnitti huomioni niin kokonaan, ettei minusta vartijana ollut vähääkään hyötyä. Olinpa jo jättänyt itäisen ampumareikänikin ja hiipinyt kapteenin selän taakse. Hän istui nyt mietteissään kynnyksellä, pää käsien varassa ja kyynärpäitään polviin nojaten ja katse tähdättynä veteen, joka hiljakseen pulppusi rautakattilasta hietikolle. Hän viheltel itsekseen jotain laulun pätkää.

Silver sai kauheasti ponnistella päästäkseen ylös kummulle. Kun rinne oli jyrkkä ja täynnä paksuja kantoja ja hieta pehmeätä, oli hän sauvoinensa siinä yhtä avuton kuin laiva vastatuulessa. Mutta hän laahusti äänettömänä ylöspäin ja pääsi viimein kapteenin eteen, jota hän tervehti komeimmalla tavallaan. Hänellä oli upein puku yllään, suuri sininen takki, täynnä

messinkinappeja, ulottui melkein polviin asti. Taka
raivolla komeili nauhoitettu lakki.

»Siinähän te olette», kapteeni virkkoi päätään ke
hottaen. »Parasta on istuutua.»

»Ette siis aijo laskea minua sisään, kapteeni», va
litteli Pitkä John. »Aamu on sangen kylmä näin u
kona hiekalla istua.»

»Se ei muuta asiaa, Silver», kapteeni vastasi. »Jo
teitä olisi haluttanut pysyä kunniallisena miehenä, istu
sitte te nyt keittiössänne. Oma syynne. Te olette jok
laivakokkini — ja silloin teitä kohdellaan hyvin — taikk
kapteeni Silver, halpa kapinoitsija ja merirosvo, ja si
loin saatte mennä hiiteen!»

»No, no, kapteeni», kokki vastasi istuutuen hiet
kolle, kuten oli pyydetty, »mitäpä siitä; saattepaha
sitten ojentaa minulle kätenne auttaaksenne minut jä
leen ylös. Onhan teillä aika soma paikka tässä asu
tavana. Ahaa, tuolla on Jim! Hyvää huomenta, Jin
Tohtori, kohteliain tervehdykseni! Kas, siellähän
olette kaikin kuin herran kukkarossa, niin sanoakseni

»Jos teillä on jotain asiaa, mies, niin parasta o
se sanoa», kapteeni virkkoi.

»Oikeassa olette, kapteeni Smollett», vastasi Silve
»Velvollisuus ennen kaikkea, siitä ei pääse mihinkää
Tuota -- se oli ovela temppu, se viime öinen, teidä
puoleltanne. Joku teistä käsittelee hyvin taitavasti käs
kankia. Enkä minä aijo kieltää, ettei joku meikäläisis
vähän säikähtänyt — taikka ehkä kaikki säikähtivät
minä myös ja ehkä se on syynä siihen, että minä ole
tässä sovintoa hieromassa. Mutta huomatkaa, kapteen
se ei ole toiste onnistuva. Me pidämme vahtia ja v

hennämme hiukan rommiannoksia. Te kai luulette, että me olimme hutikassa joka mies. Minä sanon teille, että minä olin selvä, olin vain lopen väsynyt; ja jos minä olisin sekuntiakaan aikaisemmin herännyt, niin olisin tavannut teidät teossa. Hän ei ollut vielä kuollut, kun kierroksellani saavuin hänen luokseen.»

»Entä sitten!» kapteeni Smollett virkkoi järkahtämättömän tyynenä.

Koko Silverin puhe oli hänelle alusta loppuun arvoitus, mutta sitä ei olisi voinut huomata hänen äänestään. Mutta minulle alkoi asia valjeta. Ben Gunnin viimeiset sanat johtuivat mieleeni. Minä aloin aavistaa, että hän oli käynyt tervehtimässä merirosvoja, kun he kaikki makasivat juovuksissa nuotion ympärillä, ja minä laskin mielissäni, että meillä ei ollut enää kuin neljätoista vihollista vastassamme.

»Tällainen on nyt asia», virkkoi Silver. »Me haluamme aarteen ja me tahdomme sen — se on meidän vaatimuksemme. Te, luullakseni, haluatte pelastaa henkenne, se on teidän vaatimuksenne. Teillähän on kartta, vai mitä?»

»Ehkä», vastasi kapteeni.

»Niin, niin, teillä se on, minä tiedän sen», vastasi Pitkä John. »Ei teidän tarvitse olla noin äreä minulle, siitä ei ole hyötyä vähintäkään, uskokaa pois! Minä tarkoitan, että me tahdomme karttanne. Minä en ole omasta puolestani aikonut teille mitään pahaa.»

»Sellaista puhetta elkää minulle syöttäkö, mies hyvä», keskeytti kapteeni. »Me tiedämme tarkoilleen mitä te aijoitte tehdä, mutta me emme siitä välitä; sillä nyt te näette, ettette voi aikomustanne toteuttaa.»

Kapteeni silmäili häntä tyynesti ja alkoi täyttää piippuaan.

»Jos Abe Gray —» Silver huudahti.

»Seis, mies!» kapteeni ärjäsi. »Gray ei ole kertonut minulle mitään ja minä en ole häneltä mitään kysellyt, ja minä soisin teidät ja hänet ja koko tämän saaren hiiden kattilaan. Nyt sen kuulit, mies.»

Tämä pieni vihanpuuska näytti jäähdyttävän Silveriä. Hän oli jo alkanut puhua pöyhkeästi mutta ny hän hillitsi kieltään.

»Saman tekevä», hän virkkoi. »En tahdo määrtellä mitä herrat pitävät meritapoihin sopivana ja mit eivät. Huomaan, että te aijotte panna piippuun, kapteeni. Anteeksi, jos seuraan esimerkkiä.»

Hän täytti piippunsa ja sytytti sen, ja sitten h istuivat kotvan aikaa äänettöminä piippuaan imeskelle vuoroin toisiinsa tuijottaen, vuoroin taas piippujaan pa nellen ja kumartuen sylkäsemään. Heitä katseli kui ilveilijöitä.

»Kuulkaas nyt», Silver jälleen alotti. »Te annatt meille kartan, aarteen löytääksemme, ja lakkaatte ampu masta merimiespoloisia ja rusikoimasta nukkuvien ka loja. Jos te siihen suostutte, niin annamme me teidä valita. Joko te tulette kerallamme laivaan sittenku aarre on sinne saatu, ja minä vannon kunniani kautt että teidät lasketaan kaikessa rauhassa jossain maihin taikka jos se ei ole teille mieleen, kun muutamat miehe kantavat teitä vastaan vanhaa kaunaa torumisistanne, nii saatte jäädä tänne. Me jaamme ruokavarat kanssan miestä myöten ja minä vannon kuten äskenkin lähett väni ensimäisen laivan, jonka vain tapaamme, nout

maan teitä täältä. Teidän täytynee myöntää, että tämä on suoraa puhetta. Edullisempaa ehdotusta ette voine toivoakaan. Ja minä toivon» — hän korotti ääntänsä — »että kaikki tässä majassa miettivät sanojani, sillä minkä olen yhdelle sanonut, se on tarkoitettu kaikille.»

Kapteeni Smollett nousi istualtaan ja kopisti tuhkat piipustaan vasempaan kämmeneensä.

»Siinäkö sanottavanne?» hän kysyi.

»Vihoviimeiseen sanaan, tuhat tulimmaista!» vastasi John. »Kieltäkääpä vain, niin puhelen teille ainoastaan musketin kuulilla.»

»Hyvä on», kapteeni virkkoi. »Kuulkaa nyt mitä minä sanon. Jos te tulette tänne yksitellen ja aseettomina, niin lupaan minä panna teidät jokainoan rautoihin ja viedä kotia Englantiin asianmukaisesti tutkittaviksi. Jos siihen ette suostu, niin lähetän minä, niin totta kuin nimeni on Aleksander Smollett ja taistelen hallitsijani lipun alla, teidät kaikki ahvenien valtakuntaan. Te ette voi löytää aarretta. Te ette voi purjehtia laivaa — teissä ei ole ainoatakaan siihen kykenevää. Te ette ole taistelussa meidän veroiset — Gray näytti pitkää nenää viidelle teikäläiselle. Teidän laivanne on tyynessä, te olette tyynellä rannalla, kuten itsekin tulette huomaamaan. Minä seison tässä ja sanon sen teille ja ne ovat viimeiset hyvät sanat, jotka minulta saatte; sillä totta totisesti minä lähetän kuulan selkäänne ensi kerran teidät tavatessani. Tiehesi, mies. Korjaa luusi täältä ja pian.»

Silverin naama oli näkemisen arvoinen, hänen silmänsä leimusivat raivoisina. Hän pudisti piippunsa tyhjäksi.

»Auttakaa minut ylös!» hän huudahti.

»En minä ainakaan», vastasi kapteeni.

»Ken tahtoo auttaa minut ylös?» hän karjui.

Ei kukaan meistä liikahtanut. Syytäen suustaan kauheimpia sadatuksia hän ryömi pitkin hietikkoa siks kun sai kiinni eteisen pylväästä ja sen avulla jälleen pääsi seisoalleen. Sitten hän sylkäsi lähteeseen.

»Tuoss' on!» hän huusi, »tuoss' on ajatukser teistä. Ennenkuin on tunti kulunut, minä korvenna teidän töllirähjänne tuhannen nuuskaksi. Naurakaa vietävät, naurakaa vain! Ennenkuin tunti on kulunu nauratte te toisessa maailmassa. Ne jotka kuoleva saavat silloin pitää itseään onnellisina!»

Ja kauheasti kiroten hän nilkutti tiehensä. Neljä tai viiden epäonnistuneen yrityksen perästä neuvotteli lippua kantanut mies auttoi hänet aidan yli ja seuraa vassa tuokiossa hän hävisi metsään.

21 Luku.

Hyökkäys.

Heti kun Silver oli hävinnyt, niin kapteeni, jok oli pitänyt häntä tarkasti silmällä, kääntyi ja näki ett meistä kukaan, Grayta lukuunottamatta, ollut paika laan. Ensi kerran silloin näimme hänen vihastuvan

»Paikoillenne!» hän ärjäsi. Ja sitten hän lisäs meidän hiipiessä takaisin asemillemme: »Gray», hä

sanoi, »minä panen nimesi päiväkirjaan, sinä olet tyytynyt velvollisuutesi oikean merimiehen lailla. Herra Trelawney, teidän käytöksenne hämmästyttää minua. Tohtori, minä luulin teidän kantaneen kuninkaan asepukua! Jos te tällä tavalla täytitte tehtävänne Fontenoyn luona, niin parempi olisi teidän ollut pysyä kotonanne».

Tohtorin vahdit seisoivat jälleen asemillaan, muut latasivat ylimääräisiä musketteja, ja kaikilla punoittivat posket häpeästä.

Kapteeni katseli meitä hetkisen äänettömänä. Sitten hän puhui:

»Minä olen nyt, pojat», hän virkkoi, »antanut Silverille oikein isän kädestä. Olen tahallani kiihottanut hänen kiukkunsa kuumimmilleen, ja ennenkuin tunti on umpeen kulunut, kuten hän sanoi, on vihollinen kimpussamme. Me olemme miesluvussa heikommat, sen tiedätte, mutta me taistelemme suojassa, ja vielä minuutti sitten olisin sanonut, että me taistelemme hyvän kurin alaisina. Minä en ollenkaan epäile ettemme voisi antaa heille selkään, jos vain te teette tehtävänne!»

Sitten hän teki kierroksen katsoakseen, kuten hän sanoi, että kaikki oli kunnossa.

Mökin molemmissa lyhyissä seinissä, itään ja länteen, oli vain kaksi ampumareikää; eteläseinässä, jossa oli ovi, samoin kaksi, ja pohjoisessa viisi. Meidän seitsemän käytettävänä oli kokonaista kaksikymmentä muskettia. Halot oli ladottu neljään pinoon, joista yksi oli kunkin seinän kesipaikoilla ja kullakin näistä pinoista — pöydiksikin niitä voisi nimittää — oli am-

pumatarpeita ja neljä muskettia valmiina puolustajien käytettäviksi. Lyömämiekat oli ladottu keskelle.

»Sammuttakaa valkea», kapteeni virkkoi. »Kylmyys ei ole enää haittana ja savua ei saa olla silmiämme häiritsemässä.»

Hra Trelawney kantoi rautakourun sellaisenaan ulos ja hajotti tuhkat hietikolle.

»Hawkins ei ole saanut aamiaistaan. Hawkins, etsi itsellesi ruokaa ja syö asemillasi», jatkoi kapteeni Smollett. «Joutuin nyt, poikaseni, tarpeen se on sinulle ennenkuin leikki on lopussa. Hunter, tarjoa lasi viinaa joka miehelle.»

Tällä välin kapteeni järjesti puolustuksen oman mielensä mukaan.

»Tohtori, te otatte oven», hän jatkoi. »Katsokaa, ettette paljasta itseänne; pysykää sisässä ja ampukaa eteisen läpi. Hunter ottaa itäsivun, sinne niin. Joyce, te seisotte länsipuolella, oikein. Hra Trelawney, te olette taitavin ampuja — te ja Gray otatte tämän pitkän pohjoissivun, jossa nuo viisi ampumareikää ovat; sieltä se vaara uhkaa. Jos he sieltä pääsevät kimppuumme ja alkavat ampua meitä omista aukoistamme niin ovat asiamme hullulla tolalla. Hawkins, ei sinusta eikä minusta ole suurta hyötyä ampujina; me lataamme pyssyjä ja avitamme toisia.»

Yökylmä oli ohi, kuten kapteeni huomautti. Kohottuaan ympärillämme kasvavan metsän yläpuolelle, aurinko kohdisti kaiken helteensä aukeamaan ja tuossa tuokiossa imi sen höyryt kuiviin. Pian oli hietikko polttavan kuuma ja pihka suli hirsimajan seinissä. Takit ja jakut heitettiin pois, paidankaulukset avattiin

ja käärittiin alas hartioille; ja me seisoimme asemillamme kuumuuden ja jännityksen rasittamina.

Kului tunti.

»Hitto heidät vieköön!» kapteeni huudahti. »Tämähän on yhtä kiusallista kuin päiväntasaajan tyynessä. Gray, vihellä vähän tuulta.»

Samassa saimme ensimmäisen huomautuksen lähestyvästä hyökkäyksestä.

»Saanko luvan kysyä, herra», Joyce virkkoi; »onhan minun ammuttava heti, kun näen jonkun?»

»Se oli käskyni!» kapteeni huudahti.

»Kiitoksia, herrani», Joyce vastasi tyyneen ja kohteliaaseen tapaansa.

Kotvaan ei kuulunut mitään; mutta äskeinen kysymys oli saanut meidät valppaiksi ja me jännitimme näkö- ja kuulohermojamme. Pysymiehillä oli aseet valmiina käsissään ja kapteeni seisoi keskilattialla suu tiukasti suletttuna ja otsa rypyssä.

Kului vielä muutama silmänräpäys kunnes Joyce äkkiä kohotti pyssynsä ja laukasi. Pamahdus oli tuskin kajahtanut, kun ulkoa, joka suunnalta kuului vastaukseksi sarja laukauksia. Useita kuulia sattui hirsimajaan, mutta ei yksikään osunut sisään, ja kun savu häipyi, näytti paaluvarustus ja sitä ympäröivä metsä yhtä rauhalliselta ja tyhjältä kuin ennenkin. Ei ainoakaan oksa liikahtanut eikä pieninkään pyssynpiipun välkähdys ilmaissut vihollistemme läsnäoloa.

»Osuitko mieheesi?» kysyi kapteeni.

»En», vastasi Joyce. »En ainakaan ole varma siitä.»

»Parastahan on sanoa totuus», mutisi kapteeni

Smollett. »Lataa hänen pyssynsä, Hawkins. Kuink monta luulette niitä teidän puolella olleen, tohtori?»

»Voin sen sanoa täsmälleen», vastasi tri Livesey Kolme laskausta tuli tältä puolelta. Minä näin kolm leimahdusta — kaksi lähekkäin ja kolmannen vähä lännempää.»

»Kolme!» toisti kapteeni. »Montakos teidän puo lellanne oli, hra Trelawney?»

Siihen ei ollut yhtä helppo vastata. Pohjoispuo lelta oli kuulia tullut useita — seitsemäksi junkkar ne arvioi, Gray taas kahdeksaksi tai yhdeksäksi. Idässä ja lännessä oli vain yksi laukaus pamahtanut. Selvä siis oli, että hyökkäys oli pohjoispuolelta odotettavissa ja että muilla sivuilla meitä häirittiin vain näön vuoksi Mutta kapteeni Smollett ei muuttanut suunnitelmaansa Jos kapinoitsijat onnistuisivat pääsemään aitauksen yli valtaisivat he jokaisen puolustamattoman ampuma reijän ja ampuisivat meidät kuin rotat omaan linnoi tukseemme.

Pitkää miettimisaika ei meille annettukaan. Pääs täen kovan huudon ilmestyi äkkiä parvi merirosvoja pohjoisesta metsänreunasta ja juoksi suoraan aitauk selle. Samassa alkoi jälleen ammunta metsästä, ja muuan kuula vonkui oviaukosta sisään murskaten toh torin musketin palasiksi.

Ryntääjät kapusivat aitaukselle kuin apinat. Jun kari ja Gray ampuivat ehtimiseen, ja kolme miestä kaatui, yksi aitauksen sisäpuolelle ja kaksi ulkopuolelle. Näistä toinen kuitenkin oli nähtävästi enemmän säi kähtynyt kuin haavoittunut, sillä hän ponnahti sa massa jaloilleen ja hävisi metsään.

Kaksi makasi maassa, yksi oli paennut ja neljän oli onnistunut päästä aitauksen sisäpuolelle. Samaan aikaan seitsemän tai kahdeksan miestä, joista kullakin selvästi oli useampia musketteja käytettävänä, piti yllä kiivasta vaikkakin tehotonta tulta puiden suojasta hirsimökkiä kohti.

Aidan yli päässeet miehet läksivät huutaen juoksemaan suoraan rakennukseen päin ja metsässä olijat kiihottivat heitä huudoillaan. Useita laukauksia ammuttiin, mutta pyssymiesten kiire oli niin suuri, ettei yksikään laukaus näyttänyt sattuneen. Merirosvot olivat tuossa tuokiossa kaikki neljä ylhäällä kummulla ja meidän kimpussamme

Job Andersonin pää ilmestyi keskimäiseen ampumareikään.

»Iskekää miehet, — iskekää», hän karjui voimiensa takaa.

Samassa silmänräpäyksessä toinen merirosvo tarttui Hunterin pyssynpiippuun, väänsi aseen hänen käsistään ja sysäten sen ampumareijän läpi kaatoi hänet yhdellä iskulla tiedottomana lattialle. Sillä välin kolmas, joka häiritsemättä oli juossut mökin ympäri, ilmestyi äkkiä oviaukkoon ja hyökkäsi, miekka kädessä, tohtorin kimppuun.

Asemamme oli kokonaan muuttunut Hetki sitten me ammuimme suojasta suojatonta vihollista; nyt me olimme ilman suojaa emmekä kyenneet puolustautumaan.

Hirsimaja oli savua täynnä ja se oli meille hyvänä apuna. Korvissani kaikui huutoja ja temmellystä, pistoolien paukahduksia ja äänekäs ähkyntä.

»Ulos, pojat, ulos; käykää heidän kimppuuns ulkona! Miekat esiin!» huusi kapteeni.

Minä sieppasin miekan halkokasalta ja joku to nen, joka samassa myöskin otti miekan, sivalsi haava käteni selkään vaikka sitä tuskin huomasinkaan. Min juoksin suin päin ulos kirkkaaseen päivänvaloon. Jok seurasi kintereilläni, en tiennyt kuka se oli. Edessän tohtori ajoi hänen kimppuunsa hyökännyttä miest alas kummunrinnettä ja samassa kun heidät huomasi hän saavutti vastustajansa ja komealla iskulla vaste kasvoja löi hänet selälleen.

»Toiselle puolen majaa, pojat, toiselle puolen! huusi kapteeni, ja mellakasta huolimatta minä huoma sin oudon soinnun hänen äänessään.

Minä tottelin koneellisesti, käännyin itäänpäin j miekka koholla juoksin mökin nurkkauksen ympär Seuraavana tuokiossa Anderson oli vastassani. Hä karjahti hurjasti ja kohotti auringonpaisteessa välkkyvä miekkansa päänsä yläpuolelle. Minulla ei ollut aika pelästymiseen, ja, iskun vielä viipyessä, minä silmän räpäyksessä hypähdin syrjään ja, kompastuen pehmeäss hietikossa, kellahdin nurin niskoin vierimään rin nettä alas.

Ovesta ulos juostessani toiset rosvot jo kiiruhti vat paaluaidalle lopettaakseen meidän vastustuksemme Muuan heistä, punanen yömyssy päässä ja miekka ham paissa, oli jo päässyt aidan harjalle ja heittänyt toise jalkansa sen yli. Niin lyhyt oli väliaika ollut, että ku jälleen pääsin jaloilleni, kaikki olivat vielä samassa asen nossa, punamyssyinen mies oli vielä aidan harjalla ja toi sen pää näkyi yhä paalutuksen ylitse. Ja sittenkin, tämä

hetkisen kuluessa oli taistelu suoritettu ja voitto oli meidän.

Gray, joka oli seurannut kintereilläni, oli kaatanut suuren ylilaivurin ennenkuin tämä oli ennättänyt toinnua harhaan menneestä iskustaan. Toinen oli ammuttu ampumareijästä samassa silmänräpäyksessä kun hän laukasi pistoolinsa majaan sisään, ja makasi nyt hietikolla tuskissaan kiemurellen ja vielä savuava pistooli kädessään. Kolmannen olin nähnyt tohtorin lähettävän toiseen maailmaan. Niistä neljästä, jotka olivat tulleet aitauksen sisään oli jälellä vain yksi, ja hän kapusi nyt, jättäen miekkansa tanterelle, henkensä edestä takaisin paalutuksen toiselle puolelle.

»Ampukaa – ampukaa majasta!» huusi tohtori. Pojat takaisin suojaan!»

Mutta hänen käskynsä jäi täyttämättä. Ei ainoatakaan laukausta ammuttu, ja viimeinen ryntääjistä sai häiritsemättä paeta ja hävisi muiden mukana metsään. Kolmen sekunnin kuluttua ei hyökkääjistä näkynyt muuta jälkeä kuin viisi kaatunutta, neljä sisä- ja yksi ulkopuolella aidan.

Tohtori Gray ja minä juoksimme kiireimmiten majan turviin. Henkiin jäänet ennättäisivät pian musketiensa luo ja ammunta voisi milloin tahansa jälleen alkaa.

Majasta oli savu tällä välin vähän haihtunut, ja yhdellä silmäyksellä me näimme voittomme hinnan. Hunter makasi ampumareikänsä ääressä tainnoksissa. Joyce oli saanut kuulan päähänsä eikä liikahtanutkaan enää, ja keskellä lattiaa junkkari tuki kapteenia, molemmat yhtä kalpeina.

»Kapteeni on haavoittunut», virkkoi Trelawney.

»Ovatko ne juosseet pakoon?» kysyi kapteen Smollett.

»Kaikki, jotka vain kykenivät, sen takaan», toh tori vastasi, »mutta viisi heistä ei enää juokse.»

»Viisi!» kapteeni huudahti. »Sehän kuuluu jol takin. Viisi heillä ja kolme meillä; jälelle jää siis meitä neljä yhdeksää heikäläistä vastaan. Suhde on paremp kuin alottaessamme. Meitä oli silloin seitsemän yhdek säätoista vastaan, taikka luulimme olevamme, mikä ei paranna asiaa.» *)

---

*) Kapinoitsijat olivat pian huvenneet kahdeksaksi, sillä se mies, jota Trelawney oli laivaan ampunut, kuoli samana iltana haavaansa. Tätä me emme kuitenkaan saaneet tietää ennenkuin jälestäpäin.

VIIDES OSA

SEIKKAILUNI MERELLÄ

22 Luku.

Miten minä alotin seikkailuni merellä.

Kapinoitsijat eivät palanneet — ei edes yhtään laukausta kuulunut metsästä. He olivat, kapteenin sanaan »saaneet osansa siksi päiväksi». Me saimme olla rauhassa paaluvarustuksessa ja häiritsemättä hoidella haavoittuneita ja aterioida. Junkkari ja minä keitimme ruuan ulkona vaarasta välittämättä ja sielläkin me olimme vallan pyörällä päästä kuullessamme tohtorin potilaitten kauheita valitushuutoja.

Kahdeksasta kaatuneesta kolme vielä oli hengissä — ampumareijässä ammuttu merirosvo, Hunter ja kapteeni Smollett. Kahdesta ensinmainitusta ei enää ollut parantumisen toiveita. Rosvo kuolikin jo tohtorin häntä käsitellessä ja Hunter taas ei, kaikista ponnistuksistamme huolimatta, enää tullut tuntoihinsa. Koko päivän hän makasi tainnoksissa, hengittäen yhtä raskaasti kuin entinen merirosvo vanhassa kodissani. Isku oli taittanut hänen kylkiluunsa ja kaatuessaan hän oli musertanut päänsä, ja seuraavana yönä hän ääntä päästämättä meni Luojansa luo.

Kapteenin haavat olivat kyllä vaikeat, mutta eivät vaaralliset. Elimet eivät olleet pahemmin vahingoittuneet. Andersonin kuula — Job oli näet ensiksi häntä ampunut — oli musertanut hänen lapaluunsa ja vikuut-

tanut vähän keuhkoa; toinen kuula oli vain repiny pohjelihaksia. Tohtori oli varma hänen tervehtym sestään, mutta muutamiin viikkoihin hän ei kuitenkaa saisi kävellä eikä liikuttaa kättään, ei edes puhell ellei se ollut aivan välttämätöntä.

Minun tapaturmaisesti käden selkämään saam haava oli kuin hyttysen pistos. Tohtori Livesey paik hasi sen laastarilla ja nipisti minua korvasta kaupa päälliseksi.

Aterian syötyä junkkari ja tohtori istuutuivat kap teenin viereen neuvottelemaan. Kun he olivat kyllik seen puhelleet, niin tohtori, vähän jälkeen puolen pä vän, otti hattunsa ja pistoolinsa, vyötti miekan ku peelleen, pisti kartan taskuunsa, ja heittäen musketi olalleen kapusi paaluaidan yli ja läksi nopeasti astu maan läpi metsän pohjoiseen päin.

Gray ja minä istuimme hirsimajan kauimmass nurkassa, ettemme kuulisi päällikköjemme neuvottelua ja Gray otti piipun suustaan eikä ollenkaan muistanu panna sitä takasin suuhunsa, kun hän näki tohtori lähtevän.

»No vie sun hitto!» hän virkkoi, »onko tohtor hullu?»

»Enpä luulisi», vastasin. »Kyllä hän viimeiseks meistä kaikista järkensä menettää.»

»Ehkä olet oikeassa, toveri», Gray sanoi; »mutt joll'ei *hän* ole hullu, niin — pane sanani mieleesi — olen *minä* hullu.»

»Minä luulen», vastasin, »että tohtorilla on oma tarkoituksensa ja ellen erehdy, niin menee hän ny tapaamaan Ben Gunnia.»

Minä arvasin oikein, kuten jälestäpäin sain tietää. Mutta ilma mökissä oli tukahuttavan kuuma, keskipäivän aurinko paahtoi pieneen hietakenttään aitauksen isäpuolella ja uusi tuuma alkoi nyt kehittyä aivoisani. Minä rupesin kadehtimaan tohtoria, joka linusten seurasta ja mäntyjen tuoksusta nauttien asteli metsän viileässä varjossa, sen sijaan että minä paisuin elävältä istuessani siinä vaatteet kuumaan pihkaan iikeytyneinä ja ympärilläni niin paljon verta ja kuolleiden raatoja, että paikka herätti minussa inhoa, ja melkein kammoa.

Hirsimajaa siistiessäni ja ruoka-astioita pestessäni uo inho ja kateus minussa kasvoi kasvamistaan, kunnes minä leipäsäkin lähelle osuttuani otin kenenkään huomaamatta ensimäisen askeleen pakoon, täyttäen molemmat taskuni korpuilla.

Hullu olin kai mielestänne ja epäilemättä olikin ikomani yritys mieletön ja uhkarohkea; mutta minä olin päättänyt suorittaa sen niin varovaisesti kuin suinkin voin. Nuo korput ainakin pelastaisivat minut, jos jotain odottamatonta sattuisi, nälästä seuraavan päivän loppupuolelle asti.

Seuraava tehtäväni oli anastaa pistoolipari, ja kun minulla ennestään oli ruutisarvi ja kuulia, pidin minä varustuksiani asestukseen nähden riittävinä.

Suunnitelmani ei sellaisenaan ollut hulluimpia. Minä aijoin kulkea pitkin sitä hiekkaniemekettä, joka idässä eroittaa satamapaikan aavasta merestä, etsiä sen valkean kallion, jonka edellisenä iltana olin huomannut, ja ottaa selville oliko Ben Gunn sinne piiloittanut venheensä. Olen vieläkin sitä mieltä, että se yri-

tys maksoi vaivan. Mutta kun minä olin vakuutett etten saisi lupaa poistua aitauksesta, niin oli tarkc tukseni jättää lupa pyytämättä ja livahtaa ulos kene kään huomaamatta, ja tämä täytäntöönpanotapa se juu turmeli koko suunnitelmani. Mutta minä olin va poikanen ja päätökseni oli tehty.

Kohtalo tarjosi pian minulle erinomaisen tilaisu den. Junkkari ja Gray auttoivat kapteenia kääreide muuttamisessa. Tie oli vapaa. Minä juoksin minl jalat kannattivat yli aitauksen tiheimpään metsikköö ja ennenkuin poistumiseni huomattiin minä olin niin kaukana, etteivät toverieni huutelut enää minul kuuluneet.

Tämä oli toinen mieletön tekoni ja paljon p hempi kuin edellinen, sillä minä jätin nyt vain kak tervettä miestä rakennuksen vartijoiksi. Mutta samo kuin edellinenkin, tämä mielettömyyteni joudutti va meidän kaikkien pelastumista.

Minä suuntasin kulkuni suoraan saaren itäranni koa kohti, sillä minä olin päättänyt mennä nieme keen merenpuolitse, ollakseni aivan varma, ettei mini satamasta huomattaisi. Iltapäivä oli jo pitkälle kulunu vaikka vielä oli lämmin ja valoisa. Tunkeutuessa korkeakasvuisen metsän lävitse minä kuulin kauk edestäpäin rannikkotyrskyjen yhtämittaisen jyminän myöskin lehtien sohinan ja oksien rapinan, joka osoit että merituuli puhalsi tavallista voimakkaammin. Pi tunsin sen viileitä henkäyksiä ja muutamia askelei asteltuani minä saavuin metsikön aukeampaan reuna ja näin sinisen ulapan aurinkoisena leviävän silm

kantamiin ja tyrskyjen vaahtoisina myllertävän rannikkoa vasten.

En ole koskaan nähnyt merta tyynenä Aarresaaren ympärillä. Vaikka aurinko olisi kirkkaimmillaan paistanut, ilmassa ei olisi henkäystäkään tuntunut ja vedenpinta olisi ollut peilityyni, niin sittenkin nuo mahtavat mainingit vyöryivät pitkin ulkorantaa lakkaamatta, jymisten yöt ja päivät; ja minä luulen, ettei koko saarella ollut ainoatakaan paikkaa, jonne niiden pauhu ei olisi kuulunut.

Minä kävelin pitkin rannikkoa nauttien täysin rinnoin, kunnes arvelin tulleeni tarpeeksi kauas etelään. Käyttäen muutamia tuuheita pensaita suojanani minä ryömin nyt varovasti ylös niemekkeen harjalle.

Takanani oli meri, edessäni satama. Merituuli oli jo tyyntynyt aivankuin olisi se tavattomaan raivoonsa pikemmin sisunsa purkanut. Etelästä ja kaakosta tuli nyt vain kepeitä henkäyksiä, jotka kulettivat mukanaan suuria sumuvalleja. Satama lepäsi Luurankosaaren suojassa tyynenä ja lyijynharmaana, aivankuin sinne saapuessammekin. Sen peilikirkkaaseen pintaan kuvastui selvään Hispaniolan jokainen piirre vesirajasta aina suurmaston huippuun saakka, jossa riippui merirosvojen lippu.

Laivan vierellä oli toinen laivavenheistä ja sen perätuhdoilla istui Silver — hänet minä aina tunsin. Laivan peräreunustaa vasten nojasi kaksi miestä, toisella punainen lakki päässään — sama roisto, jonka minä muutama tunti sitten olin nähnyt hajasäärin istuvan paaluaidalla. Nähtävästi he nauraen puhelivat, vaikka minä niin pitkältä matkalta — runsaan mailin päästä

— luonnollisesti en voinut erottaa sanoja Äkkiä kuulı sieltä mitä kauhein ja luonnottomin rääyntä, jota min ensin pahasti säikähdin. Pian kuitenkin muistui mieleer Kapteeni Flintin ääni ja luulinpa jo näkeväni itse tuo räikeävärisen linnunkin istumassa isäntänsä ranteell:

Hetken kuluttua venhe läksi liikkeelle rantaa koh' ja punalakkinen mies toverineen meni alas kajuuttaar

Jotenkin samaan aikaan aurinko vaipui Tähystäjä taakse, ja kun sumu sakeni nopeasti, alkoi ilta tode teolla pimetä. Minä huomasin, että jokainen hetki o käytettävä, jos mielin sinä iltana venheen löytää.

Valkealle kalliolle, joka selvästi näkyi pensaiko ylitse, oli matkaa vielä noin kahdeksasosa mailia, j kesti kotvan, ennenkuin minä olin ryöminyt, usei nelinkontin, sen luo. Oli jo melkein täysi yö, kuı käteni kosketti sen ryhmyiseen pintaan. Kallion juu rella oli hyvin pieni sammaleen peittämä notkelm: jonka salasivat pengermät ja polviin asti ulottuva sankk pensaikko, ja keskellä tätä notkoa seisoi todellakin pien vuohennahoista kyhätty teltta, jotenkin samanlaine kuin mustalaisten teltat.

Minä pudottauduin notkoon ja kohotin teltan laita: ja siellähän se Ben Gunnin venhe oli kuin olikin – oikea kotitekoinen kapine. Sen muodosti kömpelö sitkeästä puusta kyhätty, luisulaitainen runko, jonk päälle oli pingoitettu vuohennahkoja, karvat sisäänpäin Se oli kovin pieni minullekin, enkä voi käsittää, ett se olisi voinut kantaa täysikasvuisen miehen. Sisus tuksena olivat mahdollisimman alhaalle asetetut tuhdo ja keulapuolella eräänlainen jalanvastin, ja melomist varten oli siinä kaksilapainen mela.

En ollut vielä silloin nähnyt »korakelia», joita brittiläiset ennen muinoin rakensivat, mutta myöhemmin näin sellaisen, ja parhaiten kuvannen Ben Gunnin venheen, kun sanon, että se oli ensimäinen ja huonoin korakeli, jonka ihminen koskaan on kyhännyt. Mutta se korakelin suuri hyväpuoli sillä kieltämättä oli, että se oli erittäin kepeä ja helppo kantaa.

Kun nyt olin löytänyt venheen, niin olisi minun seikkailuhaluni kai teidän mielestänne pitänyt jo olla tyydytetty. Mutta tällävälin oli päässäni syntynyt uusi tuuma, ja minä olin mieltynyt siihen niin itsepäisesti, että olisin sen luullakseni toteuttanut itse kapteeni Smollettin kiellostakin huolimatta. Aikomukseni oli yön turvissa soutaa Hispaniolan luo, katkaista sen ankkuriköydet ja antaa aluksen omin päinsä ajautua rannalle. Minä olin pätellyt, ettei kapinallisilla, aamullisen vastoinkäymisensä jälkeen, voinut olla mitään muuta mielessä, kuin nostaa ankkuri ja purjehtia matkoihinsa. Tämä oli mielestäni estettävä, ja kun äsken olin nähnyt, miten he jättivät vartijat venheettä, niin arvelin voivani toteuttaa tuumani jotenkin helposti.

Minä istuuduin odottamaan pimeän tuloa ja söin vankan aterian korppujani. Yö oli mitä soveliain aikomuksilleni. Sumu oli nyt peittänyt koko taivaan, ja kun viimeinenkin päivänkajastus oli hälvennyt, sulki synkkä pimeys Aarresaaren mustaan syliinsä. Nostettuani vihdoin korakelin olalleni ja haparoituani ylös kuopasta, jossa olin aterioinut, erotti silmä vain kaksi pistettä koko satama alueella.

Toinen oli suuri nuotio suolla, jonka ääressä tappiolle joutuneet merimiehet mellastivat. Toinen taas,

joka vain heikkona kajastuksena pilkotti pimeäss ilmaisi ankkuroidun laivan aseman. Hispaniola (luoteen vaikutuksesta kääntänyt keulansa suoraan n nuun päin, ja valoa laivalla oli vain kajuutassa. Site oli näkemäni valaistus vain peräikkunasta tulvivan v lon heijastusta sumuun.

Luodetta oli kestänyt jo kotvan aikaa ja minu oli kuljettava leveän ja vetisen hietikon yli, johon ja kani usein upposivat yli nilkan, ennenkuin saavut pakenevan vesirajan. Jonkun matkaa kahlattuani mi päättäväisesti laskin korakelini veteen.

---

23 Luku.

Luodevesi.

Korakeli oli — kuten selvästi huomasin enne kuin siitä erosin — sangen turvallinen alus minun k koiselle ja painoiselle henkilölle ja suoriutui kepeä laineikossa; mutta ohjattavaksi se oli mitä oikullisin itsepäisin kulkuneuvo. Teinpä mitä tahansa, niin vain kulki tuulen ja virran mukana enemmän ku muuhun suuntaan ja sen vahvin puoli oli pyöriä yr päri. Itse Ben Gunnkin myönsi, että se on »oikulline ohjattava ellet tuntene sen tapoja».

Kaikesta päättäen minä en tuntenut sen tapoj Se kääntyi kaikkiin muihin suuntiin kuin sinne min minä tahdoin. Enimmäkseen se kulki sivuttain ja va

maa on, etten minä koskaan olisi päässyt laivalle ilman vuoroveden apua. Onneksi luode painoi minua oikeaan suuntaan, meloinpa miten tahansa, ja siellä, suoraan edessäni, seisoi Hispaniola niin etten sitä vahällä olisi voinut väistääkään.

Aluksi se häämöitti jonakin yön pimeyttä tummempana, sitten sen mastojen ja rungon muoto alkoi erottua, ja seuraavassa silmänräpäyksessä, kuten näytti (sillä mitä kauemmaksi minä jouduin, sitä nopeampana luodevesi virtasi), minä jo olin sen ankkurikövden kohdalla ja pitelin siitä kiinni.

Köysi oli kireällä kuin jousen jänne — niin voimakas oli virran paine. Laivan sivuilla virtaava vesi lipatti ja solisi pimeässä kuin vuoripuronen. Yksi ainoa sivallus vain merimiesveitselläni, niin Hispaniola läksisi ajautumaan virran mukana.

Siihen asti oli kaikki niinkuin ollakin piti, mutta samassa juolahti mieleeni, että pingoitettu köysi äkkiä katketessaan on yhtä vaarallinen kuin potkiva hevonen. Vallan varmaa oli, että jos minä olisin kyllin uskalias leikatakseni Hispaniolan irti ankkuristaan, niin sekä minä että venhoni saisimme heittää huiman kuperkeikan.

Se hillitsi käteni ja jos onni ei olisi taaskin minua erikoisesti suosinut, niin olisi minun täytynyt luopua aikeestani. Mutta heikot tuulen henkäykset, jotka olivat alkaneet puhallella kaakosta ja etelästä, olivat yön tultua kääntyneet lounaiseen. Parhaillaan asemaa mietiskellessäni tuli puuska ja painoi Hispaniolaa vastavirtaan; ja suureksi ilokseni minä tunsin ankkuriköyden höltyvän ja käteni, jolla siitä pitelin kiinni, painuvan silmänräpäykseksi veteen.

Silloin tein päätöksen, otin veitsen taskustani, av sin sen hampaillani ja leikkasin säikeen toisensa peräst kunnes vain kaksi oli enää jälellä. Siihen keskeyti hommani katkaistakseni viimeiset säikeet vasta sitte kun uusi tuulenpuuska taas vähentäisi pingoitusta.

Koko ajan olin kuullut äänekästä puhelua kajut tasta, mutta mieleni oli niin täynnä toisia ajatuksi etten sitä ollut paljon huomannutkaan. Nyt joutilaar istuessani minä kävin tarkkaavaisemmaksi.

Toisen tunsin äänestä alilaivuriksi, Israel Handsiks joka ennen oli ollut Flintin tykkimies. Toinen luoı nollisesti oli punamyssyinen ystäväni. Molemmat mi het tuntuivat olevan sangen juopuneita, ja juominke yhä jatkui, sillä siinä kuunnellessani toinen miehis avasi peräikkunan ja heitti ulos jotakin, jonka arvasi tyhjäksi pulloksi. Mutta he eivät olleet vain juovu sissa; kuulin selvästi, että he olivat myöskin kauhea vihaisia. Kirouksia sinkoili kuin rakeita ja tuon tuo takin syntyi sellainen rähäkkä, että minä jo odotin ta pelua. Mutta kerta kerralta riita loppui ja äänten m rina jatkui hiljaisempana kunnes uusi meteli taas synt ja vuorostaan loppui pahemmitta seurauksitta.

Rannalla minä puiden lomista näin suuren nuoti valkean yhä iloisena leimuavan. Joku lauloi pitkäv teistä, kulunutta merimieslaulua, jonka jokainen värs loppui venytettyyn loppulititykseen, ja jota selväs voi jatkaa niin pitkälle kuin laulajain kärsivällisy riitti. Minä olin matkalla sen monasti kuullut ja se raavat säkeet muistuivat mieleeni:

»Seitsemänkymmentäviisi heitä matkalle läksi,
Nyt elossa heitä on enää vain yksi.»

Minusta tämä surullinen runonpätkä liiankin hyvin soveltui seurueeseen, joka äsken oli niin tuntuvia tappioita kärsinyt; mutta päättäen kaikesta siitä mitä näin, nuo merirosvot olivat yhtä tunteettomia kuin meri, jota purjehtivat.

Viimeinkin tuli odottamani tuulenpuuska, kuunari kallistui ja painui lähemmäksi. Minä tunsin köyden taas höltyvän ja voimakkaalla sivalluksella minä katkasin viimeiset säikeet.

Tuulen vaikutus venheeseeni oli perin vähäinen ja virta painoi minut melkein samassa tuokiossa Hispaniolan keulaa vasten. Samalla kuunari alkoi hitaasti kääntyä asettautuen poikkivirtaan.

Minä ponnistelin henkeni edestä, peläten joka silmänräpäys alukseni kaatuvan, ja huomattuani, etten kyennyt työntämään sitä suoraan ulos, minä kuletin sen pitkin laivan sivua peräpuolelle. Viimeinkin olin vapaa vaarallisesta toveristani, ja juuri kun minä viimeisen kerran tyrkkäsin venhettäni ulos laivan kyljestä, koskettivat käteni köyteen, joka riippui kuunarin peräkaiteista. Silmänräpäyksessä minä tartuin siihen.

Vaikea minun on syytä tähän tekooni selittää. Alunpitäen minä tein sen vaistomaisesti, mutta kun köysi oli kädessäni, ja minä huomasin sen laivaan kiinnitetyksi, niin alkoi uteliaisuus saada minussa vallan ja minä päätin vilkaista kajuutan ikkunasta sisään.

Minä vedin hiljakseen köydestä ja kun arvelin olevani tarpeeksi lähellä, kohottauduin suuresta vaarasta huolimatta puoleksi seisoalle ja näin siten kajuutan katon ja osan sen sisustasta.

Kuunari ja sen pieni toveri soluivat nyt sangen

hyvää vauhtia virran mukana ja me olimme jo joutu neet nuotion kohdalle. Pienet, lukemattomat lainee loiskivat sangen äänekkäästi laivan keulaa vasten j minä en ymmärtänyt miksi se ei herättänyt vartijoiss epäilystä, ennenkuin sain silmäni ikkunanreunan ylä puolelle. Yksi ainoa silmäys olikin tarpeekai ja epä vakaisessa venhossani en uskaltanutkaan temppua uudis taa. Minä näin Handsin ja hänen toverinsa, toinen tois taan kurkusta kuristaen kamppailevan henkensä edestä

Minä laskeuduin takaisin tuhdoille ja viime het kessä sen teinkin, sillä minä olin joutumaisillani suo raan mereen. Vähään aikaan minä en nähnyt mitää muuta kuin nuo kaksi hurjistunutta, tummanpunottava naamaa, jotka yhdessä huojuivat savuavan lampun va lossa. Minä suljin silmäni, totuttaakseni ne jälleen pi meyteen.

Päätön laulu oli lopultakin päättänyt ja koko nuo tioseurue oli yhtynyt kuoroon, jonka niin usein oli kuullut:

»Viistoista miestä arkulla vainaan —
Huh-hah-hei ja rommia pullo!
Viina ja hiisi miehen vei hautaan —
Huh-hah-hei ja rommia pullo!»

Minä parhaallaan ajattelin, miten kovassa touhuss viina ja hiisi tänä iltana olivat Hispaniolan kajuutass kun korakelin äkkinäinen keikahdus sai minut säpsäh tämään. Samassa se teki jyrkän käänteen ja tuntu muuttavan suuntaa. Vauhti oli sillävälin arveluttavas lisääntynyt.

Minä avasin heti silmäni. Ympärilläni pienet lai neet vihaisesti sohisten löivät vastakkain samalla p

neässä hiukan hohtaen fosforilta. Hispaniolakin, jonka kölivedessä minä yhä keinuin, näytti empivän suunnastaan. Minä näin pimeätä taustaa vasten sen mastojen vähän huojuvan ja kauemmin tarkattuani minä älysin senkin kääntyvän etelään.

Minä vilkasin olkani yli ja hätkähdin. Siellä, suoraan takanani, loimusi nuotiotuli. Virta oli tehnyt suoran kulman ja vei mukanaan suuren kuunarin ja pienen kieppuvan korakelin. Vauhtiaan lisäten, pärskyen yhä korkeammalle ja loiskien yhä äänekkäämmin se kaartui ahtaan salmen läpi ulos aavalle merelle.

Äkkiä edessäni kulkeva kuunari kallistui rajusti, painuen noin parikymmentä astetta kyljelleen ja melkein samassa kajuutasta kuului kaksi perättäistä huudahdusta. Minä kuulin askeleita rappusista ja arvasin, että juopottelijoilta oli viimeinkin riita keskeytynyt ja he olivat älynneet onnettomuutensa.

Minä paneuduin pitkäkseni venhepahaseni pohjalle ja hartaana uskoin sieluni Luojalle. Olin varma, että salmen suussa me joutuisimme raivoaviin tyrskyihin, jossa minun vaivani pian loppuisivat, ja vaikka minä olisinkin ehkä voinut tyynesti kuolla, en minä voinut kohtaloani tyynesti odottaa.

Tuntikaudet olin kai siten maannut laineiden sinne tänne viskelemänä, tuon tuostakin saaden kuohuista vesisuihkun päälleni ja joka hetki odottaen kuolemaa seuraavan hyökyaallon kainalossa. Vähitellen väsymys minut voitti, mieleni herpautui ja aika ajoin vaivuin kesken kauhujanikin horroksiin, kunnes uni viimein teki tehtävänsä ja minä nukuin vaappuvassa venhossani uneksien kodista ja »Amiraali Benbowista.

---

24 Luku.

Korakelin merimatka.

Oli jo selvä päivä, kun heräsin ja näin keinuvan Aarresaaren lounaisen kärjen kohdalla. Aurinko ol ylhäällä, mutta sen peitti minulta vielä Tähystäjän le veä seinämä, joka tällä puolen suunnattomina kallion möhkäleinä ulottui melkein merenrantaan saakka.

Käärmeniemi ja Perämasto-kukkula olivat sivullani kukkula kaljuna ja synkkänä, niemi jyrkkärantaisena neljä-, viisikymmentä jalkaa korkeana ja suurien, irto naisten paasien reunustamana. Minä olin vajaan nel jännesmailin päässä rannasta ja ensimäinen ajatuksen oli meloa maihin.

Tästä aikomuksestani minun täytyi pian luopua Kallionlohkareitten välissä hyökylaineet kuohuisina jy misivät; joka sekunti kuului voimakas kohahdus, kun mahtava vesipatsas syöksähti korkealle ilmaan ja jälleen viskautui alas; ja minä näin itseni, jos lähemmäksi us kalsin, louhikkoisella rannalla kuoliaaksi murskautu neena taikka turhaan ponnistavan voimiani koettaessan kiivetä ylös pystysuoria kallioseinämiä.

Eikä siinä vielä ollut kaikki. Minä näin suuria limaisia hirviöitä, jotka joko parvissa ryömivät kallioi den tasaisella laella taikka kovalla loiskinalla pudottau tuivat mereen — uskomattoman suuria, notkeita eta noita, tekisi mieleni sanoa, yhteensä noin neljä- tai kuusi kymmentä, joiden haukkuvia ääniä kalliot kaikuna ker tasivat.

Jälestäpäin olen saanut tietää, että ne olivat merileijonia ja aivan vaarattomia. Mutta niiden näkeminen, kun ranta sitäpaitsi oli vaikeapääsyinen ja tyrskyt kävivät niin voimakkaina, oli enemmän kuin tarpeeksi jättääkseni maihinnousu-aikomukset siellä sikseen. Minusta tuntui mieluisammalta kuolla merellä nälkään kuin uhmata sellaisia vaaroja.

Minua odottivat kuitenkin, kuten oletinkin, paremmat menestymisen mahdollisuudet. Käärmeniemen pohjoispuolella rannikko muodostaa syvän lahdelman, jonka hiekkapohja pitkät matkat paljastuu alhaisen veden aikana. Kauempana pohjoisessa on toinen niemeke — Metsäniemi, kuten se kartalle oli merkitty — jota peittävät korkeat, viheriät, ja merenrantaan saakka kasvavat männyt.

Mieleeni muistui, että Silver oli sanonut vuoroveden virtaavan pohjoiseen pitkin koko Aarresaaren länsirannikkoa; ja huomattuani, että jo olin sen vaikutuspiirissä, minä päätin jättää Käärmeniemen taakseni ja säästää voimani maihinnousuyritykseen miellyttävämmältä näyttävän Metsäniemen rannalle.

Meri aaltoili taajaan ja rauhallisesti. Kun tuuli oli tasainen ja eteläinen, vaikutti se yhtäläisesti kuin virtakin ja laineet kohoilivat taittumatta.

Ellei niin olisi ollut asiain laita olisin minä arvatenkin jo kauvan sitten joutunut tuhon omaksi; mutta nyt pieni, kepeä venhoni luisui hämmästyttävän varmasti aallokossa. Kun makasin sen pohjalla ja kohotin parhaaksi vain silmäni sen laidan yläpuolelle, minä usein näin mahtavan, sinisen muurin vyöryvän lähellä päätäni korkeammalla. Mutta korakelini vain vähäsen

hypähti, aivan kuin vipusimilla tanssien, ja kepeän: kuin lintu luisui notkoon muurin toisella puolen.

Rohkeuteni pian kasvoi ja minä hankkiuduin istu maan koettaakseni melomistaitoani. Mutta pieninkin painon vaihdos saa aikaan äkillisiä muutoksia korake lin käytöksessä. Ja tuskinpa olin edes hievahtanut ase miltani, kun venho, kokonaan lopettaen kepeän, tans sivan liikuntonsa, syöksyi suoraan alas huimaavan kor kean laineen harjalta ja loiskautti keulansa syvälle seu raavaan aaltoon.

Minä kastuin ja kauhistuin ja laskeuduin silmän räpäyksessä entiseen asentoon. Korakeli näytti jälleen tointuvan ja kuletti minua laineelta toiselle yhtä rau haiIisesti kuin ennenkin. Selvää oli, että se tahtoi pi tää oman päänsä. Mutta oliko minulla silloin toivo: maihin pääsemisestä, kun en mitenkään voinut vaikut taa sen suuntaan?

Minua alkoi kauheasti pelottaa, mutta en kuiten kaan menettänyt malttiani. Ensiksi minä, hyvin varo vaisesti liikkuen, ammensin merimieshatullani veden vähin erin pois korakelista, sitten minä kohotin taas vähän päätäni ja aloin tutkia millä tavalla alukseni niin rauhallisesti laineet sivuutti.

Minä huomasin, että jokainen aalto oli aivan kuin vuoren selänne kuivalla maalla, täynnä harjuja, tasan koja ja notkoja, eikä tuollainen suuri, tasainen ja sile: vuori, jolta se rannalta tai laivasta katsottuna näyttää Kun korakeli omin valtoinsa sai vapaasti käänteleytyä se niin sanoakseni luikerteli noita matalampia paikkoja myöten ja vältti jyrkät rinteet ja korkeammat, taittuva aallonharjat.

»Ahaa», ajattelin itsekseni; »minun tavtyy siis pysyä asemillani ja välttää painon siirtämistä; mutta tokihan voinen työntää melan ulos ja silloin tällöin tyynissä paikoissa lykätä sillä venhettäni maihin päin.» Sanottu ja tehty. Siinä lojuin minä nyt kyynarpäitteni varassa mitä tukalimmassa asennossa, ja tuontuostakin vetäsin melallani kääntääkseni keulan maata kohti.

Se oli hyvin vaivaloista ja hidasta työtä, mutta minä pääsin silminnähtävästi lähemmäksi, ja kun jouduin Metsäniemen lähelle, jonka minä kuitenkin huomasin mahdottomaksi saavuttaa, olin jo päässyt muutaman sata metriä idemmäksi. Hyvin läheilä rantaa jo olinkin. Minä näin vihreiden puunlatvojen tuulessa huojuvan, ja olin varma, että seuraavassa niemessä minä epäilemättä pääsisin maihin.

Aika olikin jo maihin päästä, sillä minua alkoi nyt vaivata polttava jano. Ylhäältä paahtava aurinko, sen tuhatkertainen välke veden pinnasta ja merivesi, joka kuivui iholleni ja muodosti huulilleni suolakerroksen, panivat kaikki yhdessä parhaansa saadakseen kurkkuani polttamaan ja päätäni pakottamaan. Nähdessäni puut niin lähellä minut valtasi melkein sairaloinen halu maihin, mutta virta oli pian vienyt minut niemen ohi, ja kun uusi ulappa avautui eteeni, niin minä näin näyn, joka antoi ajatuksilleni kokonaan uuden suunnan.

Suoraan edessäni, vajaan puolen mailin päässä, minä näin Hispaniolan purjehtivan. Olin vakuutettu, että nyt joutuisin kiinni; mutta jano oli mieleni niin hämmentänyt, etten saanut selville, pitikö minun siitä iloita vai olla pahoillani; ja paljon ennen, kuin siitä

olin selvillä, hämmästys oli minut kokonaan vallannu enkä voinut muuta kuin tuijottaa laivaan ja ihmetellä

Hispaniolassa oli ylhäällä suurpurje ja kaksi hal kasijaa ja valkea kangas loisti lumivalkoisena auringon paisteessa. Kun silmäni ensi kerran sattuivat laivaan sen kaikki purjeet vetivät; sen suunta oli melkein luo teinen ja minä oletin, että siinä olevat miehet aikoivat saaren ympäri takaisin satamaan. Nyt se alkoi kääntyä yhä enemmän ja enemmän länteen ja minä luulin hei dän huomanneen minut ja aikovan lähteä minua kiinni ottamaan. Viimein se kuitenkin kääntyi suoraan vasta tuuleen, pysähtyi ja seisoi lepattavin purjein hetkisen avuttomana paikallaan.

»Moiset hutilukset», ajattelin, »he kai ovat yhä sika-humalassa». Ja minä kuvittelin, mitä kapteeni Smollett olisi heille sanonut.

Sitten kuunari vähitellen kääntyi alemmaksi ja sai tuulen purjeisiin toiselta hangalta, purjehti hetkisen hy-vää vauhtia ja nousi jälleen päin tuuleen. Tämä uudistui kerta toisensa perästä. Hangalta toiselle, pohjoiseen, etelään, itään ja länteen yritteli Hispaniola kallistellen ja laineita piesten ja jokainen yritys päättyi, kuten oli alkanutkin, vastatuulessa lepattavin purjein. Minulle alkoi selvitä, ettei sitä kukaan ohjannut. Ja jos niin olivat asiat, niin missä olivat sitten miehet? Joko he olivat aivan tiedottomiksi päihtyneet, taikka lähteneet laivasta, päättelin. Jos minä pääsisin laivaan, niin ehkä voisin tuoda sen takaisin kapteenilleen.

Virta kuletti korakelia ja kuunaria yhtä nopeasti etelään. Kuunarin purjehtiminen ei asiaan vaikuttanut, sillä se oli niin päätöntä ja hetkellistä, ja laiva seisoi

vastatuulessa joka kerta niin kauan, ettei se ainakaan jättänyt minua, vaikkei hitaamminkaan edennyt. Jos minä vain uskaltaisin nousta istumaan ja ryhtyä melomaan, niin minä sangen varmaan saisin sen kiinni. Tuuma tuntui uskaliaalta ja senvuoksi miellytti minua, ja kun muistin vesitynnyrin keulakannella, niin viriävä rohkeuteni kasvoi kaksinkertaiseksi.

Minä nousin istumaan ja sain melkein samassa runsaan vesisuihkun silmilleni. Mutta tällä kertaa minä en aikomuksestani luopunut, vaan aloin voimieni takaa varovaisesti meloa ohjaamattoman Hispaniolan jälkeen. Kerran minä sain niin suuren laineen venheeseeni, että minun täytyi pysähtyä ja ryhtyä lepattavin sydämin ammentamaan pois vettä; mutta vähitellen totuin alukseni tapoihin ja ohjailin sitä aallokossa niin, että se vain toisinaan töyttäsi keulansa laineeseen ja pärskytti kuohua kasvoilleni.

Minä lähenin nyt nopeasti kuunaria; näin jo messingin kimaltelevan peräsimen varressa, kun se löi laidalta toiselle, eikä vieläkään ketään ilmestynyt laivan kannelle. Minä en voinut sitä muuten selittää kuin että miehet olivat poistuneet. Jos taas oletukseni oli väärä, niin täytyi heidän maata juovuksissa jossain kannen alla, jonne ehkä saisin heidät teljetyiksi, ja silloin oli laiva vallassani.

Hispaniola oli jonkun aikaa seisonut päin tuuleen — mikä oli minulle sen pahin temppu. Sen keula oli melkein suoraan etelää kohti — luonnollisesti kuitenkin käännellen koko ajan puoleen ja toiseen. Joka kerta, kun se laskeutui alemmaksi, sen purjeet osittain saivat tuulta ja pakottivat sen samassa takaisin vastatuuleen.

Sanoin, että tämä oli sen pahin temppu. Se kyll näytti tässä asennossa aivan avuttomalta; purjeet tyk kinä paukahtelivat ja väkipyörät kolahdellen kierivä kannella; mutta samalla se kuitenkin yhä pakeni minu eikä sitä silloin kulettanut yksistään virta, vaan myöskii tuuli, jonka vaikutus oli luonnollisesti hyvin suuri.

Mutta viimeinkin tarjoutui minulle otollinen tilai suus. Tuuli tyyntyi hetkiseksi, ja virran vaikutuksest Hispaniola vähitellen kääntyi paikallaan, niin että sei perä viimein oli minuun päin. Kajuutan ikkuna ol yhä auki, ja lamppu kumotti pöydän yläpuolella. Suur purje riippui velttona kuin viiri tyynessä, ja laiva liikku ainoastaan virran painamana.

Viime hetkinä minä olin milteipä jäänyt jälelle mutta ponnistaen nyt kaikki voimani, minä aloin jäl leen saavuttaa pakolaista.

Tuskinpa sataa metriä oli enää jälellä, kun tuul jälleen virisi. Hispaniola laski täysin purjein ylähankaa ja oli taas tiessään, keinuen kepeänä kuin joutsen.

Ensin olin joutua epätoivoon, mutta sitten riemu täytti mieleni. Hispaniola kääntyi kääntymistään, kun nes oli sivuttain minuun — jatkoi yhä kierrostaan kun nes vain puolet, kolmannes, neljännes entisestä väli matkasta oli jälellä. Minä näin jo laineiden keulassa val koisina kuohuvan. Se näytti tavattoman suurelta, kat sellessani sitä matalasta venhostani.

Silloin minä äkkiä käsitin asemani. Aikaa ei ollu enää miettimiseen -- tuskinpa edes henkeni pelastami seen. Olin laineen harjalla ja kuunari syöksyi jo alas seuraavalta. Keulapuu oli pääni päällä. Minä ponnah din jaloilleni ja hyppäsin, painaltaen korakelin veden

ille. Toisella kädelläni tartuin keulapuun päähän, ja jalkani osui köysien väliin. Siinä vielä laahattaen riippuessani heikko kolahdus ilmaisi minulle, että kuunari oli ajanut korakelin päälle ja murskannut sen, ja että minun nyt oli pakko turvautua Hispaniolaan.

25 Luku.

Minä valloitan Hispaniolan.

Tuskin olin päässyt keulapuulle, kun ajopurje rupesi lepattamaan ja pamahtaen kuin tykki pullistui toiselle hangalle. Tämä pani kuunarin köliään myöten tutisemaan; mutta seuraavana silmänräpäyksenä, muiden purjeiden yhä vetäessä, ajopurje jälleen vaihtoi hankaa ja jäi höllänä riippumaan.

Tämä temppu oli vähällä heittää minut mereen, ja hetkeäkään odottamatta minä läksin konttaamaan pitkin keulapuuta ja pyörähdin nurin niskoin kannelle.

Minä olin keulakopin alapuolella, ja suurpurje, joka yhä veti, peitti minulta osan peräkantta. Ei ainoatakaan ihmistä ollut näkyvissä. Kannella, jota sitten kapinan ei oltu pesty, näkyi paljon jalanjälkiä, ja kaulasta katkaistu tyhjä pullo kieri vesireijissä kuin mikäkin elävä olento.

Äkkiä nousi Hispaniola suoraan vastatuuleen. Keulapurjeet läiskivät vimmatusti takanani, peräsin löi toiselle puolen, ja laiva kohousi vavahtaen, niin että pää-

täni huimasi; samassa suurpuomi heilahti sisään, niin että väkipyörät vonkuivat, ja minä näin alapuolen perä kantta.

Siellähän ne molemmat vahdit sittenkin olivat Punalakkinen makasi selällään, jäykkänä kuin käsikanki ikenet irvessä ja kädet ojennettuina kuin ristille. Israe Hands istui kaiteeseen nojaten, pää rinnalle painuneena kädet kannelle hervahtuneina ja ruskottuneet kasvo talimaisen kalpeina.

Jonkun aikaa teutaroi laiva kuin vikuri hevonen purjeet puhaltuivat puolelta toiselle ja puomi heittelehti edestakaisin, niin että masto vongahteli sen paineesta Tuon tuostakin pärskähti runsas vesisuihku kaiteen yl ja keula iski raskaasti aaltoihin; niin paljon vaikeamp oli tämän suuren purjelaivan suoriutua laineikossa, kuin minun kotitekoisen, luisulaitaisen korakelini, joka ny oli meren pohjassa.

Joka kerran kun kuunari huojahti, luisui puna lakkinen pitkin kantta, mutta tästä kovakouraisesta kä sittelystä ei hänen asentonsa eikä irvistelevä ilme hänen kasvoillaan vähääkään muuttunut — ja juuri tämä ol kammottavaa. Jokainen aluksen nykäys muutti myöskin Hands'in asentoa. Hän näytti yhä enemmän vajoavan velttona kannelle, sääret soluivat yhä leveämmälle ja koko ruumis kääntyi laivan perään päin, niin että hä nen kasvonsa vähitellen peittyivät, ja lopulta ei mie hestä näkynyt muuta kuin korva ja kierretyn viiksen pää

Samassa minä huomasin kummankin miehen vie ressä kannella tummia verilätäkköjä, ja päättelin että he juovuspäissä riidellessään olivat surmanneet toinen toi sensa.

Siinä kummaillen katsellessani Israel Hands, kun laiva puuskien välissä seisoi hiljaa, käännähti ja voihkien kohottautui takaisin samaan asentoon, jossa hänet ensiksi olin nähnyt. Tuo hänen tuskaa ja äärimmäistä väsymystä ilmaiseva valituksensa ja veltosti ammottava suunsa liikutti sydäntäni. Mutta minä muistin omenatynnyristä kuulemani puheet ja sääliväisyyteni oli kuin poispuhallettu.

Minä astelin perällepäin suurmaston viereen. »Nouse laivaan, herra Hands», virkoin pilkallisesti.

Hän käänsi hitaasti silmänsä minuun päin, mutta oli liian uupunut ilmaistakseen mitään hämmästystä. Ainoa minkä hän sai sanotuksi oli: »viinaa».

Minä huomasin, että hetket olivat kalliit, ja välttäen puomia, joka jälleen heilahti toiselle laidalle, minä juoksin perään ja alas kajuuttaan.

Siellä kohtasi minua sekasorto, jota on vaikea kuvata. Kaikki lukitut säiliöt oli karttaa etsittäessä murrettu auki. Lattialla oli paksulta mutaa, jossa roistot olivat istuskelleet juomassa ja neuvottelemassa palattuaan vaelluksiltaan suossa leirinsä ympärillä. Laipioissa, jotka olivat valkeiksi maalatut ja kultauksilla koristetut, näkyi likaisten kämmenien jälkiä. Tusinoittain tyhjiä pulloja kolahteli nurkissa aluksen heilahdellessa. Muuan tohtorin lääkärikirjoista oli pöydällä avattuna ja puolet sen lehdistä oli revitty, arvatenkin piippujen sytyttimiksi. Keskellä savusi yhä lamppu himmeänä, umbranruskeana.

Minä menin kellariin. Kaikki tynnyrit olivat poissa ja hämmästyttävän suuri määrä pulloista oli tyhjennetty ja heitetty pois. Totta totisesti ei roistoista yksikään ollut kapinan jälkeen nähnyt selvää päivää.

Kellarissa haparoidessani löysin lopulta Hands'i varten pullon, jossa vielä oli vähän viinaa, ja itseän varten kaivoin esiin vähän korppuja, hedelmäsäilykkeitä suuren rypäleen rusinoita sekä palasen juustoa. Näin saaliineni palasin kannelle, panin oman varastoni peräsin tukin taakse ja, pysyttäytyen Hands'ista turvallisen väli matkan päässä, menin vesisäiliölle keulaan ja sammutin janoni pitkin siemauksin. Vasta sitten annoin viinan Hands'ille.

Hän joi ainakin neljänneksen, ennenkuin otti pul lon huuliltaan.

»Äh», virkkoi hän, »tuhat tulimmaista, juuri tät tarvitsinkin!»

Minä olin jo istuutunut omaan nurkkaani ja alot tanut ateriani.

»Haavat pahojakin?» kysyin häneltä.

Hän mörisi tai paremmin sanoen haukkui.

»Jos se tohtori olisi laivassa», hän puhui, »niin pian olisi paikat paikoillaan. Mutta minulla ei ol onnea hituistakaan, näes, ja siinä se vika minuun nähden on. Mitä tuohon kansiluutaan tulee, niin hän on kuin onkin kuollut», hän lisäsi tarkoittaen puna lakkista miestä. »Ei hän sitäpaitsi ollutkaan mikään merimies. Mutta mistähän sinä ilmestyit?»

»Minä tulin vain ottamaan haltuuni tämän laivan herra Hands, ja nyt nähnette hyväksi pitää minua tois taiseksi kapteeninanne.»

Hän katsahti minuun hyvinkin happaman näköisen mutta ei virkkanut mitään. Hänen poskensa olivat jo saaneet vähän väriä, mutta huonon näköinen hän yhä ol eikä jaksanut pysyä asennossaan laivan heilahdellessa

»Sivumennen sanoen», jatkoin, »minä en suvaitse uota lippua, herra Hands ja teidän luvallanne minä isken sen alas. Parempi ilman lippua kuin tuo mu ossa.»

Ja väistäen taas puomia minä juoksin lippuliinalle. edin alas kirotun ryövärilipun ja heitin sen mereen.

»Jumala kuningasta suojelkoon», huudahdin lak iani heilauttaen; »ja kapteeni Silverin valta olkoon lo ussa!»

Hän tarkasteli minua tuikeasti ja viekkaasti, leuka hä rintaa vasten painuneena.

»Minä luulen», hän viimein virkkoi — »minä uulen, kapteeni Hawkins, että te nyt tarvitsette vähän iinkuin apua maihin päästäksenne. Emmeköhän va än keskustele?»

»Miksei», vastasin, »vallan mielelläni, herra Hands. 'uhukaa suunne puhtaaksi!» Ja minä menin jatkamaan ıyvällä ruokahalulla ateriaani.

»Tuo mies», hän alkoi nyökäyttäen heikosti pää än ruumiiseen päin — O'Brien oli hänen nimensä - arvoltaan irlantilainen — tuo mies ja minä nos imme purjeet aikoen tuoda laiva takaisin. Mutta hän n nyt kuollut, kuollut kuin kivi, ja ken nyt tätä lai aa hoitaa, en käsitä. Jollen minä sinua vähän ohjaile, iin ei sinussa siihen miestä ole, sen mukaan kuin ninä asiata ymmärrän. Mutta kuulehan nyt, sinä an at minulle ruokaa ja juomaa ja vähän vaatteenrieka etta haavani kääreeksi, niin minä neuvon sinua laivan hjauksessa. Ja silloin voimme mielestäni molemmat lla tyytyväisiä.»

»Yhden seikan minä sanon sinulle», virkoin, »minä

en aijo takaisin kapteeni Kidd'in satamaan. Tarkoitukseni on purjehtia pohjoiseen lahteen ja laskea laiva siellä rauhassa rantaan.»

»Tietysti se on tarkoituksesi», hän huudahti. »En hän toki liene niin suuri pöllö, etten sitä älyäisi! Minä olen koettanut onneani ja joutunut alakynteen, ja nyt olet sinä käskijä. Pohjoissatamaan! Eihän minulla ole valitsemisen varaa, ei totta totisesti! Minä auttaisin sinua viemään laivan vaikka suoraan raastuvan pihamaalle. Tuhat tulimmaista, sen tekisinkin!»

Minusta hänen ehdotuksensa oli järkevä. Me teimme kaupat siinä tuokiossa. Kolmen minuutin kuluttua minä ohjasin Hispaniolaa myötätuuleen pitkin Aarresaaren rantaa, toivoen hyvinkin voivani sivuuttaa pohjoisen niemen ennen keskipäivää ja pääseväni pohjoissatamaan ennen nousuvettä. Silloin voisimme rauhassa laskea aluksen rantaan ja odottaa, kunnes laskuvesi sallisi meidän mennä maihin.

Minä köytin peräsimen ja menin alas omalle kirstulleni, josta toin äitini antaman pehmeän silkkinenäliinan. Sillä sitoi Hands minun avullani reiteen saamansa syvän haavan ja saatuaan vähän ruokaa sekä kulauksen pari viinaa hän alkoi silminnähtävästi virkistyä, istui suorempana, puhui äänekkäämmin ja selvemmin ja näytti kaikilla tavoin kokonaan toiselta mieheltä.

Tuuli oli meille erittäin suotuisa. Me kiisimme sen ajamana kepeästi kuin lintu, ja saaren rannikko vilisi nopeasti ohitsemme alati muotoaan muuttaen. Pian olimme sivuuttaneet ylevämmät seudut ja keinuimme matalan hietaisen rannan edustalla, jossa siellä

täällä kasvoi vaivaismäntyjä. Mutta pian olimme sen kin sivuuttaneet ja kääntäneet louhikkoisen kallioniemen ympäri, johon saari pohjoisessa päättyi.

Minä ylpeilin suuresti uudesta päällikönvirastani ja nautin raikkaasta aurinkoisesta ilmasta sekä rannikon alati vaihtuvista näköaloista. Minulla oli nyt runsaasti vettä ja hyvää ruokaa, ja omatuntoni, joka karkaamiseni vuoksi oli ollut sangen rauhaton, tyyntyi nyt kun ajattelin suuremmoista voittoani. Luulenpa, etten enää olisi voinut toivoa itselleni mitään enempää, elleivät toverini silmät olisi minua alati pilkallisina seurailleet, ja hänen kasvoillaan aina päilynyt ilkeä hymy. Siinä hymyssä oli samalla kertaa sekä kipua että heikkoutta — kuluneen vanhuksen hymyä; mutta hänen kasvoensa ilmeessä oli sitäpaitsi jotain ilkkuvaa ja salakavalaa, kun hän yhtämittaa viekkaasti tarkasteli hommiani.

26 Luku.

Israel Hands.

Tuuli, aivankuin toivomuksiamme odottaen, kääntyi nyt länteen. Sen helpommin pääsimme nyt purjehtimaan saaren luoteisesta kulmasta Pohjoislahden suulle. Kun ankkurin käsittelemiseen meillä ei ollut voimaa emmekä uskaltaneet laskea alustamme rantaan, ennenkuin vuoksi oli ehtinyt vähän korkeammalle kohota, oli meillä nyt aikaa yllin kyllin. Toverini neuvoi mi-

ten minun oli käännettävä laiva tuuleen. Monen koetuksen jälkeen siinä onnistuinkin, ja me istuuduimm vaieten toisen ateriamme ääreen.

»Kapteeni», virkkoi hän viimein, huulillaan yh tuo entinen kiusallinen hymynsä, »tuossa on tuo vanh toverini O'Brien; mitähän jos heilauttaisimme hänt mereen. Minä en tavallisesti saivartele enkä soima itseäni hänen suunsa tukkimisesta; mutta minusta hä ei ole laivamme kaunistuksenakaan — eikä kai teistä kään.»

»Voimani eivät siihen riitä, eikä toisekseen tehtäv minua miellytä. Jääköön senvuoksi minusta nähden tuohon», virkoin.

»Tämä on onneton laiva — tämä Hispaniola, Jim» hän jatkoi silmää iskien. »Tällä on kuin jokin voim viedä mieheltä henki, tällä Hispaniolalla — montakohan poloista merimiestä onkaan jo surman omaksi joutunu siitä kuin sinä ja minä astuimme laivaan Bristolissa. En ole vielä niin sikamaista onnea nähnyt, en totisesti Tuossa on nyt tuo O'Brien — hän on kuollut, va mitä? No niin, minä en ole oppinut ja sinä olet poika joka osaat lukea ja selitellä; sano nyt minulle suoraan onko sinun mielestäsi kuollut mies aivan ikuisesti kuollut vai palaako hän vielä elävien pariin?»

»Sinä surmaat ruumiin, Hands, mutta et sielua se sinun pitäisi jo tietää», vastasin. »O'Brien on toisessa maailmassa ja katselee ehkä sieltä meitä.»

»Vai niin!» hän virkkoi. »Se on onnetonta — vastustajan surmaaminen näyttää olevan vain turha ajan hukkaa. Oli miten oli, ne henget eivät taid sentään pienistä välittää, sen mukaan mitä minä olen

nähnyt. Mutta henget sikseen, Jim. Sinä olet puhunut minulle suoraan ja minä olisin hyvin kiitollinen, jos sinä menisit tuonne kajuuttaan ja toisit minulle sitä — sitä — hitto vieköön! En saa nimestä kiinni; no niin, tuo minulle pullo viiniä, Jim — tämä viina on liian väkevää minulle.»

Mutta Handsin huono muisti näytti minusta luonnottomalta, ja mitä tuli siihen, että hän joisi viiniä mieluummin kuin viinaa, niin sitä minä en ollenkaan uskonut. Koko juttu oli tekemällä tehtyä. Hän tahtoi minun poistuvan kannelta — sen verran oli selvää. Mutta mikä tarkoitus siinä piili, siitä minulla ei ollut aavistustakaan. Hänen silmänsä välttivät aina katsettani; ne pälyivät sinne tänne, tarkastellen milloin taivasta milloin taas O'Brien vainajaan päin. Koko ajan hän hymyili ja näytteli kieltään niin rauhattomana ja hämillään, että lapsikin olisi voinut huomata hänen petosta hautovan. Minä olin kuitenkin heti valmis vastaamaan, sillä minä älysin missä etevämmyyteni piili. Niin perin tyhmältä mieheltä minä helposti kykenisin viimeiseen asti salaamaan epäluuloni.

»Vai viiniä!» virkoin. »Sen parempi. Punaistako vai valkoista?»

»No niin, luullakseni se on aivan saman tekevä minulle, toveri», hän vastasi; »kunhan se vain on väkevää eikä vähällä lopu.»

»Olkoon menneeksi», vastasin. »Minä tuon portviiniä. Mutta kotvan sitä saanen etsiä.»

Näin sanoen minä laskeuduin alas rappusia niin suurella kolinalla kuin suinkin aikaansain, sieppasin kengät jaloistani, juoksin käytävän toiseen päähän, ka-

pusin ylös keulakajuutan portaita ja kurkistin kannelle. Tiesin, ettei hän odottaisi näkevänsä minua siellä, mutta olin kuitenkin mahdollisimman varovainen. Ja pahimmatkin epäluuloni osoittautuivat tosiksi.

Hän oli kohottautunut käsiensä ja polviensa varaan, ja vaikka sääreen nähtävästi kovasti koskikin liikkuessa — sillä kuulin hänen vaivoin voihkinan pidättävän — niin ryömi hän kuitenkin hyvää kyytiä kannen yli. Parissa minuutissa hän oli ylähangan vesireikien luona ja kaivoi eräästä köysikasasta esiin pitkän puukon, taikka, paremmin sanoen, lyhyehkön tikarin, joka oli kahvaa myöten veressä. Hän tarkasteli sitä hetkisen, leuka päättäväisesti eteenpäin työnnettynä, koetti kärkeä kämmeneensä, ja piiloittaen sitten aseen poveensa, ryömi takaisin entiselle paikalleen.

Enempää en nyt tarvinnut tietää. Israel kykeni liikkumaan, hän oli nyt asestettu, ja koska hän oli nähnyt niin paljon vaivaa päästäkseen seurastani vapaaksi, niin olin minä selvästi tarkoitettu uhriksi. Mitä hän senjälkeen aikoi tehdä — ryömiäkö yli saaren Pohjoislahdesta leiripaikalle suolla, vaiko laukaista pitkän Tomin luottaen siihen, että hänen omat toverinsa ensiksi tulisivat hänen avukseen — sitä minä luonnollisesti en voinut arvata.

Tunsin voivani kuitenkin luottaa häneen yhdessä asiassa, koska etumme siinä kävivät yhteen, ja se oli kuunarin satamaan saattaminen. Kumpikin meistä halusi saada sen suojaan rannalle ja niin sijoitetuksi, että se tarpeen tullen olisi mahdollisimman vähällä vaivalla ja vaaralla jälleen irroitettavissa. Ja minä päättelin, että siksi kuin tämä oli tehty, minun henkeni kyllä oli turvattu.

Samalla kun aivoni näitä seikkoja selvittelivät, ei ruumiinikaan toimettomana ollut. Minä olin luikkinut takaisin kajuuttaan, pistänyt kengät jälleen jalkoihini ja umpimähkään kaapannut jonkun viinipullon käteeni. Palasin nyt tuomisineni jälleen kannelle.

Hands makasi aivan samassa asennossa kuin lähtiessänikin, kokoonlyyhistyneenä ja silmäluomet alaspainuneina aivan kuin olisi hän ollut liian heikko valoa sietääkseen. Minun palatessa hän kuitenkin katsahti ylös, napsautti hyvin tottuneesti pullosta kaulan poikki ja otti aika siemauksen, virkkaen vanhaan tapaansa: »onneksi olkoon!» Sitten hän oli hetkisen aivan hiljaa, kunnes veti esiin tupakkarullan ja pyysi minua leikkaamaan siitä itselleen mällin.

»Leikkaapa tuosta kiemura mulle», hän virkkoi, »sillä minulla ei ole veistä, ja vaikka olisikin veitsi, niin tuskinpa olisi voimia. Ah, Jim, Jim, pelkäänpä tehneeni lehmänkäännöksen. Leikkaa minulle mälli, joka sangen varmaan lienee viimeiseni, poikaseni, sillä luulenpa olevani lähdössä pitkälle kotimatkalle.»

»Mällin leikkaan», virkoin, »mutta jos olisin sinun housuissasi ja arvelisin tilani niin huonoksi, niin rukouksiin turvautuisin, kuten kristityn miehen sopii.»

»Miksi?» hän kysäsi, »sanoppa minulle miksi».

»Miksikö?» huudahdin. »Hetkinen sitten kyselit minulta kuolleista. Sinä olet uskostasi luopunut, sinä olet elänyt synneissä, valheissa ja veritöissä. Tuossa jalkojesi juuressa makaa parhaallaan mies, jonka olet surmannut, ja sinä kysyt minulta »miksi». Kautta Jumalan laupeuden, Hands, etkö jo käsitä?»

Minä puhuin vähän kiivaasti, kun muistin verisen

tikarin, jonka hän oli piiloittanut taskuunsa ja jol
hän aikoi minut katalasti murhata. Mutta hän puole
taan otti huikean kulauksen viinipullosta ja lausui t
vattoman juhlallisesti:

»Kolmekymmentä vuotta olen meriä kyntäny
nähnyt hyvää ja pahaa, parempaa ja vielä pahempa
kauniita ilmoja ja pahoja säitä, ruuan loppuvan ja puul
kojen heiluvan ja muuta vaikka minkälaista. Minä sa
non nyt sinulle, etten vielä koskaan ole nähnyt hyvä
hyvyydestä koituvan. Käy päälle, se on elämänohjeeni
kuolleet eivät pureksi, se on elämänvakaumukseni –
amen, niin olkoon. Mutta kuules nyt», hän lisäsi äkki
vaihtaen äänensävyä, »olemme jo tarpeeksi hullutellee
Nousuvesi on jo tarpeeksi korkealla. Sinun täyty
noudattaa käskyjäni, kapteeni Hawkins, niin ohjaamm
tuota pikaa aluksen satamaan.»

Kaiken kaikkiaan oli meillä vain pari mailia pu
jehdittavana, mutta tehtävä oli vaikea, kun väylä tähä
pohjoiseen satamaan oli ahdas ja matala ja sitäpaits
antautui idästä länteen, joten alusta täytyi nokkelas
käsitellä sisään päästäkseen. Luulen olleeni kätevä perä
mies ja varma olen siitä, että Hands oli erinomaine
luotsi, sillä me teimme käännöksen toisensa peräst
ja vältimme rantoja niin suurella varmuudella, että sit
huvikseen katseli.

Tuskin olimme niemekkeet sivuuttaneet, ku
olimme täydelleen maan suojassa. Pohjoissataman ran
nat olivat yhtä sankkametsäisiä kuin eteläisen satamar
kin, mutta lahti oli pitempi ja kapeampi ja näyt
enemmän joen suulta, mikä se oikeastaan olikin. Su
raan edessämme lahden eteläpäässä me näimme me

kein lopulleen lahoneen laivan hylyn. Se oli ollut suuri kolmimastoinen alus, mutta oli jo niin kauan ollut alttiina vaihtelevien ilmojen vaikutukselle, että se oli kokonaan peittynyt paksuun ruohoverhoon, ja sen kannella kasvoi pensaita, jotka nyt olivat täydessä kukassa. Näky oli masentava, mutta osoitti samalla, että satama oli suojaisa.

»Kas vain», Hands virkkoi, »tämähän on suloinen sopukka näin maihin laskea. Tasainen hietapohja, ei värettäkään vedenpinnalla, puita ympärillä ja vanha alus kukkien kuin paras puutarha!»

»Ja kun kerran olemme maihin ajaneet», kysäsin, »niin miten saamme aluksen jälleen irti?»

»Kysymys sekin», hän vastasi, »viet vain köyden maihin tuonne toiselle rannalle laskuveden aikaan, sidot sen kiinni johonkin noista suurista männyistä, tuot toisen pään takaisin ja sidot sen kiertovipuun ja odotat nousuvettä. Kun sitten nousuvesi tulee, niin miehet vipua kiertämään ja laiva luisuu vesille tuossa tuokiossa. Mutta nyt, poikaseni, pidä varasi. Olemme perillä ja vauhti on liian kova. Ylemmäksi vähän — kas niin — suoraan — ylemmäksi — hiukan alemmaksi — suoraan — suoraan!»

Näin hän jakeli käskyjään ja minä tottelin henkeä pidättäen kunnes hän äkkiä huudahti: »nyt, käpyseni, päin tuuleen!» Minä tein työtä käskettyä, Hispaniola kääntyi nopeasti ja läheni matalaa metsäistä rantaa.

Viimeiset jännittävät käänteet estivät vähän minua pitämästä Hands'ia yhtä tarkasti silmällä kuin tähän asti olin tehnyt. Nytkin oli mieleni, odottaessani laivan törmäävän rantaan, niin jännitettynä, että minä

kokonaan unhoitin uhkaavan vaaran ja seisoin, ylä hangan kaidetta vastaan nojautuneena, katsellen laivan keulasta sivuille leviäviä pieniä laineita. Olisin joutunut surman suuhun vähääkään puolustautumatta, elle äkkiä joku ääni olisi minua herättänyt ja saanut minu kääntämään päätäni. Kuulin ehkä kolauksen tai näin hänen varjonsa liikahtavan taikka oli se vain vaistomainen tunne — miten tahansa, kun katsahdin sivulleni, niin siinä oli jo Hands puolitiessä tulossa minua kohti, tikari oikeassa kädessään.

Taisimme molemmat huudahtaa, kun katseemme yhtyivät, mutta kun minun huutoni oli kauhun parahdus, niin karjahti hän kuin vihainen härkä. Samassa silmänräpäyksessä hyökkäsi hän eteenpäin ja minä hyppäsin syrjään paetakseni keulaan. Samassa päästin kä sistäni peräsimen, joka vinhasti pyörähti ylähankaan. Tämä pelasti henkeni, sillä peräsinvarsi iski Hands'ia rintaan ja pysäytti hänet hetkeksi.

Ennenkuin hän ennätti iskusta tointua, olin jo päässyt turvaan nurkasta, jossa hän oli aikonut minut yllättää, ja minulla oli nyt koko kansi käytettävänäni. Suurmaston luona minä pysähdyin, vedin taskustani pistolin ja tähtäsin häneen levollisena, vaikka hän oli jo kääntynyt ja tulossa uudelleen kimppuuni. Minä painalsin liipasinta, lukko laukesi mutta leimausta ei näkynyt eikä pamausta kuulunut: sankkiruudin oli merivesi kelvottomaksi liuottanut. Minä kirosin huolimattomuuttani. Miksi en ollut jo hyvissä ajoin uudelleen ladannut aseitani? Silloin en olisi ollut kuten nyt vain pakeneva lammas tuon teurastajan edessä.

Oli vallan ihmeellistä miten nopeasti hän liikkui,

vaikka olikin haavoitettu. Harmahtavat hiukset olivat valahtaneet kasvoille, jotka vihan vimmasta punoittivat kuin punaisin lippu. Minulla ei ollut aikaa koettaa toista pistoliani eikä ollut siihen haluakaan, kun arvasin sen olevan yhtä kelpaamattoman. Sen heti selvästi ilysin, ettei minun pitänyt yhäti häntä paeta, sillä silloin hän pian olisi teljennyt minut keulaan samoin kuin hän hetki sitten oli vähällä saada minut perässä yllätetyksi. Jos kerran sellaiseen satimeen jouduin, niin vallan varmasti hänen verinen tikarinsa oli viimeinen, jota ijäisyyden tällä puolen sain tuntea. Minä asetin käteni vasten suurmastoa, jolla paksuutta oli riittävästi, ja odotin jokainen hermo jännitettynä.

Kun hän huomasi, että minä aijoin mastoa kiertäen välttää häntä, niin hänkin pysähtyi ja hetkinen pari kului hepäilyihin hänen puoleltaan ja vastaaviin liikkeihin minun puoleltani. Se oli samaa leikkiä, jota niin usein olin kotinurkissani leikkinyt, mutta totta totisesti ei sydämeni liene koskaan tässä leikissä niin hurjasti lyönyt. Se oli kuitenkin pojan leikkiä ja minä ajattelin kylläkin pitäväni siinä puoleni vanhahkoa merimiestä vastaan, jonka sääri lisäksi oli haavoitettu. Rohkeuteni rupesikin nousemaan niin nopeasti, että minä aloin jo miettiä, miten tämä leikki oli loppuva, ja vaikka minä tiesin voivani sitä kauankin pitkittää, en kuitenkaan nähnyt mitään lopullisen pelastumisen mahdollisuutta.

Asemamme oli tällainen, kun Hispaniola äkkiä iski rantaan, huojahti, karisi hetkisen hiekassa ja kallistui sitten ajatuksen nopeudella oikealle, kunnes kannen kaltevuus oli ainakin 45 astetta ja vesi pursusi sisään

kaiteen aukoista muodostaen aikamoisen lammikon kaiteen ja kannen kulmaukseen.

Me lensimme kumpikin silmänräpäyksessä kumoon ja kierimme yhdessä laivan toiseen laitaan punalakkisen vainajan seuratessa jäykkänä perässämme. Olimme niin lähekkäin, että pääni iski Hands'in jalkoihin jotta hampaani kalisivat. Tärähdyksestä huolimatta olin kuitenkin ensiksi jälleen jaloillani, sillä Hands oli takertunut vainajan ruumiiseen. Laivan kallistuminen oli tehnyt kannen leikkiin kelpaamattomaksi; minun täytyi keksiä joku toinen pakotapa ja viipymättä, sillä viholliseni oli melkein kantapäilläni. Nopeasti hyppäsin perämaston vanteille, kapusin vikkelästi ylös enkä vetänyt henkeä ennenkuin istuin ristipuulla.

Nopea toiminta oli pelastanut henkeni. Tikari osui vain puolen jalkaa alemmaksi mastoon kiivetessäni ylös ja siellä seisoi Hands suu auki ylöspäin tuijottaen ällistyksen ja pettymyksen perikuvana.

Kun minulla nyt oli hetkinen vapaasti käytettävänä, vaihdoin nopeasti uuden sankkiruudin toiseen pistooliini, ja saatuani sen käyttökuntoon, minä rupesin lataamaan toista kokonaan uudelleen, ollakseni vielä varmempi asiastani.

Uusi puuhani ei näyttänyt ollenkaan miellyttävän Handsia. Hän huomasi onnenpyörän kääntyvän hänelle vastaiseksi. Ja tuokion tuumailtuaan hänkin vaivaloisesti hinautui vanteille ja rupesi, tikari hampaissa, hitaasti kapuamaan ylöspäin. Haavoittuneen säären liikutteleminen maksoi hänelle lukemattomat voihkinat ja hidastutti tavattomasti kulkua. Niinpä olinkin valmisteluni rauhassa lopettanut, ennenkuin hän oli edes

olmatta osaa välimatkasta taivaltanut. Silloin minä,
istooli kummassakin kädessä, virkoin hänelle:

»Askel vielä, Hands, niin ammun aivosi mäsäksi
kuolleet eivät pureksi, kuten tiedät», lisäsin ylimiel
esti naurahtaen.

Hän pysähtyi siihen paikkaan. Näin hänen kas
ojensa ilmeestä, että hän koetti miettiä, ja se tehtävä
vsyi häneltä niin paljon aikaa ja vaivaa, että minä
udessa turvapaikassani purskahdin äänekkääseen nau
uun. Viimein hän kerran pari nielaistuaan sai suunsa
äyntiin, mutta kasvoilla oli yhä tuo perin typerä ilme.
'oidakseen puhua hän otti tikarin hampaistaan, mutta
äilytti muuten entisen asentonsa.

»Jim», hän puhui, »olemme tainneet joutua riitaan,
ne molemmat, mutta koetetaan sopia. Jos minä vain
lisin saanut sinut satimeen, niin —; mutta minulla ei
le onnea, ei totisesti, ja pelkäänpä, että minun täytyy
ntautua sinulle, poika nulikalle, mikä, kuten hyvin
mmärtänet, käy kovin vanhan merikarhun sapelle.»

Minä parhaillaan nautin hänen sanoistaan, itse
etoisena kuin kukko orrella, kun hän äkkiä heilautti
ikeata kättään. Kuulin kuin nuolen ilmassa vongah
ivan, tunsin sysäyksen ja kirpeän pistoksen ja siinä
vt istuin olkapäästäni mastoon kiinni naulittuna. Tus-
asta ja äkillisestä hämmästyksestä — en voi sanoa sen
ipahtuneen vapaasta tahdostani, enkä ainakaan tiennyt
ihdänneeni — laukesivat molemmat pistoolini ja puto-
ivat samalla käsistäni. Eivätkä ne seuratta pudonneet;
eikosti parahtaen Hands hellitti otteensa vanteista ja
uistui suinpäin mereen.

»Hands hellitti otteensa ja suistui suinpäin mereen.»

27 Luku.

»Paljon rahaa!

Laiva kun oli pahasti kallellaan, ulontuivat mastot kauas yli laidan, ja ristipuulla istuessani minulla siten oli ainoastaan vettä alapuolellani. Hands, joka oli alempana, oli luonnollisesti lähempänä laivaa ja putosi minun ja laidan välille. Kerran hän kohosi pinnalle, värjäten kuplista kihisevän veden verellään, mutta vajosi sitten ainaiseksi. Veden selvittyä minä näin hänen makaavan kokoon käpertyneenä kirkkaalla hietapohjalla laivan sivun varjossa. Pari kalaa sujahti hänen ruumiinsa ylitse. Vedenpinnan värähdellessä hän näytti toisinaan vähän liikahtavan aivan kuin noustakseen. Mutta kuollut hän kuitenkin oli, sekä hukkunut että ammuttu, ja makasi nyt kalojen ruokana samassa paikassa, jossa hän oli suunnitellut minun päivieni päättyvän.

Heti kun tästä tosiseikasta selville pääsin, alkoi minua pelottaa ja päätäni huimata. Lämmin veri valui pitkin selkääni ja rintaani. Tikari, joka olkapääni oli mastoon naulinnut, tuntui polttavan haavassa kuin tulikuuma teräs. Mutta ei se kuitenkaan ollut tämä ruumiillinen tuska, joka minua kiusasi. Sen tunsin voivani kestää valituksitta. Enimmin kauhistutti minua se, että putoaisin ristipuulta tuonne viheriään, liikkumattomaan veteen, alilaivurin ruumiin viereen.

Minä puristin molemmin käsin vanteista niin että kynsiäni kirveli ja ummistin silmäni, aivan kuin vaaran-

alaisen asemani itseltäni peittääkseni. Vähitellen mie leni rauhoittui, sydämeni rupesi lyömään vähän tyy nemmin ja minä olin jälleen itseni herra.

Ensin aijoin nykäistä tikarin irti; mutta joko s koski liian kipeästi tai petti rohkeuteni; minä luovui aikeestani ankaran väristyksen puistattaessa ruumistani Mutta miten olikaan, juuri tuo väristys suoritti kok tempun. Tikari oli vähällä ollut osua kokonaan syı jään. Se oli lävistänyt vain pienen ihonkaistaleen, j sen repäsi väristys nyt rikki. Verta vuosi kyllä run saammin, mutta minä olin jälleen vapaa ja ainoastaa paidastani ja takistani kiinni mastossa.

Nämä minä helposti nykäsin rikki ja laskeudui kannelle oikeanpuolisia vantteja myöten. En mistää hinnasta olisi nyt uskaltanut käyttää vasemmanpuolisi vantteja, joilta Israel äsken oli pudonnut.

Kannelle saavuttuani minä sidoin haavani parhaa mukaan. Se kyllä kirveli ja vuoti verta aika tavall mutta ei ollut syvä eikä vaarallinen eikä sanottavası haitannut minua kättä käyttäessäni. Sitten minä kats lin ympärilleni, ja kun laiva tavallaan nyt oli minu vallassani, rupesin tuumimaan sen vapauttamista viime sestäkin matkustajasta — O'Brien vainajasta.

Hän oli, kuten jo olen maininnut, ajautunut laita vasten, missä hän makasi kuin mikäkin kauhea luor noton nukke, luonnollisen kokoisena kylläkin mutt samalla niin kelmeänä ja jäykkänä. Hänen asentons oli sellainen, että minä helposti saatoin häntä käsitell ja kun tottumukseni tärisyttäviinkin seikkailuihin o melkein täydellisesti haihduttanut minusta kuolleide pelon, niin tartuin minä häntä vyötäisistä kuin olis

hän ollut mikäkin pehkusäkki ja heilautin hänet yli laidan. Kovasti polskahtaen hän vajosi mereen, punainen myssy irtausi päästä ja jäi kellumaan pinnalle, ja heti kun vesi oli tyyntynyt, näin minä hänen ja Israelin makaavan vierekkäin, hiljaa huojahdellen veden liikkeestä. Vaikka O'Brien olikin vielä nuorehko mies, oli hän kaljupäinen. Siellä hän nyt makasi kalju pää murhaajansa polvilla, ja nopsaliikkeiset kalat uiskentelivat molempien ruumiitten yläpuolella.

Olin nyt ypöyksin laivalla. Vuorovesi oli juuri vaihtunut. Aurinko oli jo painunut niin lähelle taivaanrantaa, että läntisen rannan puiden varjot alkoivat ulottua yli koko lahden ja muodostella kuvioita laivan kannelle. Iltatuuli oli virinnyt, ja vaikka kaksihuippuinen kumpu idässä olikin siltä suojana, rupesivat köydet hiljakseen humajamaan ja veltot purjeet heilahtelemaan.

Minä huomasin siinä vaaran alukselle. Keulapurjeet sain helposti lasketuiksi, mutta suurpurje oli pulmallisempi. Aluksen kallistuessa oli puomi luonnollisesti heilahtanut ulos sivulle ja sen pää sekä parisen jalkaa itse purjeesta oli nyt veden alla. Arvelin tämän vaaraa vielä lisäävän, mutta jännitys oli niin suuri, että minua vähän peloitti toimenpiteisiin ryhtyminen. Viimein kuitenkin vedin veitsen esiin ja leikkasin poikki laskuköydet. Piikki putosi heti alas ja suuri osa purjeesta levisi veden pinnalle, mutta ponnistelinpa sitten miten tahansa, niin ei kahveli liikahtanutkaan ja siihen minun täytyi puuhani lopettaa. Hispaniolan täytyi nyt, kuten minun itsenikin, luottaa vain onneen.

Koko lahti oli nyt peittynyt metsän varjoon. Muistan hyvin, miten viimeiset auringonsäteet pujottelen

tuivat puiden väliin jääneestä aukosta laivanhylylle j jalokivinä loistaen valaisivat sen kukkaispeitettä. Ilm kylmeni, vuorovesi virtasi nopeasti merelle päin j kuunari kallistui yhä enemmän oikealle kyljelleen.

Minä kapusin laidalle ja kurkistin reunan yli. Ve näytti tarpeeksi mataloituneen ja pidellen molemmi käsin katkaisemastani laskuköydestä, minä laskeudui hiljalleen veteen. Se ei ulottunut vyötäisiinikään saakk hietapohja oli kovaa ja pienien laineiden uurteisek muodostelemaa, ja minä kahlasin rohkein mielin ra nalle, jättäen Hispaniolan kallelleen, isopurje lahdelma pinnalle levinneenä. Jotenkin samaan aikaan aurink meni mailleen ja tuuli humisi hiljaa illan hämyssä hu juvien honkien latvoissa.

Vihoviimein olin siis päässyt mereltä maihin, mutt tyhjin käsin en palannutkaan. Siinä oli nyt kuunarimm vapaana merirosvoista ja valmiina ottamaan vastaa omat miehemme ja viemään heidät jälleen ulapall Mieleni paloi takaisin hirsimajaamme kehastelemaa urotöitäni. Minua ehkä pakoni johdosta soimattaisii mutta Hispaniolan valloitus oli omiansa tukkimaa heiltä suun ja minä toivoin kapteeni Smollettinki myöntävän, etten ollut aikaani turhaan kuluttanut.

Näin tuumaillen minä läksin taivaltamaan koh hirsimajaa ja tovereitani. Muistin, että itäisin niis joista, jotka laskivat kapteeni Kiddin satamaan, alk kaksihuippuiselta kummulta vasemmallani, ja minä suu tasin kulkuni sinne päin päästäkseni virran yli sen alk päässä. Metsä oli jotenkin harvaa ja pian olin kiertän kummun juurelle ja kahlannut puron yli, jossa ve nousi minulle vain puolipolveen.

Olin nyt lähellä sitä paikkaa, missä olin Ben Gunnin kohdannut ja minä rupesin kulkemaan varovaisemmin, pälyen joka taholle. Hämärä oli syvennyt pimeydeksi, ja kun astuin ulos molempien kummun huippujen välisestä notkosta, huomasin taivasta vasten värehtivän valon kajastuksen, ja arvelin saaren asukkaan keittävän siellä illallistaan nuotion ääressä. En kuitenkaan voinut olla kummastelematta moista huolimattomuutta hänen puoleltaan. Jos näet minä näin hänen nuotionsa kumon, niin eikö se näkynyt myöskin Silverille, joka majaili rannalla suon reunassa?

Vähitellen yö yhä pimeni. Perin vaikeata oli pitää kulkuni suunta edes suunnilleen oikeana, kaksihuippuinen kumpu takanani ja Tähystäjä oikealla häämöttivät yhä epäselvempinä pimeydessä, vain jokunen tähti tuikki kelmeänä taivaalla ja vähän väliä minä tupsahdin pensaihin tai tuperruin hiekkaisiin kuoppiin.

Äkkiä vähän valkeni ympärilläni. Minä katsahdin ylös. Kuun valju kajastus oli valaissut Tähystäjän huipun ja pian näin jotain leveätä, hopeankarvaista kohoavan puiden lomitse. Arvasin kuun nousseen.

Sen avulla suoritin nopeasti loput taipaleesta ja vuoroin kävellen, vuoroin juosten kiiruhdin kärsimättömänä hirsimajaa kohti. Päästyäni metsikköön, joka oli varustuksen edustalla, minä en kuitenkaan ollut niin ajattelematon, vaan hiljensin kulkuani ja liikuin varovasti. Perin surullisesti olisivat seikkailuni loppuneet, jos omat toverini olisivat erehdyksissä minut ampuneet.

Kuu nousi yhä korkeammalle, sen valo tulvi jo valtoinaan metsän aukeamiin. Mutta suoraan edessäni alkoi toisenlainen valonkajastus näkyä puiden lomitse

Se oli punertava ja lämmittävä ja silloin tällöin se vä hän himmeni — aivan kuin kokkotulen jäännökset oli sivat siellä liekehtineet.

En kuolemaksenikaan käsittänyt mikä se oli.

Viimein saavuin raivatun ahon reunaan.

Läntinen puoli oli kuun valaisema, mutta mui osa siitä ja hirsimaja olivat vielä pimeässä. Majan toi sella puolen suunnaton nuotio oli palanut hiillokselle ja hehkui tasaisena punaisena kumona, joka perin räi keästi erottautui kuun valjusta valosta. Ei elävää olen toa näkynyt eikä ääntä muuta kuulunut kuin tuulen hiljainen suhina.

Minä pysähdyin hämmästyneenä, ehkä vähän pe lästyneenäkin. Tapamme ei ennen ollut laittaa suuria nuotioita. Kapteenin määräyksien mukaisesti olimme olleet suorastaan itaroita polttopuiden suhteen ja minua rupesi pelottamaan että poissa ollessani oli jotain pahaa tapahtunut.

Minä hiivin itäisen kulmauksen ympäri pysytte leytyen koko ajan varjossa, ja sopivassa pimeimmässä kohdassa kapusin aitauksen yli.

Varmemmaksi vakuudeksi minä vielä laskeuduin polvilleni ja läksin äänettömästi nelinkontin ryömimään majan kulmausta kohti. Likemmä päästyäni mielen äkkiä suuresti keveni. Se ei ole kyllä itsessään mi kään miellyttävä ääni, ja monasti olen sitä moittinut mutta tuona hetkenä se oli minulle kuin kauneinta musiikkia, kun kuulin toverieni kuorossa kuorsaavan rauhallisesti nukkuessaan. Vahdin huuto merellä, tuo mieluisa »Kaikki hyvin», ei ole konsaan niin tyynnyt tävästi korviini kaikunut.

Yksi seikka oli kuitenkin päivän selvä: heidän vahdinpitonsa oli kerrassaan kelvotonta. Jos Silver miehineen olisi nyt ollut ryömimässä heidän kimppuunsa, niin ei yksikään heistä olisi aamua nähnyt. Siinä nyt oli seuraus siitä, että kapteeni makasi haavoittuneena, ajattelin, ja uudelleen rupesin soimaamaan itseäni kun olin jättänyt heidät sellaiseen vaaraan ajattelematta miten harvalukuiset he olivat vahdinpitoon.

Olin nyt päässyt ovelle ja kohousin seisaalleni. Sisällä oli pilkkoisen pimeä, niin etteivät silmäni siellä mitään eroittaneet. Ääntä ei kuulunut muuta kuin säännöllinen kuorsaaminen ja heikko naputus, joka vähän väliä keskeytyi ja jota en kyennyt itselleni selittämään.

Pitäen käsiäni eteenpäin ojennettuina minä hiivin sisään. Paneutuisin vain maata entiselle paikalleni (ajattelin naureskellen) ja aamulla sitten saisin nähdä millä naamalla he nousisivat minut huomatessaan.

Jalkani kosketti johonkin myötenantavaan. Se oli jonkun nukkujan jalka ja hän käänsi mörähtäen kylkeä, mutta ei herännyt.

Mutta samassa äkkiä kajahti kirkuva ääni pimeästä:

»Paljon rahaa! Paljon rahaa! Paljon rahaa! Paljon rahaa!» — loppumattomiin samaa soinnutonta nuottia kuin huhmaren kalinaa.

Silverin vihreä papukaija, Kapteeni Flint! Sen siis olin äsken kuullut puun kuorta naputtavan, se nyt, pidettyään parempaa vahtia kuin yksikään muista elävistä olennoista, ilmoitti tuloni tuskastuttavan yksitoikkoisella hokemisellaan.

Minulle ei jäänyt aikaa ällistyksestä tointuakseni.

Papukaijan kimakka ääni herätti nukkujat ja he hypähtivät jaloilleen. Samassa kuului karkean kirouksen vahvistama Silverin huuto:

»Ken siellä?»

Minä pyörähdin pakoon, törmäsin johonkin miehistä, peräydyin ja juoksin suoraan toisen syliin joka puolestaan tarttui kovin kourin minuun kiinni.

»Nouda soihtu, Dick», käski Silver, kun minä siten olin varmasti vangittu.

Muuan miehistä poistui majasta ja palasi pian kädessään palava soihtu.

KUUDES OSA

KAPTEENI SILVER

28 Luku.

Vihollisen leirissä.

Soihdun punertava loimu, hirsimajan sisustan valaistessaan, osoitti tosiksi pahimmatkin aavistukseni. Mökki varastoineen oli merirosvojen hallussa; tuossa oli viinatynnyri, tuossa sianliha ja leivät aivan ennallaan, mutta vangeista ei merkkiäkään näkynyt ja se kasvatti pelkoni kymmenkertaiseksi. En voinut tätä muuten selittää kuin että kaikki olivat surmatut, ja sydäntäni kouristi soimaus, etten ollut jäänyt paikalleni kuollakseni heidän rinnallansa.

Merirosvoja oli mökissä kaikenkaikkiansa kuusi, muut olivat saaneet surmansa. Jalkeilla oli viisi pöhöpuna-naamaista, humalaisesta unestaan äkkiä herätettyä miestä. Kuudes oli kohottautunut vain kyynärpäittensä varaan. Hän oli kalpea ja verinen side hänen päässään osoitti, että hän oli äskettäin haavoittunut ja että haavan sitomisesta oli vieläkin lyhempi aika kulunut. Mieleeni muistui mies, joka suuren rynnäkön aikana kuulamme satuttamana oli paennut metsään, ja minä arvasin saman miehen nyt olevan edessäni.

Papukaija istui höyheniään pöyhistellen Pitkän Johnin olkapäällä. John itse näytti minusta tavallista kalpeammalta ja totisemmalta. Yllään hänellä vielä oli sama hieno verkakauhtana, jota hän rosvojoukon

lähettiläänä meitä puhutellessaan oli käyttänyt, mutta savinen lieju ja pensaikon terävät piikit olivat jo muut taneet sen ulkoasultaan perin kurjaksi.

»Kas vain», hän virkkoi, »siinähän on Jim Hawkins, kautta puisen koipeni, ja aivan kuin olisi tai vaasta tipahtanut! No terve tulemaasi, totisesti!»

Näin sanoen hän istuutui viinatynnyrille ja rupes panemaan piippuun.

»Lainaappa vähän sitä pärettä, Dick», virkko hän ja lisäsi sitten saatuansa piipun palamaan, »kiitos poikaseni; pistä nyt soihtusi halkopinon rakoon. Ja te, herrani, elkää kainostelko — ette tarvitse seisoa hra Hawkinsin edessä, hän ei ole pahastuva, sen ta kaan, vaikka istuttekin. Kas niin, Jim», jatkoi hän piippuansa painellen, »täällä nyt olet ja John vanhus on tulostasi aivan mielissään. Minä näin ensi silmäyk sellä, että sinä olit ovela poika, mutta tämä käy sen tään aivan yli ymmärrykseni.»

Tähän minä luonnollisesti en vastannut mitään He olivat asettaneet minut selkä vasten seinää ja siinä nyt seisoin tirkistäen toivoakseni hyvinkin urmakkana Silveriä suoraan silmiin, vaikka sydäntäni kouristelikin mitä synkin epätoivo.

Silver vetäsi levollisena savun pari piipustaan ja jatkoi sitten:

»Kun sinä nyt kerran olet täällä, niin kerron sinulle vähän siitä, mitä mielessäni liikkuu. Minä olen, suoraan sanoen, aina pitänyt sinusta, sillä sinä olet nokkela poika ja minun itseni perikuva niiltä ajoilta, jolloin olin nuori ja sorja. Minä olen aina tahtonut sinun liittyvän meihin, tulevan osalle yrityk-

seemme ja kuolevan gentlemannina, ja nyt sinulla poikaseni, ei muuta neuvoa olekaan. Kapteeni Smollett on veikeä merimies — minkä minä milloin tahansa olen valmis myöntämään — mutta ankara kurinpitäjä. 'Velvollisuus on velvollisuus', sanoo hän, ja oikeassa hän onkin. Kapteenia sinun siis on varottava. Tohtorikin on sinulle äkeissään — kiittämätön nulikka', sanoi hän, ja asemasi on kaiken kaikkiaan tällainen: sinä et voi palata takaisin omiesi luo, sillä he eivät sinua seuraansa huoli ja ellet sinä ypöyksin muodosta kolmatta laivaseuruetta, mikä pitemmän päälle tuntunee perin kolkolta, niin on sinun liityttävä kapteeni Silveriin.»

Siihen asti oli kaikki hyvin. Toverini olivat siis kaikki elossa ja vaikka puolittain uskoinkin todeksi Silverin väitteen, että toverini olivat pakoni tähden minuun suuttuneet, niin olin kuulemastani kuitenkin enemmän mielissäni kuin huolissani.

»Minä en ota ollenkaan huomioon, että sinä olet meidän käsissämme», Silver jatkoi, »vaikka siita tosiasiasta ei mihinkään päästäkään. Minä mieluummin voitan sinut todistelujen voimalla, sillä uhkailusta en ole koskaan nähnyt mitään hyvää koituvan. Jos tarjous sinua miellyttää, niin mitäpä muuta kuin yhdyt meihin, ja jos ei sinua miellytä, niin on sinulla vapaus vastata kieltävästi — kautta puukoipeni, voiko kukaan kuolevainen merimies osavammin puhua!»

»Onko minun siis vastattava?» minä kysyin vapisevalla äänellä. Silverin ivailevat sanat herättivät minut tietoisuuteen minua uhkaavasta hengenvaarasta, poskeni polttivat tulena ja sydämeni löi rajusti rinnassani.

»Poikaseni», Silver virkkoi, »ei kukaan pakot sinua. Mieti asemaasi. Ei kukaan meistä sinua kii rehdi, toveri, aika kuluu, näes, kuin siivillä seurassasi.»

»No niin», virkoin minä vähän rohkeampana »jos minun kerran on valittava, niin on minulla tie tenkin oikeus saada tietää, mitä tämä kaikki merkitsee ja miksi Te olette täällä ja missä minun toverin ovat.»

»Mitäkö tämä kaikki merkitsee», murahti muuai merirosvoista, »kunpahan joku sen tietäisi.»

»Ehkä sinä, ystäväiseni, pidät kitasi kiinni, siks kuin sinua puhutellaan», ärähti Silver miehelle. Sit ten hän entiseen suopeaan tapaansa vastasi minulle:

»Eilisaamuna, mr Hawkins, aamuvartion aikana tohtori Livesey saapui neuvottelulippu kädessään Hän sanoo: 'kapteeni Silver, teidät on petetty. Laiva on tiessään.' Me olimme kai vähän kallistelleet laseja ja ryyppyjen lomassa lauleskelleet. Sitä en voin kieltää. Ainakaan ei meistä ollut kukaan satamaan päin silmäillyt. Mutta nyt sinne silmäilimme ja tuha tulimmaista, hyvä laivamme oli kuin olikin sen ties sään. En ole vielä konsaan nähnyt houkkioita niin noloina, sen voit uskoa kun sen sanon sinulle minä itse, joka olin kaikkein noloimpana. 'Kas niin', toh tori virkkaa, 'hierokaamme kauppoja'. Me hieroimme kaupat, hän ja minä ja täällä nyt olemme, hallussamme ruokavarat, viinat, hirsimaja, valmiiksi hakkaamanne polttopuut, ja jos niin saan sanoa, koko siunattu lai vamme kölistä ristipuihin saakka. Mitä heihin tulee niin ovat he pötkineet tiehensä; en tiedä missä he oleksivat.»

Hän imi taas rauhallisena piippuaan.

»Ja ettet sinä rupeaisi nyt kuvittelemaan», jatkoi hän, »että kauppamme koski sinuakin, niin kerron sinulle hänen viimeiset sanansa. 'Montako teitä on', kysyn minä. 'Neljä', vastaa hän, 'ja yksi haavoitettuna. Mitä siihen poikaan tulee niin en tiedä missä hän on, senkin vietävä, enkä välitäkään tietää', sanoo hän. 'Me olemme häneen aivan kyllästyneet'. Niin kuuluivat hänen viimeiset sanansa.

»Siinäkö kaikki?» minä kysäsin.

»Ainakin kaikki mitä sinä saat tietää, poikaseni», Silver vastasi.

»Ja nytkö minun on valittava?»

»Ja nyt sinun on valittava, totta totisesti», Silver vastasi.

»No niin», vastasin, »en ole niin typerä, etten käsittäisi mikä minua odottaa. Käyköön miten hullusti tahansa, siitä en välitä hituistakaan. Minä olen nähnyt jo liian monen henkensä heittävän siitä pitäen kuin teidän joukkoonne jouduin. Mutta pari seikkaa minulla on teille sanottavana», puhuin minä vallan haltioissani, »ja ensimäinen on tämä: te olette nyt pahassa satimessa; laiva on menetetty, aarre on menetetty, miehiä on menetetty ja koko hankkeenne on mennyt myttyyn. Ja jos tahdotte tietää ken sen kaiken on aikaan saanut, niin sanon teille että — minä se mies olen! Minä olin omenatynnyrissä sinä iltana, jolloin maa saatiin näkyviin, ja minä kuulin sinun, John, ja sinun, Dick Johnson, ja Handsin, joka nyt on meren pohjassa, keskustelut ja kerroin joka ainoan sananne ennenkuin tuntiakaan oli kulunut. Ja mitä

kuunariin tulee, niin minä sen ankkuriköydet katkoir ja minä ne laivaan jättämänne miehet tapoin, ja min laivan sellaiseen paikkaan vein, ettette te, ei ainoakaa teistä, saa sitä enää nähdä. Minä sitä teille naurai minulla ne nyörit alunpitäen ovat käsissäni olleet, enk teitä pelkää enempää kuin kärpäsiä. Tappakaa minu jos haluttaa, tai säästäkää. Mutta yhden asian viel teille sanon enkä sen enempää: jos henkeni säästätt niin menneet ovat menneitä, ja kun te olette oikeı den edessä merirosvoiksi syytettyinä, niin pelasta teistä niin monta kuin vain voin. Teidän nyt o valittava. Tappakaa vain vielä yksi ihminen itseänn sillä yhtään hyödyttämättä, taikka säästäkää henken säilyttääksenne edes yksi todistaja pelastamaan teid: hirsipuusta.»

Minä vaikenin, sillä suoraan sanoakseni minä oli aivan hengästynyt, mutta kummakseni ei yksikää miehistä liikahtanut vaan istuivat he kaikki aloillaa töllistellen minuun kuin lampaat. Heidän vielä tölli tellessä minä lisäsin:

»Ja kuulkaapa te, herra Silver», virkoin min: »minun luullakseni te olette paras mies tässä seı rueessa. Jos hullusti käy, niin olisin teille kiitolline jos mainitsisitte tohtorille, miten minä menettelin.»

»Kyllä pidän mielessäni», Silver vastasi niin om tuisella äänenpainolla, etten kuolemaksenikaan voinı sanoa nauroiko hän itsekseen pyynnölleni vai tekik rohkeuteni hyvän vaikutuksen häneen.

»Minä lisään vielä sanasen», virkahti sama m: honginruskea merikarhu — Morgan nimeltään — jonk

olin nähnyt Pitkän Johnin ravintolassa Bristolin satamassa. »Hän se oli, joka Mustan Koiran tunsi.»

»Aivan oikein», laivakokki lisäsi. »Minä lisään, hitto vieköön, vielä toisenkin sanasen! Tämä sama poika se vei kartan Billy Bonesilta. Kun kaikki ympäri käy, niin on se Jim Hawkins, joka meidät on karille ajanut!»

»Siis hän kuolkoon!» Morgan kiroten huudahti. Ja paljastaen puukkonsa hän hypähti ylös kuin parikymmenvuotias nuorukainen.

»Seis mies!» huudahti Silver. »Ken sinä oleti Tom Morgan? Vai luulitko sinä olevasi kapteen, täällä? Kyllä minä, hitto vieköön, sinulle opetan mikä sinä olet! Koetappa niskoitella edessäni, niin lähetän sinut sinne minne monen mamman poika on ennenkin mennyt — toisinaan raakapuun nokkaan, tuhat tulimmaista, ja toisinaan yli laidan, ja aina lopuksi kalojen ruuaksi. Ei ole vielä elänyt miestä, joka vihani on nostattanut ja sen perästä rauhassa elellyt, muista se!»

Morgan pysähtyi, mutta toiset murisivat kuultatavasti.

»Tom on oikeassa», muuan virkkoi.

»Minua on jo tarpeeksi pidetty kannuskurissa», toinen lisäsi. »Itse hiisi minut vieköön, jos sinun kelkkaasi lähden, John Silver.

»Tahtoiko joku teistä päästä minusta?» Silver ärjäsi kurottautuen tynnyrinsä päällä etunojaan ja pidellen yhä kytevää piippua oikeassa kädessään. »Suu puhtaaksi; ette kai mykkiä ole! Olisinko minä elänyt nämä vuodet nähdäkseni nyt elämäni loppupuo-

lella, että joku juoppolalli heittää nokkansa pystyyn j
asettuu syrjäkarhin minun tielleni? Tavan tunnett
olettehan ainakin omasta mielestänne onnenpoiki
Kas niin, minä olen valmis. Kohottakoon puukkons
se ken uskaltaa, niin totta totisesti minä katson häne
sydänverensä väriä ennenkuin tämä piippu on tyhjäk
palanut.»

Miehistä ei yksikään liikahtanut eikä vastaust
kuulunut.

»Tuo on niin teidän laistanne», Silver jatkoi pi
täen piipun suuhunsa. »On teitä ilo katsella. Ku
non otteluun teissä ei ole miestä. Mutta ehkä te se
vää puhetta ymmärrätte? Minä olen täällä kaptee
vaalin nojalla. Minä olen täällä kapteeni, koska ole
uljain mies hyvän peninkulman piirissä. Te ette tahd
tapella onnenpoikien tapaan; silloin, hitto soikoon, te
dän on toteltava! Nyt sen kuulitte! Minä pidä
tuosta pojasta, terhakampaa poikaa en vielä ole tava
nut. Hän vastaa paria teidänlaistanne rottaa, ja mir
sanon nyt: minä tahdon nähdä sen miehen, joka h
neen uskaltaa koskea! — sen vain sanon ja se on t
tinen sana.»

Seurasi pitkä äänettömyys. Minä seisoin suorar
seinään nojautuen ja sydämeni löi vielä kiivaasti, mut
rinnassani alkoi jo toivon säde kajastaa. Silver ist
selkäänsä seinään nojaten, piipunnysä suunpielessä
kädet ristissä rinnalla, rauhallisena kuin paras kirkk
vieras, mutta silmät lakkaamatta pälyen rauhatt
miin miehiin. Nämä puolestaan vähitellen vetäyty
vät mökin etäisimpään nurkkaan ja heidän kuiskaile
keskustelunsa soi korvissani yhtämittaisena sohinan

Tuontuostakin joku heistä kohotti päätänsä ja soihdun punertava loimu valasi hetkiseksi heidän jännitettyjä kasvonpiirteitään; mutta he eivät suunnanneet katseitaan minuun, vaan Silveriin.

»Teillä näyttää olevan paljon sanottavaa sydämellänne», Silver virkkoi ruiskahuttaen pitkän syljen kauas permannolle. »Antakaa kielen laulaa tai laskekaa tuuleen.»

»Luvallanne sanoen, sir», muuan miehistä vastasi. »Te olette hiukan omavaltainen muutamiin sääntöihin nähden; ehkä te tahdotte muut tarkemmin huomioon ottaa. Tämä miehistö on tyytymätön; tämä miehistö ei tyydy maalinaulasta soppaa keittämään, tällä miehistöllä on oikeuksia kuten muillakin miehistöillä, sen rohkenen sanoa; ja teidän omien sääntöjenne nojalla minä otaksun, että me saamme puhella keskenämme. Pyydän anteeksi, sir, koska myönnän teidät tällä hetkellä vielä kapteeniksi, mutta minä käytän oikeuttani ja menen ulos neuvotteluun.»

Ja tehden komeasti kunniaa tuo pitkä, ilkeännäköinen, talisilmäinen, noin viidenneljättä ikäinen mies käveli tyynesti ovelle ja hävisi siitä ulos. Toinen toisensa perästä seurasivat muut esimerkkiä, tehden kukin kunniaa ja lausuen jonkunlaisen anteeksipyynnön. »Sääntöjen mukaisesti», lausui muuan. »Keulaneuvottelu», virkkoi Morgan. Näin he kaikki poistuivat majasta jättäen Silverin ja minut kahden kesken.

Silloin kokki otti nopeasti piipun suustaan.

»Kuules nyt, Jim Hawkins», hän virkkoi tuskin kuultavasti kuiskaten, »sinun loppusi on nyt tuiki

lähellä, ja, mikä pahempi, kidutuskaan ei ole kaukana. Ne aikovat panna minut viralta. Mutta muista, minä seison rinnallasi kävi miten kävi. Se ei ollut aikomukseni, ennenkuin sinä puhuit suusi puhtaaksi. Minä olin epätoivossani heittää turmaan koko miesjoukon ja joutua itse hirteen kaupan päälliseksi. Mutta minä huomasin sinussa oikean mieheni. Minä sanoin itselleni: Sinä seisot Hawkinsin puolella, John, ja Hawkins seisoo sinun puolellasi. Sinä olet hänen viimeinen korttinsa ja, vie sun hitto, John, hän on sinun viimeinen korttisi! Selkä selkää vasten, tuumailin minä. Pelasta todistajasi, niin hän pelastaa kaulasi!»

Minä aloin jo yskän ymmärtää.

»Tarkoitatteko, että kaikki on hukassa?» kysäsin.

»Tuhat tulimmaista, tarkoitan totisesti!» hän vastasi. »Laiva on mennyttä, kaula on mennyttä — siinä asema koristelematta. Heti kun katsahdin lahdelle enkä siellä enää nähnyt kuunaria, niin — no niin, minä olen jäykkäniskainen, mutta silloin tarmoni läksi. Mitä tulee tuohon joukkueeseen ja heidän neuvotteluunsa, niin he ovat pähkähulluja ja roistoja. Minä pelastan henkesi — jos voin — heidän käsistään. Mutta, huomaa Jim — ei mitään ilmaiseksi — sinä pelastat Johnin hirsipuusta.»

Minä jouduin aivan hämilleni; hänen pyyntönsä tuntui minusta aivan mahdottomalta — olihan hän vanha merirosvo, oikea ryövärin perikuva.

»Minkä voin, sen teen», vastasin.

»Sovittu!» Pitkä John huudahti. »Sinä puhut miehen lailla ja tuhat tulimmaista, keinoja minulla on!»

Hän kompuroi soihdun luo ja sytytti jälleen piippunsa.

»Ymmärrä minua oikein, Jim», hän puhui tynnyrilleen palatessaan. »Minulla on päätä, on kuin onkin. Minä olen junkkarin puolella nyt. Minä arvaan, että sinä olet saanut viedyksi laivan jonnekin turvaan. Miten sen olet aikaan saanut, en tiedä, mutta turvassa se vain on. Arvattavasti Hands ja O'Brien vaihtoivat väriä. *Niihin* miehiin en ole koskaan oikein luottanut. Huomaa nyt mitä sanon. Minä en kysele, enkä halua muiden kyselevän. Minä tiedän milloin leikki on lopussa, totisesti tiedänkin, ja minä tunnen pojan, jossa on miestä. Ah, sinä, joka olet nuori — sinä ja minä olisimme yhdessä voineet jotain aikaan saada!»

Hän laski tynnyristä viinaa tinatuoppiin.

»Etkös maista, toveri?» hän kysäsi; ja kun kielsin, niin jatkoi hän: »No niin, minä otan sitten itse naukun, Jim. Minä tarvitsen vähän mielenrohkaisijaa, sillä pahat pulmat meitä odottavat. Mutta pulmasta puhuessani, miksi se tohtori antoi minulle kartan, Jim?»

Naamani osoitti niin selvään minun kysymyksestä ällistyneen, että hän huomasi enemmät kyselyt turhiksi.

»Niin, niin, kyllä hän kartan minulle antoi», selitti hän. »Ja siinä piilee jotakin, aivan varmaan siinä piilee jotakin, Jim, — hyvää tai pahaa.»

Hän kulautti uuden ryypyn ja pudisti suurta, vaaleatukkaista päätään aivan kuin mies, joka odottaa pahinta.

29 Luku.

Musta merkki uudelleen.

Miehet olivat neuvotelleet jonkun aikaa, kun muuan heistä palasi takaisin majaan, ja tehden entiseen tapaan kunniaa, vaikka minun mielestäni nyt vähän ivallisesti, pyysi saada hetkeksi lainata soihtua. Silver lupasi, ja lähettiläs poistui jälleen jättäen meidät kahden kesken.

»Sieltä tulee tuulta, Jim», virkkoi Silver, joka nyt puheli minulle perin ystävällisesti ja tuttavallisesti.

Minä käännyin likimmälle ampumareijälle ja katsoin ulos. Suuren nuotion jätteet olivat jo palaneet niin lopuilleen ja valaisivat niin himmeästi, että minä käsitin, miksi liittolaiset soihtua tarvitsivat. He olivat asettuneet puolitiehen aukeata rinnettä yhteen ryhmään; muuan piteli soihtua ja toinen oli polvillaan joukon keskessä. Viimemainitun kädessä näin puukon välähtelevän monivärisenä kuun ja soihdun valossa. Kaikki muut istuivat hiukan kumarassa aivan kuin seuraten hänen puuhiaan. Samalla huomasin, että hänellä oli paitsi puukkoa, myöskin kirja käsissään. Siinä vielä ihmetellessäni, miten näissä oloissa niin omituinen esine oli heidän käsiinsä joutunut, polvistunut mies nousi jälleen pystyyn ja koko seurue läksi yhdessä tulemaan majaa kohti.

»Siellä ne nyt tulevat», minä virkoin ja vetäydyin entiseen asentooni, sillä en katsonut arvolleni sopivaksi, että he majaan palatessaan tapaisivat minut heitä tarkastelemasta.

»Anna heidän vain tulla — anna vain tulla», Silver keveästi vastasi. »Minulla on vielä yksi pommi heitä varten säilössäni.»

Ovi aukeni ja kaikki viisi miestä seisahtuivat ensin oven suuhun kuin pelästyneet lampaat ja tyrkkäsivät sitten yhden joukostaan esiin. Toisissa olosuhteissa olisi ollut perin hassunkurista katsella miten hän hitaasti eteni, empien jokaisella askeleella, mutta pitäen aina nyrkkiin puristettua oikeata kättään edessään.

»Marssi päälle, mies», Silver huudahti. »En sua elävältä syö. Anna se tänne, nahjus. Minä tunnen säännöt, lähettiin en koske.»

Näistä sanoista rohkaistuneena mies sai vauhtia askeleihinsa ja annettuaan kädestä käteen jotain Silverille, luikki vielä nopeammin takaisin toveriensa luo.

Kokki katsahti esineeseen, jonka oli saanut.

»Musta merkki! Arvasinhan sen», hän virkkoi. »Mistä te olette paperin saanut? Hoh — halloo! kas niin — tämä ei onnea tuota! Te olette ottanut ja leikannut tämän raamatusta. Kuka hullu on raamattunsa repinyt?»

»Siinä sen nyt kuulette!» Morgan puhui — »siinä sen kuulette! Enkös jo sanonut? Enkös sanonut, ettei siitä hyvä seuraa.»

»Kas niin, kyllä nyt olette kohtalonne sangen varmaan naulinneet», Silver jatkoi. »Luulenpa totisesti teidän nyt hirteen menevän. Kuka maitosuu raamattua viljelee?»

»Dick se oli», muuan virkkoi.

»Vai Dick! Silloin on Dickin parasta turvautua

rukouksiin», Silver puhui. »Hän on onnensa turmellut, on kuin onkin.»

Mutta nyt se talisilmäinen miehenroikale puuttu puheeseen.

»Säästä lorusi, John Silver», hän virkkoi. »Tämä miehistö on antanut sinulle mustan merkin vakavassa tarkoituksessa aivan sääntöjen mukaan; käännä nyt vain sen toinen puoli, kuten säännöissä sanotaan, ja katso mitä siihen on kirjoitettu. Sitten voit puhua.»

»Kiitos, George», kokki vastasi, »sinä olet aina ollut rivakka toimissasi, ja säännöt sinulla on selvillä kuin kämmenelle kirjoitettuina, Georg. No niin, katsotaanpa mitä tässä sanotaan! Ahaa! 'Erotettu' — niinhän tässä on, vai mitä? Ja oikein koreasti kirjoitettuna, aivan kuin präntättynä, totta totisesti! Sinunko koukeroitasi, George? Niinpä vain, sinä olit pääsemässä aivan tämän miehistön päsmäriksi. Pian sinusta kai tulee kapteeni, luulen mä. Mutta oleppa hyvä ja ojenna tuota soihtua tänne päin. Tämä piippu ei ota palaakseen.»

»Hillitse kielesi», George virkkoi, »et sinä enää tätä miehistöä nenästä vedä. Sinä olet sukkela mies, ainakin olet olevinasi, mutta nyt on aikasi ohi ja sinä tahdot ehkä nyt laskeutua alas tuolta tynnyriltä ja ottaa osaa vaaliin.»

»Etkös sinä sanonut tuntevasi sääntöjä», Silver nuhtelevaisesti vastasi. »Jos sinä et tunne niitä, niin tunnen ainakin minä. Minä odotan tässä — muista näet, että olen vieläkin kapteeninne — siksi kuin olette syynne selittänyt ja sitten minä vastaan. Sitä

ennen ei musta merkkisi ole laivakorpunkaan arvoinen. Sen jälkeen — sittenpähän näemme.»

»Oho!» George vastasi. »Ei sinun tarvitse ollenkaan olla epätietoinen; *me* olemme kaikin selvillä asiasta. Ensiksikin, sinä olet ajanut koko tämän matkamme kantoon — olet perin paksuniskainen mies, jos sen uskallat kieltää. Toiseksi sinä päästit vihollisemme syyttä pakotta vapaaksi tästä satimesta. Miksi he halusivat pois täältä? Minä en syytä tiedä, mutta selvää on vain, että he halusivat pois. Kolmanneksi, sinä et sallinut meidän hyökätä heidän kimppuunsa kun he poistuivat. Kas niin, me ymmärrämme ytsesi, John Silver; sinä tahdot pelata kaksinkertaista peliä, siinä sinun kieroutesi on. Ja sitten neljänneksi, tuossa on tuo poika.»

»Siinäkö kaikki?» Silver rauhallisesti kysäsi.

»Se riittäneekin», George vastasi. »Me joudumme kaikki nuoran jatkoksi sinun hutiloimisesi vuoksi.»

»No kuule sitten, minä vastaan kaikkiin noihin neljään syytökseen, kuhunkin erikseen minä vastaan. Vai ajoin minä matkamme kantoon? Tehän kaikki tiedätte mitä minä tahdoin; ja te kaikki tiedätte, että jos niin olisi tehty, niin olisimme me kaikki olleet Hispaniolassa tuona yönä, jokikinen sorkka ilmielävänä ja iloisina ja vatsat pullollaan sulia herkkuja ja aarre laivan uumenissa! Mutta kuka asettui tielleni? Kuka pidätti kättäni, joka oli laillisen kapteenin käsi? Kuka työnsi minulle mustan merkin samana päivänä kuin maihin nousimme, ja alkoi tämän tanssin? Ah kaunista tanssia tämä onkin — siinä olen yhtä mieltä teidän kanssanne — aivankuin rakkopillin tanssia köyden

päässä tuomiopihassa Lontoon kaupungissa! Mutta kuka tämän kaiken on aikaan saanut? Eikö se ollut Anderson ja Hands ja sinä, George Merry! Ja sinä olet viimeinen hengissä oleva tuosta rähisevästä koplasta; ja sinulla on otsaa asettua kapteeniksi minun yläpuolelleni — sinulla, joka koko laivueen karille ajoit! Kautta vuoressa istuvan — tämä jo luisevimmaltakin kädeltä mahdin vie!»

Silver vaikeni ja Georgen ja hänen toveriensa naamoista näin, etteivät nämä sanat jääneet vaille vaikutusta.

»Siinä vastausta ensimäiseen pykälään», Silver jatkoi pyyhkien hikeä otsaltaan. Hän näet oli puhunut voimalla, joka pani koko mökin tutisemaan. »Totta totisesti, sydäntäni vallan etoo kun teille täytyy puhua. Teillä ei ole järkeä eikä muistia, ja minä ihmettelen mitä teidän mammanne ajattelivat, kun sallivat teidän merelle lähteä. Merelle! Onnenpoikia! Kraatareiksi teitä luulisi!»

»Jatka, John», Morgan virkkoi. »Mitäs muihin pykäliin sanot?»

»Vai muihin pykäliin!» John vastasi. »Mokomatkin pykälät! Te sanotte, että matkamme on hutiloitu. Tuhat tulimmaista, kunpa käsittäisittekin, *miten* pahasti se on hutiloitu, niin avautuisivat silmänne! Me olemme niin lähellä hirsipuuta, että niskani vallan jäykistyy kun sitä ajattelen. Olettehan niitä nähnyt: riimussa roikkuvat, lintuja ympärillä, merimiehet sormellaan osoittelevat kun vuoksen mukana ohi kulkevat. 'Kuka tuo on?' muuan kysyy. 'Tuoko? Sehän on John Silver. Tunsin miehen hyvinkin', toinen

vastaa. Ja sinä kuulet vielä riimun kalisevan, kun jatkat matkaasi ja joudut toisen pojan luo. Siinä nyt ollaan joka sorkka, kiitos siitä hänelle, ja Handsille ja Andersonille ja teille muille aaseille. Ja jos nyt tahdotte kuulla vastaukseni neljänteen pykälään, tuosta pojasta, niin kautta puukoipeni eikö hän ole lunnaamme? Pitäisikö meidän lunnaamme tuhota? Ei miehet, en ollenkaan ihmettelisi, vaikka hän olisi meidän vihoviimeinen pelastuksemme. Tappaako tuo poika? En minä ainakaan, toverit! Ja kolmas pykälä. Ehkä te ette panekaan siihen mitään arvoa, että oikea oppinut tohtori käy teitä katsomassa joka päivä — sinua, John, muserrettuine kalloinesi — ja sinua, George Merry, jota vielä muutama tunti kuume kouristeli, ja jonka silmät vielä tänä hetkenä ovat kuin talinapit. Ja ehkäpä ette sitäkään tiedä, että tulossa on avustusretkikunta? Mutta tulossa se on eikä kauvan viivykään, ja sittenpähän näemme kuka on mielissään kun on lunnaat tarjottavana. Ja mitä tulee toiseen pykälään, eli siihen, miksi sopimuksen tein, niin — tehän polvillanne ryömien pyysitte minua sen tekemään — polvillanne ryömien te luokseni tulitte, niin pelästyneitä olitte — ja te olisittekin nälkään kuolleet, ellen sopimusta olisi tehnyt — mutta sehän on pikku seikka! Katsokaa tuota — siinä on selitys!»

Ja hän heitti lattialle paperin, jonka heti tunsin — saman, keltaiselle paperille piirretyn, kolmella punaisella ristillä varustetun kartan, jonka olin löytänyt öljykangaskääröstä kapteenin arkun pohjalta. Miksi tohtori sen oli Silverille antanut, sitä en kyennyt itselleni selittämään.

Mutta jos se oli minulle selittämätön, niin näytti kartan ilmestyminen olevan miehille aivan uskomaton ilmiö. He hyökkäsivät sen kimppuun kuin kissat hiiren niskaan. Se kulki kädestä käteen ja päättäen niistä voimasanoista ja huudahduksista ja lapsellisesta naurun rähäkästä, jolla he sen tutkimista säestivät, niin olisi voinut luulla, etteivät he ainoastaan itse aarretta hypistelleet, vaan myöskin olivat jo aarteineen turvassa merellä.

»Katsokaa», muuan puhui, »tuo on Flintin käsialaa, totta totisesti. J. F. ja koukero alla ja viiva koukeron poikki, aivan niin kuin hän aina piirsi.»

»Kovin hauskaa tuo kaikki», George virkkoi, »mutta miten me aarteen pois kuljetamme, kun ei ole laivaa?»

Silver hypähti nopeasti seisaalleen ja tukien kättänsä seinään huudahti:

»Nyt minä sinua varoitan, George! Vielä sanakin lorujasi, niin joudut minun kanssani tekemisiin. Mitenkö? Tietäisinkö minä! Sinun pitäisi se tietää — sinun ja niiden toisten, jotka asioihin sekaantumalla hävititte minulta kuunarin, senkin vietävät! Mutta te ette kykene neuvoa keksimään, sillä teillä ei ole älyä enempää kuin torakoilla. Mutta kohteliaasti sinä osaat puhua, ja sinun täytyy, George Merry; paina se mieleesi!»

»Se on selvää», ukko Morgan virkkoi.

»Selvää! Luulisinpa todellakin!» kokki jatkoi. »Te hävititte kuunarin; minä löysin aarteen. Kummalla on siinä ansiot puolellaan? Ja nyt minä, hitto

vieköön, eroan! Valitkaa nyt kapteeniksenne kenen haluatte; minä olen saanut siitä jo tarpeekseni!»

»Silver!» miehet huusivat. »Barbecue aina ja alati! Barbecue kapteeniksi!»

»Vai sellainen on ääni kellossa?» kokki huudahti. »George, luulenpa, että sinun täytyy odottaa toista tilaisuutta, toveri; ja kiitä onneasi, etten ole kostonhimoinen. Mutta se ei ole tapaistani. Ja nyt, toverit, mitä tällä mustalla merkillä nyt tehdään. Sillä ei ole nyt paljon virkaa, vai mitä? Dick on turmellut onnensa ja repinyt raamattunsa, siihen taitaa kaikki supistua.»

»Kyllä kai se sentään suudeltavaksi kelpaa, vai mitä?» mutisi Dick, joka nähtävästi oli levoton kirouksesta, jonka teollaan oli ansainnut.

»Revitty raamattu!» Silver vastasi ivallisesti. »Vielä mitä. Sillä ei ole virkaa enempää kuin veisukirjalla.»

»Eiköhän sentään?» Dick huudahti melkeinpä ilostuneena. »No niin, parempihan sekin on kuin ei mitään.»

»Tuossa, Jim, sinulle harvinaisuus», Silver virkkoi antaen lapun minulle.

Se oli muodoltaan ympyriäinen. Toinen sivu oli painamaton, lappu kun oli viimeisestä lehdestä; toisella puolen oli värssy tai pari Ilmestyskirjasta — muiden muassa seuraavat sanat, jotka erityisesti muistiini painuivat: »Ulkopuolella ovat koirat ja murhaajat». Painettu puoli oli mustattu noella, joka jo alkoi karista pois ja noeta sormiani. Toiselle puolen oli samalla aineella kirjoitettu yksi ainoa sana: »Erotettu». Tuo

harvinaisesine on nyt edessäni, mutta kirjoituksesta ei paperissa enää näy minkäänlaista muuta jälkeä kuin pieni naarmu, joka on kuin kynnellä vedetty.

Siihen loppuivat sen yön seikkailut. Kukin sai kulauksen viinaa ja pian olimme kaikki asettuneet jälleen levolle. Silverin kosto rajoittui siihen, että pani George Merryn vahdiksi ja uhkasi häntä kuolemalla jollei hän velvollisuuttaan täyttäisi.

Kesti kotvan ennenkuin minä uneen vaivuin ja taivas tietää, että minulla olikin riittävästi ajattelemisen aihetta miehessä, jonka olin surmannut, perin vaarallisessa asemassani ja ennen kaikkea siinä merkillisessä pelissä, johon Silverin näin antautuneen. Hänhän piti toisella kädellään kapinallisia koossa ja toisella tavoitteli kaikkia mahdollisia ja mahdottomia keinoja hieroakseen sovintoa ja pelastaakseen kurjan henkensä. Hän nukkui nyt rauhallisesti, kuorsaten äänekkäästi, mutta niin kelvoton mies kuin hän olikin, tunsin minä sääliä häntä kohtaan ajatellessani niitä pelottavia vaaroja, jotka häntä ympäröivät ja häpeällistä hirsipuuta, joka häntä odotti.

— —

30 Luku.

Kunniasanalla.

Minut herätti — tai oikeastaan meidät kaikki herätti, sillä minä näin yksin vahdinkin hierovan silmiään — sointuisa, ystävällinen ääni, jonka kuulimme huutavan meille metsän reunasta.

»Hirsimaja, o-ho-i! Täällä on tohtori!»

Ja tohtori siellä olikin. Vaikka äänen kuuleminen minua ilostuttikin, niin ei iloni ollut vailla sekoittamatonta. Levottomana muistelin sopimatonta ja salakähmäistä menettelyäni; ja kun nyt näin mihin se minut oli vienyt — minkälaisten toverien pariin ja minkälaisiin vaaroihin — niin minua hävetti katsoa häntä kasvoihin.

Hän oli nähtävästi lähtenyt liikkeelle jo pimeän aikaan, sillä päivä oli juuri valennut; ja kun katsahdin ulos ampumareijästä, niin näin hänen, kuten Silverin kerran ennen, seisovan puolisääreen sumussa.

»Tekö, tohtori! Koreinta huomenta teille, sir!» Silver huudahti vastaan, silmänräpäyksessä virkeänä ja hyvää tuulta loistavana. »Aina virkku ja varhainen, mutta niinpä sanotaankin, että aamuhetki kullan kallis. George, heilutappa koipiasi, poikaseni ja juokse auttamaan tohtori Livesey yli laidan. Kaikki voivat komeasti, teidän potilaanne — kaikki terveitä ja iloisia.»

Niin puhui hän seisoen kummun laella, sauva kainalossa ja toisella kädellään majan seinään nojaten —

kiireestä kantapäähän entinen John, tapoineen ja puheineen.

»Meillä on täällä teille eräs yllätyskin, sir», hän jatkoi. »Muuan vieras — he, he! Uusi asukas ja täyshoitolainen, terhakka kuin kissanpentu; nukkui kuin lastauspäällysmies, aivan Johnin rinnalla — perä perää vasten, koko yön!»

T:ri Livesey oli päässyt aitauksen yli ja lähelle majaa, joten minä selvästi kuulin muutoksen hänen äänessään, kun hän kysäsi:

»Eihän vain Jim?»

»Jim juuri, ihka elävänä», Silver vastasi.

Tohtori pysähtyi sanaakaan virkkamatta ja kului kotvan ennenkuin hän näytti saavan takaisin liikuntakykynsä.

»Vai niin, vai niin», hän viimein virkkoi. »Työ ensin, sitten huvi, kuten te itsekin sanoisitte, Silver. Katsastakaamme potilaitanne.»

Hetken perästä hän astui majaan ja nyökäyttäen välinpitämättömästi päätään minulle, hän ryhtyi sairaita vaalimaan. Hän ei näyttänyt vähintäkään levottomalta, vaikka hän epäilemättä tiesi, että hänen henkensä näiden salakavalien roistojen parissa riippui hiuskarvasta. Hän jutteli potilailleen aivan kuin olisi ollut tavallisella sairaskäynnillä rauhallisessa perheessä. Hänen käytöksensä epäilemättä vaikutti miehiinkin, sillä he käyttäytyivät hänen seurassaan aivan kuin ei mitään olisi tapahtunut – aivan kuin hän yhä olisi ollut laivan lääkäri ja he uskollisia merimiehiä.

»Te edistytte erinomaisesti, ystäväiseni», puhui hän miehelle, jolla oli pää kääreissä, »ja jos kenellä

pelastuminen on ollut taparilla, niin oli se teillä. Teidän kallonne taitaa olla vähintäin rautaa. No, George, kuinkas teidän laitanne on? Naama on teillä tosin komea; teidän maksanne, mies kulta, on nähtävästi aivan ylösalasin. Otitteko sitä lääkettä? Ottiko hän lääkettä, miehet?»

»Otti, otti, aivan varmaan», Morgan vastasi.

»Näettekös, miehet; kun minä nyt kerran olen kapinallisten tohtori, taikka vankien tohtori, kuten minä mieluummin sanon», Livesey puhui herttaisimmalla tavallaan, »niin pidän minä aivan kunnia-asianani saada jokainoa mies säästetyksi Yrjö kuninkaalle — Jumala häntä siunatkoon — ja hirsipuulle.»

Rosvot katsahtivat toisiinsa ja nielivät vaieten tuon kirpeän pistopuheen.

»Dick ei voi oikein hyvin, sir», muuan virkkoi.

»Vai ei!» tohtori vastasi. »Tuleppa tänne, Dick, ja näytä kieltäsi. Siinä se, en ihmettelekään, ettei hän voi hyvin! Miehen kieli säikäyttäisi ranskalaisenkin. Yksi kuumesairas entisten lisäksi!»

»Kas niin», Morgan virkkoi, »sen nyt sai, kun raamattunsa pilasi.»

»Sen se nyt sai — teidän sanaanne — kun oli oikea aasi», tohtori vastasi, »ja kun ei ollut älyä sen vertaa että olisi kyennyt erottamaan puhtaan ilman myrkystä ja kuivan maan haisevasta ruttorämeestä. Minä pidän aivan varmana — vaikka se luonnollisesti onkin vain olettamus — että te kaikki saatte veronne maksaa, ennenkuin saatte malarian ruumiistanne. Laittaapa leirinsä rämeeseen! Silver, te aivan lyötte minut hämmästyksellä. Te olette muita vähän viisaampi

hullu; mutta ei teillä näytä olevan aavistusta edes terveyssääntöjen alkuperusteistakaan.»

»Kas niin», hän lisäsi kun oli kaikkia hoidellut ja miehet olivat kuunnelleet hänen määräyksiään niin hassunkurisen nöyrinä kuin olisivat he olleet armokoululaisia eikä verivelkaisia kapinoitsijoita ja meri rosvoja — »kas niin, nyt riittää täksi päiväksi. Ja nyt minä tahtoisin vaihtaa sanan pari tuon pojan kanssa, jos sallitte.»

Hän nyökäytti huolimattomasti päätään minuun päin.

George Merry seisoi ovella syleksien ja noituen jotain pahan makuista lääkettä; mutta kuultuaan ensimäiset tohtorin sanat hän tulipunaiseksi karahtaen pyörähti ympäri ja karjasi kiroten: »Ei!»

Silver iski kämmenensä tynnyriin.

»Vaiti!» hän ärjäsi ja loi mieheen leimuavan katseen. »Tohtori», hän jatkoi tavalliseen ääneensä, »minä ajattelin tässä samaa asiaa, kun tiesin miten paljon te pojasta piditte. Me olemme kaikki täällä kiitollisia teille ystävyydestänne ja luotamme teihin, juoden rohtojanne kuin mitäkin rommia. Ja minä luulen keksineeni menettelytavan, joka kaikkia tyydyttää. Hawkins, lupaatko minulle kunniasanallasi aatelismiehenä — sillä aatelismies sinä olet, vaikka köyhänä syntynyt — lupaatko kunniasanallasi, ettet pötki pakoon?»

Minä annoin mielelläni pyydetyn lupauksen.

»Nyt, tohtori», Silver puhui, »te kapuatte aitauksen tuolle puolen ja sinne päästyänne minä tuon pojan sisäpuolelle. Luulisin teidän voivan pakista paa-

lujen lomitse. Hyvästi, sir, ja parhaimmat tervehdyksemme junkkarille ja kapteeni Smollettille.»

Tyytymättömyys, jonka vain Silverin kurjat almäniskut olivat saaneet tukahutetuksi, puhkesi ilmiliekkiin heti kun tohtori oli poistunut majasta. Silveriä syytettiin kaksinkertaisesta pelistä — yrityksestä hankkia itselleen yksityistä suosiota — kanssarikollistensa ja uhriensa etujen syrjäyttämisestä — sanalla sanoen juuri niistä juonista, joita hän parhaillaan sommitteli. Asema näytti minusta niin päivän selvältä, etten uskonut hänen kykenevän myrskyä asettamaan. Mutta hän oli toisia kaksin verroin voimakkaampi, ja hänen viimeöinen voittonsa oli hankkinut hänelle tavattoman vaikutusvallan miesten mieliin. Hän nimitteli heitä aaseiksi ja pässinpäiksi, selitteli miten tärkeätä oli antaa minun puhutella tohtoria, heilutteli karttaa heidän nenänsä edessä ja kysyi, oliko heillä varaa rikkoa sopimus juuri samana päivänä kun heidän piti lähteä aarretta etsimään.

»Ei, tuhat kertaa ei!» hän huusi, »me kyllä sopimuksen rikomme, kun aika tulee, mutta sitä odotellessa minun täytyy petkuttaa tuota tohtoria vaikka olisi minun hänen saappaitaan viinalla voideltava.»

Sitten hän käski heitä sytyttämään nuotion ja kompuroi sauvoineen olkapäähäni nojaten ulos majasta, jättäen miehet vallan hämilleen. Hän oli pikemmin saanut heidät puhetulvallaan vaikenemaan kuin itse asiasta vakuutetuksi.

»Hitaasti, poika, hitaasti», hän kuiskasi. »He voivat tuossa tuokiossa juosta niskaamme, jos näkevät meidän kiirehtivän.»

Hyvin hitaasti me nyt kahlasimme hietikossa tohtoria kohti, joka odotti meitä paaluaidan toisella puolen, ja heti kun olimme hyvän kuulomatkan päässä, Silver pysähtyi.

»Panettehan tämänkin muistiin, tohtori», hän puhui; »ja poika kertoo teille, miten minä hänen henkensä pelastin ja jouduin senvuoksi virkaheitoksikin, uskokaa se! Tohtori, kun mies laskee niin liki tuulta kuin minä nyt, ja panee alttiiksi ruumispahansa viimeisenkin jäntereen — niin ettehän pitäne liikana, jos puhutte jonkun hyvän sanan puolestani! Pitäkää ystävällisesti mielessänne, että nyt ei ole kysymys vain minun hengestäni — tämän pojan henki on kysymyksessä kaupan päälliseksi. Sanottehan minulle jonkun hyvän sanan, tohtori, ja annatte minulle sääliväisyyden nimessä rohkeutta jatkaa tätä peliä?»

Silver oli kun toinen mies heti kun hän oli ulkona ovesta ja selin tovereihinsa ja hirsimajaan. Hänen poskensa näyttivät painuneen kuopalle ja ääni vapisi.

»Mitäs nyt, John! Ettehän ole peloissanne?» t:ri Livesey kysäsi.

»Tohtori, minä en ole mikään pelkuri — en tuon vertaa!» vastasi hän sormiaan näpsäyttäen. »Ja vaikka olisinkin niin en sanoisi. Mutta minä tunnustan koristelematta, hirsipuu minua pöyristyttää. Te olette hyvä mies, ja rehti mies; parempaa miestä en ole tavannut! Ette varmaankaan unhota mitä hyvää minä olen tehnyt, ette unhota enemmän kuin pahoja tekojanikaan. Nyt minä vetäydyn syrjään -- kas näin — ja jätän teidät Jimin kanssa kahden kesken. Panettehan

senkin muistiin hyväkseni, vai mitä, sillä tämä on pukki, totisesti!»

Näin sanoen hän peräänty'i sen verran ettei kuulisi puheluamme, istuutui kannolle ja rupesi viheltelemään. Tuon tuostakin hän vähän käännähti kannollaan nähdäkseen milloin meitä, milloin taas levottomia tovereitaan, jotka kulkivat edestakaisin nuotion ja majan väliä, sytytellen nuotiota ja kantaen majasta silavaa ja leipää aamiaiseksi.

»Vai täällä sinä, Jim, nyt olet», tohtori alakuloisesti puhui. »Mitä olet kylvänyt, sitä sinun on niitettävä. Taivas tietköön, ettei sydämeni sallī minun sinua moittia. Mutta sen verran minä sinulle sanon, olipa se hyvästi tai pahasti: kun kapteeni Smollett oli terve, niin et olisi uskaltanut poistua; ja kun hän oli sairas, eikä voinut sitä estää, niin — kautta pyhän Yrjön, se oli surkean pelkurimaista!»

Minä tunnustan, että siinä minulta pääsi itku. »Tohtori», sopersin, »säästäkää minua. Olen jo tarpeeksi itseäni soimannut; elämäni on joka tapauksessa mennyttä, ja jo aikoja sitten olisin surmani saanut, jollei Silver olisi minua suojellut. Ja uskokaa minua, tohtori, minä uskallan kuolla — ja myönnän sen ansainneenikin — mutta kidutusta minä pelkään. Jos he rupeavat minua kiduttamaan —»

»Jim», tohtori keskeytti, äänessään aivan toinen sävy, »Jim, tätä minä en voi sallia. Hyppää yli, niin juoksemme henkemme edestä.»

»Tohtori», vastasin, »minä annoin sanani.»

»Tiedän, tiedän», hän huudahti. »Sitä emme enää voi muuksi muuttaa. Minä otan kaikki syykseni

torat ja porut, häpeät ja häväistykset; tänne en voi sallia sinun jäävän, Jim! Hyppää! Yksi ainoa hyppäys, niin olemme tiessämme ja juoksemme kuin kauriit.»

»Ei tohtori», vastasin, »te tiedätte vallan hyvin, ettette te itse sitä tekisi, ette te, ei junkkari, eikä kapteeni; enkä minäkään tahdo sitä tehdä. Silver luotti minuun, minä annoin sanani, ja takaisin minä menen. Mutta te ette antanut minun puhua loppuun, tohtori. Jos he rupeavat minua kiduttamaan, niin saattaisi tapahtua, että tulisin ilmaisseeksi missä kuunari on, sillä minä sain kuunarin käsiini, osaksi onnenkaupalla, ja se on nyt Pohjoissatamassa, sen etelärannalla aivan nousuveden rajassa. Veden puoliväliin laskeuduttua se on aivan kuivalla maalla.»

»Kuunariko!» tohtori huudahti.

Minä kerroin hänelle nopeasti seikkailuni ja hän kuunteli minua vaieten.

»Näyttää kuin kohtalon sormi olisi tässä mukana», hän virkkoi lopetettuani. »Aina se olet sinä, joka henkemme pelastat, ja luuletko sinä, että me ehdolla millään sallimme sinun joutua surman suuhun? Se olisi huono palkinto, poikani. Sinä keksit salaliiton; sinä löysit Ben Gunnin — paras löytö mitä koskaan olet tehnyt tai tulet tekemään, vaikka kymmeniä yhdeksän eläisit. Ah, kautta Jupiterin, Ben Gunnista muistuu mieleeni! Siinä se yllytys on ilmielävänä! Silver», hän huusi, »Silver! — Minä annan teille pienen neuvon», jatkoi hän, kun kokki oli tullut lähemmäksi; »elkää pitäkö liian kiirettä sen aarteen suhteen.»

»Ymmärrän, sir; teen voitavani, mikä ei ole paljon», Silver vastasi. »Luvallanne sanoen minä voin pelastaa omani ja pojan hengen vain aarretta etsimällä, pitäkää se mielessänne.»

»Vai niin, Silver», tohtori virkkoi, »jos niin on asiain laita, niin annan vielä yhden neuvon: [illegible], kun sen löydätte!»

»Näin meidän kesken sanoen, sir», Silver vastasi, »tuo on liian paljon ja liian vähän sanottu. Mitä teillä on mielessä, miksi te jätitte hirsimajan, miksi te annoitte minulle sen kartan — tästä kaikesta minulla ei ole aavistustakaan, ja kuitenkin olen minä noudattanut määräyksiänne silmät ummessa ja saamatta sanaakaan toivon elvyttämiseksi! Mutta tämä ei käy, tämä on jo liiaksi. Jos te tahdotte sanoa suoraan, mikä teillä on mielessä, niin sanokaa se. Minä jätän silloin peräsimen.»

»En sano», tohtori myhäillen virkkoi, »minulla ei ole oikeutta sanoa enempää. Se ei ole minun salaisuuteni, nähkääs Silver; muuten minä, totta puhuen, sanoisin kaikki. Mutta minä menen teidän suhteenne niin kauas kuin uskallan mennä, ja vielä hiukan kauemmaksikin, sillä jos kapteeni ei minua siitä höyhennä, niin silloin minä pahasti erehdyn! Ensiksi minä annan teille vähän toivoa: Silver, jos me molemmat pääsemme hengissä tästä sudenkuopasta, niin teen minä parhaani pelastaakseni teidät väärää valaa tekemättä.»

Silverin kasvot loistivat ilosta.

»Totisesti te ette voisi puhua koreammin, herrani, vaikka olisitte oma äitini», hän huudahti.

»Se on ensimäinen myönnytykseni», tohtori jatkoi. »Toinen on neuvova: Pitäkää poika aina vieressänne ja kun apua tarvitsette, niin huutakaa. Minä menen nyt sitä teille etsimään, ja apuni on itse osoittava, etten turhia puhu. Hyvästi, Jim.»

Tohtori Livesey puristi kättäni paalujen lomitse, nyökäytti päätään Silverille ja poistui nopein askelin metsään.

---

31 Luku.

Aarretta etsimässä — Flintin osviitta.

»Jim», Silver virkkoi heti kun olimme kahden kesken, »jos minä pelastin sinun henkesi, niin pelastit sinä minun, ja sitä minä en unhota. Minä näin tohtorin kehottavan sinua karkaamaan — toisella silmäni nurkalla sen näin; ja minä näin sinun kieltäytyvän, näin yhtä selvään kuin olisin sen kuullut. Jim, siinä on yksi ansiosi. Nyt on minulle ensimäinen toivon kipinä vilahtanut aina siitä saakka kun hyökkäyksemme meni myttyyn; ja se on myös sinun ansiotasi. Ja nyt, Jim, meidän on lähdettävä sitä aarretta etsimään, vieläpä suletuin määräyksin, mistä minä en pidä. Meidän on pysyttävä tiukasti yhdessä, selkä selkää vasten, niin pelastamme kumpikin kaulamme vaikka itse hitto olisi irti.»

Samassa muuan miehistä huusi meille nuotiolta ilmoittaen, että aamiainen oli valmis, ja pian istuimme kaikki hietikolla laivakorppujen ja käristetyn silavan ääressä. Miehet olivat laittaneet nuotion, jolla vähintäin härän olisi paistanut, ja nyt se kuumensi niin tavattomasti, ettei sitä voinut lähestyä muualta kuin tuulen yläpuolelta ja sieltäkin vain varovaisesti. Samaan tuhlaavaan tapaan he olivat ruokansakin valmistaneet; luullakseni ainakin kolme kertaa enemmän kuin syödä jaksoimme, ja aterian jäännöksen heitti muuan miehistä nauraa hohottaen tuleen, joka tästä tavattomasta polttoaineesta räiskähti hulmuaviin liekkeihin. En ollut vielä ennen nähnyt miehiä, jotka huomisesta olisivat vähemmän huolehtineet. Kädestä suuhun, siten parhaiten heidän menettelyänsä kuvaan. Ruuan tuhlauksen nähtyäni ja nukkuvia vartioita muistaen, minä huomasin heidät pitempiaikaiseen taisteluun kerrassaan mahdottomiksi, vaikka he yksityisissä otteluissa olivatkin pelottomia.

Ei edes Silver, istuessaan siinä murkinoimassa Kapteeni Flint olkapäällään, lausunut ainoatakaan moitteen sanaa heidän ajattelemattomuudestaan. Ja tämä kummastutti minua sitäkin enemmän, kun hän mielestäni oli juuri osoittanut entistään suurempaa älykkäisyyttä.

»Nähkääs, toverit», hän puhui, »te voitte kiittää onneanne, että teillä on Barbecue ajattelemassa puolestanne tällä pääkopallansa. Minä sain kuin sainkin selville sen mitä halusin. Laiva on heidän hallussaan, se on varmaa. Minne he sen ovat piilottaneet, en vielä tiedä; mutta kun ensin olemme aarteen löytäneet,

niin lähdemme kiertomatkalle ja etsimme sen käsiimme Ja silloin, toverit, kun meillä on laiva, niin lienee meillä myös sananvalta.»

Näin hän jutteli, suu täynnä silavaa, ja kohotti siten toisten toivoa ja luottamusta, sekä samalla, luullakseni, rohkaisi itseään.

»Mitä lunnaaseemme tulee», hän jatkoi, »niin oli tuo hänen viimeinen pakinansa niiden kanssa, joita hän niin rakkaina pitää. Minä olen saanut tarvitsemani tiedot, kiitos siitä hänelle, mutta nyt olemmekin kuitit. Minä kuljetan häntä nuorassa mukanani, kun lähdemme aarretta etsimään, sillä meidän täytyy toistaiseksi säilyttää häntä kaikkien mahdollisuuksien varalta kuin kultamurusta. Kun sitten sekä aarre että laiva on käsissämme ja me kynnämme laineita kuin iloiset veikot konsanaan, niin sitten me puhelemme Hawkinsista, ja annamme hänelle osansa kaikesta hänen ystävällisyydestään.»

Ei ollut ihmeellistä, että miehet nyt olivat hyvällä tuulella. Minä puolestani olin aivan masennettu. Jos tuo suunnitelma, jonka hän nyt oli esittänyt, olisi toteutettavissa, niin Silver, joka jo oli kaksinkertainen petturi, aivan varmaan ei empisi panna sitä täytäntöön. Hänellä oli vielä jalka kummassakin leirissä eikä ollut epäilemistäkään, ettei hän mieluummin valitseisi rikkauksia ja vapautta merirosvojen parissa kuin hirsipuusta pelastumista, joka meidän puolellamme oli hänellä ainoana toivona.

Ja vaikkapa asiat niin kääntyisivätkin, että hänen täytyisi pysyä t:ri Liveseylle antamassaan lupauksessa, niin mitkä vaarat meitä silloinkin uhkasivat! Mikähän

meitä odotti silloin kun hänen toveriensa epäilykset toteutuvat ja hänen ja minun täytyy ryhtyä taisteluun elämästä ja kuolemasta — hänen, raajarikkoisen, ja minun, poikasen — viittä väkevää ja häikäilemätöntä merimiestä vastaan!

Lisätkää näihin huoliini vielä tuo salaperäisyys, joka yhä verhosi ystävieni menettelyä, heidän selittämätöntä poistumistaan hirsimajasta, käsittämätöntä menettelyä kartan suhteen ja vielä ihmeellisempää tohtorin varoitusta Silverille: »Huutakaa kun sen löydätte» — niin helposti ymmärrätte, ettei aamiainen minulle maistunut ja etten vallan rauhallisena lähtenyt seuraamaan miehiä aarteen etsintään.

Perin kummalliselta matkueelta me olisimme näyttäneet, jos joku olisi oltut meitä näkemässä: kaikki likaisissa merimiesvaatteissa ja, minua lukuunottamatta, hampaisiin asti asestettuina. Silverillä oli kaksi kivääriä — toinen selässä, toinen rinnalla — ja lisäksi suuri lyömämiekka kupeella ja pistoli kummassakin leveäliepeisen kauhtanansa taskussa. Tämän omituisen ulkoasun täydennyksenä istui Kapteeni Flint vielä hänen olkapäällään ja lasketteli merellä tavallisia sananparsia loppumattomiin. Minulle oli köysi sidottu vyötäisiin, ja kuuliaisena seurasin minä kokkia, joka piteli köyden toisesta päästä milloin vapaalla kädellään milloin taas tukevilla hampaillaan. Minua kuljetettiin, totta tosiaan, kuin tanssivaa karhunpenikkaa.

Toisilla miehillä oli taakkana mitä milläkin, muutamat kantoivat kuokkia ja lapioita — sillä ne olivat miehet kaikkein ensiksi Hispaniolasta maihin tuoneet — toiset taas silavaa, leipää ja viinaa päivälliseksi

Minä huomasin, että kaikki ruoka-aineet olivat peruisin meidän varastostamme, ja käsitin samalla miten totta Silver oli eilisiltana puhunut. Ellei hän olisi tehnyt sopimusta tohtorin kanssa, niin olisi hänen tovereineen täytynyt, laivan menetettyään, tulla toimeen vedellä ja sillä metsänriistalla, jonka he itse saivat hankituksi. Vesi ei olisi ollut herkkua heille; merimies on tavallisesti huono pyssymies; ja sitäpaitsi päättelin, että koska heillä ruokavarat olivat niin vähissä, niin ei heillä liene ollut liiaksi ruutivarojakaan.

Näin varustettuina läksimme nyt kaikki liikkeelle — yksinpä käärepäinen mieskin, jonka totta tosiaan olisi pitänyt pysyä varjossa — ja taivalsimme peräkanaa purolle, jossa laivavenheet olivat. Näihinkin olivat rosvot juovuspäissään leimansa lyöneet. Toisesta oli tuhdot rikottu ja molemmat olivat savessa ja muutenkin kurjassa kunnossa. Varmuuden vuoksi otettiin kumpikin venhe mukaan ja jakautuen tasaväkisesti molempiin, me jatkoimme matkaa sataman tyyntä pintaa pitkin.

Soutaessa oli kartta keskustelun aiheena. Punainen risti oli luonnollisesti aivan liian suuri ohjeeksemme, ja määrittely kartan takapuolella ei myöskään ollut ilman muuta selvä. Se kuului, kuten lukija muistanee, seuraavasti:

»Suuri puu, Tähystäjän ulkonemalla, yksi aste pohjoiseen pohjoiskoillisesta.

»Luurankosaari itäkaakosta itään.

»Kymmenen jalkaa.»

Suuri puu oli siis pääasiallinen merkki. Edessämme rajoitti satamaa parin kolmen sadan jalan kor-

kuinen tasanko, joka pohjoisessa yltyvi Tähystäjän loivaan eteläiseen rinteeseen. Etelään kasin tasanko taas nousi vähitellen tuoksi louhikkoiseksi kukkulaksi, jota nimitettiin Mesaanimastoksi. Tasangon ylpeänä kasvoi runsaasti eri kokoisia mäntyjä. Siellä täällä joku erityinen puu kohosi neljä- tai viisikymmentä jalkaa naapureitaan korkeammalle, ja mikä näistä nyt oli tuo kapteeni Flintin »suuri puu», voitiin saada selville vasta asianomaisella paikalla kompassin avulla.

Tästä huolimatta oli joka mies valinnut mieleisensä ennenkuin oltiin edes puolimatkassa rantaan. Silver yksin kohautti vain olkapäitään ja kehotti miehiä odottamaan siksi kuin perille päästiin.

Silverin määräyksen mukaisesti soutelimme hiljakseen ennenaikuista rasittumista välttääksemme, ja kotvan kuluikin ennenkuin pääsimme maihin toisen puron suussa, sen joka juoksi metsäistä rotkoa pitkin Tähystäjän rinteeltä satamaan. Sieltä me vasemmalle kallistuen läksimme nousemaan rinnettä ylös tasangolle.

Pehmyt, liejuinen maaperä ja sankka suokasvullisuus hidastutti alussa kulkuamme, mutta vähitellen alkoi rinne käydä jyrkemmäksi, maaperä kivisemmäksi ja metsä muuttua laadultaan toisenlaiseksi ja kasvultaan harvemmaksi. Me lähestyimmekin saaren hauskinta osaa. Väkevätuoksuinen kanerva ja monenlaiset kukkivat pensaskasvit olivat melkein kokonaan tunkeneet ruohon tieltään. Vihreitä muskottipähkinäpensastoja kasvoi siellä täällä punertavien mäntyjen varjossa ja edellisten voimakas maustehaju sekoittui viimemainittujen tuoksuun. Ilma täällä sitäpaitsi oli raikas ja

virkistävä ja vaikutti meihin kohtisuorien auringonsäteitten lämmittämänä erittäin elähyttävästi.

Seurue hajaantui kaarevaan ketjuun, huudellen ja edestakaisin juosten. Ketjun keskipaikoilla ja hyvän joukon toisia jälempänä etenimme me Silverin kanssa — minä köytettynä ja hän huohottaen peräänantavaa sorokkoa sauvallaan penkoen. Tuontuostakin minun suorastaan täytyi häntä tukea estääkseni häntä tupertumasta päistikkaa alas rinteeltä.

Olimme taivaltaneet puolen mailin verran ja lähestyimme tasangon reunaa, kun kauimpana vasemmalla kulkenut mies alkoi huutaa aivan kuin jostain pahasti pelästyneenä. Hän päästi huudon toisensa perästä ja toiset alkoivat juosta häntä kohti.

»Ei kai hän ole aarretta löytänyt», Morgan virkkoi kiiruhtaessaan oikealta ohitsemme, »sillä eihän siellä honkia ole.»

Kokonaan toista laatua hänen löytönsä olikin, kuten me perille päästyämme näimme. Kookkaan männyn juurella, vihreän köynnöskasvin ympäröimänä, makasi maassa ihmisen luuranko ja vieressä muutamia kankaan siekaleita. Luullakseni joka mies tunsi kylmien väreiden karmivan selkäpiitään.

»Hän oli merimies», virkkoi George Merry, joka muita rohkeampana oli lähestynyt löytöä ja tutki kankaan jätteitä. »Ainakin on tämä hyvää siniverkaa.»

»Niinpä vain», Silver virkkoi, »sangen luultavaa et kai luullut piispaa täältä löytäväsi. Mutta mikä ihmeellinen asento tuolla luurangolla on? Se ei ole luonnollinen.»

Uudelleen luurankoon katsahtaessa ei sen asento

todellakaan voinut pitää luonnollisena. Lukuunottamatta muutamia pieniä eroavaisuuksia, jotka ehkä johtuivat haaskalintujen käsittelystä, taikka hitaasti kasvavan köynnöskasvin vaikutuksesta, makasi mies aivan suorassa — jalat yhteen, ja suoraan pään yläpuolelle käännetyt kädet päinvastaiseen suuntaan.

»Minä olen saanut erään ajatuksen tähän vanhaan aivokoppaani», Silver virkkoi. »Tässä on kompassi; tuolla Luurankosaaren korkein kohta pistää selvästi esiin. Katsokaapa nyt, missä suunnassa luuranko makaa!»

Suunta määrättiin. Ruumis osoitti suoraan saarta kohti ja kompassi näytti tarkalleen itäkaakosta itään.

»Arvasinhan sen», kokki huudahti. »Tämä tässä on osviitta. Suoraan tuonne pitää meidän kurssimme iloisten dollarien luo. Mutta hitto vieköön! Selkäpiitäni karmii Flintiä ajatellessani. Tämä on varmasti yksi *hänen* kujeitaan. Hän oli täällä yksin kuuden miehen seurassa; hän surmasi jokikisen ja yhden heistä hän sitten kuljetti tänne ja asetti kompassin avulla tähän asentoon! Luisto on ollut pitkän miehen ja tukka on ollut kellertävä. Saattaisi olla Allardyce. Muistathan Allardycen, Tom Morgan?»

»Kyllä hyvinkin hänet muistan», Morgan vastasi. »Hän oli velassa minulle ja puukkoni hän otti mukaansa maihin.»

»Puukoista puhuessamme», muuan virkkoi — »miksi ei tässä näy hänen puukkoansa? Flint ei ollut niitä miehiä, jotka merimiesten taskuja kopeloivat; ja lintujenkin luulisin sen jättävän aloilleen.

»Tuhat tulimmaista, sinä olet oikeassa!» Silver huudahti.

»Täällä ei ole tavaraa minkäänlaista», virkkoi Merry, joka yhä tutkiskeli luita, .»ei kuparikolikkoa eikä edes tupakkamassia. Tämä ei ole minusta luonnollista.»

»Ei totta totisesti tämä ole luonnollista», myönsi Silver; »ei luonnollista eikä hauskaakaan sanot sinä. Tuli ja leimaus, toverit! Jos Flint olisi elossa, niin tämä olisi kuuma paikka sekä minulle että teille. Kuusi oli heitä ja kuusi on meitä; ja nyt heistä on vain luut jälellä.»

»Minä näin hänen kuolleena aivan näillä valoaukoillani», Morgan puhui. »Billy vei minut sisään. Siellä hän makasi kuparirahat silmien päällä.»

»Kuolleena — niin kylläkin kuollut hän on ja kuopattu», kääreрäinen mies virkkoi; »mutta jos konsaan vainajat kummittelevat, niin kummittelisi Flint. Siunatkoon sentään, hän kuoli pahan kuoleman, se Flint!»

»Pahan kylläkin», toinen lisäsi; »toisinaan hän raivosi, toisinaan huusi rommia ja välillä lauloi. 'Viistoista miestä' oli hänen ainoa laulunsa, toverit; ja minä sanon teille, etten enää koskaan senjälkeen ole oikein pitänyt siitä viisusta. Oli hirveän kuuma päivä, ikkuna oli auki. ja minä kuulin sen laulun kaikuvan niin selvänä, niin — ja mies jo korahteli kuoleman kielissä.»

»Riittää jo», Silver virkkoi, »lopettakaa moinen puhe. Hän on kuollut eikä kummittele, sen minä tiedän; ainakaan ei hän päivällä kummittele; se on varmaa. Pelko vie tarmon. Eteenpäin kultakolikoita hakemaan!»

Me läksimme kyllä liikkeelle, mutta ankarasta päivänpaisteesta huolimatta miehet eivät enää hoilaten juoksennelleet kukin tahoillansa, vaan pysyttelivät yhdessä joukossa ja puhelivat hiljaisella äänellä. Kuolleen merirosvon kammo oli heidän mielensä vallannut.

32 Luku.

Aarretta etsimässä. — Ääni metsässä.

Osaksi äskeisen pelästyksen herpaisevasta vaikutuksesta, osaksi myöskin Silverin ja sairaiden miesten lepuuttamiseksi koko seurue istahti hetkiseksi heti kun oli päästy tasangolle.

Tasanko kun jonkun verran aleni länteen käsin, oli meillä lepopaikaltamme laaja näköala. Edessämme näimme puiden latvojen yli kuohujen ympäröimän Metsäniemen. Takanamme näkyi satama ja Luurankosaari ja idässä — niemekkeen ja suomaiden ylitse — avara meren ulappa. Tähystäjä kohosi jyrkkänä yläpuolellemme, paikoittain yksinäisten mäntyjen kirjaamana, paikoittain taas äkkijyrkänteiden tummentamana. Ei kuulunut ääntä minkäänlaista muuta kuin kuohujen kohina rannoilta ja lukemattomien hyönteisten surina pensastoista. Meren ulapalla ei näkynyt alusta ei purjetta. Näköalan avaruus sinänsä lisäsi yksinäisyyden tunnetta.

Silver määräsi siinä istuessaan kompassin avulla muutamia suuntia.

»'Tuolla on kolme 'suurta puuta'», hän virkkoi, »kutakuinkin oikeassa linjassa Luurankosaaresta. 'Tähystäjän ulkonemaksi' arvelisin tuota matalampaa nyppylää tuolla. Tavaran löytäminen on nyt leikin tekoa. Minua melkein haluttaisi murkinoida ensin.»

»Minulle ei ruoka maistu», Morgan murisi. »Ajatellessani Flintiä — tuntuu minusta aivankuin — se olisi minulle tapahtunut.»

»Kas niin, poikaseni; kiitä onneasi, että hän on kuollut», Silver virkkoi.

»Hän oli itse ilkeä piru», muuan miehistä väristen huudahti. »Naamassakin sellainen sininen väri!»

»Sellaisen se rommi hänestä teki», Merry lisäsi. »Sininen, totta totisesti, siinä sanoit sanan. Sininen hän oli!»

Aina siitä alkaen kun he olivat luurangon löytäneet ja vaipuneet nykyisiin ajatuksiinsa, olivat he ruvenneet puhelemaan yhä hiljaisemmalla ja hiljaisemmalla äänellä. Nyt heidän puhelunsa oli vaimennut melkein kuiskaukseksi, joka tuskin häiritsi metsän hiljaisuutta. Äkkiä edessämme metsän syvyydessä heikko, kimakka, vapiseva ääni alotti tuon tutun laulun:

»Viistoista miestä arkulla vainaan —
Huh-hah-hei ja rommia pullo!»

En ole vielä koskaan nähnyt ihmisten kamalammin säikähtävän kuin rosvojen silloin. Kaikkien kasvoilta pakeni veri kuin loihdittuna; toiset karahtivat pystyyn, toiset tarttuivat kiinni naapureihinsa; Morgan painoi kasvonsa maahan.

»Se on Flint, kautta —!» Merry parahti.

Laulu oli loppunut yhtä äkkiä kuin se oli alkanutkin — katkennut keskellä säveltä aivan kuin joku olisi kädellään tukkinut laulajan suun. Kaikuen niin kaukaa kirkkaassa auringoisessa ilmassa vihannoivien puiden lomitse, se oli minusta kuulunut kauniilta ja lempeältä. Sen vaikutus seuralaisiini oli minusta senvuoksi sitäkin kummallisempi.

»Ei», Silver sai tuhkanharmaiden huuliensa välistä sanotuksi, »tämä ei käy laatuun. Valmiit kääntymään! Tämä on ihmeellinen retki! Äänelle en kykene nimeä antamaan, mutta joku siellä on kujehtimassa ylimmillä ristipuilla — joku, joka on lihaa ja verta, siitä olen varma!»

Hänen rohkeutensa oli palannut hänen puhuessaan ja kasvotkin saivat jo vähän väriä. Toisetkin alkoivat jo kallistaa korvaansa hänen rohkaiseville sanoilleen ja tointua pelästyksestään, kun sama ääni uudelleen kajahti — tällä kertaa ei lauluun, vaan heikkoihin, kaukaisiin huudahduksiin, jotka entistään heikompina kaikuivat Tähystäjän onkaloissa.

»Darby M'Graw!» se ulisi — se sana parhaiten kuvaa ääntä — »Darby M'Graw! Darby M'Graw!» yhä uudelleen, ja sitten vähän kovemmin ja karkeasti kiroten: »Tuo perältä rommia, Darby!»

Rosvot seisoivat kuin maahan naulittuina, silmät suurina. Kotvan äänen vaiettuakin he vielä tuijottivat äänettöminä eteensä.

»Tuo varmentaa asian», eräs sai sanotuksi. »Lähdetään pois!»

»Ne olivat hänen viimeiset sanansa», Morgan änkytti, »hänen viimeiset sanansa tässä maailmassa».

Dick oli saanut esiin Raamattunsa ja rukoili kiihkeästi. Hän oli saanut hyvän kasvatuksen ennen merille lähtöään, mutta joutunut sitten huonoon seuraan.

Mutta Silver oli yhä voittamaton. Minä kuulin hampaiden kalisevan hänen suussaan, mutta vielä hän ei ollut lannistunut.

»Ei kukaan tällä saarella ole kuullut Darbysta», hän mutisi, »ei kukaan, meitä tässä lukuunottamatta». Sitten hän rajusti voimiaan ponnistaen jatkoi: »Toverit, minä olen tullut tänne noutamaan ne kolikot, enkä salli en ihmisten enkä paholaisten itseäni siinä estävän. En koskaan pelännyt Flintiä hänen eläessään, enkä, tuhat tulimmaista, aijo väistyä häntä vainajanakaan. Tuolla on seitsemänsataatuhatta puntaa vajaan neljännesmailin päässä. Onko kukaan onnenpoika kääntänyt selkäänsä edes samalle määrälle dollareita, muutaman koppavan sininaamaisen merimiesrääsyn vuoksi — joka vielä lisäksi on vainaja?»

Mutta hänen tovereissaan ei näkynyt pienintäkään merkkiä palaavasta rohkeudesta, paremminkin näytti heidän kammonsa päinvastoin lisääntyvän hänen halveksivien sanojensa johdosta.

»Hillitse kieltäsi, John!» Merry varoitteli. »Elä suututa henkiä.»

Muut olivat liian kauhuissaan saadakseen sanaa suustaan. Kukin heistä olisi mielellään pötkinyt pakoon, jos olisi uskaltanut; mutta pelko piti heitä yhdessä joukossa, piti heitä Johnin ympärillä ikäänkuin hänen uskalluksensa olisi heitä turvannut. John puolestaan oli melkein täydelleen vapautunut säikähdyksestään.

»Henkiä? Vaikkapa niinkin», hän puhui. »Mutta yksi seikka minulle on epäselvä. Minä kuulin kaiun. Ei kukaan liene nähnyt henkiä, jotka synnyttävät varjon; mitähän niillä silloin olisi kaiun kanssa tekemistä? Se ei totisesti ole aivan kohdallaan.»

Tämä perustelu tuntui minusta perin heikolta. Mutta vaikea on arvata, mikä taikauskoisiin vaikuttaa, ja ihmeekseni George Merry huomattavasti rauhoittui.

»Niin se onkin», hän puhui. »On sinulla päätä ja älyä sittenkin, John. Päin tuuleen, toverit! Luulenpa melkein, että tämä laivue on väärällä hangalla. Kun nyt ajattelen asiaa, niin muistutti se Flintin ääntä, sen myönnän, mutta ei se sittenkään ollut aivan samanlainen. Se muistutti enemmän jonkun toisen ääntä, — se muistutti —»

»Tuhat tulimmaista, Ben Gunn!» huudahti Silver.

»Aivan niin», Morgan huudahti polvilleen kohoutuen. »Ben Gunnin ääni se olikin!»

»Vaikuttaakos se sitten mitään asiaan?» Dick kysäsi. »Ben Gunn ei ole täällä elävänä enempää kuin Flintkään.»

Mutta toiset vain halveksivasti hymähtivät hänen huomautukselleen.

»Eihän toki kukaan välitä Benn Gunnista», Merry virkkoi, »olipa hän kuollut tai elävä».

Vallan ihmeellistä oli, miten pian heidän rohkeutensa palasi ja kasvot samalla väriä saivat. Tuossa tuokiossa he jo juttelivat keskenään, väliin kuitenkin vaieten kuuntelemaan; mutta kun ei mitään erityistä enää kuulunut, he pian heittivät työaseet hartioilleen ja läksivät jatkamaan matkaansa. Ensimmäisenä kulki

Merry pitäen Silverin kompassin avulla huolta oikeasta suunnasta. Hän oli lausunut kaikkien mielipiteen: Ben Gunnista ei kukaan välittänyt, olipa hän elävä tai kuollut.

Dick yksin vielä hypisteli raamattuansa ja pälyili pelokkaasti ympärilleen; mutta kukaan ei hänestä välittänyt sen enempää ja näkipä Silver hyväksi häntä vähän ivaillakin.

»Johan sanoin sinulle», hän sanoa tokasi — »johan sanoin, että sinä pilasit raamattusi. Jos se ei kerran kelpaa valan välineeksi niin mitäpä kummitukset siitä piittaisivat! Ei tuon vertaa!» ja hän näpsäytti sormiaan pysähtyen hetkeksi sauvansa varaan.

Mutta Dick ei vain tyyntynyt; ja pian minulle selvisi, että mies parka oli sairas; kuumuuden, rasituksen ja äskeisen säikähdyksen vaikutuksesta t:ri Liveseyn ennustama kuume kehittyi silmin nähtävästi pitkin askelin.

Täällä ylhäällä tasangolla käveli mielikseen; matkamme piti alamäkeä, sillä tasanko, kuten olen maininnut, laskeutui loivasti länteen käsin. Männyt, niin suuret kuin pienetkin, kasvoivat harvassa ja muskottipähkinä- ja azaleapensaikkojenkin välissä esiintyi avaroita, aurinkoisia aukeamia. Kun kulkusuuntamme yli saaren oli jotenkin suoraan luoteiseen, jouduimme me yhä lähemmäksi Tähystäjän rinteitä ja samalla saimme yhä avaramman näköalan yli läntisen lahdenpoukaman, missä kerran olin koraakelissani keinunut.

Saavutimme ensimäisen niistä kolmesta suuresta puusta, mutta kompassi osoitti sen vääräksi. Samoin oli toisenkin laita. Kolmas kohosi parisensataa jalkaa

korkealle ympärillä kasvavasta matalasta metsästä. Se oli oikea metsän jättiläinen, punertava runko ympärimitaltaan hyvän mökin verran, ja varjo niin avara, että komppania sotamiehiä olisi sen siimeksessä voinut harjoituksiaan pitää. Se näkyi kauas merelle sekä itään että länteen ja olisi sen voinut epäilemättä piirtää kartalle purjehdusmerkiksi.

Mutta seuralaisiini ei sen mahtava suuruus nyt vaikuttanut, vaan tieto siitä, että seitsemänsataatuhatta puntaa kullassa oli kätkössä jossain sen siimeksessä. Kullan himo tukahutti heissä viimeisenkin pelon tunteen puuta lähestyessämme. Heidän silmänsä paloivat, askeleet kävivät joutuisammiksi ja keveämmiksi, koko heidän sielunsa oli kiintynyt tuohon aarteeseen, ja niihin mielinmääräisiin huvituksiin ja nautinnoihin, jotka heitä sen mukana odottivat.

Silver penkoi möristen maata sauvallansa; hänen sieramensa laajenivat ja värisivät; hän sadatteli aivan mielettömästi kun kärpäset ahdistivat hänen hikistä ja punoittavaa naamaansa; hän kiskoi nuoraa, jossa hän talutti minua, ja tuon tuostakin heitti hän minuun tuikean katseen. Hän ei tosiaankaan enää salannut tunteitaan ja minä luin ne kuin kirjasta. Kullan välittömässä läheisyydessä oli kaikki muu unhotettu; hänen lupauksensa ja tohtorin varoitukset kuuluivat kaikki menneisyyteen, eikä minulla ollut pienintäkään epäilystä siitä, että hän toivoi saavansa aarteen käsiinsä, löytävänsä ja valloittavansa Hispaniolan yön varjossa, ja surmattuaan jokaisen rehellisen ihmisen saarella, pääsevänsä alkuperäisen suunnitelmansa mukaan purjehtimaan matkaansa rikoksineen ja rikkauksineen

Ei ollut kumma, etten tällaisten synkkien ajatusten rasittamana oikein kyennyt seuraamaan nopsajalkaisia aarteenhakijoita. Vähän väliä minä kompastuin ja juuri silloin Silver niin säälimättömästi riuhtoi kytkyttäni ja heitti minuun nuo kiehuvaa vihaa kertovat katseensa. Dick, joka oli jäänyt meidän jälkeemme ja kulki siten matkueen viimeisenä, höpisi yhä ankarammaksi käyneen kuumeen kourissa itsekseen rukouksia ja sadatuksia. Tämä vielä lisäsi onnetonta tilaani ja loppujen lopuksi kiusasivat minua mielikuvat siitä murhenäytelmästä, joka tällä tasangolla oli näytelty silloin kun tuo sininaamainen jumalaton merirosvo — sama, joka oli kuollut Havannassa laulaen ja rommia huutaen — oli täällä omin käsin surmannut kaikki kuusi toveriansa. Tässä metsikössä, joka nyt oli niin rauhallinen, lienevät tuskanhuudot silloin kaikuneet; ja minä olin ne nyt selvästi kuulevinani, kun näytelmää mielessäni kuvittelin.

Me olimme nyt metsikön reunassa.

»Hurraa, toverit, kaikki tänne!» Merry huudahti ja matkueen ensimäiset miehet karkasivat juoksuun.

Mutta äkkiä näimme heidän pysähtyvän. Kuului hiljaisia huudahduksia. Silver lisäsi vauhtinsa kaksinkertaiseksi heiluttaen sauvaansa kuin paholaisen ajamana, ja seuraavassa tuokiossa mekin pysähdyimme kuin ukkosen lyöminä.

Edessämme oli suuri kuoppa, ei aivan eilispäiväinen, koska ruohoa kasvoi pohjalla. Kuopassa näkyi katkennut kuokka ja hajalleen heitettyjä laatikkojen lautoja. Muutamassa näistä laudoista näin poltinraudalla painetun nimen *Walrus* — Flintin laivan nimen.

Kaikki oli päivän selvää. Katko oli keksitty ja ryöstetty: ne seitsemän sataa tuhatta puntaa olivat sen tiessään!

33 Luku.

Päällikkö kukistuu.

Ällistystä suurempaa ei voi kuvitella. Miehet seisoivat kuin ukkosen iskeminä. Mutta Silver toimtui iskusta melkein silmänräpäyksessä. Koko hänen sielunsa oli jännittynyt tuon yhden ainoan päämäärän, aarteen saavuttamiseen; yhdellä iskulla oli kaikki mennyttä; mutta sittenkään hän ei joutunut pois suunniltaan, vaan säilytti rohkeutensa ja muutti suunnitelmansa ennenkuin toiset olivat ennättäneet edes täysin tajuta pettymyksensä koko laajuuden.

»Jim», hän kuiskasi, »ota tämä ja ole valmis otteluun».

Ja hän pisti käteeni kaksipiippuisen pistolin.

Samassa hän astui muutamia askeleita pohjoiseen muuttaen asentoamme niin, että kuoppa jäi meidän ja toisten miesten välille. Sitten hän katsahti minuun ja nyökäytti päätänsä aivan kuin olisi tahtonut sanoa: »Tässä on nyt meillä tiukka paikka läpäistävänä», mitä minäkin juuri ajattelin. Hänen katseensa oli nyt perin ystävällinen ja minua nämä alituiset muutokset niin hämmästyttivät etten voinut olla hänelle kuiskaamatta: »Vai olet taas puoluetta muuttanut.»

Hänelle ei jäänyt aikaa vastaamiseen. Miehet alkoivat huudahtellen ja sadatellen toinen toisensa perästä hyppiä kuoppaan ja penkoa sen pohjaa käsillään heitellen lautoja syrjään. Morgan löysi kultarahan. Hän kohotti sen näppiensä välissä korkealle ja herkesi kauheasti sadattelemaan. Se oli kahden guinean raha ja kulki nyt miesten tunnusteltavana kädestä käteen.

»Kaksi guineaa!» karjahti Merry heristäen rahaa Silveriä kohti. »Siinäkö sinun seitsemän sataa tuhatta puntaasi ovat, hä? Sinähän olet miesten miehiä kaupan teossa, vai mitä? Sinähän olet se, jota ei koskaan ole nenästä vedetty, mokoma aasinratsastaja!»

»Penkokaa pojat», Silver virkkoi pilkallisen kylmästi, »ehkä te löydätte jonkun multasienen».

»Multasienenkö?» Merry karjahti. »Toverit, kuuletteko mitä hän sanoo? Minä sanon teille, että tuo mies on tiennyt tämän koko ajan. Katsokaa hänen naamaansa niin uskotte.»

»Kas vain, Merry», Silver virkkoi, »joko taas olet kapteeni olevasi? Sinä olet toden totta kova poika.»

Mutta tällä kertaa jokainen asettui Merryn puolelle. He alkoivat kavuta ylös kuopasta heitellen hurjia silmäyksiä Silveriin. Yhden, meille edullisen seikan minä huomasin: he kapusivat kaikin päinvastaiselle puolelle kuoppaa.

Siinä nyt seisoimme, kaksi yhdellä ja viisi toisella puolen kuoppaa, eikä kukaan ollut vielä halukas heittämään ensimäistä kiveä. Silver ei hievahtanutkaan; hän seisoi suorana sauvansa varassa ja tarkasteli miehiä järkähtämättömän tyynenä. Sillä miehellä oli päätä!

Viimein Merry näytti arvelevan, että pieni puhe ehkä auttaisi asiassa.

»Toverit», hän virkkoi, »tuossa he ovat kahden; toinen on raajarikko ukko, joka meidät houkutti tänne ja veti meitä nenästä aina tähän asti; toinen taas on tuo nulikka, jonka verta minä himoitsen. Nyt toverit —»

Hän kohotti kätensä hyökkäyksen alkajaisiksi, mutta samassa — pang! pang! pang! — kolme laukausta pamahti pensaikosta. Merry horjahti suin päin kuoppaan, kääräpäinen mies teki kuperkeikan ja kaatui maahan kuolleena, ja muut kolme pyörähtivät pakoon, minkä jalat kannattivat.

Silmänräpäyksessä Pitkä John laukaisi pistoolinsa molemmat piiput kuopassa kieriskelevään Merryyn, ja kun tämä viimeisessä kuolonkamppailussaan käänsi katseensa häneen, niin virkkoi hän: »George, taisin tehdä lopputilin kanssasi».

Samassa tohtori, Gray ja Ben Gunn savuavat pyssyt kädessä ilmestyivät pensaikosta viereemme.

»Eteenpäin!» tohtori komensi. »Pian, pojat. Meidän täytyy ennättää ennen heitä venheille.»

Ja me läksimme juoksemaan hyvää kyytiä, tunkeutuen toisinaan läpi pensaikkojen, jotka ulottuivat meille rintaan asti.

Minä vakuutan, että Silver pani parhaansa pysyäkseen meidän kintereillämme. Ne ponnistukset, jotka hän kesti hyppiessään sauvallansa niin että olisi luullut rintalihasten repeytyvän, olivat voimannäyte, jota täysikuntoinenkaan mies tuskin olisi suorittanut; se on myöskin tohtorin mielipide. Saapuessamme ylängön reu

nalle hän kuitenkin oli kolmisenkymmentä metriä meistä jälessä ja aivan menehtymäisillään.

»Tohtori!» hän huusi, »katsokaas tuonne! Ei ole kiirettä!»

Eipä tosiaankaan meillä näkynyt olevan kiirettä. Muutamalla ylängön aukeamalla näimme henkiin jääneiden miesten yhä juoksevan samaan suuntaan johon alussa pakenivat, s. o. suoraan Perämastokukkulaa kohti. Me neljä istuuduimme senvuoksi huoahtamaan ja Pitkä John linkutti, hikeä kasvoiltaan pyyhkien, luoksemme.

»Suuret kiitokset, tohtori», hän virkkoi. »Te saavuitte luullakseni aivan viime hetkessä minun ja Hawkinsin avuksi. Kas, sinäkö se oletkin, Ben Gunn!» lisäsi hän. »Oletpa sinä, totta vie, hieno mies!»

»Ben Gunn olenkin», erakko vastasi hämillään ruumistaan väännellen. »Ja», lisäsi hän pitkän äänettömyyden jälkeen, »— kuinkas voitte, mr Silver? — Oikein hyvin, kiitos, vastaatte kai».

»Ben, Ben», Silver mutisi, »mitä kaikkea sinä olet minulle tehnytkään!»

Tohtori lähetti Grayn takaisin kuopalle noutamaan kuokkaa, jonka rosvot paetessaan olivat unohtaneet, ja laskeutuessamme sitten hiljakseen alas rinnettä venheitten luo, tohtori lyhyesti kertoi meille asiain kulusta. Se oli kertomus, joka tavattomassa määrässä kiinnitti Silverin mieltä, ja Ben Gunn, tuo puolihullu erakko, oli siinä sankarina alusta loppuun.

Ben oli, yksinään saarta risteillessään, löytänyt luurangon — hän se oli sen rosvonnutkin; hän oli keksinyt aarteen; hän oli kaivanut sen esiin (hänen kuokkansa varsi se oli, jonka näimme kuopassa kat-

kenneenä; hän oli kulettanut aarteen [illegible], tehden lukemattomat vaivaloiset matkat suuren hongan juurelta luolaansa kaksihuippuisella kummulla saaren koilliskulmassa ja siellä se oli ollut turvassa jo pari kuukautta ennen Hispaniolan tuloa.

Kun tohtori oli rynnäkön jälkeisenä iltana saanut hänet ilmaisemaan salaisuutensa ja seuraavana päivänä huomannut laivamme kadonneen, niin oli hän mennyt Silveriä tapaamaan, antanut tälle nyt hyödyttömäksi käyneen kartan, luovuttanut ruokavarastomme — sillä Ben Gunnin luolassa oli runsaasti erakon itsensä suolaamaa vuohen lihaa — antanut sanalla sanoen kaikki, päästäkseen tovereineen turvassa muuttamaan paaluvarustuksesta Ben Gunnin luolaan malariaIta turvaan ja aarretta vartioimaan.

»Mitä sinuun tulee, Jim», hän virkkoi, »niin kävit sinä säälikseni, mutta minä tein niin kuin parhaaksi näin niihin nähden, jotka olivat uskollisina pysyneet. Ken oli syy siihen, ettet ollut heidän joukossaan?»

Kun hän ennen kerrottuna aamuna oli huomannut, että minäkin joutuisin osalliseksi siihen kauheaan pettymykseen, jonka hän rosvoille oli valmistanut, niin oli hän juossut koko matkan hirsimökiltä luolalle, ja jätettyään junkkarin kapteenin turvaksi, ottanut Grayn ja Ben Gunnin seurakseen ja juossut halki saaren kuopalle ollakseen siellä tarvittaessa läsnä. Pian hän kuitenkin oli huomannut, että meidän seurueemme oli edellä. Silloin hän oli lähettänyt Ben Gunnin, joka oli tavattoman nopea juoksija, edeltäpäin paikalle koettamaan yksin tehdä mitä tehtävissä oli. Tälle oli silloin pälkähtänyt päähän käyttää hyväkseen entisten laivatoveriensa

taikauskoisuutta ja siinä hän onnistuikin niin hyvin, että Gray ja tohtori ehtivät paikalle ja piiloon pensaikkoon ennenkuin aarteenkaivajat saapuivat.

»Saanpa siis kiittää onneani», Silver virkkoi, »että Hawkins oli mukanani. Te olisitte jättänyt John vanhuksen palasiksi revittäväksi, sen enempää asiasta piittaamatta, tohtori.»

»Vallan varmasti», tohtori Livesey vastasi naurahtaen.

Olimme nyt saapuneet venheille. Tohtori tuhosi niistä toisen kuokallaan ja sitten nousimme me kaikki toiseen venheeseen lähtien soutamalla kiertämään Pohjoislahdelle.

Matkaa oli kahdeksan tai yhdeksän mailia. Silver pantiin muiden kera soutamaan vaikka hän olikin lopen väsynyt, ja pian kiisimme hyvää kyytiä pitkin tyyntä satamanpintaa. Tuokion kuluttua olimme päässeet läpi salmien ja sivuuttaneet saaren kaakkoisniemen, jonka ympäri neljä päivää sitten olimme hinanneet Hispaniolan satamaan.

Soutaessamme kaksihuippuisen kummun ohi me näimme Ben Gunnin luolan mustan aukon ja sen edessä muskettiinsa nojaavan miehen seisomassa. Se oli junkkari. Me heilutimme nenäliinoja ja huusimme hänelle tervehdyksiä, joihin Silver yhtyi yhtä sydämellisesti kuin me toisetkin.

Kolme mailia kauempana, Pohjoislahteen vievän salmen sisäpuolella, me tapasimme — Hispaniolan ominpäinsä purjehtimassa. Viime tulvavesi oli kohottanut sen irralleen ja jos tuulta olisi ollut enempi tai virta vuoroveden vaihtuessa voimakas kuten eteläisessä sata-

massa, niin emme olisi enää alustamme nähneet tai olisimme sen tavanneet auttamattomasti matalan ajautuneena. Nyt ei vahinko ollut suuri, isopurje oli vain turmeltunut. Toinen ankkuri hinattiin kuntoon ja heitettiin puolentoista sylen veteen. Me soudimme sitten takaisin Rommilahteen, josta Ben Gunnin asunnolle oli lyhin tie, ja Gray palasi yksin venheellä Hispaniolaan, jonne hän jäi yövahdiksi.

Lahden rannasta nousi rinne loivana luolan aukolle. Perillä oli junkkari meitä vastassa. Minua kohtaan hän oli ystävällinen ja kohtelias ja karkaamisestani hän ei virkkanut sanaakaan, ei moittivaa eikä kiittävää. Mutta Silverin kohtelias tervehdys nosti punan hänen kasvoilleen.

»John Silver», hän virkkoi, »te olette inhottava roisto ja petturi — katala petturi, herraseni. Minua on pyydetty olemaan vetämättä teitä hirteen. Minä olen nyt siihen suostunut. Mutta teidän uhrinne, herraseni, riippuvat myllynkivinä kaulassanne.»

»Suuret kiitokset, herra», Pitkä John vastasi tehden uudelleen kunniaa.

»Minä kiellän teitä kiittämästä minua», junkkari karjasi. »Myöntymykseni on paha rikos velvollisuuttani vastaan. Pois näkyvistäni!»

Sitten me kaikki menimme luolaan. Se oli avara ja ilmava, ja pieni, sanajalkojen ympäröimä lähde poreili sen pohjalla. Permanto oli hietaa. Suuren nuotion ääressä makasi kapteeni Smollett, ja eräässä etäisessä nurkassa, jota nuotio vain heikosti valaisi, näin suuria rahakasoja ja kultakangeista rakennettuja nelikulmioita. Siinä oli Flintin aarre, jota me niin kau-

kaa olimme saapuneet etsimään ja joka jo oli maksanut seitsemäntoista Hispaniolan miehen hengen. Kuinka monen hengen sen kokoaminen oli maksanut, miten paljon verta ja tuskaa, montako syvyyteen upotettua hyvää alusta, miten paljon häpeää, petosta ja julmuutta se oli vaatinut — sitä ei kukaan voi sanoa. Oli kuitenkin tällä saarella kolme miestä — Silver, Morgan-vanhus ja Ben Gunn — jotka kaikki olivat osallisia noihin rikoksiin ja jotka kaikki olivat turhaan toivoneet pääsevänsä saaliista osalle.

»Käy sisään, Jim», kapteeni virkkoi. »Sinä olet hyvä poika laatuasi, Jim; mutta minä luulen, että me emme toista kertaa lähde yhdessä merelle. Sinussa on liian paljon onnen suosikkia ollaksesi minun mieleiseni. Sinäkö siellä olet, John Silver? Mikä sinut tänne tuo, mies?»

»Palaan takaisin palvelukseen, kapteeni», Silver vastasi.

»Ah!» oli kapteenin ainoa vastaus.

Minkälaisen illallisen sitten nautinkaan, ympärilläni kaikki toverini ja ruokana Ben Gunnin suolaamaa vuohenlihaa ja Hispaniolasta tuotuja herkkuja sekä pullo viiniä! Olen vakuutettu ettei iloisempia ja onnellisempia ihmisiä ollut maailmassa. Siellä istui Silverkin, tosin syrjässä ja melkein pimeässä, mutta syöden hänkin erinomaisella ruokahalulla ja aina valmiina palvelukseen, kun jotain tarvittiin, ja toisinaan yhtyen meidän nauruummekin — tuo entinen sileänaamainen, kohtelias ja kuuliainen merimies omassa persoonassaan.

Sullomassa rahaksi lyötyä kultaa leipäsäkkeihin.

34 Luku.

Loppu.

Seuraavana aamuna me ryhdyimme aikaiseen työhön, sillä tuon suuren kultamäärän kuljettaminen ensin mailin verran maitse lahden rantaan ja sieltä kolme mailia venheellä Hispaniolaan ei ollut varsin helppo tehtävä niin vähille miehille. Saarta viela samoilevista kolmesta merirosvosta emme paljon välittäneet, yksi vartija kummun laella mielestämme riitti turvaamaan meidät äkillisestä yllätyksestä ja me arvelimme sitäpaitsi heidän jo saaneen tarpeeksensa taisteluista.

Me senvuoksi työskentelimme herkeämättä. Gray ja Ben Gunn sousivat edestakaisin laivan ja rannan väliä ja muut kantoivat aarretta rannalle. Kahdesta

kultakangesta oli taakkaa tarpeeksi aikuiselle miehelle — taakka, jota kantaja mielellään hitaasti kuljetti. Minä kun kantajana en kyennyt paljon auttamaan sain viettää päiväni luolassa sullomassa rahaksi lyötyä kultaa leipäsäkkeihin.

Se oli perin omituinen kokoelma, eri rahalajeihin nähden yhtä monipuolinen kuin Billy Bonesin kassa, mutta monta vertaa runsaampi ja arvokkaampi, ja tuskinpa minulla lienee koskaan ollut sen mieluisampaa työtä kuin sen lajitteleminen. Englantilaisia, ranskalaisia, espanjalaisia, portugalilaisia, louisdooreja, dubloo-neja, guineoita, moidooreja ja sekiinejä, kaikkien viime vuosisadan aikuisten Euroopan hallitsijoiden kuvia, ihmeellisiä itämaisia rahoja, joissa leimakuvio oli kuin mikäkin ruohokimppu tai palanen hämähäkin verkkoa, pyöreitä ja neliskulmaisia kolikoita ja rahoja, joissa oli reikä keskellä kuin kaulaan ripustamista varten — melkein jokainen maailman rahalaji oli luullakseni edustettuna siinä kokoelmassa. Ja mitä niiden lukumäärään tuli, niin oli niitä yhtä runsaasti kuin lehtiä syksyllä, ja niin paljon, että selkäni kipeytyi kumarassa asennossani ja sormeni niiden lajittelemisessa.

Päivä päivältä jatkui työmme; joka ilta oli kokonainen omaisuus lastattu laivaan, mutta uudet rikkaudet jäivät odottamaan seuraavaa aamua. Koko tänä aikana emme kuulleet mitään kolmesta vihollisestamme.

Viimein — luullakseni se oli kolmantena iltana — kun tohtori ja minä kävelimme kummun rinteellä suon puolella, toi tuuli korviimme notkon pimeydestä ääniä, jotka kuuluivat yhtä paljon karjunnalta kuin laululta.

»Taivas heitä armahtakoon», tohtori virkkoi; »siellä ovat rosvot.»

»Kaikki päissään, tohtori», selitti Silver, joka kulki meidän perässämme.

Silver nautti meidän seurassamme täydellistä vapautta ja huolimatta alituisista ivasanoista, joita hän sai osakseen, hän näytti jälleen pitävän itseään etuoikeutettuna ja suosittuna palvelijanamme. Oli vallan ihmeellistä miten tyynesti hän kesti ylenkatseemme ja miten väsymättömällä kohteliaisuudella hän koetti päästä jokaisen suosioon. Häntä ei kukaan kohdellut koiraa paremmin, ellei ota huomioon Ben Gunnia, joka vielä pelkäsi entistä päällysmiestään, sekä minua, joka todella olin hänelle jossain kiitollisuuden velassa — vaikka oikeastaan minulla luullakseni oli syytä inhota häntä enemmän kuin muut, sillä minä olin nähnyt hänen ylängöllä suunnittelevan uutta petosta. Tohtori senvuoksi vastasi sangen äreästi hänen huomautukseensa

»Päissään tai houreissaan.»

»Aivan oikein, sir», Silver vastasi, »ja aivan samantekevä se on teille ja minulle».

»Minä oletan, ettette toivo minun pitävän teitä inhimillisenä olentona», tohtori ivallisesti vastasi, »ja tunteeni teitä senvuoksi ehkä kummastuttavat, mestari Silver. Mutta jos minä olisin varma siitä, että he hourailevat — yhtä varma kuin siitä että ainakin yksi heistä on kuumeen kourissa — niin minä jättäisin tämän leirin ja, uhkasipa minua hengenvaara miten suuri hyvänsä, koettaisin auttaa heitä parhaan taitoni mukaan.»

»Luvallanne sanoen, tohtori, siinä tekisitte perin väärin», Silver puhui. »Te menettäisitte kalliin hen-

kenne, uskokaa se. Minä olen nyt teidän puolellanne, kokonaan teidän mies, enkä sallisi joukkomme pienenevän siten että jättäisin teidät omiin hoteihinne, sillä minä ymmärrän miten suuressa kiitollisuuden velassa minä teille olen. Mutta nuo miehet tuolla, ne eivät voisi pysyä sanassaan — ei vaikka tahtoisivatkin; ja mikä pahinta, he eivät voisi luottaa niin kuin te voitte.»

»Niin kylläkin», tohtori vastasi. »Te olette mies, joka pysyy sanassaan, sen me tiedämme.»

Sen jälkeen emme rosvoista paljon kuulleet. Vain kerran kuulimme kaukaa pyssyn laukauksen ja arvelimme, että miehet olivat metsästyspuuhissa. Neuvottelu pidettiin ja päätökseksi tuli, että meidän täytyi jättää heidät saarelle — mitä päätöstä Ben Gunn riemulla tervehti ja Graykin pontevasti puolusti. Me jätimme heitä varten suuren varaston ruutia ja kuulia, joukon vuohen lihaa, vähän lääkkeitä ja muutamia tarveaineita, työaseita, vaatteita, ylimääräisen purjeen, sylen pari köyttä, sekä tohtorin erityisestä toivomuksesta sievän annoksen tupakkaa.

Tämä oli viimeisiä puuhiamme saarella. Sitä ennen olimme saaneet aarteen laivaan lastatuksi ja varustaneet riittävästi vettä sekä kuljettaneet, mahdollisen tarpeen varalta, loput vuohenlihasta alukseemme. Viimein eräänä kauniina aamuna me nostimme ankkurin, mikä kysyikin kaikki meidän voimamme, ja laskimme ulos Pohjoissatamasta, mastossa sama lippu, jonka kapteeni oli hirsimajalla nostanut liehumaan, ja jonka alla olimme siellä taistelleet.

Saareen jätetyt miehet olivat nähtävästi pitäneet meitä silmällä tarkemmin kuin aavistimmekaan. Kun

me salmen läpi kulkiessamme olimme pakotetut laskemaan eteläisen niemekkeen lähitse, näimme näet heidät kaikki kolme hietarannalla polvillaan ja kädet rukoilevasti meitä kohden ojennettuina. Luullakseni säälitti meitä kaikkia jättää heidät sinne niin kurjan kohtalon omiksi, mutta uuden kapinan vaaraan emme voineet antautua ja perin julmaa hyväntekeväisyyttä taas olisi ollut viedä heidät kotiin hirsipuuhun. Tohtori huusi heille ilmoittaen mitä heitä varten olimme saarelle jättäneet ja mistä he varaston löytäisivät. Mutta he vain jatkoivat rukouksiaan huudellen meitä nimeltä ja pyysivät meitä Jumalan nimessä olemaan armeliaita eikä jättämään heitä surman suuhun sellaiseen paikkaan.

Kun he näkivät että aluksemme yhä ohjasi samaan suuntaan ja poistui nopeasti kuulomatkasta, niin muuan heistä — en tiedä ken se oli — hypähti karjahtaen pystyyn, lennätti musketin poskelleen ja laukasi. Kuula lensi Silverin pään ylitse ja lävisti ison purjeen.

Sen perästä me pysyttelimme kaiteen suojassa ja kun seuraavan kerran katsahdin saareen päin, niin näin heidän hävinneen niemekkeeltä ja itse niemekkeen, välimatkan pidetessä, häipyneen melkein kokonaan näkyvistä. Siihen vihdoinkin loppuivat seikkailumme ja ennen puolta päivää oli Aarresaaren korkein huippu sanomattomaksi ilokseni vajonnut meren sinisen kaaren taakse.

Meitä oli niin vähän miehiä laivassa, että jokaisen täytyi olla työssä — lukuunottamatta kapteenia, joka makasi patjalla peräkannella ja jakeli sieltä käskyjä. Vaikka hän olikin jo ilahuttavasti parantunut, niin tarvitsi hän näet vielä lepoa. Me ohjasimme laivamme

»Näimme heidät kaikki kolme hietarannalla polvillaan ja kädet rukoilevasti meitä kohti ojennettuina.»

Espanjan Amerikan lähintä satamaa kohti, sillä ilman lisäväkeä emme uskaltaneet lähteä suoraan kotia, ja ennenkuin satamaan pääsimme me olimmekin, epävakaisia tuulia koettuamme ja pari navakkaa myrskyä kestettyämme, aivan lopen väsyneitä.

Aurinko oli juuri laskemaisillaan kun heitimme ankkurin mitä kauneimpaan, maan suojaamaan satamaan ja tuossa tuokiossa kihisi ympärillämme venheitä täynnä neekereitä ja meksikolaisia intiaaneja ja puoliverisiä valkoihoisia, jotka kaupittelivat hedelmiä ja vihanneksia ja tarjoutuivat kuparikolikosta sukeltamaan. Nuo monet hyväntuuliset kasvot, troopilliset hedelmät ja etenkin kaupungista yhä runsaammin tuikkivat tulet olivat mitä miellyttävin vastakohta meidän synkkämuistoiselle ja veriselle oleskelullemme saarella, ja tohtori ja junkkari läksivät, ottaen minut mukaansa, viettämään iltaa kaupungissa. Siellä he tapasivat erään englantilaisen sotalaivan kapteenin, joutuivat hänen kanssa juttusille, menivät hänen laivallensa ja lyhyesti sanoen pitivät niin hauskaa, että päivä jo sarasti ennenkuin venheemme laski Hispaniolan viereen.

Ben Gunn oli yksin kannella ja heti kuin pääsimme ylös, hän rupesi kummallisin elein tekemään meille tunnustusta. Silver oli tiessään. Erakko oli sallinut hänen paeta muutamassa rannikkolaisten venheessä ja vakuutti nyt, että hän oli sen tehnyt vain pelastaakseen meidän henkemme, jotka varmasti olisivat olleet mennyttä kalua, »jos se yksijalkainen mies olisi jäänyt laivaan». Mutta siinä ei ollut kaikki. Kokki ei ollut poistunut tyhjin käsin. Hän oli huomaamatta murtautunut ruumaan, ottanut yhden, noin kolmen neljänsadan

guinean arvoisen rahasäkin vastaisten vaellustensa varoiksi.

Luullakseni me kaikki olimme mielissämme, kun pääsimme hänestä niin vähällä.

No niin; lopettaakseni lyhyesti kertomukseni minä vain mainitsen, että me saimme tarpeelliset miehet laivaamme, suoritimme onnellisesti kotimatkan ja Hispaniola saapui Bristoliin juuri kuin Blandly rupesi puuhailemaan avustusretkikuntaansa. Vain viisi niistä, jotka olivat matkalle lähteneet, saapui takaisin kotia. Totisesti: »Viina ja hiisi miehet vei hautaan», vaikka meidän laitamme ei ollutkaan niin hullusti kuin sen laivan, josta laulettiin:

»Seitsemänkymmentäviisi heitä matkalle läksi,
Nyt elossa heitä on enää vain yksi.»

Jokainen meistä sai runsaalla kädellä osansa aarteesta, ja käytti sen viisaasti tai typerästi; kukin luonteensa mukaan. Kapteeni Smollett on lopettanut merien kyntämisen. Gray ei vain säästänyt osaansa, vaan rupesi äkillisen kunnianhimon valtaamana jatkamaan ammattiopintojansa ja on nyt perämies ja osakas komeassa fregatissa, sitäpaitsi naimisissa ja perheenisä. Mitä Ben Gunniin tulee, niin sai hän tuhat puntaa, jotka hän tuhlasi tai hävitti kolmessa viikossa, taikka tarkemmin sanoen yhdeksässätoista päivässä, sillä kahdentenakymmenentenä hän jo kerjäsi. Sitten hän sai talon vartioitavakseen eli siis juuri sen toimen, jota hän saarella sanoi eniten kammovansa. Hän elää vielä maalaispoikien suurena suosikkina ja pilan esineenä sekä uutterana laulajana kirkossa jokaisena sunnuntaina ja juhlapäivänä.

Silveristä emme ole sen koommin mitään kuulleet. Se kammottava yksijalkainen merenkävijä on viimeinkin hävinnyt elämäni piiristä, mutta minä olen vakuutettu, että hän tapasi vanhan neekerittarensa ja elää ehkä vieläkin mukavasti hänen ja Kapteeni Flintin seurassa. Toivokaamme ainakin sitä, sillä pienet ovat hänellä mukavuuden mahdollisuudet tulevassa maailmassa.

Kankihopea ja aseet ovat tietääkseni vieläkin siellä minne Flint ne hautasi ja aivan varmaan ne minusta nähden saavat siellä ollakin. Ei härillä eikä köysillä minua saataisi uudelleen lähtemään tuolle kirotulle saarelle, ja pahin uni, joka minua konsaan voi vaivata, on kun kuulen kuohujen pauhaavan sen rantamilla, tai kun karahdan ylös vuoteeltani korvissani kaikuessa Kapteeni Flintin kirkuvan huudon: »paljon rahaa, paljon rahaa!»

SISÄLLYSLUETTELO.

V osa. — Seikkailuni merellä.

VI osa. — Kapteeni Silver.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 07 03 02 005 7